

144

STRONY PORAD EKSPERTÓW
INSPIRACJE • WARSZTAT • TUTORIALE EDYCyjne

ZNÓW NA
POLSKIM
RYNKU!

Digital
Magazyn ambitnych fotoamatorów
Photographer
DPP 2/2021 POLSKA

FOTOGRAF NA WAKACJACH

ENERGIA MIASTA, SIŁA KRAJOBRAZU

- Location scouting • Sztuka kompozycji
- Kolor i perspektywa • Praca z filtrami

DYNAMIKA TONALNA

Wszystko, co musisz
o niej wiedzieć

PORTRET
METROPOLII
STREET PHOTO
PO ZMROKU
JAK POZBYĆ SIĘ ZE
ZDJEĆ TURYSTÓW

DPP 2/2021 29 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 2300-8475 INDEKS 298670

9 772300 847517 02

Magazyn **Digital Camera Polska**

Wszystko o fotografii cyfrowej
spójrz na świat z perspektywy obiektywu!

Szukaj w salonach prasowych, a także na www.UlubionyKiosk.pl - przesyłka gratis

eprasa.pl 294150d898

To nie pojedynek, a próba pokazania, że żadne z tych podejść nie jest lepsze od drugiego

Wakacyjne wydanie *Digital Photographer Polska* pogodzi wszystkich: tych, którzy najlepiej czują się w miejskiej dżungli, czerpiąc inspirację

z tętniących życiem ulic metropolii, jak również tych, którzy latem wolą szukać ukojenia w dziewiczej przyrodzie, z dala od miejskiego zgiełku.

Oczywiście to nie pojedynek, a próba pokazania, że żadne z tych podejść nie jest lepsze od drugiego. Na 144 stronach udowadniamy, że zarówno w ruchliwym mieście, jak i w sielskim plenerze można realizować swoje fotograficzne ambicje, świetnie się przy tym bawiąc.

Fanów krajobrazu spróbujemy przekonać, że zurbanizowany pejzaż też potrafi być fascynujący oraz że budowanie silnej kompozycji w przestrzeni

miejskiej nie różni się aż tak bardzo od klasycznej sztuki pejzażu. Znalezienie właściwego tematu oraz miejsca, w którym rozstawimy nasz statyw w oczekiwaniu na złotą godzinę, to w końcu najważniejsze z dobrze znanych żelaznych zasad udanego landszaftu.

Miasto wymaga oczywiście nieco innego podejścia, ale dostarcza wielu nowych możliwości, a to jest przecież w tym wszystkim najbardziej pociągające!

Z kolei zwolennikom klasycznego „streetu” i fotografii nowoczesnej architektury pokazujemy, że minimalizmu i unikalnych momentów warto szukać również w naturze i w codziennym życiu prowincji. Miasto to magia światła, kształtów, brył i kolorów. Ale czy na pewno nie odnajdziemy ich również w dzikiej przyrodzie?

Miłej lektury!
Maciej Zieliński
 Redaktor Naczelny

W numerze

6 Location scouting

Sztuka odkrywania niezwykłych lokacji i nawigacja w terenie

20 Zrób tego lata swoje najlepsze zdjęcia krajobrazu

Nawet najlepsze światło nie pomoże, jeśli nie zadbasz o właściwą kompozycję

34 Wykorzystaj kolor

Zobacz jak tony, nasycenie i balans bieli wpływają na wygląd Twoich zdjęć

48 Naturalny HDR

Wykorzystaj cały zakres dynamiczny matrycy! Poznaj jej mocne strony i ograniczenia

62 Fotografowanie płynącej wody

Eksperymentuj z długim czasem migawki, aby stworzyć wrażenie poruszającej się wody

68 Uchwycić w kadrze wzory natury

Zobacz, jak fotografować pejzaże z powtarzającymi się motywami, aby zmaksymalizować wrażenie głębi

70 Praca z wieloma filtrami

Zobacz, jak łączyć ze sobą filtry optyczne podczas pracy w terenie

72 Magia leśnego zachodu słońca

Rozwiń swoje umiejętności rejestrowania koloru i panowania nad ekspozycją, by uchwycić wspaniałe zachody słońca

74 Stwórz efekt akwareli

Dowiedz się, jak przekształcić swoje zdjęcia w arcydzieła sztuki malarskiej

76 Wzmocnij kolory

Zobacz, jak szybko uwydatnić barwy w Lightroomie

78 Dwa sposoby zastępowania nieba

Korzystaj z tych technik, aby szybko i łatwo podmienić niebo na zdjęciu

80 rozjaśniaj i przyciemniaj

Zobacz, jak lokalnie rozjaśnić lub przyciemnić obraz w Lightroomie

84 Portret metropolii

Stosuj w mieście techniki dobrze znane wszystkim pejzażystom

100 Wykorzystaj perspektywę

Przejmij pełną kontrolę nad tym ważnym narzędziem kompozycyjnym

100 Wykorzystaj perspektywę

Przejmij pełną kontrolę nad tym ważnym narzędziem kompozycyjnym

114 Uchwycić energię miasta!

Proste sposoby na bardziej spontaniczne zdjęcia tętniącej życiem metropolii

132 Zrób gwiazdę!

Zobacz jak dodać do zdjęć nocnych intensywny gwiazdzisty rozbłysk

134 Pozbądź się turystów

Usuń z kadru pojazdy i przechodniów by ukazać miejskie pejzaże w całej okazałości

138 Zamień dzień w noc

Zobacz jak krok po kroku zrealizować ten proces w Lightroomie

140 Jak robić zdjęcia mgły

Popraw wygląd swoich nocnych ujęć mgły w Adobe Lightroom

142 Mocne black&white

Konwertuj zdjęcia do skali szarości, aby zwiększyć ich siłę oddziaływania

144 Nocne zdjęcia uliczne

7 wskazówek jak fotografować miasto nocą

146 Jak wygrywać konkursy

Jakie zdjęcia podobają się jurorom konkursów fotografii ulicznej

34 Wykorzystaj kolor

© Bruno Soares

48

Zdjęcia o dużej rozpiętości tonalnej

72

Magia leśnego zachodu słońca

© Peter Fenech

78

Dwa sposoby zastępowania nieba

© Serge Ramelle

BĄDŹ KREATYWNY

62

62 Fotografowanie płynącej wody

138 Zamień dzień w noc

142 Zmień nudne czarno-białe ujęcia w niesamowite obrazy

© Lee Frost

Location scouting

*Sztuka odkrywania niezwykłych
lokacji i nawigacja w terenie*

Znalezienie dobrej lokacji to w fotografii krajobrazowej co najmniej połowa sukcesu. Zobaczcie jak odkrywać te wciąż nieodkryte, oraz jak bezpiecznie do nich dotrzeć.

Różnorodność sprawia, że życie nabiera smaku i z pewnością to samo można powiedzieć na temat fotografii pejzażowej. Większość miłośników uwieczniania krajobrazów lubi spędzać czas na świeżym powietrzu, a odkrywanie nowych miejsc stanowi istotną część przyjemności, jaką daje im uprawianie tego gatunku fotografii. Począwszy od spektakularnych scenerii, uwiecznionych już miliony razy wcześniej i łatwych do odnalezienia w przewodnikach, poprzez znane ze swego potencjału fotograficznego obszary geograficzne, po praktycznie dziewicze lokacje, które można nadal odkrywać na różne sposoby - świat pełen jest niesamowitych miejsc, które czekają na sfotografowanie.

Już samo odkrywanie nowych miejsc może być dla niektórych fotografów formą sztuki, szczególnie

dla tych, którzy starają się uchwycić to, co nie było jeszcze pokazywane. Przeglądanie zdjęć satelitarnych na OS Maps, Mapach Google lub po prostu długie spacery są nieodłączną częścią ich metodyki pracy, nie wspominając już o tym, że zawsze potrzebna jest przy tym duża doza szczęścia. Niektórzy mogą natknąć się na takie miejsca przypadkowo, podczas gdy inni będą wirtualnie odkrywać w Internecie nieznanne i niezbadane obszary na wiele tygodni przed wizytą w danej lokalizacji.

W związku z wielotygodniowym ograniczeniem wolności, wymuszonej izolacji i brakiem swobody przemieszczania się – poza krótkimi wypadami do supermarketu – większość z nas nie miała zbyt wielu możliwości robienia zdjęć i obecnie mnóstwo fotografów, nie tylko krajobrazowych,

wyruszy teraz w teren. Ale jeszcze zanim życie zacznie wracać do normy, powinieneś mieć już gotową listę lokacji do wykonania zdjęć krajobrazowych ze szczegółowymi informacjami o terenie i okolicy. Dzięki temu wszystko, gdy nadejdzie właściwy moment pozostanie Ci wsiąść do samochodu i ponownie wyruszyć w drogę.

5x © James Abbott

Kultowe miejsca

Każdy kraj może się pochwalić mnóstwem niesamowitych lokalizacji

Rada „ustaw statyw w tym miejscu” jest w społeczności fotografów krajobrazowych stosowana często w formie żartu podczas omawiania popularnych lokalizacji, w których większość osób robi w zasadzie takie samo zdjęcie. Niektóre z tych miejsc pozwalają zrobić dobre ujęcie oparte na jednym pomysle czy triku, ponieważ wymaga spojrzenia na scenę z konkretnego punktu, podczas gdy inne lokalizacje zapewniają większe możliwości tworzenia oryginalnych kompozycji.

Jak łatwo się domyślić, kultowe miejsca widokowe są niezwykle popularne i można śmiało powiedzieć, że takie lokalizacje znajdzie się praktycznie w każdym kraju na świecie, a wiedza o ich istnieniu wzrosła wykładniczo dzięki mediom społecznościowym. Z pewnością nie oznacza to, że nie są one

warte Twojej uwagi, ale często trudno jest zarejestrować w takich miejscach jakieś bardziej wyjątkowe obrazy. Kultowe lokalizacje są popularne nie bez powodu – to miejsca znane z tego, że jeśli tylko warunki oświetleniowe i pogodowe będą sprzyjać, z pewnością zrobisz w nich świetne obrazy. Problem polega jednak na tym, że wcześniej były one fotografowane milion razy i zostaną jeszcze ponownie uwiecznione milion razy.

Często mówi się, że najlepszym sposobem fotografowania w takich kultowych lokalizacjach jest wykonanie pierwszego zdjęcia w formie klasycznego widoku, aby mieć je w swoim portfolio, i wtedy zacząć już na spokojnie eksperymentować z kompozycją lub szukać innych podejść. To logiczny sposób pracy, ponieważ kiedy wiesz, że masz

już „to ujęcie”, nie musisz narzucać sobie sposobu wykonania zdjęcia gwarantującego stworzenie obrazu, który będzie się wszystkim podobał, i możesz pozwolić sobie na twórczą interpretację danej scenarii. Duży wpływ na zmianę wyglądu ujęć rejestrowanych w określonej lokalizacji może mieć pogoda. Pomyśl o zamku Corfe w południowej Anglii, który jest niezwykle chętnie fotografowany w mgliste poranki – bez wątpienia widziałeś wiele zdjęć przedstawiających tę znaną budowlę. W takich sytuacjach warunki atmosferyczne stają się integralną częścią klasycznego obrazu, a czasami wykonanie nawet zwykłego zdjęcia przy innej pogodzie może wystarczyć, aby stworzyć niepowtarzalny obraz. Oto kilka moich ulubionych lokalizacji fotograficznych w Wielkiej Brytanii.

Poza utartym szlakiem...

Aby znaleźć miejsca spoza listy spotów obowiązkowych, a które pozwalają stworzyć naprawdę oryginalne obrazy, musisz włożyć w to trochę pracy – zarówno w sensie dosłownym, jak i metaforycznym. Konieczne jest wcześniejsze przeprowadzenie poszukiwań, no i oczywiście zaplanowanie sposobów dotarcia do tych oddalonych od głównych szlaków miejsc. Na następnej stronie pokażemy Ci, jak znaleźć te elementy krajobrazu, które mają duży

fotograficzny potencjał, używając do tego celu specjalnej aplikacji, a także zachęcimy Cię po prostu abyś udał się na spacer i przekonał się, co uda Ci się znaleźć. Ukazana poniżej sceneria z kamiennym murem i samotnym drzewem została odkryta przypadkowo podczas spaceru w Peak District, gdzie panujące wówczas warunki pogodowe idealnie pasowały do charakteru tego miejsca (planując pojawić się tam w przyszłości również o zachodzie słońca).

Dalej, z lewej

Rzeka Afon Lloer

Na tej małej rzece jest mnóstwo wodospadów, a wzdłuż niej znajduje się wiele punktów widokowych i region ten jest jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc w Parku Narodowym Snowdonia leżącym w Północnej Walii.

Z lewej, u góry

Przełęcz Winnats Pass

Jeden z najbardziej zapierających dech w piersiach widoków w Wielkiej Brytanii, który można zobaczyć po przyjemnym spacerze. Przy dobrej pogodzie jest to idealna lokalizacja do wykonywania zdjęć krajobrazowych.

Z lewej, na środku

Corwen

Po zrobieniu krajobrazowej wersji zdjęcia tego wschodu słońca szybko zmieniłem format kadru na pionowy i sfotografowałem scenę z niższej perspektywy.

Na dole, z lewej

Szalas Lagangarbh

Szczyt Buachaille Etive Mor w Scottish Highlands to jedna z wielu niesamowitych scenarii położonych wzdłuż drogi A82 wijącej się w kierunku Glencoe.

Wyszukiwanie lokalizacji

Przygotuj się! Zwiększ swoje szanse na zrobienie udanego zdjęcia, planując potencjalne kadry, jeszcze zanim wyjdiesz z domu!

Dwa najlepsze źródła internetowych map i zdjęć satelitarnych to OS Maps i Mapy Google. Istnieje oczywiście wiele innych witryn z mapami, ale te dwie są najpopularniejsze i to nie bez powodu. Serwisy te mogą Ci dostarczyć mnóstwo szczegółowych informacji wizualnych i umożliwią odbycie wirtualnej wizyty w danej lokalizacji, jeszcze przed wyruszeniem w podróż, oraz pomogą znaleźć elementy krajobrazu, które mogą pełnić funkcję głównych punktów zainteresowania na zdjęciach krajobrazowych.

Zaletą OS Maps jest możliwość wyznaczania tras i drukowania map ze strony internetowej, natomiast Mapy Google dają jeszcze dodatkowo możliwość oglądania zdjęć lokalizacji wykonanych przez innych użytkowników, mierzenia odległości między punktami w celu

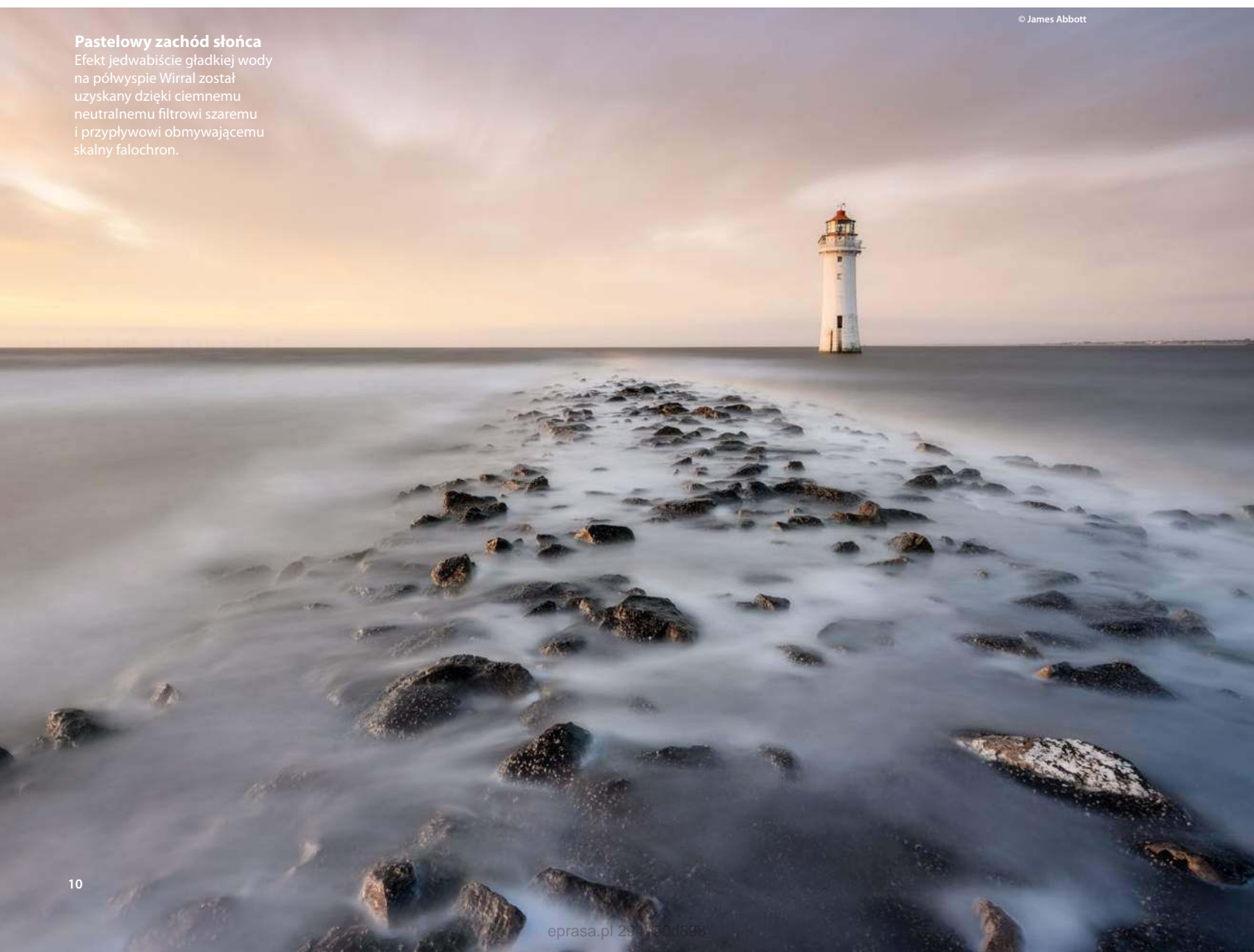
oszacowania czasu potrzebnego na dotarcie do nich na piechotę, a jeśli masz aplikację Mapy Google w telefonie, możesz nawet podążać za wskazówkami, które zaprowadzą Cię do wybranych miejsc w terenie. W tym celu najlepiej jest jednak pobrać mapy na smartfon, aby móc z nich korzystać offline na wypadek utraty połączenia z siecią komórkową w bardziej dzikich obszarach. OS Maps umożliwia nawigowanie po trasie za pośrednictwem swojej aplikacji, jeśli masz połączenie z Internetem, lub w oparciu o pobrany plik z zapisem śladu, który można załadować do map (w postaci zbioru GPX), ale aby pobrać mapy do wykorzystania w trybie offline, musisz mieć wykupioną subskrypcję w tym serwisie. Właściciele papierowych map OS, które były oferowane w sprzedaży jeszcze

przez kilka ostatnich lat, mogą natomiast pobrać ich cyfrowe wersje do aplikacji za pomocą kodu dostarczonego z tradycyjną mapą. Warto korzystać z co najmniej dwóch serwisów z mapami i zdjęciami satelitarnymi, ponieważ dostępne w nich obrazy satelitarne mogą się różnić. W przypadku New Brighton Lighthouse/Perch Rock Lighthouse w Google widoczne jest to miejsce podczas przyływu, a OS Maps pokazuje je podczas odpływu. Okres pomiędzy odpływem a połową przyływu to najpopularniejszy czas na robienie zdjęć w tej lokalizacji, ale jak widać na głównym zdjęciu, z pewnością nie należy omijać jej podczas przyływu, co udało mi się stwierdzić, kiedy zauważyłem te widoczne na pierwszym planie skały, przeglądając mapy online.

© James Abbott

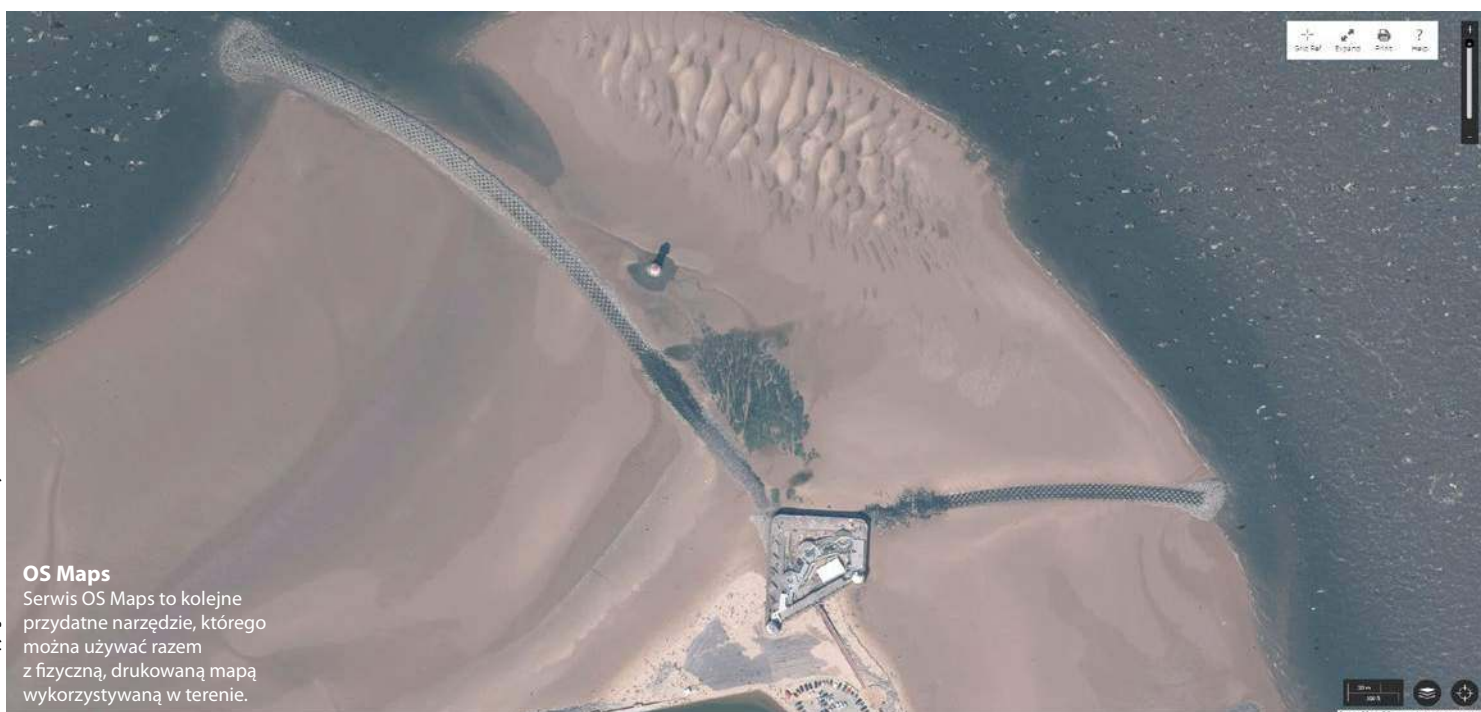
Pastelowy zachód słońca

Efekt jedwabistocie gładkiej wody na półwyspie Wirral został uzyskany dzięki ciemnemu neutralnemu filtrowi szaremu i przyływowi obmywającemu skalny falochron.

Mapy Google
Mapy Google to przydatne narzędzie do wirtualnego wyszukiwania lokalizacji i planowania z wyprzedzeniem sesji fotograficznych.

OS Maps

Serwis OS Maps to kolejne przydatne narzędzie, którego można używać razem z fizyczną, drukowaną mapą wykorzystywaną w terenie.

Aplikacje, które pomogą Ci w planowaniu sesji

The Photographer's Ephemeris

To łatwa w użyciu aplikacja do wyszukiwania lokalizacji, która korzysta z Mapy Google, dzięki czemu możesz przeglądać i badać lokalizacje, używając kilku różnych typów widoków. Udostępnia ona szczegółowe informacje na temat czasu wschodu i zachodu słońca, drogi po niebie, czasu wschodu i zachodu księżyca, jego faz i nie tylko. Bezpłatna wersja dostępna jest poprzez przeglądarki, zaś aplikacja na Android kosztuje 2,69 dol., a na urządzenia z systemem iOS – 9,99 dol. Wersja z Apple Store jest droższa, ale zawiera więcej funkcji, w tym funkcję rzeczywistości rozszerzonej ułatwiającą wyszukiwanie miejsc w terenie.

PhotoPills

PhotoPills to rozbudowana aplikacja do planowania sesji zdjęciowych, która umożliwia wybranie najlepszych godzin fotografowania w dzień i w nocy, udostępnia szczegółowe informacje o czasie wschodu i zachodu słońca oraz jego drodze przez niebo, czasie wschodu i zachodu księżyca, jego fazach, a także oferuje funkcję rzeczywistości rozszerzonej 3D, pokazującą Drogę Mleczną i nie tylko, a wszystko to za pomocą kilku typów map. Jedynym minusem PhotoPills jest to, że narzędzie może okazać się skomplikowane, ale na stronie internetowej znajdują się filmy instruktażowe. PhotoPills kosztuje 9,99 dol. zarówno w sklepach z aplikacjami na iOS, jak i na Androida (czasami można ją kupić z nawet 50-procentową zniżką!).

Clear Outside

To bezpłatna aplikacja pogodowa dla systemów Android i iOS, która ze wszystkich dostępnych narzędzi tego typu dostarcza najbardziej szczegółowych informacji o tym, jakich warunków atmosferycznych można się spodziewać w wybranej lokalizacji. Prognozy siedmiodniowe oraz godzinowe są aktualizowane co 60 minut i obejmują między innymi dane na temat stopnia zachmurzenia, możliwości pojawienia się mgły, widoczności i prawdopodobieństwa wystąpienia opadów. Pozostałe informacje dotyczą czasu wschodu, zachodu słońca i jego transyту, czasu wschodu i zachodu księżyca oraz jego fazy, a także ciemności cywilnej/morskiej/ astronomicznej i wielu innych rzeczy. Wyszukiwanie lokalizacji nie działa zbyt dobrze, ale wadę tę rekompensuje bogactwo udostępnionych informacji.

Planowanie na miejscu

Wizyta w wybranej lokalizacji jest nie do przecenienia

Niezależnie od tego, czy odwiedzasz dobrze znane miejsce, czy też odkryte po raz pierwszy na mapie, warto wcześniej wybrać się tam nawet w środku dnia, gdy światło nie jest sprzyjające. Zaletą tego rozwiązania jest to, że i tak nie będziesz w stanie fotografować w tym momencie, więc efektywnie wykorzystasz swój czas.

Wyzwaniem samym w sobie może być też odnalezienie po raz pierwszy miejsca w ciemności lub powrót do samochodu po zmroku. Można sobie to ułatwić dzięki odbyciu rekonesansu właśnie południe. Dodatkowo, robiąc rozpoznanie przed sesją, będziesz w stanie zorientować się, jakie ujęcia chcesz zrobić podczas właściwej wizyty, a to pozwoli Ci pracować wydajniej. Nie ma nic gorszego niż zgubienie drogi podczas pierwszej wyprawy w dane miejsce i stracenie okazji do uchwycenia wschodu lub zachodu słońca.

Czasami nie mamy innego wyjścia, ze względu na zmianę planów w ostatniej chwili, ale nie jest to najlepsze rozwiązanie. Przydać nam się mogą

zatem przewodniki po ciekawych miejscach do sfotografowania, ponieważ zawierają wszystkie informacje potrzebne do odnalezienia lokalizacji, w tym proste mapy oraz dodatkowe informacje takie jak najlepsza pora roku i pora dnia na wykonanie zdjęcia. Pozwalają one zaoszczędzić dużą część pracy związanej z wyszukiwaniem miejsc, ale ich wadą jest to, że inni ludzie też z nich korzystają, więc opisane lokalizacje mogą być zatłoczone.

Najlepszym sposobem korzystania z przewodników po miejscach do sfotografowania jest potraktowanie ich jako zachęty do rozpoczęcia samodzielnego odkrywania różnych rejonów. Tak więc, oprócz korzystania z nich w celu wyszukania lokalizacji o dużym potencjale fotograficznym jeszcze przed dotarciem na miejsce, tego typu książki można również zabrać ze sobą na sesję zdjęciową - mogą się okazać nieocenioną pomocą, gdy nie jesteś zaznajomiony z danym obszarem.

3x © James Abbott

Z lewej

Ashness Jetty

Pomost Ashness Jetty, zastąpiony niedawno (ku niezadowoleniu wielu osób) zupełnie nową konstrukcją, pozostaje popularnym miejscem do fotografowania jeziora Derwent Water w Lake District.

Powyżej
Przeprowadź wizję lokalną
Odwiedzając wybrane miejsce przed sesją zdjęciową, możesz zaplanować swoje ujęcia i upewnić się, że gdy wybierzesz się tam, zarejestrujesz obraz w najlepszym momencie.

Umiejętności nawigacyjne

Poznaj podstawy czytania map, aby pewnie podążać po drogach i ścieżkach oraz lokalizować potencjalnie interesujące elementy krajobrazu

Umiejętność czytania mapy i korzystania z kompasu jest niezbędna każdemu, kto lubi spędzać czas na świeżym powietrzu. W bardziej odległych lokalizacjach – zwłaszcza w górach i lasach – zawsze warto nosić przy sobie papierową mapę i kompas, (nawet jeśli używasz aplikacji do nawigacji korzystającej z modułu GPS telefonu), ponieważ jeśli warunki pogodowe ulegną pogorszeniu i stracisz zasięg, tradycyjna mapa i kompas mogą uratować Ci życie. Polecane aplikacje na telefon do nawigacji w terenie oparte na systemie GPS to OS Maps i ViewRanger.

Poznanie podstaw korzystania z map i kompasu jest łatwe. Kompas płytkowy zazwyczaj składa się z: przezroczystej plastikowej podstawy z obracającą się okrągłą obudową, igły magnetycznej, podziałki dla mapy w skali 1:25 000 po lewej stronie, podziałki dla mapy w skali 1:50 000 po prawej

stronie, soczewki powiększającej, podziałki milimetrowej z przodu, skierowanej w stronę podziałki milimetrowej strzałki wskazującej kierunek.

Same drukowane mapy są zazwyczaj dostępne w skalach 1:25 000 i 1:50 000, dlatego na podstawie kompasu nadrukowane są dwie skale do pomiaru odległości. Papierowe wersje OS Maps są najczęściej oferowane w skali 1:25 000, na których 4 cm odpowiadają 1 km lub 2,5 cala odpowiada 1 mili – pola siatki mają wymiary 4x4 cm, czyli odpowiadają 1 km².

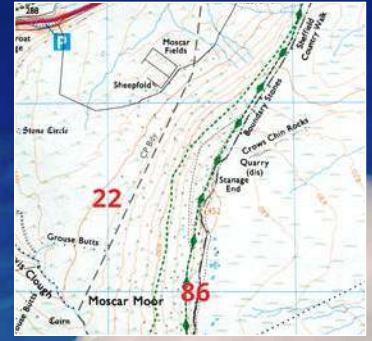
Taka mapa zorientowana jest zawsze na północ. Te kwadratowe pola tworzą ponumerowaną siatkę współrzędnych, składającą się z równoleżników (linie poziome) i południków (linie pionowe). Zawsze wyznaczaj pozycję obszaru w taki sposób, w jaki określa się pole na szachownicy. Za pomocą tych liczb możesz wskazać dowolny kwadrat.

Aby wskazać konkretną lokalizację w danym kwadracie, wyobraź sobie, że przecina go dziesięć pionowych i dziesięć poziomych linii, uwzględniając przy tym główne linie siatki, które są już ponumerowane (patrz krok 4).

Do tego dochodzą jeszcze poziomicę, które wskazują, czy teren jest płaski, czy się wznosi lub opada. Poziomicę znajdujące się blisko siebie świadczą o stromym nachyleniu, podczas gdy te bardziej oddalone od siebie informują o tym, że dany obszar jest bardziej płaski. Poziomicę są oznaczone liczbami (określającymi wysokość nad poziomem morza), które m.in. pozwalają określić, czy wybrany przez nas szlak biegnie pod górę, czy w dół.

To podstawowe informacje, więcej wskazówek o tym, jak czytać mapy, można znaleźć w serwisie internetowym OS Maps:

www.ordnancesurvey.co.uk.

1 Trzymanie kompasu
 Kompas należy umieścić poziomo przed sobą, tak aby strzałka wskazująca kierunek przemieszczania była skierowana do przodu. Połóż kompas płasko na mapie, tak by strzałka kierunku wskazywała właściwy azymut, a igła magnetyczna była skierowana w górę mapy (na północ). Następnie możesz obrócić obudowę kompasu tak, aby wyrównać oznaczenie północy z końcem igły, i w ten sposób wyznaczyć kierunek, w którym podróżujesz.

2 Znajdowanie kierunku
 Jeśli jesteś w Alport Castles i chcesz dojść do Ditch Clough Plantation, skieruj strzałkę w zamierzonym kierunku podróży wzdłuż szlaku oznaczonego zielonymi kreskami, mając czerwony koniec igły skierowany w górę mapy (na północ). Obróć mapę, tak by zgrała ze sobą igłę magnetyczną i strzałkę kierunkową oraz aby dolna część kompasu była skierowana w twoją stronę.

3 Pomiar odległości
 W poprzednim kroku określiliśmy, że musisz podążać ścieżką z północy na północny-zachód w kierunku Birchin Hat, a następnie skrócić w prawo, aby kontynuować podróż na północny-wschód w kierunku Grouse Butts. Ta mapa jest w skali 1:25 000, więc używając podziałki odległości na kompasie, możesz zobaczyć, że długość szlaku do Ditch Clough Plantation od miejsca, w którym droga zakręca, wynosi 1,3 km.

4 Siatka odniesienia
 Kiedy zapisujesz lub znajdujesz pozycję na mapie za pomocą współrzędnych siatki, zawsze podawaj najpierw wartość liczby dla linii poziomej, a jako drugą wartość dla linii pionowej. Odczytaj zatem najpierw liczbę związaną z dolną poziomą linią kwadratu, a następnie liczbę odpowiadającą lewej linii pionowej. W tym wypadku są to liczby 86 i 22. Po zamianie tych liczb w sześciocyfrowe współrzędne wskazujące Crows Chin Rocks byłoby to 867 226.

Odkrywanie krajobrazu
 Wykorzystywanie map i obserwowanie otoczenia podczas chodzenia może być świetnym sposobem wyszukiwania nowych miejsc, w których warto zrobić zdjęcia.

Praca na miejscu

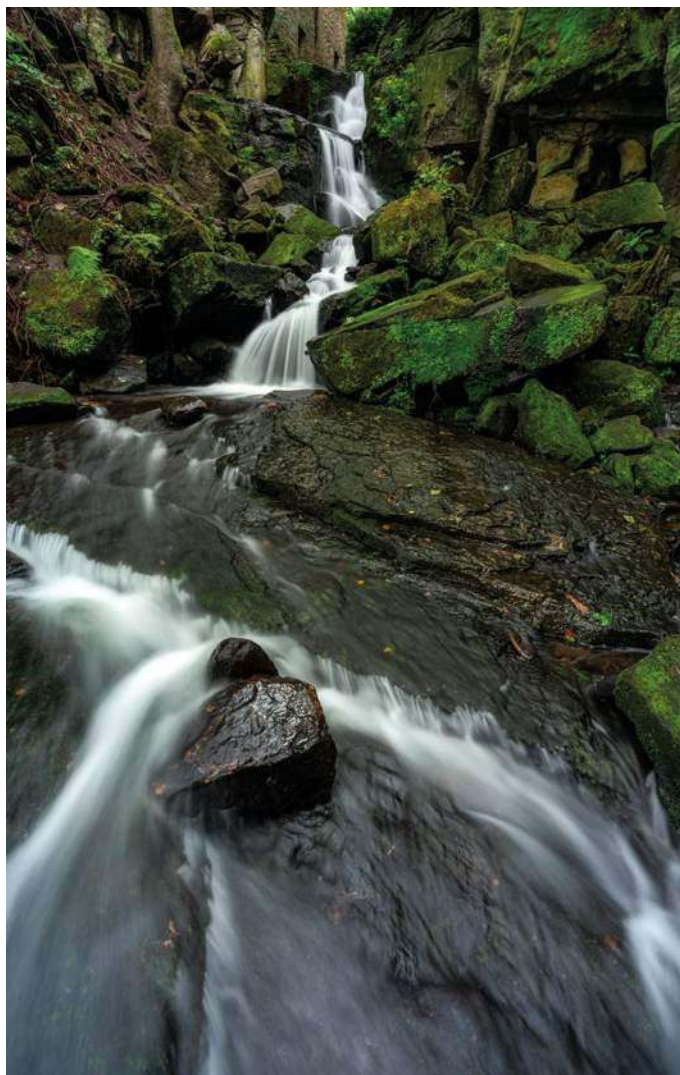
Wyciśnij, ile się tylko da z danej lokalizacji i wypróbuj każdą możliwość

Udając się w jakieś miejsce, zawsze najlepiej robić to z otwartym umysłem. Niezależnie od tego, czy jest to dobrze znana kultowa lokalizacja, czy znaleziona samodzielnie na mapie - na miejscu i tak trzeba będzie dobrze się zastanowić nad wyborem kadru i szybko reagować na wiele rozmaitych wyzwań.

Wyzwania z kolei często stają się szansami i właśnie ten nieoczekiwany aspekt fotografii krajobrazowej sprawia, że jest ona tak ekscytująca – zwłaszcza gdy odwiedzasz daną lokalizację o idealnej porze roku, o idealnej porze dnia, a warunki są, no cóż, idealne. Takie sytuacje są rzadkie, ale kiedy już się zdarzają,

zawsze najlepiej jest uchwycić w kadrze jak największą część sceny, rejestrując kilka różnych kompozycji zarówno w formacie poziomym, jak i pionowym, aby móc w pełni wykorzystać warunki, bo można ich już nigdy nie doświadczyć ponownie w tej konkretnej lokalizacji. Ponadto zrobienie jednego zdjęcia może zająć raptem 30 s, zaś kilku zaledwie kilka minut, co jest znacznie krótszym czasem niż zajmie Ci potencjalna wyprawa w dane miejsce, jeśli wrócisz do domu i zdasz sobie sprawę, że zdjęcie wyglądałoby lepiej, gdyby zostało wykonane w innym formacie lub w nieco inny sposób. Oczywiście wcześniejszy rekonesans

zawsze zwiększa Twoje szanse na wykonanie udanego zdjęcia, ale to właśnie wspomnianych nieoczekiwanych okazji i warunków tak naprawdę nigdy nie można przewidzieć. Dlatego zawsze najlepiej jest być na miejscu około godziny przed wschodem słońca i zostać do godziny po jego zachodzie, aby mieć czas na reakcję. Często w takich momentach pojawia się najlepsze światło, ale jego ocena jest już kwestią osobistego gustu, ponieważ niektórzy fotografowie krajobrazu preferują żywe kolory i delikatne światło, podczas gdy inni wolą mocno kontrastowe światło słońca zbliżającego się do linii horyzontu.

6x © James Abbott

Powyżej

Baw się kompozycją

Spróbuj wykonać zdjęcia pod różnymi kątami i z wielu miejsc, aby uchwycić rozmaite perspektywy widzenia uwiecznianej sceny – staraj się maksymalnie wykorzystać czas spędzony w danym miejscu.

Z prawej

Uchwyc „to” zdjęcie

Gdy dotrzesz już na miejsce, zacznij od zarejestrowania wymarzonego ujęcia, aby bez stresu swobodnie eksperymentować z różnymi technikami i kompozycjami.

Z lewej

Pomyśl o orientacji kadru

Jaki format kadru pozwoli zarejestrować lepszy obraz: poziomy czy pionowy? Będąc na miejscu, wypróbuj oba układy, aby mieć więcej możliwości do wyboru kompozycji obrazu.

Powyżej

Odpowiednie warunki

Różne warunki pogodowe sprawiają, że pewne sceny i ich zdjęcia mogą wyglądać lepiej lub gorzej, dlatego na sesję w plenerze wybieraj się o tej porze dnia, o której dana scena wygląda najlepiej.

Ponownie odwiedź lokalizację i użyj różnych technik fotografowania

Te dwa zdjęcia zostały zrobione w odstępie sześciu miesięcy – jedno jesienią, a drugie pod koniec zimy – właściwie z tego samego miejsca. Jesienna fotografia powstała podczas klasycznej sesji o wschodzie słońca, podczas gdy zimowa została zrobiona pod koniec „niebieskiej godziny”, kiedy było już prawie całkiem ciemno, i wymagała 4,5-minutowej

ekspozycji, która pozwoliła uchwycić smugi światła samochodu. Ponowne odwiedzanie tej samej lokalizacji to fantastyczny sposób na uchwycenie sceny w różnych porach roku i w różnym świetle. Innym podejściem, które może się dobrze sprawdzić, jest fotografowanie tego samego widoku przy użyciu różnych technik, które mogą obejmować stosowanie

neutralnych szarych filtrów gradientowych w celu zachowania na zdjęciu szczegółów nieba, ciemnych neutralnych filtrów szarych do znacznego wydłużenia ekspozycji, rejestrowanie obrazów HDR lub robienie zdjęć po zmroku i malowanie pierwszego planu światłem. Możliwości ograniczone są jedynie Twoją wyobraźnią.

ZIMA

JESIEŃ

Wskazówki dotyczące wyboru bliskich lokalizacji

Oto garść użytecznych porad na temat szukania okazji do robienia zdjęć krajobrazowych

1 Chodź na spacer Świetnym sposobem znajdowania nowych i mniej obfotografowanych miejsc, do których nie trzeba podróżować godzinami, są wędrówki po okolicy w pobliżu miejsca Twojego zamieszkania.

2 Przeglądaj Mapy Google Doskonałym źródłem informacji o miejscach, które niekoniecznie możesz łatwo zobaczyć podczas spaceru lub jazdy samochodem, są Mapy Google i idealnie nadają się one do naszkicowania ogólnego planu sesji.

3 Eksploruj pobliskie lasy Prawie każdy ma w pobliżu swojego domu jakieś lasy, także te osoby, które mieszkają w miastach. To trudny, ale bardzo satysfakcjonujący temat do zdjęć.

4 Fotografuj w nocy Ciemność nocy daje nowe i ekscytujące możliwości, od astrofotografii po malowanie światłem przy użyciu latarek, a nawet lampy błyskowej.

5 Mikrokrajobrazy Wykonywanie ujęć szerokokątnych to najbardziej oczywiste podejście do fotografowania pejzaży, ale możesz także skupić się na najdrobniejszych szczegółach świata, fotografując „mikrokrajobrazy” obiektywem makro.

REGUŁA TRÓJPODZIAŁU

Fotografia leśna jest często postrzegana jako bardziej wyjątkowa forma fotografii krajobrazowej, ponieważ większość ujęć jest jedyna w swoim rodzaju, ale kompozycja i stosowana technika są często takie same.

DYSKOMFORT

FESTIWAL
FOTOGRAFII
W RAMACH
SOPOTU
3—19
WRZEŚNIA
2021

FRAMES
OF SOPOT
PHOTOGRAPHY
FESTIVAL

FFWRS

FOT. SEBASTIAN ROGOWSKI

Digital
Camera

fotopolis

TAR

WWW.WRAMACHSOPOTU.PL

PARTNER MEDIALNY

ZRÓB TEGO LATA
SWOJE NAJLEPSZE

ZDJĘCIA KRAJOBRAZU

Nawet jeśli wszystkie czynniki mistrzowskiego kadru spotykają się w jednym miejscu o właściwym czasie, dobre zdjęcie nie powstanie, jeśli nie zadbasz o właściwą kompozycję. Z tego tekstu dowiesz się, jak nie zmarnować okazji na najlepsze w życiu zdjęcia pejzażowe

Fotografia krajobrazowa to wspaniały gatunek, który z pewnością można odkrywać wciąż na nowo. Dlatego bez względu na Twój stopień zaawansowania, nadchodzące lato to najlepszy czas, aby ruszyć w plener i rozbudować swoje portfolio. Polska jest pełna malowniczych gór, lasów, ogrodów i wybrzeży, które nigdy nie są położone zbyt daleko. Wszystkie te lokalizacje pozwalają wykonywać spektakularne zdjęcia, niezależnie od tego, czy scena będzie skąpana w słońcu, czy przesiąknięta deszczem, możesz więc mieć pewność, że przez cały rok da się je sfotografować w atrakcyjny sposób.

Kluczem do stworzenia wspaniałego zdjęcia krajobrazu jest kompozycja obrazu, polegająca na takim umieszczeniu w kadrze głównego elementu, aby uczynić go centralnym punktem zainteresowania, który przyciągnie uwagę oglądających. Jednak usytuowanie tego najważniejszego obiektu względem innych elementów sceny, takich jak horyzont, niebo i linie wiodące, może przypominać żonglerkę. W tym artykule zajmiemy się dogłębnie tym, jak zmienić położenie owych elementów w kadrze, aby miały one jak największą siłę oddziaływania i by uzyskać w ten sposób wizualnie przyciągający i angażujący odbiorców

obraz. Przyjrzymy się klasycznym podejściom do komponowania zdjęć pejzażowych – wypróbowanym i przetestowanym metodom takim jak stosowanie ponadczasowej reguły trójpodziału lub złotego podziału kadru – ale wyjaśnimy również, kiedy można te zasady łamać, gdy po prostu nie sprawdzają się przy fotografowaniu niektórych scen. Pokażemy też, jak różne obiektywy i ogniskowe mogą spektakularnie zmieniać ogólny wygląd krajobrazu, ponieważ optyka szerokokątna lub obiektywy typu rybie oko pozwalają uzyskać zupełnie inny wygląd i styl niż, powiedzmy, teleobiektyw. To co? Zaczynamy?

Klasyczne podejście do kompozycji

Zacznij od sprawdzonych technik stosowanych już od wieków w malarstwie

Od zarania dziejów artyści eksperymentują z różnymi kompozycjami. Jednak w ciągu ostatnich kilku stuleci zaakceptowaliśmy kilka fundamentalnych zasad, które możesz wykorzystywać, jeśli zależy Ci na stworzeniu przyzwoitej kompozycji. Wiele z tych sztuczek zostało zapożyczonych z innych rodzajów sztuk wizualnych takich jak malarstwo lub rysunek i łatwo jest je zastosować także w fotografii.

Prawdopodobnie znasz już taki termin jak zasada trójkąta kadru, bowiem jest ona jedną z klasycznych metod kompozycji obrazu, którą omówimy bardziej szczegółowo poniżej. Powodem, dla którego jest ona tak popularna jest fakt, że prawie zawsze się sprawdza i jest stosunkowo prosta do zastosowania - zmusza Cię do wybrania i rozmieszczania elementów zainteresowania i horyzontu w sposób, który pozwala najlepiej wykorzystać dostępną

przestrzeń wzrok. Obraz jest zazwyczaj postrzegany jako bardziej fotogeniczny, jeśli główny obiekt zainteresowania zostanie umieszczony dokładnie w jednej trzeciej odległości od jednej lub dwóch prostopadłych do siebie krawędzi fotografii, co pozwala pozostawić wokół niego nieco pustego miejsca „na oddech” w porównaniu do sytuacji, gdy zostanie on przez nie ciasno obramowany.

Jednak, podobnie jak w przypadku innych zasad, reguła ta stanowi jedynie wskazówkę, bo jeśli masz artystyczny powód, aby ją złamać w celu opowiedzenia historii tak, jak chcesz,

możesz to zrobić, choć warto wypróbować również klasyczne podejście.

Przyjrzyjmy się tutaj innym mniej znanym sposobom komponowania obrazu, które mogą pomóc Ci w uzyskiwaniu lepszych kadrów, takim jak złoty podział, który lepiej sprawdza się w przypadku zdjęć z głównym tematem umieszczonym w centralnym punkcie fotografii. Zobaczmy również, w jaki sposób matematyczne równanie spirali Fibonacciego pojawia się raz po raz w naturze i może być użyte w celu ulepszenia kompozycji zdjęć krajobrazowych.

Wiele z tych sztuczek kompozycyjnych zostało zapożyczonych z innych dziedzin sztuk wizualnych

Spirala Fibonacciego

Złota spirala Fibonacciego to matematyczny wzór wymyślony przez Fibonacciego. Częstotliwość pojawiania się w naturze tej spiralnej formy jest po prostu niesamowita, na przykład da się ją zauważyć w konstrukcji struktury muszli, skamieniałościach i budowie wielu roślin. Kiedy już o tym wiesz, prawdopodobnie nie będziesz już w stanie nigdy przestać widzieć tego wzoru w prawdziwym świecie. Możesz też wykorzystać tę wszechobecną naturalną formę podczas komponowania krajobrazów, znajdując w swojej scenie linię wiodącą, która skręca się spiralnie w kierunku głównego obiektu zainteresowania, czego przykładem mogą być te wspaniałe schody.

Mniej znaczy więcej

Warto podjąć wyzwanie i fotografować w bardziej minimalistyczny sposób, uwzględniając tylko jeden główny obiekt w kadrze. Pomoże Ci to zwiększyć swoją kreatywność w komponowaniu aktywnej i martwej przestrzeni wokół punktu zainteresowania takiego jak drzewo na tym obrazie, a także skieruje uwagę widzów na jeden oczywisty główny temat, dzięki czemu kompozycja będzie miała większą siłę oddziaływania.

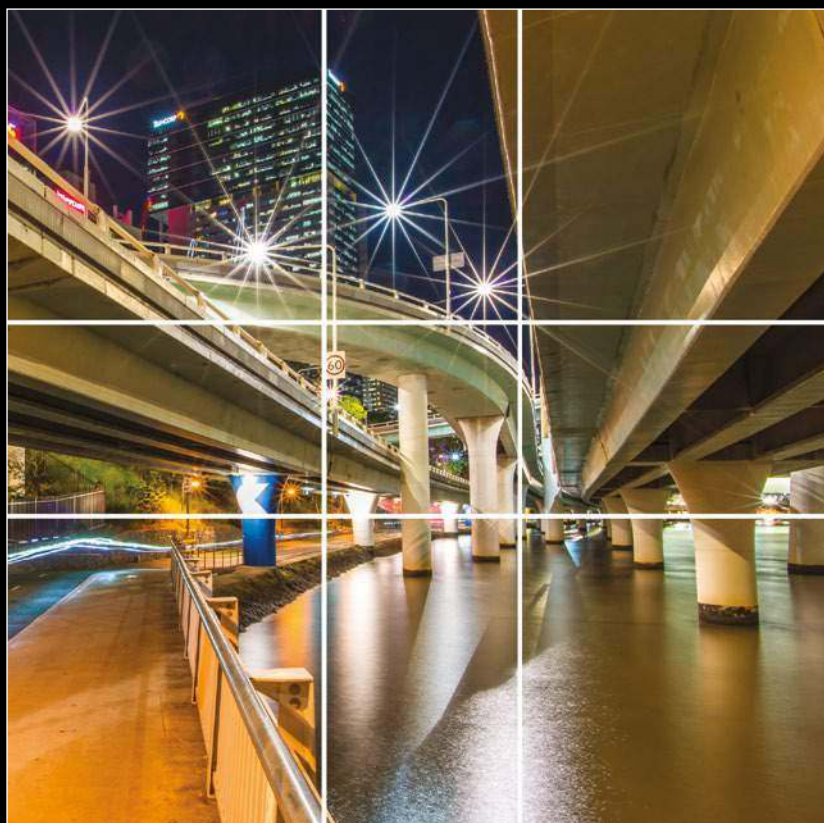
Reguła trójkądnia

Zasada trójkądnia to kwintesencja techniki komponowania obrazów. Opiera się ona na podziale kadru na dziewięć równych pól w celu uzyskania mozaiki 3x3 złożonej z prostokątów, a następnie wyrównaniu widnokregu z jedną z oddzielających je od siebie linii, w zależności od tego, czy fotografujesz w orientacji pionowej, czy poziomej. Następnie umieszczasz główny temat zdjęcia w jednym lub kilku punktach przecięcia się linii siatki. Powodem, dla którego tak dobrze wygląda skomponowany w ten sposób obraz, jest to, że dodaje to do zdjęcia dużo pustej przestrzeni „na oddech”, dzięki czemu obiekt lub punkt zainteresowania nie znajduje się nieprzyjemnie blisko krawędzi kadru lub w samym jego centrum.

Złoty podział

Złoty podział jest bardzo zbliżony do trójkądnia kadru, ponieważ i w tym przypadku ramka zdjęcia zostaje podzielona na dziewięć pól. Tym, co odróżnia ją od reguły trójkądnia, jest to, że złoty podział opiera się na stosunku 1:1,6:1,8, więc owe pola nie są równe. Środkowe, poziome i pionowe prostokąty, które tworzą kształt „krzyża”, są znacznie węższe niż te w narożnikach, co sprawia, że przecinające się linie siatki umieszczone są znacznie bliżej środka obrazu. W efekcie akcja wydaje się rozgrywać w centrum kadru, co pomaga przyciągnąć wzrok oglądających w kierunku głównego tematu ujęcia.

Proporcje boków obrazu i ogniskowa

Zobacz, jak ważną rolę w sposobie komponowania zdjęć odgrywa rozmiar matrycy aparatu i zamocowany do niego obiektyw

Łatwo ulec złudzeniu, że robiąc zdjęcie, masz całkowitą kontrolę nad tym, jak krajobraz będzie wyglądał w kadrze, ale pod wieloma względami ograniczają Cię z góry ustalone proporcje boków obrazu. W przypadku wydrukowanego zdjęcia współczynnik proporcji to stosunek szerokości do długości kartki papieru, więc obraz w formacie 30 cm na 20 cm ma współczynnik proporcji boków 3:2 lub 2:3, jeśli ma orientację pionową.

Współczynnik proporcji 3:2 jest dość standardowy w fotografii cyfrowej, choć w rzeczywistości zależy on od konstrukcji i rozmiaru matrycy światłoczułej zamontowanej wewnątrz korpusu aparatu. Niektórzy producenci aparatów jak Olympus i Panasonic stosują inne współczynniki proporcji boków kadru, ponieważ matryce ich aparatów rejestrują obrazy w formacie 4:3, więc kompozycja takiego obrazu wymaga zupełnie innego podejścia w porównaniu ze standardowymi proporcjami 3:2. Chociaż jesteśmy przywią-

zani do naturalnego sposobu kadrowania, które wymusza przetwornik, możemy przyciąć swoje zdjęcie do preferowanego formatu w programie Photoshop. Wiele aparatów umożliwia też wybranie w menu proporcji boków kadru w celu zmiany współczynnika proporcji boków zdjęcia, choć odbywa się to zazwyczaj kosztem utraty pikseli i rozdzielczości obrazu. Nie ma też jednego „właściwego” współczynnika proporcji, ponieważ zależy on całkowicie od osobistych preferencji, jednak warto sprawdzić wszystkie dostępne możliwości ustawień, zanim zaczniesz korzystać z nowego korpusu.

Kolejną kwestią związaną z fotografią, która wydaje się nie mieć zbyt dużego wpływu na Twoje kompozycje, jest wybór obiektywu i ogniskowej przy wykonywaniu zdjęć. Aby uprościć sprawę, przyjrzyjmy się tutaj ogniskowym w odniesieniu

do aparatu pełnoklatkowego, ale jeśli używasz modelu z mniejszą matrycą np. APS-C, to możesz znaleźć równoważną długość ogniskowej, mnożąc ją przez współczynnik pozornego jej wydłużenia o wartości 1,5x w przypadku korpusów Nikon lub Sony, 1,6x – w przypadku Canona lub 2x, jeśli używasz modelu z przetwornikiem formatu Cztery Trzecie.

Przy silniejszym przybliżeniu sceny perspektywa ulega zmianie, gdy elementy sceny stają się bardziej skompresowane, co może mieć ogromny wpływ na sposób komponowania ujęcia. Z tego powodu wielu fotografów woli uwieczniać krajobrazy długim teleobiektywem.

Cztery różne proporcje kadrów

16:9

Wiele aparatów daje możliwość robienia zdjęć w znacznie bardziej panoramicznych proporcjach kadru 16:9, chociaż w większości przypadków odbywa się to poprzez odcięcie części zarejestrowanego obrazu i powoduje zmniejszenie jego rozdzielczości. To świetne rozwiązanie, jeśli chcesz filmować lub nadać swoim fotografiom krajobrazowym bardziej kinowego wyglądu.

4:3

Olympus i Panasonic stosują w swoich aparatach matryce formatu Cztery Trzecie, które okazały się popularne wśród fotografów ze względu na nieco bardziej kwadratowy współczynnik proporcji boków kadru 4:3. Wykorzystuje on większą część okrągłego pola obrazowego rzutowanego przez obiektyw.

3:2

Jest to prawdopodobnie najpopularniejszy dziś współczynnik proporcji boków, stosowany w aparatach największych producentów: Nikon i Canona i Sony. Stosunek szerokości do wysokości wynosi 3:2, np. 6000 px na 4000 px. To bardzo chętnie wybierany format w fotografii krajobrazowej.

1:1

Ten współczynnik proporcji boków oznacza, że wysokość obrazu jest równa jego szerokości, czyli że jest on kwadratowy. Może być to technika kadrowania, dodająca zdjęciu dużej siły wyrazu, ponieważ nie jest tak powszechna jak inne, choć ostatnio stała się bardziej popularna ze względu na kwadratowy format zdjęć publikowanych na Instagramie.

Różny zakres ogniskowych

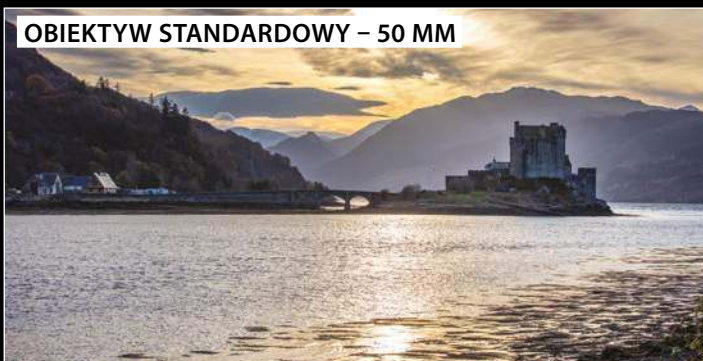
OBIEKTYW SZEROKOKĄTNY – 20 MM

© Gettyimages

Obiektywy szerokokątne i ultraszerokokątne umożliwiają zmieszczenie w kadrze olbrzymiej części rozciągającej się przed naszymi oczami scenerii i pozwalają uwzględnić w nim pierwszy i środkowy plan oraz tło. W rezultacie mogą się jednak pojawić pewne zniekształcenia beczkowate w pobliżu krawędzi kadru, a te zwykle stają się tym bardziej widoczne, im krótszej ogniskowej użyjesz.

OBIEKTYW STANDARDOWY – 50 MM

Ta ogniskowa jest często określana jako „standardowa”, ponieważ zapewnia podobny kąt widzenia do ludzkiego oka, więc zdjęcia zrobione przy takiej ogniskowej wydają nam się naturalne. Obiektywy o krótszych ogniskowych nazywane są szerokokątnymi, zaś te o dłuższych ogniskowych, które zapewniają węższe pole widzenia, teleobiektywami.

KRÓTKI TELEOBIEKTYW – 105 MM

Ogniskowa 105 mm pozwala uzyskać mocniejsze przybliżenie niż standardowa „pięćdziesiątka”, więc efekt kompresji sprawia, że oglądający obraz mają wrażenie, że obiekty na scenie znajdują się bliżej siebie. Kiedy przekroczysz wartość 50 mm, możesz zauważyć wkradające się do kadru zniekształcenia poduszkowate, objawiające się w ten sposób, że zewnętrzne krawędzie wydają się być wciągane w kierunku środka kadru.

TELEOBIEKTYWY – 200 MM

To krańcowa wartość popularnych teleobiektywów zmiennoogniskowych. Zapewniają jeszcze większe przybliżenie, dzięki czemu odległe tematy, takie jak dzikie zwierzęta, wydają się większe w kadrze. Taka optyka charakteryzuje się dużą kompresją perspektywy, co znacznie ułatwia rozmycie tła podczas wykonywania portretów lub zagęszczanie pofałdowanych wzgórz na zdjęciach krajobrazowych.

Prowadź oko w głąb sceny

Naucz się wykorzystywać linie wiodące na swoich fotografiach krajobrazowych

Linie wprowadzające, często nazywane liniami wiodącymi, prowadzą wzrok do określonego obiektu na zdjęciu. Świadomie wykorzystane mogą subtelnie skierować uwagę widza na określony fragment krajobrazu, który chcesz uczynić głównym tematem fotografii, np. na drzewo lub strukturę pozwalającą zakotwiczyć zdjęcie. Wykorzystywanie linii wiodących może być bardzo przydatnym narzędziem komponowania kadru, które należy zawsze brać pod uwagę podczas fotografowania krajobrazów, a często warto po prostu rozejrzeć się i dwa razy sprawdzić, czy w danej scenie widoczne są jakieś naturalne formacje takie jak linia brzegowa lub wykonane przez człowieka konstrukcje np. ścieżki lub słupki ogrodzeniowe, które można wykorzystać do pokierowania wzroku od brzegów kadru do jego środka. Gdy podejdziesz do tego zadania w sposób kreatywny, zdziwisz się, czego można użyć, aby przyciągnąć wzrok.

1 Wykorzystaj linie wiodące, aby poprowadzić wzrok

Użycie linii wprowadzającej to świetny sposób na skomponowanie wyrazistego kadru poprzez umieszczenie na pierwszym planie obiektu mającego jakąś charakterystyczną linię, która w naturalny sposób prowadzi wzrok w kierunku tematu obrazu. Ta fotografia przedstawiająca Normanton Church w Rutland Water została skomponowana tak, aby w dolnej połowie kadru widoczna była ostra krawędź linii brzegowej, która wygina się w łuk i kieruje wzrok w stronę naszego głównego punktu zainteresowania. Zmieniając kompozycję i nieco zadzierając obiektyw w górę, tracimy tę linię wiodącą i ciekawy element na pierwszym planie, przez co obraz ma znacznie mniejszą siłę wyrazu i jest zdominowany przez niebo.

GŁOWICA TRZYOSIOWA

Głowica statywu regulowana osobno w każdej z trzech osi to najlepszy wybór dla fotografa krajobrazów, ponieważ pozwala ona naprawdę powoli i precyzyjnie wypracować kompozycję, dokładnie regulując położenie aparatu.

KOLEJNOŚĆ WYDŁUŻANIA

Zawsze najpierw wysuwaj górne sekcje nóg statywu, ponieważ są one najgrubsze, a zatem najbardziej sztywne, a dopiero na końcu ewentualnie te najcieńsze. Jeśli natomiast nadal będziesz potrzebować większej wysokości, wysuń kolumnę centralną. Pamiętaj jednak, że jest to najbardziej chwiejna część każdego trójnogu.

SOLIDNE NOGI

Wybierz statyw, który ma sztywne nogi wykonane z włókna węglowego lub aluminium. Poszukaj modelu z indywidualnie regulowanym kątem ich ustawienia, aby móc robić bardziej kreatywne ujęcia aparatem zamocowanym blisko ziemi.

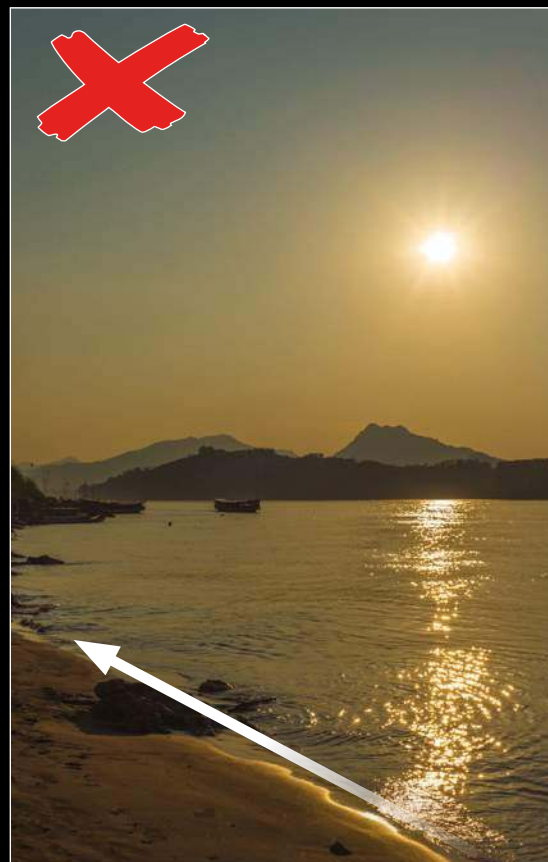
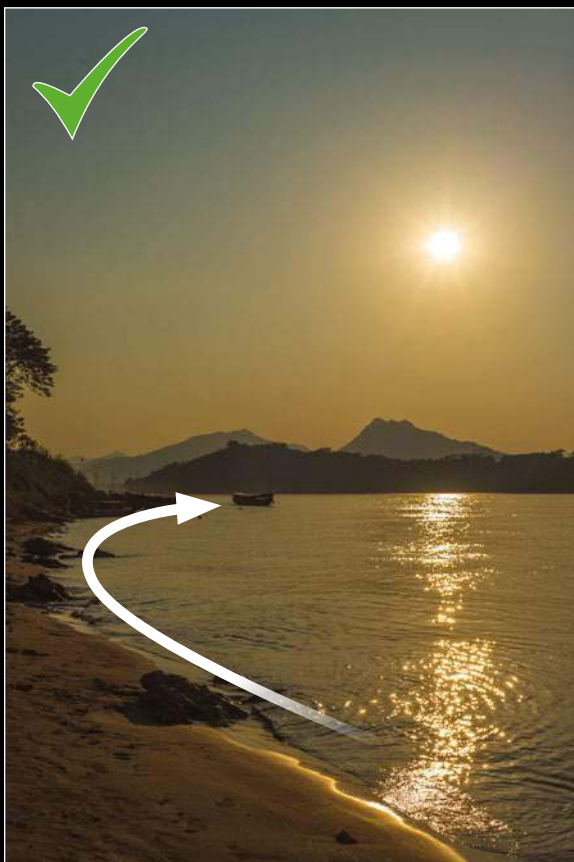
STOPKI NÓG

Niektóre statywy mają wbudowane w nóżki kolce, które można wysunąć, wkręcając gumowe stopki lub je zdejmując. Może to być przydatne przy fotografowaniu na skalistym i oblodzonym podłożu, bo zapewnia większą przyczepność trójnogu i stabilność aparatu podczas komponowania zdjęć.

Fotografowanie ze statywu

2 Upewnij się, że horyzont jest wypoziomowany (horyzont to także linia wiodąca)

Jedną z największych zalet aparatów cyfrowych w porównaniu z korpami rejestrującymi zdjęcia na kliszy jest możliwość skorzystania przy komponowaniu kadru z ekranu LCD, a następnie obejrzenia ujęć po ich wykonaniu na wyświetlaczu, zamiast czekać tygodniami na ich wywołanie. Większość zaawansowanych aparatów bez lustra lub lustrzanek cyfrowych ma wbudowaną poziomnicę elektroniczną, której można użyć, podobnie jak poziomicy pęcherzykowej, do sprawdzenia, czy aparat nie jest przechylony w jakąś stronę i czy horyzont jest prosty. Aby aktywować tę funkcję, należy przełączyć aparat w tryb podglądu obrazu na żywo i zazwyczaj nacisnąć przycisk Info lub poszukać odpowiedniego ustawienia w menu aparatu.

3 Poprowadź oko do wnętrza, a nie na zewnątrz kadru!

Linia wiodąca powinna prowadzić wzrok w stronę tej części sceny, na którą chcesz zwrócić szczególną uwagę oglądających, czyli na drzewo, łódź, latarnię morską lub cokolwiek innego, co chcesz uczynić głównym punktem zainteresowania. Może jednak ona sprawić, że Twój obraz będzie miał dużo mniejszą siłę oddziaływania, jeśli linia tego nie robi, a zamiast tego skieruje wzrok w inne miejsce lub poza obręb kadru. Może to sprawić, że oglądający odwróci wzrok od obrazu i całkowicie przestanie się nim interesować, więc pamiętaj, aby zwracać baczność na to, dokąd prowadzą linie wiodące i upewnij się, że kierują wzrok w ważne miejsce kadru.

Zabawy z perspektywą

Zobacz, jak zmiana wysokości, z jakiej fotografujesz, i głębi ostrości może wpływać na perspektywę

Perspektywa to istotny element kompozycji obrazu, który często jest pomijany. Wszystko zależy od tego, co umieścisz w kadrze, odległości między obiektami lub pierwszym planem i tłem, a także wysokości, na jakiej zamocowany zostanie nad ziemią aparat.

Wiele zdjęć, które robimy, jest wykonywanych aparatem trzymany na wysokości naszyjku, ale zwykłe przykucnięcie lub wyciągnięcie rąk w górę może znacznie zmienić perspektywę. Wiele modeli korpusów cyfrowych ma obecnie

tylne wyświetlacze zamocowane na przegubie, co znacznie ułatwia komponowanie ujęć pod niewygodnym zazwyczaj kątem fotografowania, (których wykorzystanie jest jednak prostym i szybkim sposobem na nadanie zdjęciom zupełnie innego wyglądu). Zwykła zmiana wysokości, z jakiej wykonuje się zdjęcie, może również sprawić, że obiekt będzie wyglądał mniej lub bardziej dominująco.

Zwykłe przykucnięcie lub fotografowanie aparatem trzymany w wyciągniętych w górę rękach może znacząco zmienić perspektywę

Umieszczenie czegoś istotnego na pierwszym planie jest często określane jako dodanie punktu zainteresowania w dolnej części kadru. To świetny sposób na zakotwiczenie obrazu i stworzenie wrażenia istnienia pewnej głębi między bliższym

i dalszym planem ujęcia. Jeśli zdecydujesz się na uwzględnienie w kadrze jakiegoś pierwszoplanowego elementu, warto poeksperymentować z tym, jak bardzo się do niego zbliżyć, aby powiększyć lub zmniejszyć jego rozmiary

w kadrze. Aby wyolbrzymić perspektywę, wielu fotografów decyduje się na zmniejszenie dystansu dzielącego ich od pierwszego planu i użycie superszerokokątnego obiektywu. W rzeczywistości, gdy chcesz ukazać jakieś pierwszoplanowe obiekty, może być Ci łatwiej komponować krajobrazy w orientacji pionowej, ponieważ umożliwi Ci to przeznaczenie na te elementy dolnej jednej trzeciej części obrazu.

Elementy pierwszoplanowe

BRAK ELEMENTÓW NA PIERWSZYM PLANIE

Puste, trawiaste pole zajmujące dolną część tej sceny zachodu słońca nie zapewnia obrazowi żadnego oparcia ani nie pomaga poprowadzić wzroku oglądających do drzewa i zachodzącego daleko w tle słońca.

WYRAZISTE ELEMENTY NA PIERWSZYM PLANIE

Podchodząc blisko do jednej z bel siana, nadaliliśmy ujęciu dodatkowej głębi. Stworzyliśmy efekt trójwymiarowości, ukazując wielkość beli na pierwszym planie, a następnie prowadząc wzrok oglądających do drzewa i zachodzącego za nim w oddali słońca.

© Dan Mold

PERSPEKTYWA 1

Na wysokości głowy

Większość zdjęć jest wykonywana aparatem trzymany na wysokości oczu, więc często brakuje im natychmiastowego efektu zaskoczenia, jaki wywołują obrazy zarejestrowane z niskiej lub wysokiej perspektywy. Jeśli umieszczenie aparatu nisko lub wysoko nie wydaje Ci się dobrym rozwiązaniem, warto zobaczyć, jaką kompozycję uda Ci się uzyskać, przyklękając na jednym kolanie, ponieważ nawet takie obniżenie swojej pozycji pozwoli uzyskać inny punkt widzenia.

PERSPEKTYWA 2

Użyj głębi ostrości, aby pokierować wzrokiem

OSTRY PIERWSZY PLAN

Użycie dużego otworu przysłony i zbliżenie się do kwiatów na pierwszym planie sprawiło, że stały się one ostrą częścią obrazu, nazywaną również głównym punktem zainteresowania. To do roślin właśnie w naturalny sposób przyciągany jest wzrok oglądających. Choć wiatrak jest nieostry, nadal jest na tyle wyraźny, że łatwo można rozpoznać jego formę i strukturę, więc jest to interesujące zdjęcie krajobrazowe, ponieważ ostrość nie spada tam, gdzie można by się tego spodziewać.

OSTRE TŁO

Jest to być może bardziej klasyczny krajobraz, ponieważ nie wygląda na to, że ostrość została przesunięta. Zamiast tego zakres głębi ostrości jest mocno wyśrodkowany względem wiatraka, co czyni go oczywistym głównym elementem zainteresowania. Fotografowanie z niewielkiej odległości od kwiatów i użycie mocno otwartej przysłony ładnie rozmyło pierwszy plan, delikatnie kierując wzrok widzów na widoczny w głębi wiatrak.

OSTRE WSZYSTKIE PLANY WIDOCZNE W KADRZE

Do wykonania tego ujęcia użyliśmy znacznie mniejszego otworu przysłony $f/22$, aby poszerzyć zakres strefy głębi ostrości i móc wyraźnie odwzorować wszystkie elementy sceny, od pierwszego planu aż po tło. Zazwyczaj krajobrazy fotografuje się przy średnich i wysokich wartościach przysłony, aby uzyskać odpowiedni poziom szczegółowości całego obrazu, ale te przykłady pokazują, że mała głębia ostrości może być również świetnym sposobem na stworzenie oryginalnej kompozycji.

© Dan Mold

© Dan Mold

Niska perspektywa

Kiedy fotografujesz aparatem umieszczonym tuż nad ziemią, przydatne może się okazać zastosowanie miniaturowego statywu, który bardzo mocno obniży punkt widzenia. Fotografowanie z tak niskiej pozycji pozwala ukazać świat z zabójczą perspektywą, za sprawą której wszystko góruje w kadrze i dominuje nad osobą oglądającą scenę. To z pewnością świetny sposób na przyciągnięcie uwagi.

Wysoka perspektywa

Z wysokiej perspektywy fotografujesz, kiedy robisz zdjęcie z dużej wysokości lub z podwyższonej platformy, patrząc w dół na krajobraz. Przedstawiona tutaj droga jest wspaniałym tego przykładem: została ona uchwycona z kładki dla pieszych położonej nad ruchliwą jezdnią, dzięki czemu udało się uchwycić ciągnące się aż po odległy horyzont świetlne smugi reflektorów aut. Nie zawsze istnieje jednak jakaś wygodna platforma, aby można było z niej zrobić zdjęcia, niemniej warto wypatrywać umieszczonych na wysokości kładek i budynków, z których można fotografować, co pozwoli Ci uzyskać wyższą perspektywę, lub nawet skorzystać z drona, aby zarejestrować obraz z lotu ptaka.

PERSPEKTYWA 3

Twórcze podejście

Graj według własnych zasad, aby w kreatywny sposób ukształtować wymarzoną kompozycję obrazu

Teraz, gdy omówiliśmy już klasyczne techniki i objaśniliśmy cały branżowy żargon, nadszedł czas, aby przyswoić sobie te wszystkie nowo odkryte mądrości i zdecydować, czy użyć wypróbowanych i sprawdzonych metod, czy czegoś zupełnie innego.

Nie zawsze masz przed sobą scenę, która będzie dobrze wyglądać sfotografowana przy użyciu klasycznych sposobów, a może być i tak, że Twoja wizja artystyczna nie będzie najlepiej dopasowana do siatki trójkątnego – nie ma w tym nic złego! Oto kilka przykładów, które pozwolą Ci wznieść się na wyżyny kreatywności i pokazać, że od czasu do czasu warto złamać zasady, aby dzięki temu zrobić jeszcze bardziej niesamowitą fotografię.

Tutaj przyjrzymy się możliwościom, jakie daje odejście od idealnie wypoziomowanego horyzontu i reguły trójkątnego kadru, zastosowania symetrycznego kadrowania i wyznaczenia głównych punktów zainteresowania. Przyjrzyjmy się również temu, jak można sprawić, by w lepszy sposób wykorzystać w kompozycjach samą przestrzeń, przekształcając tak zwany „martwy” czy pusty obszar, który nie wnosi nic do zdjęcia, w „aktywną” przestrzeń, która, jak sama nazwa wskazuje, pomoże bardziej efektywnie wypełnić obszar wokół tematu obrazu. Chcesz złamać zasady? Oto, co musisz wiedzieć...

Wykorzystaj kompozycję ukośną

Wbrew naszym wcześniejszym wskazówkom możesz uzyskać świetne rezultaty, celowo fotografując pod kątem. Sztuczka polega na tym, aby było jasne, że przekrzywienie aparatu było świadome i nie wynika z pomyłki lub niedbalstwa. Niewypoziomowany horyzont z pewnością przyciągnie wzrok i będzie wyglądał interesująco, podczas gdy proste poziome linie, takie jak linie budynków, będą wydawały się być ustawione pod kątem.

Użyj symetrii

Generalnie sugerujemy stosowanie do pozycjonowania rozmaitych elementów sceny i ich rozmieszczania w kadrze techniki komponowania obrazu takiej jak zasada trójkątnego. Symetria może być równie dobrym narzędziem kompozycyjnym, ponieważ nie jest tak powszechna, a to sprawia, że te harmonijne fotografie potrafią silnie przyciągać wzrok. Zwracaj uwagę na powstające w szkle lub wodzie odbicia scenerii.

© Dan Mold

Martwa przestrzeń

Z tak zwaną martwą przestrzenią mamy do czynienia wówczas, gdy część obszaru kadru nie jest efektywnie wykorzystywana i nie wnosi niczego do zdjęcia. Pusta przestrzeń może często pojawić się w wyniku wykorzystania w kompozycji linii wiodącej lub punktu zainteresowania prowadzącego wzrok w głąb kadru.

© Dan Mold

Aktywna przestrzeń

W tym przypadku linie wiodące i punkt zainteresowania znajdują się w obrębie negatywnej przestrzeni (obszar otaczający punkt ustawienia ostrości i pierwszy plan, w tym przypadku jest nim niebo), aby zatrzymać wzrok oglądających w kadrze i nie wyrzucić go z niego.

© Dan Mold

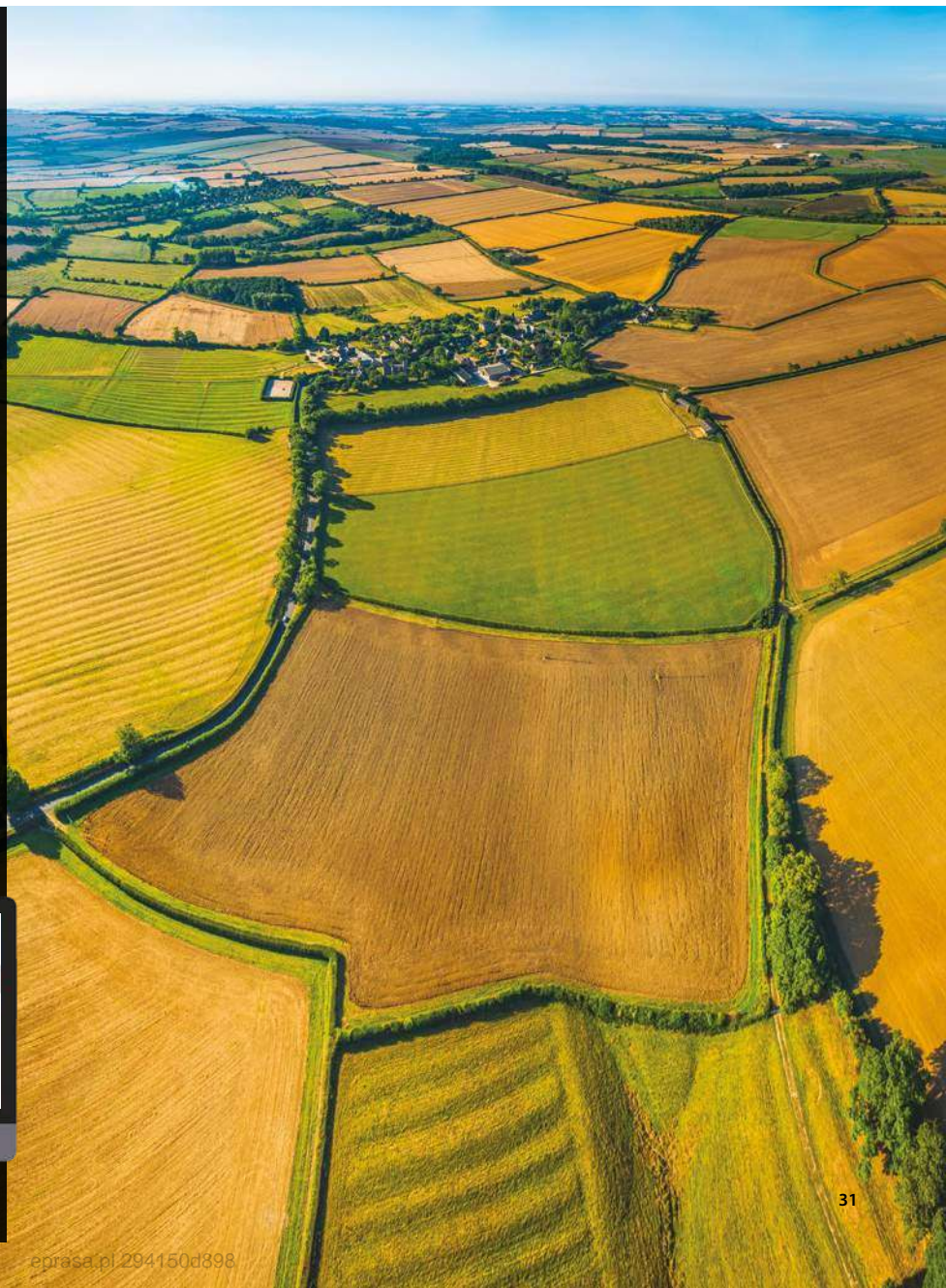
© Gettyimages

Wypróbuj „dziwne” proporcje kadru

Za sprawą internetowych galerii takich jak Flickr i 500px, wypełnionych mnóstwem fantastycznych obrazów, bardzo trudno jest dziś sprawić, by Twoje zdjęcia naprawdę się wyróżniały. Tak więc, chociaż mówiliśmy o klasycznych i tradycyjnych sposobach komponowania ujęć, dobrym sposobem na zainteresowanie swoimi zdjęciami oglądających może być zastosowanie niestandardowych proporcji boków, dzięki czemu fotografie takie będą jeszcze bardziej przyciągały wzrok. Od czasu do czasu warto też spróbować przyciąć obraz do formatu kwadratu, ponieważ sprawdzi się to doskonale, jeśli masz zamiar opublikować takie zdjęcie w serwisach społecznościowych takich jak Instagram. Sugerujemy naklejenie dwóch pasków czarnej taśmy izolacyjnej na plastikowej osłonie ekranu LCD, aby umożliwić sobie oglądanie sceny w kwadratowym okienku w trybie Live View, co ułatwi Ci wizualizację kompozycji.

© Gettyimages

Z lewej

Zadnych rozpraszających elementów

Ciąśniejsze kadrowanie, prosty horyzont i eliminacja rzeczy rozpraszających uwagę pomogło poprawić wygląd zdjęcia w stosunku do tego, jakie było ono od razu po zarejestrowaniu go aparatem.

Powyżej

Duży potencjał

Ta kompozycja składa się z wielu dobrych elementów, ale przekrzywiony horyzont i inne drobne wady odwracają uwagę od latarni morskiej jako głównego punktu zainteresowania.

Popraw swoją kompozycję w postprodukcji

Dopracuj sztukę kadrowania swoich zdjęć do perfekcji.

W przypadku fotografii cyfrowej naciśnięcie spustu migawki aparatu bardzo rzadko kończy proces twórczy, ponieważ dzięki olbrzymiemu wyborowi programów do przetwarzania zdjęć i narzędzi możemy nadać później obrazom ostateczny szlif. Nawet w przypadku naświetlania zdjęć na filmie możesz mieć nad tym dużą kontrolę podczas wywoływania obrazów w ciemni i nie inaczej jest w przypadku technologii cyfro-

wego rejestrowania obrazu. Edycja zdjęć zawsze była częścią procesu twórczego.

Zdziwisz się jak wiele korekt, możesz wprowadzić do swoich fotografii, aby uzyskać jeszcze lepszą kompozycję. Oczywiście, jeśli tylko to możliwe, wspaniale jest móc zrobić doskonale zdjęcie od razu w momencie fotografowania, ale pokażemy Ci kilka poprawek, które mogą sprawić, że i tak świetny już obraz

będzie wyglądał jeszcze lepiej. Obejmują one korygowanie zniekształceń perspektywy, z powodu których pionowe struktury wydają się pochyłać w kierunku środka kadru, prostowanie przekrzywionej linii horyzontu lub usuwanie rozpraszającego uwagę śmiecia widocznego na pierwszym planie. Oto, jak możesz to zrobić.

1 Wypoziomowanie Krzywy horyzont to pierwsza rzecz, którą zauważymy na zdjęciu krajoobrazowym i dlatego zawsze będzie to wymagało korekty, chyba że celowo wykadrowałeś scenę pod skosem w celach artystycznych. Aby to zrobić, otwórz obraz w Photoshopie CC i kliknij w paletce Narzędzia opcję Kadrowanie, aby ją uaktywnić. Następnie z palety Opcje wybierz narzędzie Prostowanie. Teraz możesz narysować linię pokrywającą się z horyzontem, dzięki czemu zostanie on idealnie wypoziomowany.

2 Skorzystaj z algorytmu uwzględniającego zawartość Zwykle, gdy obracasz zdjęcie, aby wyprostować krzywy horyzont, musisz zawęzić nieco obszar kadru, by móc dokonać tej zmiany. Nie musisz jednak tracić tych pikseli, gdyż możesz wcześniej zaznaczyć opcję Wypełnij z uwzględnieniem zawartości obszaru poza pierwotnym obrazem. W ten sposób utracisz w procesie przycinania mniej obrazu, ponieważ Photoshop automatycznie rozpozna i wypełni puste narożniki, które zazwyczaj trzeba odciąć.

3 Przytnij nakładkę Mając aktywne narzędzie Kadrowanie przejdź do jego opcji i kliknij ikonę Nakładki, aby wybrać sposób, w jaki ma być ona wyświetlana, o ile w ogóle chcesz, żeby była. Możesz skorzystać z jednej z kilku dostępnych siatek kadrowania takich jak: złoty podział, siatka, przekątna, trójkąt i spirala, które ułatwią Ci wykadrowanie sceny. Możesz także przełączać się między różnymi rodzajami nakładki, naciskając klawisz [O].

4 Ponownie skomponuj, przycinając obraz Przeciągnij narożniki obwiedni kadrowania, aby zmienić kompozycję obrazu – to, co pozostawisz w jej obrębie lub z niej wykluczysz, może mieć ogromny wpływ na ostateczny wygląd fotografii. Podczas przeciągania narożnych uchwytów obwiedni przycinania przytrzymaj wciśnięty klawisz [Shift], aby zachować ten sam współczynnik proporcji boków, np. 2:3, lub kliknij rozwijane menu, aby wybrać inną predefiniowaną jego wartość. Alternatywnie wprowadź własne niestandardowe ustawienia w opcjach narzędzia.

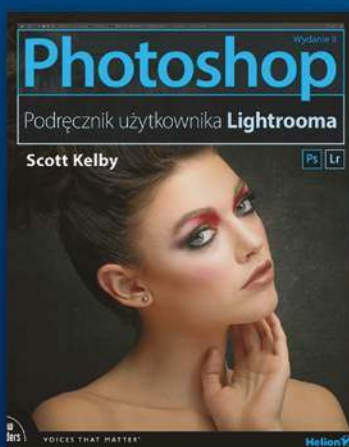
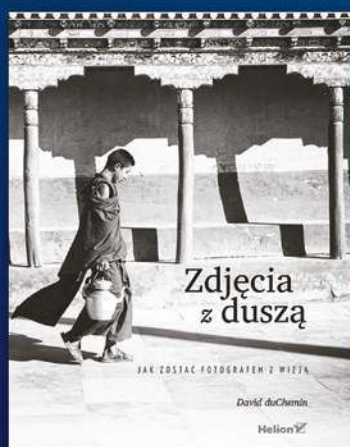
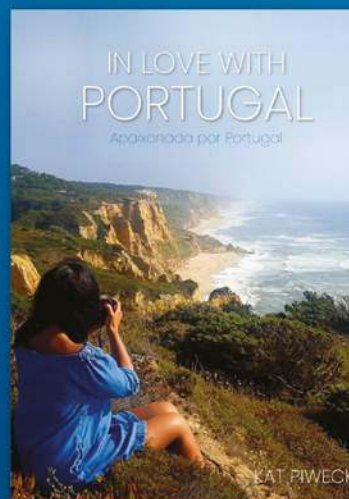
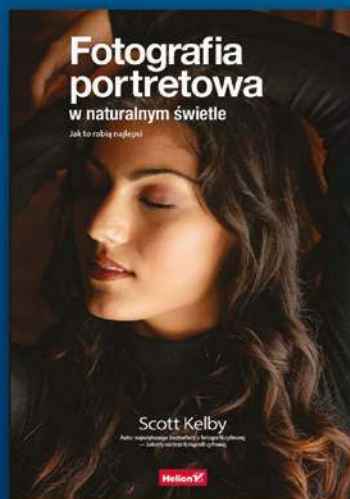
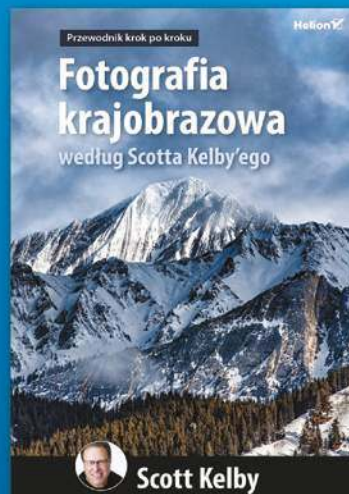
5 Korekta zniekształcenie perspektywy Naciśnij skrót klawiaturowy [Ctrl]/[Cmd] + [J], aby zduplikować warstwę obrazu w Photoshopie, a następnie klawisze [Ctrl]/[Cmd] + [T], aby przejść w tryb swobodnego przekształcania. Teraz możesz przytrzymać wciśnięty klawisz [Ctrl]/[Cmd] i poprzeciągać górne rogi obwiedni na zewnątrz, aby uniknąć efektu pochylania się w kierunku środka ujęcia pionowych struktur takich jak budynki. Gdy skończysz pracę, naciśnij klawisz [Enter], aby zaakceptować zmiany.

6 Usuń elementy rozpraszające uwagę Czasami robisz świetne zdjęcie, ale po powrocie do domu zauważasz, że na obrazie widoczny jest rozpraszający uwagę obiekt, którego nie zauważyłeś w czasie wykonywania fotografii, taki jak śmieć, który odciąga wzrok od głównego punktu zainteresowania. Na tym obrazie odbicie wody wyglądałoby na czystsze i mniej zabałaganione bez kilku małych kamieni widocznych w wodzie, więc możesz je usunąć, malując po nich Pędzlem korygującym.

KSIĄŻKI W ULUBIONYM KIOSKU

Wybieraj spośród naszych nowości i bestsellerów!

Zobacz pełną ofertę książek na UlubionyKiosk.pl

Kolorowy świat

Fotografia kolorowa zapewnia najbardziej naturalny sposób przedstawienia otaczającego nas świata, zaś umiejętność wiernego odwzorowania pełnego zakresu odcieni za pomocą naszego aparatu należy do jednych z najważniejszych.

© Bruno Soares

wykorzystaj KOŁOR

Dowiedz się, jak tony, nasycenie i balans bieli współdziałają ze sobą, decydując o wyglądzie Twoich zdjęć

Jeśli chodzi o podstawowe elementy fotografii, to można powiedzieć, że zaraz po świetle najważniejszym z nich jest kolor. Pojawienie się technologii barwnego obrazowania zrewolucjonizowało to medium – możliwość uchwycenia kolorów doświadczanych w świecie przyrody jest tym, co odróżnia fotografię od innych form sztuki. Podczas gdy obrazy czarno-białe znacznie ułatwiają budowanie narracji, obrazy kolorowe są najbardziej uczciwym sposobem rejestrowania otaczającego nas świata. W tym artykule pomożemy zaawansowanym fotografom (czyli takim jak Ty) zrozumieć, w jaki sposób najlepiej jest uwiecznić naturalne odcienie.

Chociaż czasami kolor można zinterpretować twórczo w celu uzyskania spektakularnego efektu, w przypadku wielu tematów istnieje niewielkie pole do zmiany sposobu przedstawienia barw – obraz szybko zaczyna wyglądać wówczas fałszywie i nieprzyjemnie dla oka nawet przy najmniejszej modyfikacji kolorów. Doskonałym tego

przykładem może być portret – odcienie skóry muszą zostać wiernie odwzorowane, w przeciwnym razie osoba na zdjęciu będzie wyglądała niekorzystnie. Podobnie istotne jest ukazanie prawdziwych barw w przypadku zdjęć dzikich zwierząt i niektórych krajobrazów. Świeże, naturalne kolory, które ulegną zauważalnej zmianie w zakresie odcienia na etapie ich rejestrowania, mogą wyglądać szaro i mdło, co w efekcie pozbawi siły wyrazu oszałamiającą scenę. Podobnie podczas fotografowania zwierząt uchwycenie prawdziwych kolorów ich ubarwienia może pomóc w późniejszej identyfikacji danego gatunku.

W ramach naszego warsztatu zagłębiamy się w teorię i praktyczne kwestie związane z zastosowaniem harmonii kolorów oraz zbadamy, w jaki sposób najlepiej jest uzyskać piękne, realistyczne barwy zarówno za pomocą aparatu, jak i na etapie przetwarzania zdjęć na komputerze. Z lektury kilku następnych stron dowiesz się jak możliwie realistycznie odwzorowywać sceny z prawdziwego życia...

Wprowadzenie do harmonii kolorów

Zapoznaj się z podstawami wzajemnego oddziaływania na siebie barw, aby móc lepiej zaplanować rozmieszczenie kolorowych motywów w kadrze

Malarze i dekoratorzy wnętrz dobrze rozumieją relacje zachodzące między barwami, ponieważ mają one kluczowy wpływ na to czy obraz lub projekt będzie udany. Jednak choć fotografowie równie często pracują z kolorem, to przeważnie zapominają o zbadaniu interakcji chromatycznych zachodzących na zdjęciach. Zwykle jesteśmy zaabsorbowani dbaniem o ostrość, poprawną ekspozycję i ogólną intensywność barw, a mniej uwagi poświęcamy temu, jak każdy z kolorów współgra ze wszystkimi pozostałymi.

Może to być powodem niezauważenia problemów specyficznych dla pewnych mniejszych obszarów lub strefy obrazu. Często komponujemy kadr wyłącznie w oparciu o tematykę i albo robimy zdjęcia o dowolnej porze dnia, albo wracamy w dane miejsce w czasie „złotych godzin”, które zapewniają

najlepsze, miękkie i ciepłe oświetlenie. Choć niemal zawsze pozwala to stworzyć bardzo efektowne fotografie, ważne jest, aby zwracać uwagę na to, co będzie widoczne na obrazie i jak kolor każdego obiektu lub obszaru będzie się zmieniał w zależności od temperatury barwowej światła.

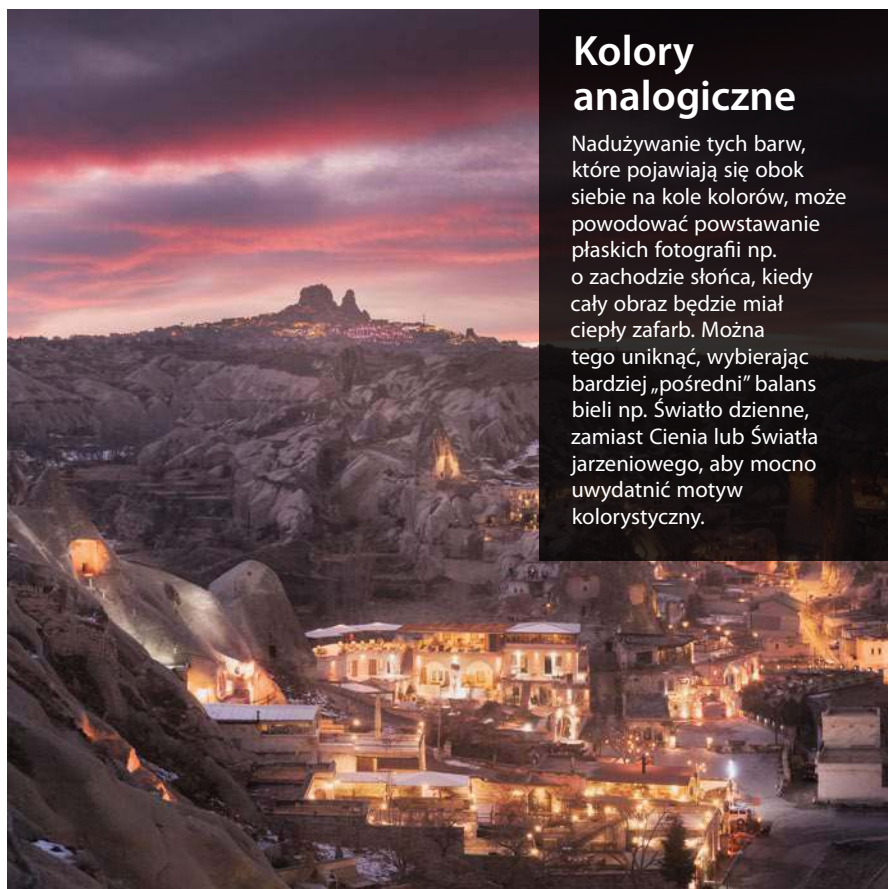
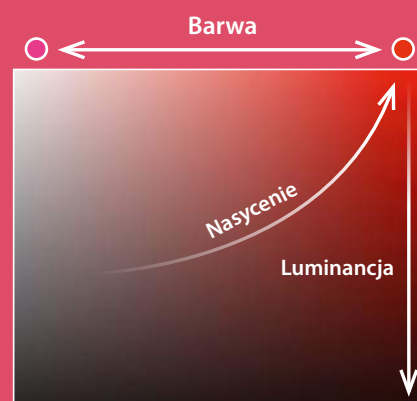
Ogólnie rzecz biorąc, kolory dopełniające są postrzegane jako bardzo atrakcyjne kombinacje, ponieważ zapewniają kontrast, który przyciąga wzrok, ale nie jest przytłaczający. Tymczasem kolory, które znajdują się bliżej siebie na kole barw, mogą być kojące

lub mdłe, w zależności od rodzaju scenarii i głębi obrazu, który próbujesz ukazać. W przypadku niewłaściwego użycia dowolna kombinacja kolorów może zepsuć obraz, stając się najbardziej zauważalnym elementem, zamiast kierować wzrok oglądających na główny temat.

Niewłaściwe użycie dowolnej kombinacji kolorów może zepsuć każdy obraz

Barwa, nasycenie i luminacja

Chociaż wszyscy pewnie znają dostępny w Photoshopie model barw HSL (Hue, Saturation, Luminance), to większość z nas nie jest obeznana ze znaczeniem każdego z tych pojęć. Nasycenie to nic innego jak ilość szarości obecna w kolorze i wpływająca na jego intensywność. Tymczasem barwa jest rzeczywistym kolorem bazowym, a luminacja to równowaga obecnej bieli i czerni, inaczej mówiąc, jasność koloru. Zmiana luminacji może sprawić wrażenie zmiany nasycenia, dlatego kolory na lekko niedoświetlonym zdjęciu mogą wydawać się bardziej intensywne.

Kolory analogiczne

Nadużywanie tych barw, które pojawiają się obok siebie na kole kolorów, może powodować powstawanie płaskich fotografii np. o zachodzie słońca, kiedy cały obraz będzie miał ciepły zafarb. Można tego uniknąć, wybierając bardziej „pośredni” balans bieli np. Światło dzienne, zamiast Cienia lub Światła jarzeniowego, aby mocno uwydatnić motyw kolorystyczny.

© Daniel Kondan

Modele kolorów

Koło kolorów RGB

HSL (Barwa – Nasycenie – Światłość)

HSL (Barwa – Nasycenie – Jasność)

Teoria koloru

W celu stworzenia w kadrze kontrastu lub harmonii można użyć pewnych zestawów barw. Czerwony, żółty i niebieski to trzy kolory podstawowe, podczas gdy barwy pochodne to fiolet, pomarańcz i zieleń. Z pewnością zauważysz, że barwy dopełniające często występują w naturze. Rejestrowanie kolorów znajdujących się naprzeciwko siebie lub obok siebie na kole barw może mieć bardzo różny wpływ na wygląd obrazu.

Kolory monochromatyczne

W tym przypadku kilka odcieni tego samego koloru lub bardzo podobnych barw występuje razem. Idealnie nadają się one np. do ukazywania warstw krajobrazu w mroźny, zaniebieszczony poranek lub w czasie ognistego zachodu słońca. Kontrast jest wówczas słaby, więc obrazy takie są spokojne i bardziej harmonijne, ale może brakować im głębi, jeśli paleta kolorów zostanie wykorzystana nieprawidłowo.

Barwy dopełniające

Kolory dopełniające znajdują się na kole barw naprzeciwko siebie i silnie ze sobą kontrastują. Występujące w bliskim sąsiedztwie kolory dopełniające będą się wyróżniać, co może zwiększyć siłę wyrazu fotografii. Jest to szczególnie przydatne dla zapewniania głębi kolorów, na przykład dobrze jest skonstrastować chłodniejsze cienie z ciepłymi tonami nieba.

TECHNIKI

HARMONIJNE RELACJE

Ze względu na niski poziom kontrastu kolorów żaden z odcieni tego obrazu nie wyróżnia się, co pozwoliło stworzyć na nim spokojną atmosferę.

KOLORY ANALOGICZNE

Wszystkie te kolory występują na kole kolorów bardzo blisko siebie i wywołują wrażenie zimnego poranka.

PŁYNNNE PRZEJŚCIA TONALNE

Kolory płynnie mieszają się i nie gryzą się ze sobą, podkreślając nastrojowość sceny.

Błękity i fiolety

Pora dnia

Wschód i zachód słońca

Okolo 20 minut przed wschodem słońca i 45 minut po zachodzie słońca pojawia się ekstremalny gradient kolorów, od chłodnych odcieni blisko horyzontu po cieplejsze barwy w cieniach i na niebie. To zróżnicowanie stwarza poważne problemy związane z wyborem balansu bieli.

W przypadku fotografii cyfrowej możesz ustawić balans bieli na etapie przetwarzania pliku RAW i łączenia klatek, ale w przypadku rejestrowania pojedynczego ujęcia za pomocą aparatu często najlepiej jest dopasować go do odcieni koloru niebieskiego i fioletowego, ponieważ są one dominujące.

© Bruno Soares

© Bruno Soares

Południe

Łatwą do przeoczenia cechą światła oświetlającego sceny w południe jest to, jak bardzo zaniebieszczone mogą być ich zdjęcia, gdy słońce znajduje się wysoko na niebie. Jest to szczególnie prawdziwe w przypadku obszarów zacienionych, które mogą przybrać niebieski odcień. Wybranie w aparacie ustawienia w kelwinach o wartości około 5500 K pomoże to zneutralizować, zapewniając zrównoważoną kolorystykę na całym ujęciu. Jednak w zależności od rodzaju sceny, i to nadal może nie przynieść pożądanego efektu w przypadku niektórych ujęć. Spróbuj zwiększyć wartość w kelwinach do 6500 K, aby w sztuczny sposób ocieplić światła i uczynić otoczenie przyjemniejszym w odbiorze.

Kolory dnia: część pierwsza

Rób zdjęcia, wykorzystując intensywne ciepłe światło, gdy słońce jest nisko na niebie

To, co sprawia, że fotografia kolorowa jest tak fascynująca, to fakt, że dostępne odcienie zmieniają się w ciągu dnia – od głębokiego błękitu wczesnego świtu, przez surowe, padające z góry światło południa, po ogniste czerwienie i pomarańcze zachodu słońca. Pozostając w jednym miejscu i fotografując je przez cały dzień, nawet nie zmieniając wcale kompozycji,

możesz zarejestrować w różnych momentach zupełnie wyjątkowe obrazy.

W prawidłowym uchwyceniu tego bogactwa odcieni pomaga zrozumienie tego, co dzieje się ze światłem, gdy słońce zmienia swoje położenie i jak wpływa to na sposób, w jaki aparat „widzi” fotografowaną nim scenę. Często może to być znacznie bardziej skomplikowane, niż się początkowo wydaje.

Łatwo jest określić, jakie ustawienia aparatu wybrać, na podstawie tego, co widzimy naszymi oczami, ale przełożenie oglądanych kolorów na język fotografii cyfrowej wymaga dodatkowej analizy zachowania się światła.

O wschodzie, tuż przed pojawieniem się słońca nad horyzontem i zala-

niem sceny złotą poświatą, może się wydawać, że w scenie występują tylko kolory o niskich wartościach temperatury barwowej. Jeśli jednak zmniejsz balans bieli, dopasowując go właśnie do nich, to często zauważysz, że cienie stają się zbyt zimne, podobnie jak obszary położone wyżej na niebie. W takich sytuacjach gradient kolorów zmienia się bardzo gwałtownie i oddala się od horyzontu, dlatego ważne jest, aby odpowiednio zrównoważyć ciepłe i zimne odcienie.

Należy też zwracać uwagę na to, jak światło o różnym charakterze wpływa na obiekty. Na przykład podczas fotografowania kwiatów o jaskrawych kolorach należy sprawdzić, jak światło o niskiej temperaturze barwowej oddziałuje na integralność tonów widocznych na obrazie cyfrowym. Ciepłe oświetlenie może wypchnąć niektóre kolory poza zakres palety barw, powodując utratę informacji o barwach w poszczególnych kanałach, zlewanie się kolorów i utratę widoczności szczegółów.

© Bruno Soares

Z lewej

Stare drewniane moło

Bruno Soares zrobił to zdjęcie, wykorzystując wyrazisty motyw kolorów o niskiej temperaturze barwowej, przy zachowaniu wpływu złotego światła i jednoczesnym równoważeniu go niebieskimi oraz purpurowymi odcieniami.

Późny poranek/popołudnie

Podczas gdy wschód i zachód słońca to dla wielu osób ulubione pory dnia na fotografowanie krajobrazów, późny poranek i popołudnie także mogą stworzyć wyjątkowe możliwości. W tym czasie kolorystyka sceny nie jest przeważnie tak silnie zdominowana przez czerwienie i żółcie, zaś niższy kąt padania światła słonecznego może wydobyć więcej szczegółów i mocniej podkreślić nastrój niż światło w południe. Naszym celem powinno być wówczas uchwycenie naturalnego ciepła światła i uniknięcie jednocześnie nienaturalnych zmian kolorystyki np. zielonych roślin. Uważaj na zielenie, które stają się brzydko żółte, co może być spowodowane przeoczeniem obniżonej wartości temperatury barwowej światła, gdy słońce znajduje się blisko linii horyzontu.

© Daniel Kordán

© Daniel Kordán

Świt i zmierzch

Kiedy słońce pojawia się rano nad horyzontem i gdy znajduje się nisko na niebie o zachodzie słońca, w fotografowanych wówczas scenach dominują intensywne, ciepłe barwy. Jest to zwykle postrzegane przez oglądających jako bardzo atrakcyjne. Jednak bez zachowania należytej ostrożności te ciepłe odcienie mogą sprawić, że zarejestrowane obrazy będą płaskie ze względu na brak kontrastu kolorystycznego. Jeśli Twoim celem jest uzyskanie intensywnego koloru np. w mglisty poranek, wybierz balans bieli pozwalający uwidocznić czerwienie i żółcie np. Cień. W przeciwnym razie, aby zrównoważyć intensywność światła słonecznego z chłodniejszymi tonami cieni, użyj niestandardowego ustawienia balansu bieli w kelwinach z zakresu 5500–7000 K.

Kolory dnia: część druga

Naucz się radzić sobie z silnym, płaskim światłem, aby uzyskać prawidłowy balans i nasycenie kolorów

Każdy doświadczony fotograf wie, że gdy słońce jest wysoko na niebie, pojawiają się problemy z mocnym kontrastem – mamy wówczas do czynienia ze szczególnie głębokimi, nieatrakcyjnymi cieniami oraz wysokim ryzykiem prześwietlenia światła. Dlatego południe zdecydowanie nie jest ulubioną porą dnia osób wykonujących zdjęcia krajobrazowe lub portrety, do tego stopnia, że wielu fotografów po prostu nie robi zdjęć, jeśli nie mogą pojawić się w wybranej lokalizacji o wschodzie lub zachodzie słońca. Przy wykonywaniu ujęć w południe pojawiają się też i inne dodatkowe ukryte trudności, które często pozostają niezauważone lub nierozpoznane, a którym również należy poświęcić więcej uwagi (właśnie

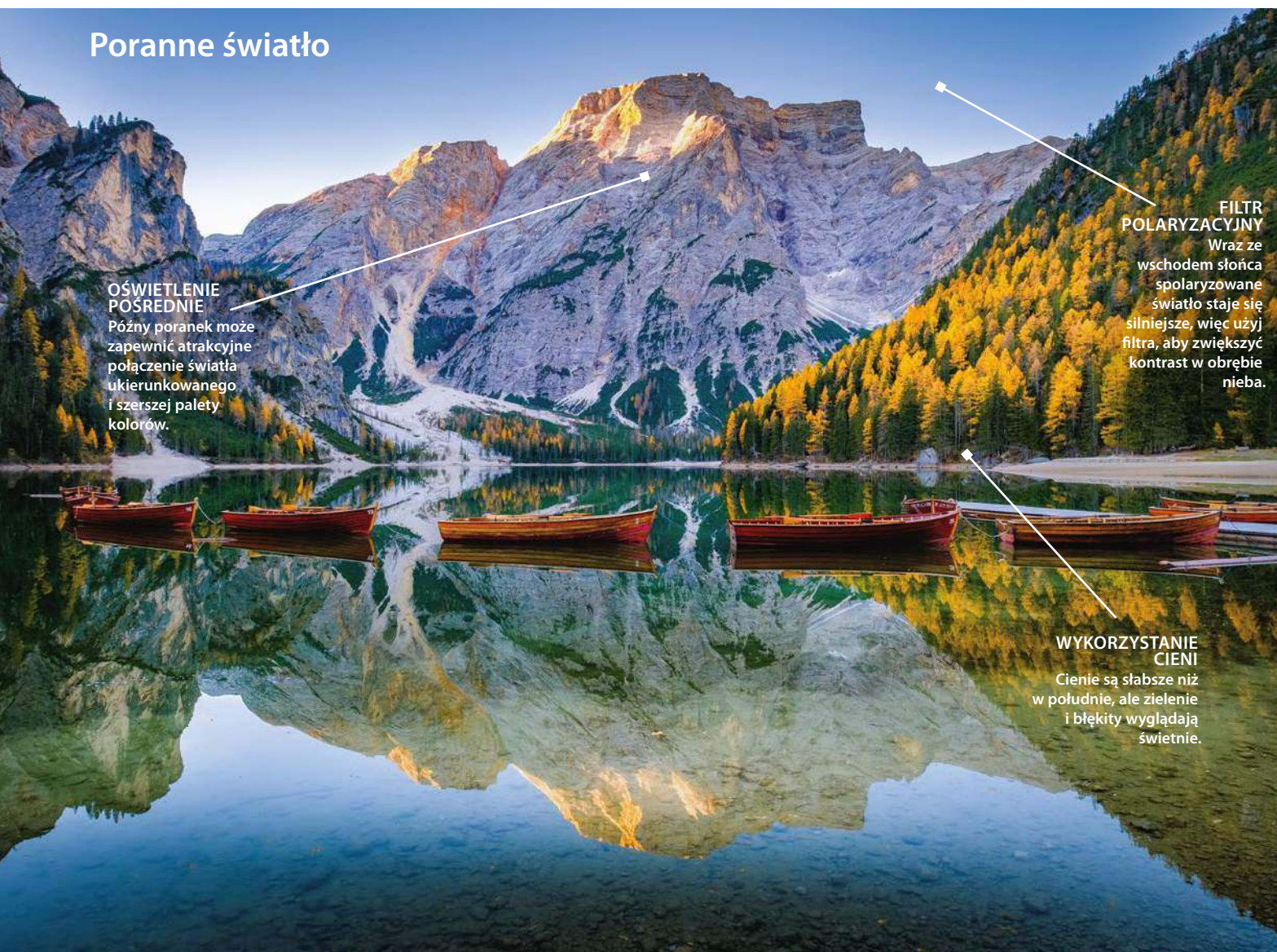
wtedy, gdy wydaje Ci się, że nic gorszego nie może już Ci się przydarzyć).

Gdy słońce znajduje się w zenicie, może być trudno kontrolować kolory na zdjęciu. Mogłoby się wydawać, że południowe światło jest stosunkowo neutralne, w przeciwieństwie do ekstremalnie ciepłych promieni wschodzącego lub zachodzącego słońca, ale cienie przyjmują w nim często brzydki niebieski odcień, który nie od razu rzuca się w oczy i można go łatwo przeoczyć podczas przetwarzania. Pozostawiony bez korekty może być bardzo widoczny na wydrukach, nadając w skrajnych przypadkach

fotografii wygląd przypominający zdjęcia wywołane w procesie krosowania.

Jest to szczególnie irytujące w przypadku zimowych zdjęć przedstawiających śnieg. I tak jak wszyscy wiemy, jak powinny wyglądać odcienie skóry, tak dla widza jest od razu oczywiste, że śnieg nie wygląda wówczas neutralnie. Chociaż może to prowadzić do nadania zdjęciu efektownego „zimnego” stylu, to jeśli nie zostanie to odpowiednio zrealizowane, niebieski śnieg może stać się głównym czynnikiem rozpraszającym uwagę i zazwyczaj zepsuje narrację zdjęcia.

Kiedy słońce znajduje się wysoko na niebie, pojawiają się problemy związane z mocnym kontrastem

Poranne światło

OŚWIETLENIE POŚREDNIE

Późny poranek może zapewnić atrakcyjne połączenie światła ukierunkowanego i szerszej palety kolorów.

FILTR POLARYZACYJNY

Wraz ze wschodem słońca spolaryzowane światło staje się silniejsze, więc użyj filtra, aby zwiększyć kontrast w obrębie nieba.

WYKORZYSTANIE CIENI

Cienie są słabsze niż w południe, ale zielenie i błękity wydają się świetnie.

MOCNY AKCENT KOLORYSTYCZNY
Włączenie w obręb kadru jakiegoś małego obszaru o niskiej temperaturze barwowej stanowi silne narzędzie kompozycyjne.

ZWIĘKSZONE NASYCENIE KOLORÓW
Sceny oświetlone światłem przefiltrowanym przez chmury często charakteryzują się większą intensywnością kolorów, dotyczy to zwłaszcza zieleni.

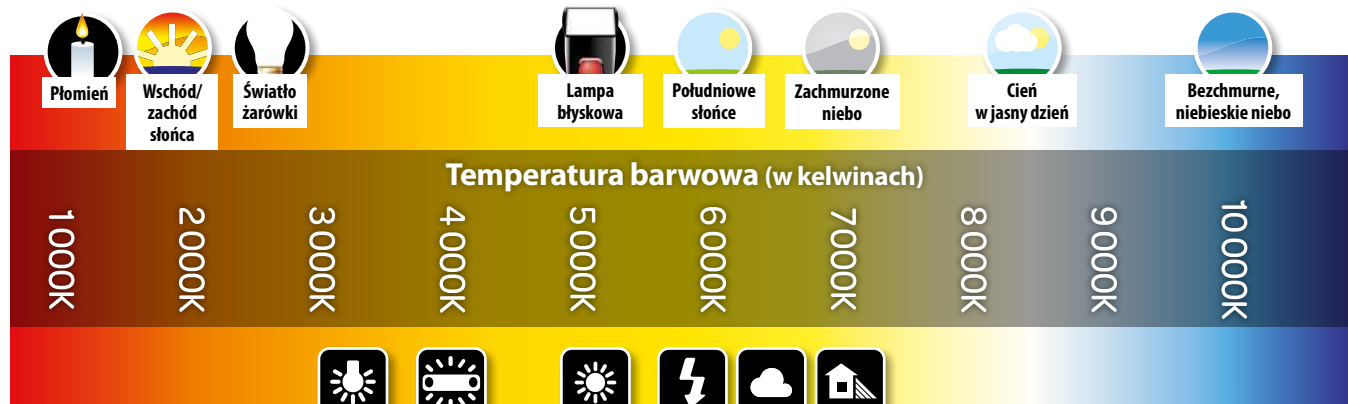
KOLORY O WYSOKIEJ WARTOŚCI TEMPERATURY BARWOWEJ
Gdy słońce ukryte jest za chmurami, możemy skupić się na eksplorowaniu „chłodniejszych” kolorów.

Zł © Bruno Soares

Skala Kelwina

Dla wygody często mówimy o czerwieniach i żółciach jako o „ciepłych” odcieniach, ponieważ ogniste kolory uważamy za gorące, zaś wysokie wartości temperatury barwowej balansu bieli często nadają zdjęciom czerwony odcień. W rzeczywistości skala Kelwina pokazuje, że jest odwrotnie. „Najgorętsze” są kolory niebieskie (wolfram pali się w wyższej temperaturze niż płomień świecy i emituje błękitny kolor), więc mają one wyższą wartość wyrażoną w kelwinach. Z tego powodu, jeśli chcesz usunąć niebieski zafarb, wybierz balans bieli o wysokiej wartości wyrażonej w kelwinach (np. 8000 K) w celu uzyskania neutralnej kolorystyki obrazu. Alternatywnie, jeśli na zdjęciu jest dużo czerwieni i żółci, możesz wybrać w aparacie ustawienie balansu bieli o niskiej temperaturze barwowej (np. 3000 K), aby skompensować ten efekt, dodając do obrazu trochę niebieskiego koloru. Pamiętaj, by dopasować wartości balansu bieli do kolorystyki światła, aby uzyskać dzięki temu obraz pozbawiony dominanty barwowej.

Źródła światła

Ustawienia predefiniowane

Automatyczny balans bieli w sposób ciągły dostosowuje temperaturę barwową aparatu w zakresie od około 3000 do 7000 K. Ustawienie któregoś z gotowych trybów balansu bieli stanowi szybki sposób wyboru jednej z kilku typowych temperatur barwowych, ale nadal zawierających się w tym samym ograniczonym zakresie.

Pytania i odpowiedzi

Oto wyjaśnienie powszechnych nieporozumień i omówienie najczęstszych błędów związanych z zarządzaniem kolorem

Wiele problemów pojawiających się podczas robienia kolorowych zdjęć wynika z błędnego rozumienia podstaw naukowych i nieznamo-ści technologii rejestrowania barw. Jednak nawet gdy już dobrze poznasz teorię koloru i zastosujesz ją w praktyce, nadal możesz robić zdjęcia pozbawione głębi i struktury, co jest bardzo frustrującą sytuacją. Tym, czego może Ci wciąż brakować, jest świadomość, jak Twój aparat widzi kolory, jak powinien używać ustawień do zarządzania barwą, aby móc wpływać na styl Twoich zdjęć.

W tej części zebraliśmy odpowiedzi na niektóre z najczęściej zadawanych pytań związanych z wykorzystaniem kolorów. Powinno to pomóc fotografom na każdym poziomie doświadczenia przezwyciężyć rzadko omawiane problemy związane z pracą z kolorem w erze cyfrowej, umożliwiając za każdym razem uchwycenie bardziej zgodnych z oczekiwaniami i bardziej spektakularnych zdjęć.

Dlaczego moim ujęciom brakuje głębi?

Kontrast kolorów jest bardzo ważny zarówno w fotografii, jak i w sztuce. Chociaż często zależy nam na uniknięciu silnej dominacji barwnej, dobrze jest uchwycić na całym obrazie różne odcienie. Na przykład może się okazać, że zdjęcia robione o zachodzie słońca wyglądają mdło. Dzieje się tak, ponieważ na obrazie występuje

zbyt dużo odcieni tego samego koloru i wszystko jest żółte. Warto wówczas dodać trochę błękitu lub purpury dla kontrastu.

Dlaczego bardzo kolorowe obszary czasami „rozlewają się” i brakuje im szczegółów?

Wypalone obszary pojawiają się, gdy wszystkie kanały kolorów zostają prześwietlone, ale istnieje również możliwość utraty widoczności drobnych detali tylko w jednym kanale kolorów. Na przykład, jeśli fotografujesz jasnoczerwony kwiat, możesz go nasycić lub naświetlić do takiego poziomu, że nie będzie można już zapisać więcej informacji w kanale czerwonym, co spowoduje powstanie pozbawionej jakichkolwiek szczegółów „plamy”. Dobrym rozwiązaniem może być wówczas wybranie niestandardowego balansu bieli i cofnięcie suwaków Luminancji/Nasylenia podczas regulacji ustawień w panelu Dopasowań HSL.

Dlaczego mój obraz wygląda okropnie na Instagramie i mojej stronie internetowej?

A zatem z dbałością zarejestrowałeś i starannie przetworzyłeś swoje kolorowe zdjęcia w kolorze, ale po ich opublikowaniu na Instagramie lub online'owej galerii, barwy są w dziwny sposób zmienione i mało nasycone. Jest to spowodowane brakiem obsługi profili barwnych przez przeglądarki. Przed przesłaniem obrazu zmień jego profil kolorów na sRGB.

Z prawej

Kolor dominujący

Automatyczny balans bieli może się mylić, gdy w kadrze znajduje się obszar o intensywnie nasyconym kolorze. W takich przypadkach lepiej jest użyć któregoś z gotowych ustawień balansu bieli.

Poniżej, z lewej

Dopasuj styl

Edytując swoje obrazy, zawsze powinieneś kontrolować, czy wybrana technika przetwarzania jest dostosowana do tego, jakie barwy występują na zdjęciu. Kiedy dominuje na nim jeden kolor, warto skupić się na tym, aby wyglądał on jak najlepiej.

Poniżej

Cały zakres

Na tym zdjęciu Bruno Soares uchwycił pełne spektrum trzech kolorów podstawowych. Pozwoliło mu to stworzyć wyrazistą paletę barw, ale przy zachowaniu naturalnego wyglądu, ponieważ wszystkie kolory są realistyczne i organiczne.

© Daniel Kordan

2x © Bruno Soares

Ekspozycja i kolor

Powszechnie stosowaną metodą fotografowania jest delikatne niedoświetlenie zdjęcia w celu uzyskania bardziej nasyconych kolorów. Chociaż technicznie rzecz biorąc, zmniejszasz w ten sposób luminancję zamiast zwiększać nasycenie, efekt wygląda podobnie. Takie obrazy mają również wyraźnie zwiększony kontrast, co sprawia, że kolory są bardziej jaskrawe. Chociaż jest to jak najbardziej właściwa metoda, to niedoświetlenie prowadzi do pojawienia się innych problemów takich jak szum – lepiej jest zatem użyć filtra polaryzacyjnego i „naświetlać na światła”, zmniejszając później jasność obrazu na etapie przetwarzania plików RAW. Taki sposób doboru parametrów ekspozycji pozwala również zarejestrować więcej informacji o kolorze w pliku RAW, umożliwiając uzyskanie bardziej efektownych barw, gdy użyje się suwaka Ekspozycji do zmniejszenia ogólnej jasności fotografii.

+ 2 EV

- 2 EV

2x © Peter Fenech

Wywołaj polecenie Edycja > Konwersja na profil, a następnie wybierz przestrzeń sRGB IEC61966-2.1.

Dlaczego Automatyczny balans bieli często się myli?

Nowoczesne systemy automatycznego balansu bieli działają niesamowicie, ale nie są niezawodne. Ich algorytmy polegają na wykorzystaniu standardowych wartości temperatury barwnej kolorów w połączeniu z wstępnie zaprogramowanymi informacjami

o typowych scenach. Jeśli będziesz chciał sfotografować swoim aparatem scenę z mocno nasyconymi kolorami, spróbuj on odwzorować je w bardziej neutralny sposób, co nie jest dobre w przypadku pejzaży skąpanych w złotej poświacie wschodu słońca! Jeśli ma on funkcję automatycznego balansu bieli z trybem „priorytetu sceny”, to możesz pomóc aparatowi w sprecyzowaniu tego, jak chcesz, aby wyglądał obraz, lub możesz dostosować predefiniowane ustawienia balansu bieli.

Edytuj swoje zdjęcia, aby kipiwały kolorem

Popraw kolorystykę swoich obrazów, by uzyskać soczyste, ale nadal naturalnie wyglądające zdjęcia

Przetwarzanie obrazów cyfrowych jest niezbędnym etapem uzyskiwania oszałamiających kolorów, zaś możliwość robienia zdjęć i edycji plików RAW zapewnia fotografii cyfrowej elastyczność w zakresie kształtowania wyglądu barw – możliwość wybrania balansu bieli w dowolnym momencie po wykonaniu obrazu to coś, o czym fotografowie z epoki analogowej mogli tylko pomarzyć.

Bardzo ważnym czynnikiem jest jednak również intencja, dlatego na początku procesu edycji musisz zdecydować, jaki styl chcesz nadać swojemu obrazowi. Bardzo łatwo jest przesadzić z przetworzeniem zdjęcia, nawet jeśli jest się już doświadczonym profesjonalistą. Dlatego musisz albo dążyć do zachowania w pełni naturalnych kolorów, po prostu nieznacznie korygując kontrast i ograniczając do minimum

zmiany w wyglądzie kolorów, albo musisz wypracować najlepszy sposób wprowadzenia nieprawdziwych barw, aby uzyskać bardziej spektakularny efekt.

Na tym praca się jednak nie kończy – bardzo ważna jest również wydajność. Skonwertowanie kolorów obecnych na zdjęciu w celu wydrukowania odbitki lub przygotowania pliku przeznaczonego do publikacji w Internecie to dwa bardzo różne i wymagające przeprowadzenia różnych zabiegów procesy. Jak wspomniano na poprzedniej rozkładówce, sRGB jest najlepszym profilem służącym do wyświetlania obrazów w przeglądarkach internetowych, ale podczas drukowania zdjęć należy wziąć pod uwagę warunki środowiskowe, w jakich ma być oglądana gotowa odbitka.

ADDYTYWNE I SUBTRAKTYWNE MIESZANIE KOLORÓW

Podczas edycji warto mieć na uwadze, że kolory na ekranie bardzo różnią się od tych na wydruku. Dzieje się tak, ponieważ doświadczamy kolorów na dwa różne sposoby. Jedne docierają do naszych oczu jako światło bezpośrednie, a drugie pośrednio jako światło odbite. Kiedy oglądamy zdjęcia na monitorze, patrzymy na kolory bezpośrednio – takie barwy nazywamy kolorami addytywnymi. Z kolei barwy wydrukowanej fotografii postrzegamy pośrednio (widzimy światło odbite) – takie kolory nazywamy subtraktywnymi.

Narzędzia do edycji

Oto zestawienie głównych dostępnych w programach do edycji narzędzi do zarządzania kolorem

TEMPERATURA/TINTA

W Lightroomie i Camera Raw (ACR) suwaki te mogą być używane do dostosowywania ogólnego balansu żółci/niebieskiego i niebieskozielonego/magenta w obrazie. Pomocne jest to, że można je stosować za pomocą Pędzla korekty lub narzędzia Gradient w celu wprowadzenia zmian zlokalizowanych.

KRZYWE

Panel Krzywe to bardzo potężne narzędzie do przeprowadzania regulacji tonalnych. Pozwala ono nie tylko zmienić ogólny kontrast, ale także modyfikować balans kolorów osobno w cieniach, półcieniach i światłach, stosując osobną krzywą dla każdego kanału kolorów.

BALANS KOLORÓW

Jeśli użycie krzywej tonalnej do wprowadzania zmian w wyglądzie kolorów w oparciu o odcienie wydaje Ci się nieco zbyt skomplikowane, to dobrą alternatywę stanowi dostępne w Photoshopie okno dialogowe Balans kolorów, które pozwala korzystać w tym samym celu z suwaków. Jest to doskonałe narzędzie do stosowania precyzyjnych efektów tonowania dwubarwnego i wprowadzania drobnych korekt kolorystycznych. Tego typu regulacje zawsze najlepiej jest przeprowadzać na niedestrukcyjnej warstwie dopasowania.

TABLICE KOLORÓW LUT

Tablice wyszukiwania kolorów (LUT) to nieco ukryta funkcja programu Photoshop. Można ją znaleźć w rozwijanym menu Warstwy dopasowania: pozwala ona korzystać z wstępnie ustawionych wartości barw w celu profesjonalnej gradacji kolorów obrazu. Są one przydatne do zaawansowanej stylizacji barw, a nie do wprowadzania podstawowych korekt i pozwalają szybko tworzyć przyciągające wzrok efekty.

Na początku procesu edycji musisz zdecydować, jaki styl chcesz nadać swojemu obrazowi

Kolory do wydruku

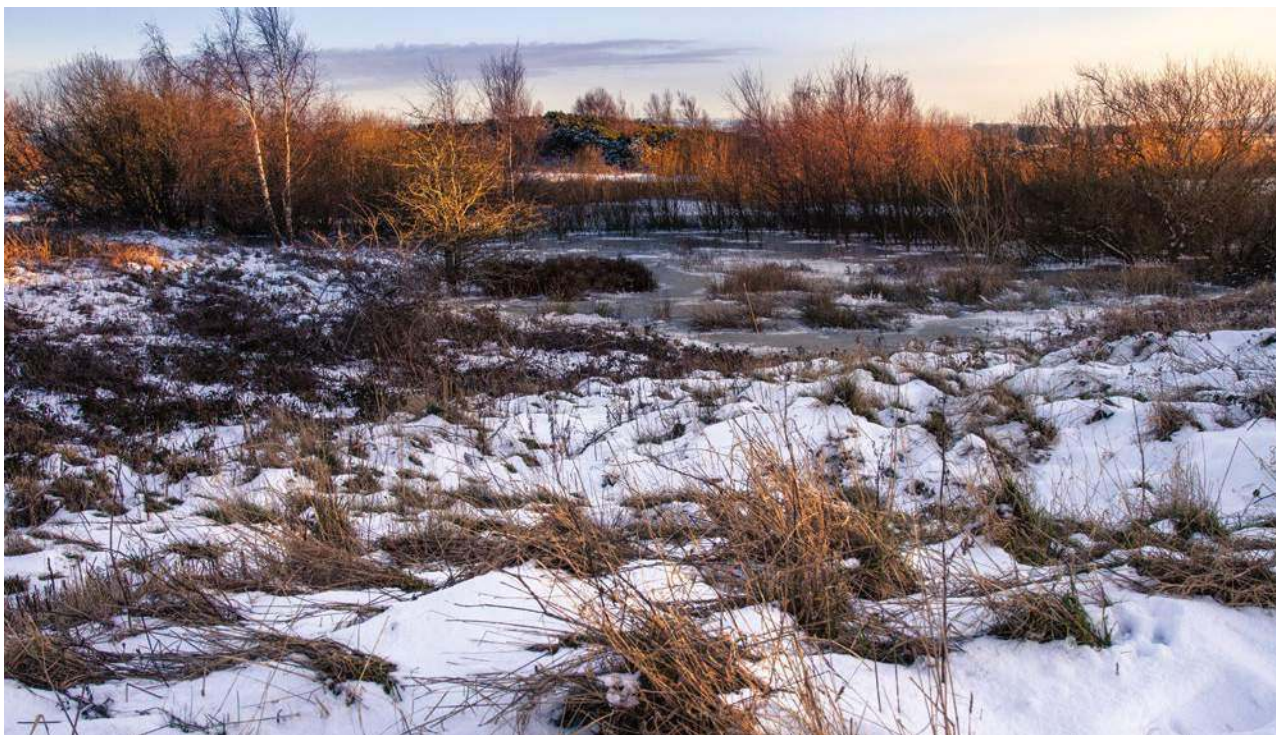
Chociaż monitory coraz wierniej wyświetlają kolory, zawsze będzie różnica w wyglądzie barw oglądanych na ekranie w naszym programie do edycji i na wydrukowanej odbitce.

Jest to w dużej mierze związane z interakcją światła z obrazem – na ekranie kolory są podświetlone, przez co uwidacznia się znacznie więcej ich odcieni, niż można przenieść na papier. Atrament naniesiony na papierowe podłoże pochłania bowiem część światła, więc nie wszystkie informacje o kolorze są odbijane w stronę naszych oczu. Właśnie dlatego niezbędna jest konwersja obrazów do druku, aby obraz był złożony z kolorów z palety CMYK – pozwala ona na większą dokładność odwzorowania barw na nośniku, który wykorzystuje procesy subtraktywne do tworzenia różnych widocznych kolorów.

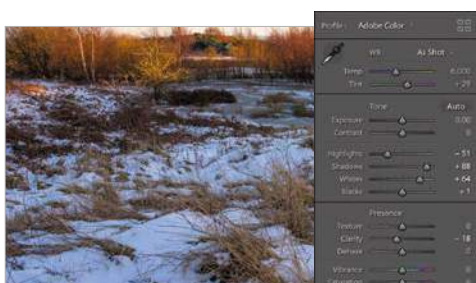

Kontrolowanie złożonych palet kolorów

W przypadku zdjęć ukazujących ośnieżony krajobraz konieczne jest wprowadzenie ukierunkowanych korekt, aby możliwe było przedstawienie naturalnych kolorów

Z lewej
Naturalna siła oddziaływania
Przetworzony obraz oddaje doświadczoną przez nas w plenerze energię błękitów mroźnego zimowego popołudnia, ale kolorystyka obrazu pozostaje nadal naturalna i wiarygodna.
© Peter Cairns

1 Podstawowe dopasowania tonalne

Ustaw punkty czerni i bieli, aby zwiększyć kontrast. Przeprowadź podstawowe korekty tonalne, przyciemniając światła i rozjaśniając obszary cienia. Teraz powinny stać się widoczne wszelkie istotne różnice w zrównoważeniu kolorów.

2 Kontrastowe niebo Aby wyeliminować silną niebieską dominantę barwną, użyliśmy niestandardowego ustawienia balansu bieli w aparacie, ale to spowodowało pojawienie się na niebie żółtej poświaty. Aby przywrócić błękit nieba, należy zatem nałożyć na nie gradient o ujemnej temperaturze barwowej z dodatkiem odrobiny magenty.

3 Dodawanie głębi Wzmocnimy teraz kolory o niskiej wartości temperatury barwowej wyrażonej w kelwinach w obszarach światła i dodamy niebieski kolor do cieni, aby zwiększyć kontrast. W Lightroomie użyj krzywej tonalnej na kanale niebieskim, dodając błękitu do półcieni i żółci do światła.

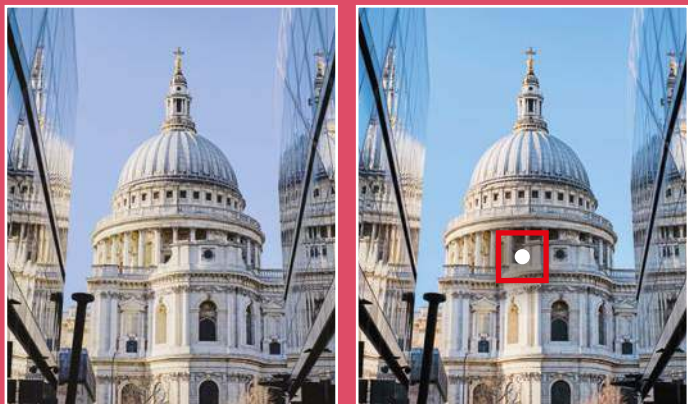
4 Neutralizuj zafarb Zwróć uwagę na obszary, które przybrały nienaturalny odcień – w tym przypadku na śniegu pojawiła się niebieska dominanta barwna powstała w wyniku korekt wprowadzonych w poprzednim kroku. Nałóż kolejny gradient w obszarze pierwszego planu, aby przywrócić żółty kolor światła słonecznego.

5 Tonowanie W programie Photoshop dodaj warstwę wypełnienia kolorem kryjącym, po czym kliknij ją prawym przyciskiem myszy i z rozwijanego menu wybierz pozycję Opcje mieszania. Następnie w sekcji Mieszaj przeciągnij znacznik cieni dla warstwy znajdującej się pod spodem w prawo, aby uzyskać tonowanie światła, lub znacznik Światła w lewo, aby stonować cienie.

6 Precyzyjne kierowanie Zmień tryb mieszania warstwy Wypełnienie kolorem na Łagodne światło. Powiel warstwę Tło i wywołaj polecenie Filtr > Filtr Camera Raw. Użyj narzędzi z panelu Dopasowania HSL, aby zredukować nienaturalne nasycenie lub zmiany kolorystyczne, zwłaszcza w odcieniu nieba.

O co Ci chodzi?

System automatycznego balansu bieli może brać pod uwagę aktywny punkt autofokusa, więc fotografując sceny, wybieraj go z rozważą.

Użycie filtra

Filtry mogą uwydatniać barwy, ale mogą również je zmieniać, dlatego zwracaj szczególną uwagę na to, jakie efekty kolorystyczne wprowadzają.

5 rzeczy, które musisz wiedzieć

Kilka najważniejszych aspektów kontroli barw, o których należy pamiętać, aby skutecznie zarządzać kolorem

Pora dnia

Fotografuj to samo miejsce przy różnym oświetleniu, aby rejestrować różne palety kolorów – nie musisz zmieniać kompozycji, aby uzyskać bardzo różne efekty.

Niestandardowe kolory

Zdecyduj, czy chcesz zneutralizować dominantę barwną, czy ją wzmocnić, aby uzyskać efekt artystyczny.

Różnice w odwzorowaniu

Wierność odwzorowania barw może się różnić w zależności od producenta i modelu korpusu.

PRENUMERATA

PRENUMERATA
ROCZNA
(4 WYDANIA)
WERSJI DRUKOWANEJ
87,00 ZŁ
1 WYDANIE GRATIS!

PRENUMERATA
DWULETNI
(8 WYDAŃ)
WERSJI DRUKOWANEJ
145,00 ZŁ
3 WYDANIA GRATIS!

- e-prenumerata roczna – 69,60 zł (1 e-wydanie gratis)
- e-prenumerata dwuletnia – 133,00 zł (3 e-wydania gratis)

Prenumeratory wersji drukowanej za równoległe e-wydania płać 20% ceny: opłata za e-prenumeratę równoległą wynosi 18,50 zł/rok i 37,10 zł/2 lata.

PRZYWILEJE PRENUMERATORÓW:

- jeśli zamawiasz prenumeratę drukowaną na www.avt.pl :
  - prenumeratory mają od 30 do 50% zniżki na zakupy na
- po raz pierwszy lub przedłużasz ją po zalogowaniu na www.UlubionyKiosk.pl (wystarczy podczas zamówienia
- www.avt.pl, otrzymasz kody rabatowe na bezpłatne pobranie
- powołać się na swój numer prenumeraty)
- dowolnych e-wydań z oferty na stronie www.UlubionyKiosk.pl :

Prenumeratę zamówisz:

- na www.avt.pl • mailowo – prenumerata@avt.pl
- wpłacając na konto: AVT Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa, ING Bank Śląski 18 1050 1012 1000 0024 3173 1013

Administratorem Twoich danych osobowych jest AVT-Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa, prenumerata@avt.pl.

Przetwarzamy Twoje dane, aby móc wysłać Ci nasze czasopisma w formie drukowanej lub elektronicznej oraz inne towary (np. prezenty), a także w innych prawnie usprawiedliwionych celach, w tym marketingu bezpośredniego naszych produktów i usług (tzw. uzasadniony interes administratora). Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do zrealizowania zamówienia na prenumeratę. Twoje dane osobowe przekazujemy Poczcie Polskiej, która dostarcza do Ciebie przesyłki. Bez Twojej zgody nie prześlemy i nie będziemy dokonywać obrotu (nie użyczymy, nie sprzedamy) Twoich danych osobowych innym osobom lub instytucjom. Twoje dane osobowe możemy przekazać jedynie podmiotom

uprawnionym do ich uzyskania na podstawie obowiązującego prawa (np. sądy lub organy ścigania) – ale tylko na ich żądanie w oparciu o stosowną podstawę prawną. Będziemy przetwarzać Twoje dane osobowe przez 5 lat od zakończenia roku obrachunkowego, w którym wystąpiła ostatnia płatność. Dane osobowe do celów marketingowych będziemy przetwarzać do czasu wycofania przez Ciebie zgody na przetwarzanie lub do czasu usunięcia danych.

Informujemy, że masz prawo do żądania od administratora dostępu do Twoich danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia ich przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Twoich danych lub ich przenoszenia. W każdej chwili możesz odwołać zgodę na przetwarzanie Twoich danych osobowych oraz możesz zażądać, by Twoje wszystkie dane zostały przez nas usunięte.

Naucz się robić zdjęcia o dużej **ROZPIĘTOŚCI** **TONALNEJ**

Wykorzystaj cały zakres dynamiczny matrycy! Poznaj jej mocne strony i ograniczenia przy fotografowaniu w kontrastowych warunkach oświetleniowych

Mimo ciągłego postępu i rozwoju aparatów fotograficznych i technologii rejestrowania obrazu, istota procesu powstawania zdjęć nie zmienia się i pozostaje taka sama od najwcześniejszych dni istnienia tego medium. Za pomocą naszego aparatu próbujemy uchwycić światło w niewielkim zakresie długości fal, które stanowią jedynie wąski fragment całego widma elektromagnetycznego.

Chociaż koncentrujemy się konkretnie na świetle widzialnym – o długości fali od 380 do 700 nanometrów, które ludzkie oko jest w stanie dostrzec – jego natężenie jest cechą niezależną i może stanowić wyzwanie w procesie obrazowania. Nawet najwyższej jakości błony filmowe i najbardziej zaawansowane matryce cyfrowe mają swoje ograniczenia, jeśli chodzi o maksymalną i minimalną ilość światła, jaką są w stanie zarejestrować na jednym zdjęciu. Określa się to zakresem dynamicznym – najmniejszą i największą wartością ekspozycji,

która pozwala zarejestrować szczegółowy obraz końcowy ze wszystkimi odcieniami pośrednimi.

Zakres dynamiczny jest ważny, ponieważ określa, jak dobre fotografie pozwala robić aparat w różnych warunkach oświetleniowych. Jeśli nie jesteśmy w stanie uchwycić szczegółów w światłach i w cieniach, pojawią się one na wydrukowanym obrazie jako obszary bez faktury, co może pozbawić kompozycję równowagi i wrażenia głębi sceny.

Sposób, w jaki fotografowie radzili sobie z tym problemem, ewoluował i niezwykle ważne jest, abyśmy zrozumieli zarówno to, jak kwestia ta rozwiązywana jest w przypadku technologii cyfrowej, jak i poznali ograniczenia używanych przez nas aparatów. Porozmawiamy o tym, jak rozpoznać, kiedy prawdopodobnie mogą pojawić się kłopoty, jak sobie z nimi poradzić i jak wykorzystać zakres dynamiczny w celach artystycznych.

Światło i ciemności

Dzięki zrozumieniu sposobu, w jaki aparat rejestruje światło, można zyskać lepszą kontrolę nad odwzorowaniem cieni i światła, maksymalnie wykorzystując zakres dynamiczny matrycy.

Dynamika tonalna

Poznaj zasady cyfrowego przechwytywania obrazu i naucz się oceniać światło, aby rejestrować zdjęcia o lepszej tonalności

Istnieje wiele czynników, które mogą wpływać na zakres dynamiczny matrycy aparatu, z których większość ma charakter techniczny i z pewnością ich znajomość nie jest niezbędna dla większości użytkowników tych urządzeń. Warto jednak zrozumieć, w jaki sposób sensory rejestrują światło i jaki ma to związek z zakresem tonalnym wykonywanych zdjęć.

Aby szczegóły sceny zostały odtworzone na obrazie cyfrowym, do matrycy musi dotrzeć wystarczająca ilość światła, aby można było uzyskać dostateczną ekspozycję przy aktualnie ustawionej czułości przetwornika. Jeśli poziom ekspozycji nie jest wystarczająco wysoki, a sensor ma już ustaloną maksymalną wartość ISO, nie wygeneruje on żadnego sygnału cyfrowego i na zdjęciu powstanie pozbawiony faktury, zupełnie czarny obszar cienia.

Z drugiej strony, jeśli komórka światłoczuła otrzyma zbyt dużo światła, to przestanie przechwytywać informacje przez pozostały czas trwania ekspozycji, co będzie skutkowało całkowitym brakiem widoczności szczegółów

w jasnych obszarach sceny – „wypalonymi” światłami. Jednym z najistotniejszych czynników wpływających na zakres dynamiczny jest właśnie rozmiar komórki światłoczułej, na który bezpośredni wpływ ma zarówno rozmiar czujnika, jak i liczba umieszczonych na nim diod – rozdzielczość. Matryce o mniejszych rozmiarach, ale mające więcej megapikseli, wymagają zastosowania mniejszych fotodiod, które szybciej „wypełniają się” światłem, co znacznie zwiększa ryzyko utraty szczegółów w najjaśniejszych obszarach sceny. Jest to jeden z powodów, dla których fotografowie krajobrazu wolą używać aparatów pełnoklatkowych i średnioformatowych niż tych z matrycą 4/3 i APS-C. Ich sensory mają wyższą rozdzielczość, zapewniając jednocześnie bardziej użyteczny zakres dynamiczny, czasami sięgający nawet 15 EV.

Kolejnym istotnym aspektem jest przetwarzanie stosowane podczas konwersji cyfrowego obrazu. Bardziej zaawansowane algorytmy silników przetwarzania lepiej radzą sobie z renderowaniem szczegółów obrazu

w oparciu o zarejestrowane przez matrycę światło, dzięki czemu pozostawiają większy margines na błędy w zakresie doboru wartości ekspozycji.

Wreszcie ważna jest także zdolność do wykrywania przez czujnik światła, które otrzymuje, i przekształcania go w informacje cyfrowe – znana jako efektywność kwantowa – która może mieć wpływ na strukturę cieni rejestrowanych przy słabym oświetleniu.

Istnieją też jeszcze inne czynniki, na które fotograf nie ma jednak żadnego wpływu. Chociaż producenci matryc i aparatów stosują rozwiązania pozwalające poszerzać zakres rejestrowanych odcieni, takie jak wykorzystywanie specjalnych pikseli o niskiej czułości, aby zmaksymalizować możliwość uchwycenia szczegółów w jasnych partiach obrazu, najlepiej nauczyć się przewidywać zachowanie naszego aparatu oraz dostosowywać swoją kompozycję i ekspozycję w celu zagwarantowania sobie niezawodnie wysokiej jakości ujęć.

Z lewej, na dole
Naturalnie zrównoważone
Jeden z najłatwiejszych do zarejestrowania naturalnych zakresów tonalnych tworzy oświetlenie przednie na tle ciemniejszego nieba, zapewniając równą lub nawet odwróconą względem pierwszego planu jasność nieba.

Z lewej
Naucz się rozpoznawać trudności
Umiejętność przewidzenia tego, kiedy Twój aparat będzie miał problemy z zarejestrowaniem mocno kontrastowej sceny, pomoże Ci zwizualizować tonalność końcowego obrazu i podjąć kroki mające na celu ochronę światła i cieni.

Użyj funkcji optymalizacji zakresu dynamicznego

Wykorzystaj wbudowane funkcje zwiększania zakresu tonalnego i chroń skrajne odcienie uwieczniane w mieszanym oświetleniu

Większość aparatów ma wbudowane funkcje poszerzania zakresu dynamicznego fotografowanych scen. Narzędzia, takie jak aktywna funkcja D-Lighting firmy Nikon, pomagają rozjaśnić cienie i przyciemnić światła, aby uzyskać bardziej zrównoważoną ekspozycję w momencie naświetlania. Taki sposób przetwarzania jest przydatny, gdy uwieczniana scena jest bardzo kontrastowa, na przykład podczas fotografowania pod słońce. Siłę efektu można często dostosować do własnych wymagań. Stosując optymalizację jasności w aparacie, pamiętaj o zachowaniu realizmu – upewnij się, że efekt nie jest zbyt silny i uważaj na to, by za bardzo nie wzmocnić szumu.

Dostosuj siłę
Im bardziej kontrastową scenę fotografujesz, tym wyższą wartość ustawienia optymalizacji jasności powinieneś wybrać. Pamiętaj jednak o wyłączeniu tej funkcji, gdy nie jest ona potrzebna.

Słownik pojęć

Z pewnością znasz te terminy. Ale czy wiesz dokładnie, co one oznaczają?

UTRATA INFORMACJI

To brak widoczności szczegółów w ekstremalnie jasnych lub ciemnych partiach obrazu z powodu przekroczenia zakresu dynamicznego matrycy. Nieoświetlenie cieni spowodowane jest niewystarczającą ekspozycją, podczas gdy prześwietlenie światła wynika z nadmiaru światła i jest zjawiskiem dużo bardziej powszechnym. Utrata informacji może wystąpić także w jednym tylko kanale koloru.

LUMINANCJA

To ilość światła odbijanego przez temat, reprezentowana na zdjęciu jako jasność. Tam, gdzie obraz jest jaśniejszy, ekspozycja czujnika również będzie silniejsza, tworząc jaśniejszy obszar obrazu. Jasność jest określana niezależnie od koloru i rejestrowana przez aparat jako obraz monochromatyczny.

SZCZEGÓŁY

Dostrzegalne w obrazie drobne punkty światła, reprezentowane na końcowej fotografii w postaci faktury. Matryce o wyższej rozdzielczości mogą rejestrować więcej drobniejszych szczegółów, ale jeśli pojawia się problem utraty informacji, aparat uchwyci ich mniej lub w tych obszarach kadru nie będzie ich widać wcale, przez co faktura nie będzie tak wyrazista.

DRO

Optymalizacja zakresu dynamicznego – to dostępna w wielu aparatach funkcja, która służy do rozszerzania zakresu tonalnego poprzez rozjaśnianie cieni i przyciemnianie światła. Można to zrobić podczas naświetlania zdjęcia, lub w postprodukcji na etapie edycji plików RAW na komputerze.

KONTRAST TONALNY

To różnica między najjaśniejszymi i najciemniejszymi odcieniami obrazu. Kontrastowa scena będzie oświetlona światłem tworzącym większy zakres dynamiczny, z jaśniejszymi światłami i ciemniejszymi cieniami. W celu zachowania realizmu, udane zdjęcie powinno mieć wysoki kontrast, ale nie powinno być na nim widać ani prześwietlony ani niedoświetlony partii.

KOREKCYA GAMMY

To wbudowane w aparat narzędzie regulacji sposobu odwzorowania odcieni, od liniowej charakterystycznej dla danego czujnika reakcji na światło, po krzywą wzmacniającą, odtwarzającą sposób widzenia naszych oczu, które są bardziej wrażliwe na zmiany jasności w cieniach. Korekcja gammy pozwala uzyskać szerszy zakres dynamiczny poprzez zmniejszenie czułości w zakresie najjaśniejszej jasności.

Jak korzystać z histogramu

Naucz się oceniać światło padające na scenę, aby mieć pewność, że uda Ci się uchwycić wszystkie szczegóły

Histogram dostarcza informacji o rozkładzie wszystkich tonów na obrazie. Lewa część wykresu wskazuje, jak dużo jest szczegółów w cieniach, prawa strona odpowiada światłom, zaś jego środek to ilość półcieni. Jeśli wykres dotyka lewej lub prawej krawędzi histogramu, oznacza to, że nastąpiło „przycięcie” i utracono informację o obrazie, co wymaga korekty ekspozycji. Oprócz podstawowego histogramu, który pokazuje ogólną jasność, większość aparatów pozwala wyświetlić wykresy dla wybranych kanałów koloru w celu uzyskania informacji o jasności barw podstawowych. Obejrzyj je, gdy ujęcie zawiera nasycone kolory, aby zidentyfikować problemy i uniknąć utraty szczegółów.

Histogram RGB

Standardowy wykres ogólnej tonalności obrazu dla wszystkich kanałów kolorów razem. Użyj tego trybu podglądu, aby sprawdzić, czy nie tracisz zbyt wielu szczegółów w światłach i w cieniach.

Kanały indywidualne

Aby uzyskać bardziej dokładne informacje o kolorach, skorzystaj z oddzielnych histogramów kanałów. W tym przypadku widoczna jest utrata informacji o obrazie w kanale czerwonym, co potencjalnie może skutkować „rozlewaniem się” koloru – utratą widoczności faktury w obszarach zabarwionych na czerwono lub żółto.

Praca ze światłami

Przejmij kontrolę nad ekspozycją, aby sprostać wyzwaniom związanym z ochroną szczegółów w jasnych obszarach zdjęć rejestrowanych cyfrowo

Pod względem trudności zachowanie szczegółów w światłach jest prawdopodobnie bardziej problematyczne niż zarejestrowanie detali w cieniach, ponieważ na utratę informacji o obrazie wpływa wówczas nie tylko ekspozycja, ale także ograniczona zdolność pikseli do rejestrowania światła. Gdy komórka światłoczuła zostanie w pełni nasycona światłem, nie będzie już w stanie rejestrować szczegółów i zasadniczo nie będzie już w stanie niczego wnieść do obrazu. Jeśli fotodioda zostanie całkowicie nasycona światłem, zostanie odwzorowana na cyfrowym obrazie w postaci punktu czystej bieli o wartości tonalnej 255. Tak jasnych obszarów nie widać w naturalnym świetle, więc każda plama czystej bieli obniży wiarygodność ujęcia i może rozproszyć uwagę oglądających, jeśli nie zostanie to skorygowane. Podczas gdy z fragmentów zupełnie prześwietlonych bardzo trudno jest odzyskać szczegóły, to w zaciemnionych obszarach występuje trochę jasności, którą można wykorzystać.

Co więcej, jasne światło słoneczne często tworzy światłocien, co powoduje nierówną ekspozycję

w całym kadrze. Stwarza to duże trudności przy pomiarze ekspozycji i komponowaniu obrazu, ponieważ bardzo mocno zlokalizowanego kontrastu – ciemnych obszarów nakrapianych plamami jasnego światła – trudno jest się pozbyć poprzez staranne kadrowanie. Z drugiej strony, zachowanie szczegółów w światłach jest prostsze – podczas gdy naświetlanie na cienie wpływa również na jakość obrazu z powodu wyekspozowania szumu i zależy w pewnym stopniu od osobistych preferencji, to o ile tylko nie występuje efekt utraty informacji w światłach, ekspozycja będzie utrzymywana w zakresie dynamicznym matrycy. Tak ustalona granica pozwala swobodnie eksperymentować z jasnością.

Chociaż zachowanie szczegółów ma znaczenie kluczowe, ważne jest również zarejestrowanie najjaśniejszych miejsc z naturalną jasnością. Nieodświetlony obraz nie będzie stwarzał niebezpieczeństwa utraty informacji o obrazie, ale kolory na takim zdjęciu mogą być brudne, a obraz matowy. W uzyskaniu lepiej wyglądających światła może pomóc prosty, trzyetapowy proces fotografowania.

Zacznij od włączenia w aparacie trybu punktowego pomiaru światła, aby zmniejszyć ryzyko tego, że zaciemnione i prześwietlone obszary sceny wprowadzą w błąd światłomierz aparatu. Następnie skompensuj dodatnio ekspozycję, aby zwiększyć ogólną jasność i zapobiec odwzorowaniu ciemniejszych światła jako półcieni. Na koniec włącz funkcję ostrzegania o prześwietleniu, aby móc zobaczyć na wyświetlaczu obszary, które potencjalnie mogą zostać pozbawione szczegółów.

Chociaż histogramy mogą dostarczyć najwięcej informacji o tonalności obrazu, alert prześwietlenia jest prawdopodobnie funkcją bardziej przyjazną dla użytkownika. Pozwala ona natychmiast zobaczyć, czy i gdzie obraz zostanie prześwietlony, dzięki czemu korzysta się z niej szybciej niż kiedy trzeba się dokładnie przyjrzeć, czy wykres styka się z prawą krawędzią histogramu.

Podczas pracy z najjaśniejszymi obszarami zaleca się ostrożność, ale dopóki w pliku RAW znajduje się wystarczająca ilość informacji o obrazie, masz dużą szansę odzyskania informacji i swobodę eksperymentowania.

Pstrokate światło słoneczne

W przypadku scenerii, na których widoczne jest światło słoneczne przebijające się przez chmury lub koronę lasu, wymagane jest staranne zmierzenie światła, aby mieć pewność, że małe plamy światła nie zostaną zupełnie prześwietlone.

Używaj neutralnych gradientowych filtrów szarych jak profesjonalista

Martin Lawrence wyjaśnia, jak wykorzystać filtry przy fotografowaniu rozmaitych scen

PRZED

Powyżej
Poza zakresem
Nawet profesjonalnym aparatom zdarza się mieć do czynienia z oświetleniem, które przekracza maksymalny zakres dynamiczny ich sensora. Ogólna ekspozycja tego zdjęcia jest dobra, ale niebo jest rozpraszająco jasne, w związku z czym istnieje potencjalne ryzyko utraty szczegółów w światłach.

1 Wybierz filtr
Neutralne gradientowe filtry szare o miękkim przejściu nadają się lepiej do fotografowania krajobrazów o nierównej linii horyzontu: panoram miast i górskich szczytów. Dzięki ich zastosowaniu góry nie będą ciemniejsze, co może mieć miejsce w przypadku korzystania z filtrów o ostrym przejściu.

2 Dokonaj pomiaru światła
Korzystając z trybu priorytetu przysłony, ustaw preferowaną wielkość otworu względnego obiektywu. Przed założeniem neutralnego gradientowego filtra szarego, dokonaj punkowego pomiaru światła z polem AF ustawionym na pierwszym planie i zanotuj zaproponowany przez światłomierz czas otwarcia migawki. Następnie zrób to samo, ogniskując obiektyw na niebie.

3 Wybierz stopień tłumienia światła
Oblicz różnicę między odczytanymi wartościami. Jeśli czas naświetlania dla nieba wynosił 1/60 s, a dla pierwszego planu – 1/15 s, różnica wynosi dwa stopnie przysłony. Użyj filtra ND 0,3, jeśli różnica to 1 stopień, 0,6 ND jeśli to 2 stopnie i 0,9 przy 3 stopniach.

PO

Ustawienie horyzontalne
Jeśli istnieje wyraźna pozioma granica między pierwszym planem a niebem, ustaw swój filtr z gradientem przechodzącym od czerni do przezroczystości dokładnie tak, aby wyrównał on jasność sceny i pozwolił uzyskać poprawną ekspozycję.

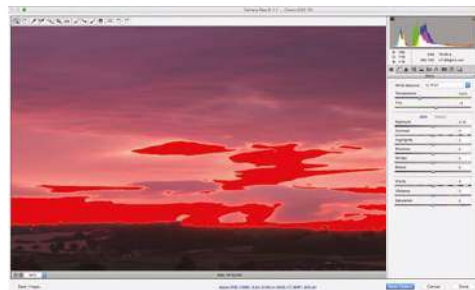
5 Gradient po przekątnej
Niebo może być jaśniejsze po jednej stronie ujęcia, szczególnie podczas fotografowania w kierunku słońca. W takich przypadkach obróć swój neutralny gradientowy filtr szary tak, aby był umieszczony w uchwycie na ukos, a jego ciemniejszy gradient pokrywał się z tym obszarem nieba, który mógłby zostać prześwietlony.

6 Odwróć gradient
Być może trzeba będzie obrócić filtry o 180 stopni. Przydarzyło mi się to w jaskini w Cathedral Rock. Sklepienie było ciemne, ale skały oświetlone światłem. Odwracając filtr, udało mi się uzyskać zrównoważoną ekspozycję.

Powyżej
Wyrównana ekspozycja
Większość uchwytów na filtry ma dwa gniazda, więc jeśli różnica ekspozycji jest większa niż 3 stopnie przysłony, możesz użyć obu, aby zwiększyć poziom tłumienia natężenia światła.
8x © Martin Lawrence

Zidentyfikuj typowe problemy

Czasem nieudane zdjęcia wynikają z łatwych do przeoczenia problemów dotyczących ograniczonego zakresu dynamicznego matrycy aparatu

MIJSCOWA UTRATA ŚWIATEŁ

Nie wszystkie prześwietlone światła pojawiają się na niebie – często najmocniej potrafią zepsuć kompozycję inne niewielkie oświetlone obszary krajobrazu wychodzące poza zakres dynamiczny sensora. W takim przypadku najpierw spróbuj wykadrować te obszary tak, aby znalazły się poza ramką, a jeśli nie jest to możliwe, usuń je podczas edycji za pomocą narzędzia Stempel lub Pędzla korygującego.

UTRATA DANYCH W JEDNYM KANALE

Oddzielne histogramy kolorów pokazują utracone szczegóły. Tam, gdzie dominuje jeden odcień, szczegóły zostaną uchwycone tylko w tym kanale – na przykład czerwienie/zółcie zachodzącego słońca. Jeśli w tym kanale może dojść do utraty szczegółów, to matryca może nie zarejestrować wystarczającej ilości danych do zrenderowania faktury, więc podczas pomiaru światła sprawdź wartości ekspozycji dla tych obszarów.

REFLEKSY ŚWIATŁA

Natężenie światła padającego i światła odbitego nie jest taka sama. Gdy światło pada na obiekt, jego część zostaje pochłonięta, co zmniejsza jego intensywność, więc dokonanie pomiaru na światła w obrębie światła odbitego może nie uchronić najjaśniejszych światła przed prześwietleniem. W zachowaniu tonalności obrazu w zakresie dynamicznym matrycy pomoże pomiar światła padającego.

© Peter Cairns

Praca z cieniami

Zbalansuj jasność i jakość obrazu dążąc do ograniczenia poziomu zaszumienia scen o dużym kontraście

O ile prześwietlenie światła jest spowodowane nadmiarem światła, o tyle głębokie cienie powstają w wyniku niedoświetlenia. Choć zawsze należy przede wszystkim poprawnie zarejestrować światła, to często może to powodować niedoświetlenie cieni. Ogólnie rzecz biorąc, wyglądają one nieco lepiej niż czyste białe niebo lub „wypalone” plamy światła słonecznego, ale rozległe czarne obszary mogą tworzyć wrażenie niezrównoważonej kompozycji i odwracać uwagę od głównego tematu. Jak wspomniano wcześniej, łatwiej jest odzyskać szczegóły w cieniach na etapie edycji, ponieważ rzadziej dochodzi w tych obszarach do zupełnej utraty informacji o obrazie, ale dokonując wyboru tego, jak ten skrajny zakres tonalny powinien być reprezentowany na zdjęciu, należy wziąć pod uwagę inne kwestie.

Przede wszystkim chodzi o stosunek sygnału do szumu, czyli zjawisko charakterystyczne dla obrazowania cyfrowego, które bezpośrednio wpływa na postrzeganą jakość zdjęcia. Innymi ściśle powiązanimi z tą właściwością matrycy cechami obrazu – często zaniebdywanymi – jest kolor i nasycenie. Ekspozycja oddziałuje na widoczne na fotografii nasycenie kolorów, przy czym ciemniejsze kadry często wydają się bogatsze tonalnie niż ujęcia jaśniejsze. To jeden z powodów, dla których prześwietlone zdjęcia wyglądają na „wyprane” z kolorów – kontrast obrazu jest zmniejszony, a barwy wydają się mniej żywe.

Nieznaczne niedoświetlenie fotografii pozwala zwiększyć nasycenie i głębię. Jeśli jednak ekspozy-

cja jest przesunięta w kierunku światła, a cienie są mocno niedoświetlone, pojawiają się nienaturalne kolory, których nie można łatwo skorygować bez naruszenia integralności pliku, nawet w przypadku zapisywania ich w formacie RAW. Większość informacji o kolorze jest rejestrowana przez aparat w górnych rejestrach zakresu ekspozycji, dlatego warto wybrać odpowiednią jej wartość, aby zarejestrować obraz o jak najwyższej jakości, zachowując szczegóły w odcieniach najbardziej wrażliwych na ich utratę.

Powszechnie wybieranym przez profesjonalistów podejściem do obliczania ekspozycji jest technika polegająca na naświetlaniu na światła. Ustawiając maksymalną możliwą wartość ekspozycji, która nie powoduje jednak jeszcze prześwietlenia światła, w pliku RAW zapisać można maksymalną ilość informacji o kolorze i luminancji, zapewniając sobie w ten sposób bogatsze tonalnie i pozbawione szumu obrazy wynikowe. Ta technika wymaga jednak edytowania zdjęć na komputerze, ponieważ obrazy skopiowane prosto z karty pamięci aparatu nie nadają się do druku – często są nadmiernie jasne, a ich kolory pozbawione nasycenia, co sprawia, że niezbędne jest zaawansowane przetworzenie plików.

Równoważąc na obrazie widoczność szczegółów w cieniach i w światłach fotograf musi rozumieć mechanizm przechwytywania obrazu i zaakceptować fakt, że fotografia cyfrowa w celu jak najlepszego wykorzystania tego medium wymaga stosowania specyficznego warsztatu pracy.

Poniżej

Korzystaj z pełnego zakresu

Wiele obrazów jest nieudanych z tego powodu, że fotografowie starają się skompresować zakres dynamiczny sceny, usuwając głębokie cienie. Upewnij się, że Twoje obrazy wykorzystują większość zakresu tonalnego, aby móc uzyskać wystarczający kontrast w celu uzyskania dobrych kolorów i głębi.

Z prawej

Ciemne, ale szczegółowe

Dobre zdjęcie wykonywane przy słabym oświetleniu zachowa „ciemną” atmosferę bez utraty szczegółów w cieniach. W przypadku tego zdjęcia oczywiste jest, o jakiej porze dnia zostało ono wykonane, ale pomimo tego wszystkie szczegóły w cieniach są bardzo dobrze widoczne.

Zaadaptuj system strefowy

Dostosuj tę klasyczną technikę do technologii cyfrowej

System strefowy to uznana metoda obliczania i rejestrowania pełnego zakresu tonalnego obrazu. Tę opracowaną i spopularyzowaną przez Anselę Adama technikę należy dostosować do technologii cyfrowego rejestrowania obrazu. W przypadku zdjęć naświetlanych na kliszy szczegóły w światłach można łatwiej odzyskać niż detale w cieniach, ale w przypadku zdjęć cyfrowych nie da się przywrócić utraconych informacji w najjaśniejszych obszarach obrazu. Dlatego zamiast dobierać ekspozycję dla cieni i półcieni, skoncentruj się na poprawnym naświetleniu światła i uchwyceniu wszystkich ich szczegółów. Dopóki oświetlenie znajduje się w zakresie dynamicznym matrycy aparatu, możliwe jest wykorzystanie systemu strefowego podczas edycji pliku RAW i uzyskanie fotografii o dobrym kontraście bez utraty szczegółów w obszarach skrajnych odcieni.

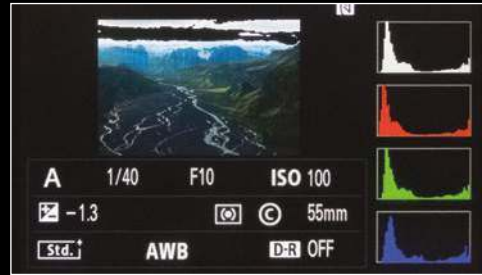
Ekstremalny kontrast

Na tym zdjęciu można zobaczyć cały zakres wartości tonalnych z systemu strefowego, od całkowitej bieli (strefa 10) do pełnej czerni (strefa 0). Część szczegółów została utracona na obu krańcach skali.

Jak naświetlać na światła

Wykorzystaj tę technikę, aby rejestrować szczegóły w cieniach i nie prześwietlić jednocześnie światła

1 Oceń możliwości Po pierwsze, zastanów się, czy w przypadku danej sceny naświetlanie na światła jest właściwym podejściem. Jeśli zakres tonalny sceny jest zbyt duży i masz trudności z uchwyceniem zarówno światła, jak i cieni, ekspozycja na światła nie pomoże – rozważ wówczas skorzystanie z funkcji bracketingu ekspozycji lub użycie filtrów.

2 Korzystaj z funkcji podglądu Upewnij się, że wiesz, jak wyświetlić histogram podczas komponowania kadru i fotografowania w trybie podglądu obrazu na żywo lub podczas przeglądania zdjęć na ekranie aparatu. Przydatną rzeczą przy stosowaniu tej techniki może być również włączenie alertu prześwietlenia („miganie obszarów pozbawionych informacji o obrazie”).

3 Ustawienia aparatu Przełącz aparat w tryb priorytetu przysłony i ustaw pożądaną wielkość jej otworu. Zapisuj zdjęcia w formacie RAW i wybierz najniższą czułość matrycy, aby móc zarejestrować obraz najwyższej jakości. Użyj statywu – będziesz stosować dłuższe czasy naświetlania, więc musisz być pewien, że aparat będzie stabilnie zamocowany.

4 Obejrzyj i oceń Zrób zdjęcie lub przyjrzyj się scenie w trybie podglądu obrazu na żywo i przeanalizuj histogram. W szczególności sprawdź, jak blisko jego prawej krawędzi znajduje się wykres – jeśli nie jest przesunięty na prawo, możesz jeszcze bardziej zwiększyć wartość ekspozycji.

5 Zwiększ ekspozycję Ustaw dodatkową wartość kompensacji ekspozycji oraz rób i oglądaj zdjęcia próbne, aż wykres histogramu zostanie przesunięty w prawo. Nie przesuwaj go jednak zbyt mocno, aby nie pojawił się migający alert o prześwietleniu – ryzykujesz bowiem w ten sposób, że przekroczysz granicę, za którą nie uda Ci się już odzyskać szczegółów w światłach.

6 Przetwarzanie obrazu Zarejestrowane zdjęcie prawdopodobnie będzie wyglądało na prześwietlone i wyblakłe. Nie przejmuj się jednak tym, jak zdjęcie wygląda ma tylnym ekranie aparatu. Dopóki wykres mieści się w granicach histogramu, będziesz mógł bez problemów skorygować ekspozycję. Ponieważ zdjęcia takie naświetla się tak, aby światła znalazły się w zakresie dynamicznym matrycy, przetwarzanie sprowadza się zazwyczaj do zmniejszenia poziomu czerni i pewnego zwiększenia kontrastu, aby uzyskać zrównoważoną ekspozycję końcowego obrazu.

6x © Hak Ellora

Rozważ użycie funkcji HDR

Jak przydatne może być łączenie ekspozycji?

Podczas gdy technikę łączenia ekspozycji często stosuje się na etapie postprodukcji, niektóre modele aparatów umożliwiają automatyczne tworzenie obrazów HDR (o dużej rozpiętości tonalnej) zaraz po zarejestrowaniu zdjęcia. Po włączeniu tej funkcji aparat wykonuje serię ujęć różniących się od siebie wartością ekspozycji i łączy je w jedną fotografię o zwiększonym zakresie dynamicznym. Jednak w wielu przypadkach korzystanie z tej funkcji daje wątpliwe efekty: wokół obiektów widoczne są nieatrakcyjne aureole, obraz jest zaszumiony i nienaturalnie szczegółowy. Często też wynikowy plik można zapisać jedynie w formacie JPEG. Lepiej jest więc tworzyć obrazy HDR na etapie edycji, ponieważ ma się wówczas większą kontrolę nad wyglądem takiej fotografii.

Kontrolowany HDR
Nienaturalny zakres tonalny może być nieestetyczny i odwracać uwagę od tematu. Przetwarzanie HDR musi być zatem dokładnie kontrolowane, aby można było uniknąć pojawienia się artefaktów, takich jak duchy i aureole wokół krawędzi.

© Peter Collins

Adaptacja do warunków oświetleniowych

Wykorzystuj cały dostępny zakres tonalny w różnych typach oświetlenia, aby uzyskać wiarygodnie wyglądające zdjęcia.

Zakres dynamiczny matrycy jest jej cechą stałą i fotograf nie może go zmienić. Zatem możliwości wewnętrznych komponentów aparatu określają granice, w jakich musisz pracować, aby stworzyć udany obraz. Jednak trudności, które się napotyka, różnią się w zależności od charakteru oświetlenia obecnego w scenie, jaką próbujesz uwiecznić. Kierunek światła, jego kolor i intensywność łączą się i na różne sposoby rzucają wyzwanie nam i naszemu sprzętowi fotograficznemu.

Na te cechy oświetlenia wpływa pora dnia, miejsce fotografowania, pozycja aparatu i poziom rozproszenia światła, a także rodzaj i charakter tematu. Kąt, pod jakim światło pada, krzyżuje się i wchodzi w interakcję z obiektami widocznymi w kadrze, zmienia poziom kontrastu na zdjęciu. Na przykład tam,

gdzie obecne jest źródło światła, występuje większy kontrast lokalny, z obszarami jasnych światel i głębokimi cieniami w niewielkiej odległości od siebie. Ten pojawiający się nagle gradient ekspozycji może stwarzać trudności, jeśli chodzi o zarejestrowanie szczegółów w skrajnych tonach, dlatego zmusza on fotografa do starannego pomiaru i ewentualnego użycia filtrów sprzętowych lub programowych. Z kolei gdy światło wpada na scenę, przechodząc przez jakieś medium rozpraszające, takie jak chmury, lub gdy słońce jest niżej na niebie i poza kadrem, ogólny kontrast będzie niższy, co ułatwi uchwycenie szczegółów zarówno w cieniach, jak i w światłach. Kolejną ważną sprawą, jest ocena liczby reprezentowanych kolorów – możliwa jest

bowiem utrata danych w jednym kanale, co spowoduje, że na zdjęciu zostanie zrenderowany jednolicie kolorowy obszar pozbawiony faktury. Jest to najczęściej widoczne w kanale czerwonym, dlatego należy zachować ostrożność, gdy w obrębie sceny znajdują się jaskrawo zabarwione liście lub jeśli na zdjęciu widoczne jest słońce. Nie martw się utratą szczegółów na samej tarczy słonecznej, ale pamiętaj o ich zachowaniu na pierwszym planie.

Kompozycja jest głównym czynnikiem wpływającym na równowagę obrazu, nie tylko jeśli chodzi o rozmieszczenie samych obiektów, lecz także wzajemną relację obszarów światła i cienia. Cienie dodają obrazowi wyrazistości i często pomagają wyeksponować temat, tworząc neutralne tło. Nasze oczy również przyciągane są najpierw do najjaśniejszego obiektu w kadrze, więc odpowiednio rozmieszczenie światel i cieni pozwala pokierować wzrokiem oglądających. Czasami celowe „wypchnięcie” odcieni bazowych poza zakres dynamicznej matrycy może stworzyć silne poczucie głębi, o ile tylko dominująca barwa zostanie odpowiednio wykorzystana w kompozycji.

POZNAJ WYŚWIETLACZ SWOJEGO APARATU

Jasność i kontrast tylnego ekranu LCD może mieć wpływ na wybór ekspozycji. Na gotowym zdjęciu może być widać więcej szczegółów ze względu na wyższy współczynnik kontrastu wyświetlacza aparatu, dlatego ważne jest, aby korzystać z funkcji ostrzegania o prześwietleniu.

„Wyzwanie dla nas stanowi połączenie kierunku światła, jego koloru i intensywności”

Oświetlenie w południe

DUŻY KONTRAST

Spróbuj użyć trybu pomiaru częściowego lub matrycowego i zastosuj ujemną wartość kompensacji ekspozycji, aby móc szybko poprawnie naświetlić zdjęcie.

WYBÓR AKTYWNEGO PUNKTU AF

W przypadku korzystania z ograniczonego obszaru pomiaru światła aparat identyfikuje te fragmenty w oparciu o aktywny punkt AF. Aby pomiar był dokładny, umieść pole autofokusa we właściwym miejscu.

KIERUNEK ŚWIATŁA

W przypadku fotografowania tematu na tle ciemniejszego nieba oświetlenie boczne lub przednie tworzy łatwy do uchwycenia zakres jasności.

GŁĘBOKIE CIEienie

Pozwól, aby uchwycone cienie były ciemne, dzięki czemu zarejestrujesz szerszą gamę odcieni i ułatwisz sobie poprawne naświetlenie światel.

Tyłne podświetlenie (zdjęcia robione pod światło)

REFLEKSY ŚWIATŁA (BLIKI)

Lepiej, żeby rozmyte światła były „wypalone”, niż gdyby trzeba było niedoświetlić pierwszy plan. Zmień sposób kadrowania, jeśli rozpraszają one uwagę.

MIEJSCE POMIARU ŚWIATŁA

Mierz światło w obszarze otaczającym jego źródła, a nie w obrębie samego źródła, zwłaszcza jeśli jest nim słońce.

KONTRA
Uważaj na miejscową utratę faktury w światłach, ale nie martw się o zachowanie każdego szczegółu.

OSTRY SPADEK JASNOŚCI

Pamiętaj, aby skomponować obraz tak, by jak największa część kadru była dobrze naświetlona.

Oświetlenie nocne

EKSTREMALNY KONTRAST

Sceny nocne są jednymi z najbardziej kontrastowych, i charakteryzują się minimalnym natężeniem światła otoczenia.

RĘCZNY POMIAR EKSPOZYCJI

Aby uniknąć nieoczekiwanych zmian parametrów ekspozycji, przełącz aparat w tryb manualny, by zapewnić sobie maksymalną kontrolę nad sposobem odwzorowania światła.

REALISTYCZNY ZAKRES
Nie próbuj zachować szczegółów w najjaśniejszych światłach. Możesz pozwolić na utratę informacji o obrazie w obrębie źródeł światła.

ZANIKANIE ŚWIATŁA

Dominacja sztucznego światła powoduje nagły spadek natężenia oświetlenia w obszarach znajdujących się coraz dalej od jego źródła.

Optymalizacja dynamiki w celach artystycznych

Stosuj twórcze techniki fotografowania i edycji, aby lepiej wykorzystać możliwości matrycy swojego aparatu

Poza szybkością działania, największym ograniczeniem kreatywności narzucanym przez nasz sprzęt fotograficzny jest zakres tonalny matrycy. Przy każdym wykonywanym przez nas zdjęciu pracujemy w granicach wyznaczonych przez nasz cel, jakim jest zachowanie odpowiedniej ilości szczegółów w cieniach i w światłach, co nieuchronnie wprowadza do procesu fotograficznego element standaryzacji. Może to nie stanowić większego problemu w przypadku aranżowania zdjęć reklamowych, ale jeśli intencją jest stworzenie oryginalnego stylu i wyróżniających się obrazów, takie podejście może okazać się zbyt schematyczne.

Podczas gdy uchwycenie pełnego zakresu odcieni jest niezbędne, jeśli dążysz do technicznej perfekcji, zdarzają się sytuacje, kiedy decydujesz się na przesunięcie ekspozycji do granic zakresu dynamicznego, ponieważ taki zabieg pozwala stworzyć spektakularny efekt. Usunięcie szczegółów z nieba w celu uzyskania jednolicie rozmytej bieli, pozwalające zapewnić neutralne tło dla niektórych obiektów, przy jednoczesnym obniżeniu ekspozycji tak, aby najciemniejsze cienie wyglądały na wydruku na jednolicie czarne, jest czasami najskuteczniejszą metodą zwiększenia wrażenia głębi sceny poprzez podniesienie kontrastu. Za każdym razem, gdy próbuje się tego dokonać, ważne jest, aby robić to ostrożnie, upewnić się, że efekt wygląda na zamierzony i sprawia, że główny motyw wizualny zostaje podkreślony. Chcąc w twórczy sposób wykorzystywać zakres tonalny, należy kontrolować kilka elementów. Wybór kadru jest głównym problemem kompozycyjnym – gdy chcesz niedoświetlić

cienie lub prześwietlić jasne obszary, proporcje tych jednolitych partii obrazu muszą być zrównoważone. Duże obszary pozbawione charakterystycznych cech mogą skutecznie skierować uwagę widzów na temat główny, ale mogą też stworzyć dwuwymiarowy obraz o niewielkiej sile wyrazu, jeśli zostanie to zrobione źle.

Inną związaną z tym kwestią jest pozycja tematu w kadrze – aby można było uzyskać mocną kompozycję, główny obiekt musi dobrze współgrać z pustą przestrzenią stworzoną przez obszary pozbawione szczegółów. Jeśli temat jest zbyt mały w kadrze lub umieszczony nieodpowiednio, niejasne może być, który z elementów sceny ma być dominujący a widz nie będzie wiedział gdzie patrzeć w pierwszej kolejności.

Także rodzaj tematu powinien mieć wpływ

na wybrane przez Ciebie podejście do fotografowania. Na przykład podczas robienia portretu należy zwrócić szczególną uwagę na poprawne odwzorowanie odcieni skóry, co może wpłynąć na wybór techniki ekspozycji. Tworzenie jednolitego tła poprzez prześwietlenie może być metodą skuteczną, ale tylko wtedy, gdy nie „rozlewa się” ono na obiekty, rozjaśniając ich kolor. Podstawą sukcesu, jeśli chodzi o maksymalne wykorzystanie zakresu dynamicznego aparatu, jest wybór formatu pliku. Tworząc zdjęcia artystyczne, zawsze powinieneś zapisywać ujęcia w formacie RAW – rozpiętość tonalna „surowych” plików jest z ich natury większa, co znacznie ułatwia zachowanie i odzyskiwanie szczegółów, zarówno od razu podczas fotografowania, jak i później na etapie edycji obrazu.

Wybierz tryb pomiaru światła

Sposób pomiaru decyduje o poprawnie dobranej ekspozycji

POMIAR MATRYCOWY

Pomiar wielosegmentowy lub matrycowy pozwala na zgrubną analizę zakresu tonalnego fotografowanej sceny. Algorytm ocenia średnią jasność i stara się uzyskać ogólnie dobrą ekspozycję. Tryb ten najlepiej się nadaje do fotografowania scen o niskim kontraście lub wówczas gdy nie zależy Ci na kompensowaniu niewielkich obszarów bardzo jasnych światła, ale w wielu przypadkach jest zbyt mało precyzyjny.

POMIAR CZĘŚCIOWY

Chociaż nazewnictwo trybów może różnić się w zależności od producenta aparatu, pomiarem częściowym określa się taki, który jest bardziej precyzyjny niż matrycowy, ale analizuje większy fragment sceny niż pomiar punktowy. Ten tryb jest przydatny podczas pomiaru jasności najjaśniejszego miejsca, ale gdy zależy Ci również na tym, aby aparat wziął pod uwagę także jego otoczenie. Przydaje się również, gdy temat jest oświetlony od tyłu.

POMIAR PUNKTOWY

Najbardziej precyzyjny tryb pomiaru. Pozwala zmierzyć jasność obszaru o wielkości jednego procenta kadru. Gdy w scenie występuje duże zacielenie, użyj pomiaru punktowego, aby zapobiec utracie szczegółów w niewielkich jasnych obszarach, na przykład podczas fotografowania w pstrokatym świetle słonecznym. Pomiar punktowy nie nadaje się do pomiaru ekspozycji średnio oświetlonych scen.

Z prawej

Zwodniczy zakres

Niektóre sceny stwarzają większe problemy z doбором parametrów ekspozycji, niż początkowo się to wydaje. Jasne refleksy światła na horyzoncie i ciemne skały lub roślinność to tylko niektóre przykłady.

Z prawej

Tonalność i atmosfera

Nasze oczy charakteryzują się większym zakresem dynamiki tonalnej niż matryce aparatów cyfrowych. Zdecydowanie się na niewielką utratę szczegółów może nadać obrazowi niepowtarzalny wygląd, dodając fotografii spektakularności i lekkości.

Jak robić monochromatyczne zdjęcia o dużym kontraście

Ekspert fotografii czarno-białej Andrew Weiss wyjaśnia jak zrobił to zdjęcie

1 Wybierz sprzęt Nie ma aparatu doskonałego, ale wybór zestawu, który jest w stanie rejestrować obrazy w wysokiej rozdzielczości, pomoże Ci odzyskać odcienie podczas edycji. Solidny statyw, głowica kulowa, wspornik w kształcie litery L i neutralne gradientowe filtry szare są również ważnymi dodatkami, ponieważ w tym gatunku fotografii często wykonuje się zdjęcia z zastosowaniem długiego czasu naświetlania.

2 Lokalizacja, pogoda i czas Świetnym sposobem na zaplanowanie sesji jest wcześniejsze zbadanie danego miejsca za pomocą dostępnych w sieci map. Później zaś odwiedź daną lokalizację o różnych porach dnia, aby określić, o jakiej porze jest ona najbardziej efektywnie oświetlona. Uważnie monitoruj pogodę – pochmurne dni stwarzają doskonałe warunki do robienia zdjęć o wysokim kontraście.

3 Skomponuj kadr, ustaw ostrość i naświetl zdjęcie Szukaj wyrazistych faktur, form i kształtów: świetnym punktem wyjścia może być połączenie kątów i linii architektonicznych z ciekawym niebem. Aby uzyskać ostre jak brzytwa obrazy, należy ustawiać ostrość ręcznie, zawsze zapisywać ujęcia w formacie RAW i łączyć ze sobą wiele ekspozycji, aby móc uchwycić cały zakres tonalny (-2 EV, 0 i +2 EV).

4 Konwersja do czerni i bieli Jest wiele programów pozwalających na zamianę kolorowych fotografii w monochromatyczne, w tym Lightroom, Photoshop i Silver Efex Pro. Najpierw przekonwertujemy plik RAW w Lightroomie, korzystając z panelu Color/B&W. Nie zmniejszaj nasycenia obrazu, bo stracisz możliwość skorzystania z suwaków miksera z panelu B&W.

5 Warstwy, poziomy i krzywe Zaimportuj plik do Photoshopa i użyj narzędzia Szybkiego zaznaczania, aby oddzielić pierwszy plan od tła. Zaznaczyliśmy panoramę miasta i zmodyfikowaliśmy cienie, półcienie i światła za pomocą Poziomych. Odwróć warstwę zaznaczenia i pomaluj fragment nieba z fotografii wykonanej w trybie bracketingu z ekspozycją ustawioną na -2 EV.

6 Przekształć, przytnij i wyostrz Zapisujemy obraz i z powrotem otwieramy go w Lightroomie, gdzie dokonujemy niewielkich modyfikacji wypoziomowania za pomocą panelu Transform. Celem jest upewnienie się, że wszystkie nasze linie wiodące są proste. Lekko przycinamy, a następnie wyostrzamy obraz, aby poprawić jego ogólny wygląd.

GOTOWE ZDJĘCIE

Z lewej

Produkt końcowy

Do stworzenia gotowego obrazu wykorzystano sprzęt, informacje o lokalizacji, warunki atmosferyczne i oświetleniowe, oprogramowanie i naszą wyobraźnię. Monochromatyczne fotografie o wysokim kontraście to ponadczasowe dzieła sztuki, które należy oprawić i powiesić na ścianie, aby się nimi cieszyć.

Naturalnie wyglądające zdjęcia HDR

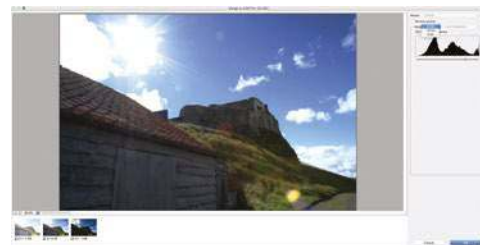
Scal zdjęcia wykonanych z bracketingiem ekspozycji w celu stworzenia obrazu o zwiększonej rozpiętości tonalnej (High Dynamic Range)

1 Zastosuj standardowe przetwarzanie RAW Otwórz swoją serię ujęć wykonanych z różną ekspozycją w edytorze plików RAW i zsynchronizuj fotografie. W Adobe Camera Raw zaznacz pożądane obrazy, kliknij przycisk Synchronizuj i wybierz wszystkie potrzebne parametry. Zastosuj korekcję dystorsji, aberracji chromatycznej i winietowania.

2 Utwórz obraz HDR Kliknij przycisk Otwórz obrazy, aby przejść do programu Photoshop. Wszystkie osobne ekspozycje zostaną w nim otwarte jako oddzielne dokumenty. Wywołaj polecenie Plik > Automatyzuj > Scal do HDR Pro, kliknij przycisk Dodaj otwarte pliki, aby wybrać serię po dokonanej korekcji obiektywu, zaznacz wszystkie dokumenty i kliknij OK.

3 Zapisz 32-bitowy plik Zmień Tryb na 32-bitowy. Spowoduje to wyświetlenie uproszczonego okna podglądu. Pozostaw wszystkie ustawienia w domyślnej pozycji. Obraz na podglądzie może wyglądać na słabo naświetlony, ale zmieni się to później. Kliknij OK, a następnie zapisz scalony plik jako TIFF.

4 Zakres kompresji Otwórz ten 32-bitowy plik w programie Camera Raw lub w Lightroomie. Format „Super TIFF” zawiera więcej informacji, więc możesz teraz odzyskać więcej szczegółów w cieniach i światłach za pomocą odpowiednich suwaków, aż zakres dynamiczny zostanie wyregulowany tak, jak sobie tego życzysz.

5 Wprowadź korekty lokalne Jeśli prawidłowo ustawiłeś bracketing ekspozycji, powinieneś zarejestrować wystarczająco dużo szczegółów we wszystkich partiach sceny, ale rozważ miejscowe rozjaśnienie lub przyciemnienie mniejszych obszarów światła lub cieni. Tutaj niektóre chmury w pobliżu słońca zostały rozświetlone, aby efekt był bardziej realistyczny, podczas gdy wybrane cienie zostały rozjaśnione bardziej niż inne.

6 Dostosuj kontrast tonów średnich Użyj suwaka Przejrzystość w programie Camera Raw lub Lightroomie, aby zwiększyć lub zmniejszyć szczegółowość w obszarze półtonów. Konieczne może być uniknięcie typowego wyglądu zdjęcia HDR. W tym przypadku zwiększenie ekspozycji dodało głębi, co sprawiło, że obraz prezentuje się bardziej naturalnie.

Z lewej

Poza zakresem
Aparat nie był w stanie zarejestrować w jednym kadrze szczegółów we wszystkich obszarach tej mocno kontrastowej sceny. Chmury wydają się prześwietlone, zaś pierwszy plan jest niedoświetlony.

Poniżej

Równowaga tonalna
Łącząc informacje z trzech ekspozycji w jeden 32-bitowy plik TIFF, zwiększono zakres tonalny obrazu bez używania tradycyjnej metody mapowania tonów. Daje to znacznie bardziej naturalny obraz HDR.

Wszystkie zdjęcia © Peter Fenech

POZNAJ POTENCJAŁ SWOJEGO APARATU!

WYDANIE SPECJALNE DIGITAL CAMERA POLSKA

CANON

APS-C PORADNIK UŻYTKOWNIKA Digital Camera

**Wykorzystaj
w pełni
możliwości
swojego
aparatu**

10 szybkich poradników
20 wyzwań dla amatora
40 zagadnień i technik

**APARATY
APS-C
z lustrem i bez**

DIGITAL CAMERA POLSKA
WYDANIE SPECJALNE 6/2020

38 zł (w tym 8% VAT) INDEKS 406880
ISSN 2544-8471

Tą publikacją przychodzi-
my z pomocą wszystkim
tym, którzy chcą rozwijać
swoje fotograficzne
umiejętności.

Objaśniamy pojęcia
i zależności, podpowia-
damy, jak rozwiązywać
najczęściej pojawiające
się problemy i jak radzić
sobie w trudnych
warunkach.

Tłumaczymy zasady
kompozycji i sugeruje-
my najlepsze ustawienia
w typowych sytuacjach
zdjęciowych.

Wreszcie, podsuwamy
cały szereg gotowych
pomysłów na kreatywne
sesje zdjęciowe!

Przejrzyj całe wydanie on-line i zamów na
www.UlubionyKiosk.pl (przesyłka GRATIS)

FOTOGRAFOWANIE PŁYNAĄCEJ WODY

Eksperymentuj z długim czasem migawki, aby stworzyć wrażenie poruszającej się wody

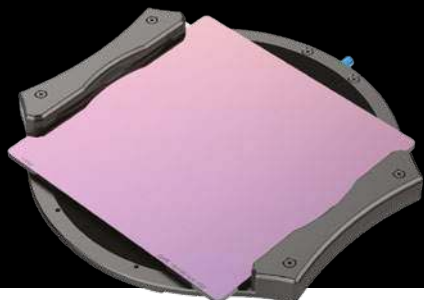
Choć na przestrzeni ostatnich lat stało się to trochę banalne, używanie długiego czasu otwarcia migawki do zarejestrowania płynącej wody w postaci miłego dla oka, mlecznego rozmycia jest niezaprzeczalnie bardzo efektywną techniką – dlatego tak wielu fotografów lubi z niej korzystać. Zaczynając od wzburzonych górskich strumieni po bulgoczące strumyki, a na grzących wodospadach kończąc, wszędzie tam, gdzie znajdziesz poruszającą się wodę, takie właśnie podejście można zastosować do jej uwiecznienia i przekształcenia zwykłej sceny w artystyczny, pełen dramatyzmu i atmosfery obraz. Płynącą wodę najlepiej jest fotografować w miękkim świetle, ponieważ nie ma wówczas problemu z uchwyceniem jasnych światła, które mogą zepsuć ujęcie, gdy ostre światło słoneczne odbija się od powierzchni wody – dzięki czemu jest ona idealnym tematem do zdjęć również w ponure, szare dni.

Podstawową kwestią przy fotografowaniu poruszającej się wody jest użycie czasu otwarcia migawki, który będzie wystarczająco długi, aby rozmyć ruch i nadać jej gładki, mleczny wygląd, ale nie na tyle długi, aby obszary, w których woda jest bardziej spokojna, nie zostały prześwietlone lub zupełnie wypalone. Jest to kwestia zastosowania metody prób i błędów, ale ustawienie czasu ekspozycji o wartości z przedziału od 1/2 do 1 s stanowi dobry punkt wyjścia. Wspaniałą cechą technologii cyfrowego rejestrowania obrazu jest to, że możesz od razu obejrzeć i ocenić każde wykonane zdjęcie, a następnie skrócić lub wydłużyć czas otwarcia migawki, aż do uzyskania idealnego rezultatu.

Polecane filtry

Kwadratowe filtry neutralne IRIX Edge

Na filtrach nie warto oszczędzać, zwłaszcza jeśli używasz dobrych obiektywów - to w końcu kolejny element w układzie optycznym. Godnym polecenia systemem jest z pewnością Irix Edge. To producent, który specjalizuje się w produkcji optyki i akcesoriów dla fotografów krajobrazu. Filtry Irix wykonano ze szkła o 99,6% przepuszczalności światła i pokryte są obustronnie powłokami NANO oraz hydrofobowymi, które ułatwiają ich czyszczenie. W zestawie znajdziemy też sztywny futerał! www.irixlens.com

Z prawej

Dolina Glen Brittle, wyspa Skye

Do sfotografowania tej sceny wykorzystano jednosekundowy czas otwarcia migawki – wystarczająco długi, aby uchwycić ruch górskiego strumienia, ale i odpowiednio krótki, aby zarejestrować również fakturę wody.

© Lee Frost

Etapy sesji

1 Skomponuj ujęcie Po znalezieniu odpowiedniego miejsca zamocuj aparat na statywie i podłącz zdalny wyzwalacz, aby móc wyzwoić migawkę bez dotykania korpusu – mogłoby to wywołać wibracje i zmniejszyć ostrość zarejestrowanego zdjęcia. Z tego samego powodu warto również wyłączyć stabilizację obrazu. Następnie skomponuj kadr.

2 Wybierz filtry Jeśli przymkniesz otworu względnego obiektywu do $f/11$ lub $f/16$ i ustawienie niskiej czułości matrycy (ISO 100) nie pozwala uzyskać wystarczająco długiego czasu otwarcia migawki, użyj neutralnego filtra szarego (ND). Ja zastosowałem w tym przypadku filtr 1,2 ND, aby wydłużyć czas ekspozycji o cztery stopnie przysłony. Z kolei jeśli w kadrze będzie widoczne niebo, konieczne będzie jeszcze użycie gradientowego neutralnego filtra szarego.

3 Sprawdź ustawienia aparatu Przed rozpoczęciem fotografowania sprawdź, czy wszystko jest poprawnie skonfigurowane. Widać tutaj, że w aparacie pracującym w trybie manualnym ustawiono jednosekundową ekspozycję przy przysłonie $f/22$ i ISO 100. Wybór trybu fotografowania zależy od osobistych preferencji – równie dobrze można użyć priorytetu przysłony lub priorytetu czasu otwarcia migawki.

4 Wyczyść obiektyw Przed zrobieniem zdjęcia, sprawdź, czy na przedniej soczewce obiektywu lub filtrze nie ma kropelek wody. Jeśli fotografujesz, stojąc blisko wodospadu lub rzeki, obiektyw może zostać zachlapany lub opryskany wodą. Zetrzyj wszystkie krople czystą ściereczką z mikrofibry, gdyż mogą one obniżyć jakość rejestrowanego obrazu. Natomiast przy deszczowej pogodzie warto użyć parasola, aby ochronić aparat.

5 Zrób zdjęcie Zarejestruj pierwsze ujęcie i zobacz, jak wyjdzie. W przypadku tej sceny głównym obiektem zainteresowania był strumień wody uderzający o skałę oraz spływający kaskadą we wszystkich kierunkach i sam w sobie stanowił interesujący obraz. Czas otwarcia wystarczył do uchwycenia rozmycia wynosił tylko jedną sekundę.

6 Eksplorowanie lokalizacji Pierwsze wrażenia nie zawsze są właściwe, dlatego eksperymentuj z różnymi kątami widzenia i kompozycjami kadru. W tym przypadku szerszy widok pozwolił znacznie lepiej ukazać spektakularność miejsca, z kaskadą wody, która przyciągała uwagę do pierwszego planu oraz prowadziła wzrok w górę wąwozu i w kierunku odległych gór.

ZMIENIAJ ORIENTACJĘ APARATU

Sfotografuj scenę zarówno w formacie pionowym jak i poziomym

WYPEŁNIJ PIERWSZY PLAN

Aparat został ustawiony na skale znajdującej się w połowie strumienia i był blisko płynącej wody.

UŻYJ STATYWU

Solidny trójnóg jest niezbędny do stabilnego podparcia aparatu, dzięki czemu możliwe jest stosowanie długiego czasu otwarcia migawki.

Niezbędny sprzęt

Kontrola rozmycia

Eksperymentuj z różnymi czasami ekspozycji, aby wpływać na sposób oddania ruchu

Jeśli chodzi o rejestrowanie ruchu wody, to nie ma jednego najlepszego ustawienia ekspozycji, a to dlatego, że każda scena jest inna. Jeśli woda płynie bardzo szybko, możesz ją rozmyć przy użyciu krótszego czasu otwarcia migawki, niż byłby potrzebny do uchwycenia leniwie płynącego strumienia. W związku z tym najlepszym rozwiązaniem jest eksperymentowanie z różnymi czasami naświetlania, aby móc znaleźć idealną jego wartość dla danej scenarii lub tematu. Zaczynaj od ustawienia 1/30 s, a następnie stopniowo wydłużaj ekspozycję o 1/3, 1/2 lub o cały stopień przysłony, sprawdzając w międzyczasie robione zdjęcia. Ten zestaw porównawczy obrazów daje wyobrażenie o tym, jak można kontrolować powstający efekt. To, który z nich wybierzesz, będzie zależało od Twoich preferencji.

Edycja obrazu

1 Zakładka Automatyczne Spróbuj użyć w panelu Podstawowe programu Adobe Camera Raw ustawienia Automatyczne, aby zobaczyć, jak zmieni to wygląd obrazu. Funkcja ta zaimplementowana w najnowszej wersji aplikacji jest jak dotąd najlepsza i często świetnie się sprawdza.

2 Korekcja obiektywu Kolejnym krokiem jest zastosowanie korekcji obiektywu, aby usunąć z obrazu aberracje chromaticzne, a także dokonać wszelkich innych poprawek opartych na wykorzystaniu profilu obiektywu – w tym przypadku zoomu Canon 17–40 mm.

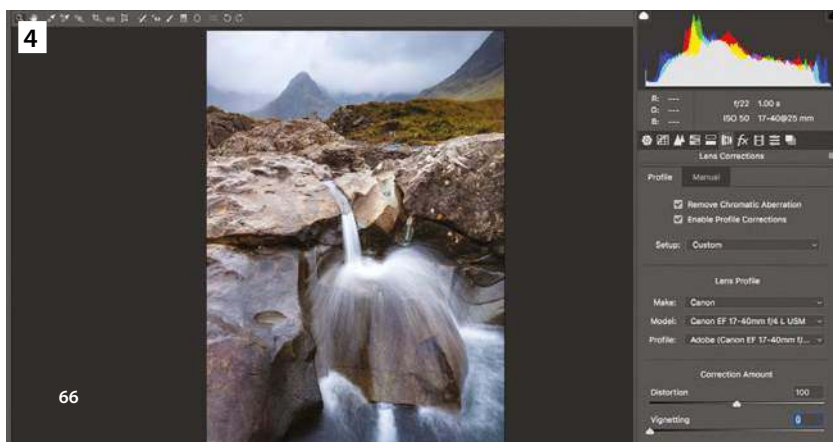
3 Usuwanie zamglenia i Jaskrawość Aby poprawić przejrzystość i zwiększyć siłę wyrazu zdjęcia, suwak Usuwanie zamglenia został ustawiony na +20. Z kolei suwak Jaskrawość również został przeciągnięty do wartości +28, aby delikatnie zwiększyć nasycenie kolorów. Obraz wygląda teraz bardziej żywo.

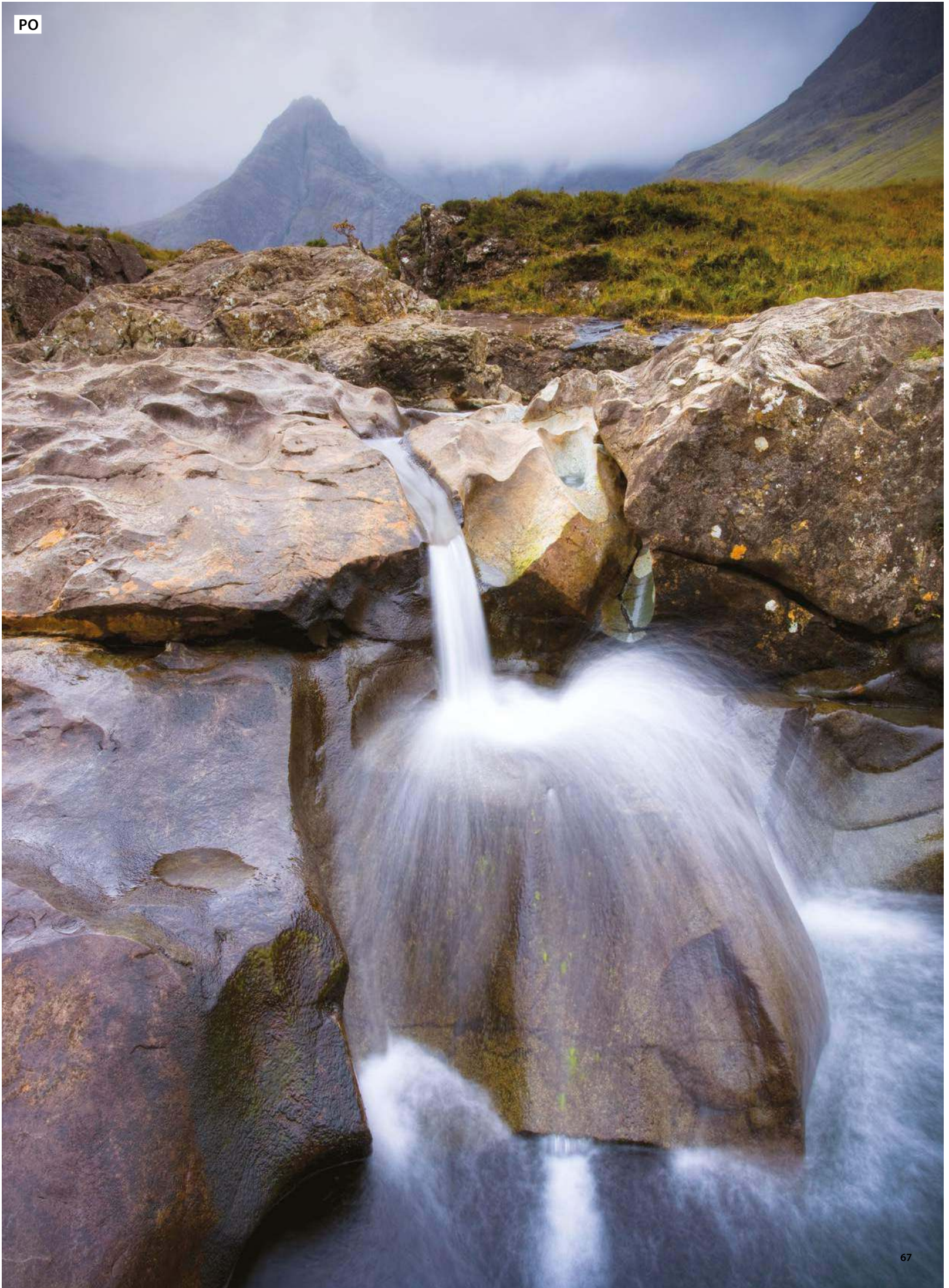
4 Przyciemnij krawędzie Ponownie klikam ikonę Korekcji obiektywu i przeciągam suwak Winiętowanie w lewo. Tworzy to efekt subtelnej winiety, przyciemniając narożniki i kierując uwagę na środek kompozycji.

Poniżej

Czas i ruch

To zdjęcie wymaga wprowadzenia tylko kilku poprawek, ponieważ cały efekt został stworzony podczas fotografowania dzięki wykorzystaniu obiektywu Lensbaby.

Uchwycić w kadrze wzory natury

Zobacz, jak fotografować pejzaże z powtarzającymi się motywami, aby zmaksymalizować wrażenie głębi i przestrzeni

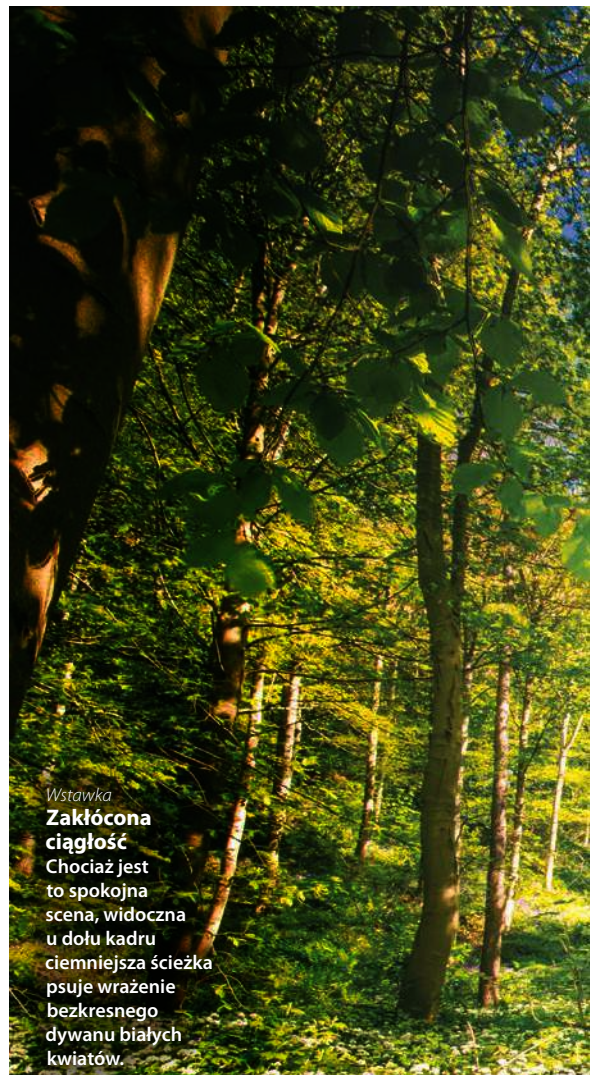
 Sceny krajobrazowe z dywanami kwiatów lub jaskrawych roślin są popularnym tematem fotografów robiących zdjęcia w plenerze. Podczas gdy dolna część scenarii leśnych często musi być włączana w obręb zdjęcia bardzo ostrożnie lub wykluczana z powodu licznych elementów rozprasających uwagę, te z dywanami kwiatowymi są pełne głębi i przyjemnej dla oka równowagi.

Stworzenie wrażenia pola szczegółów wykraczającego poza kadr jest potężnym narzędziem oddziaływania, ponieważ zachęca widza do eksploracji obrazu i zwiększa uczucie zanurzenia się w scenie. Pomaga to oglądającym obraz poczuć się tak, jakby sami znajdowali się w danym miejscu, co jest ostatecznym celem każdego robionego przez nas ujęcia.

Istnieją jednak pewne problemy, które należy rozwiązać, a mianowicie stworzyć perspektywę wymaganą do uzupełnienia przestrzennego rozkładu szczegółów kwiatów występujących w uwiecznianej scenie. Chociaż kuszące wydaje się użycie najkrótszej dostępnej ogniskowej, może to spowodować „rozciągnięcie” pierwszego planu, przez co między kwiatami pojawiają się zbyt duże odstępy. To zepsuje iluzję „niekończącego się” dywanu i zaburzy równowagę. Podobnie wysokość, na jakiej umieszczony zostanie aparat,

może oddziaływać na nieprzerwany niczym wygląd naturalnego roślinnego dywanu, ponieważ położenie korpusu wpływa na kąt, pod jakim widzimy każdy kwiat.

Z tego samouczka dowiemy się, jak najlepiej uchwycić kwiecistą scenę leśną, eliminując widoczność rozprasających uwagę nieistotnych szczegółów, używając w tym celu jedynie odpowiednio umieszczonego aparatu, kąta nachylenia obiektywu i ogniskowej.

Wstawka
Zakłócona ciągłość
Chociaż jest to spokojna scena, widoczna u dołu kadru ciemniejsza ścieżka psuje wrażenie bezkresnego dywanu białych kwiatów.

Wszystkie zdjęcia © Peter Fenech

1 Znajdź scenę Poszukaj miejsca, w którym teren jest stosunkowo płaski i pokryty jasnym listowiem. Aby móc pokazać scenę z różnych kątów, najlepiej mieć bardziej płaski obszar na pierwszym planie i wznoszący się teren w oddali.

2 Wybierz ogniskową Ustaw najkrótszą ogniskową i stopniowo ją wydłużaj, aż otrzymasz wystarczającą kompresję perspektywy. Staraj się uzyskać ogniskową z przedziału między 20 a 70 mm (w odniesieniu do aparatu pełnoklatkowego), aby móc uchwycić dużo otoczenia, jednocześnie zapobiegając „rozciągnięciu” pierwszego planu.

3 Zmień wysokość położenia aparatu Dostosuj długość nóg statywu, aby umieścić korpus na optymalnej wysokości. Staraj się unikać fotografowania z poziomu oczu stojącej osoby, jednocześnie zapobiegając ukazaniu na zdjęciu zbyt dużej części łodyg kwiatów znajdujących się najbliższej obiektywu.

Blisko i daleko
 Optymalny dobór kąta, wysokości, na jakiej umieszczony jest aparat, i ogniskowej daje wrażenie, że dywan czosnku niedźwiedziego ciągnie się w nieskończoność, tworząc poczucie głębi na dwuwymiarowym obrazie.

4 Zmieniaj położenie linii horyzontu Zmień kąt widzenia obiektywu względem dalekiego planu. Obniżona perspektywa fotografowania spowoduje ujęcie w kadrze większej części pierwszego planu, ale może to sprawić, że będzie widać więcej łądy.

5 Eksperymentuj z odległością od obiektu Zmieniaj dystans między aparatem a kwiatami na pierwszym planie i ogniskową. To pomoże znaleźć najlepszą równowagę między ukazaniem otoczenia a kompresją tematu.

6 Zmieniaj pozycję Czasami zmieniając po prostu miejsce, z którego fotografujesz, możesz wpływać na to, w jaki sposób Twoja płaszczyzna szczegółów będzie się rozkładać w kadrze. Dąż do równomiernego rozmieszczenia kwiatów/roślin, bez przerw.

Praca z wieloma filtrami jednocześnie

Zobacz, jak pokonać trudności związane z łączeniem ze sobą filtrów optycznych podczas pracy w terenie

Kiedy używamy tradycyjnych filtrów, zazwyczaj najlepiej jest zminimalizować liczbę używanych w danym momencie nasadek nakręcanych na obiektyw. Każdy filtr to kolejna warstwa, przez którą musi przejść światło, zanim dotrze do czujnika a to potencjalnie może zmniejszyć ostrość obrazu i spowodować powstanie zniekształceń optycznych.

Zdarzają się jednak sytuacje, kiedy musimy użyć więcej niż jednego filtra, na przykład podczas fotografowania krajobrazów lub miejskich pejzaży. Chociaż potrzebujemy polaryzatora, aby usunąć odbicia i zwiększyć nasycenie kolorów, może być również konieczne użycie neutralnego filtra szarego lub gradientowego, aby wydłużyć czas otwarcia migawki lub zrównoważyć ekspozycję między ziemią a niebem. W takiej sytuacji nieuniknione jest łączenie nawet kilku filtrów.

Na szczęście jest kilka prostych sposobów pozwalających maksymalnie wykorzystać właściwości każdego z filtrów, przy jednoczesnym zmniejszeniu ich negatywnego wpływu na wygląd zdjęć. Wymaga to dobrego przemyślenia rodzajów użytych filtrów, a także odpowiedniej kolejności ich umieszczenia przed obiektywem. Dzięki temu nasz sposób pracy stanie się bardziej praktyczny a wszystkie rejestrowane kolejno fotografie będą wyglądały spójnie. Przyjrzyjmy się zatem temu, jak należy to robić.

Jakie filtry wybrać?

Te modele na pewno się polubią...

Zoczywistych powodów najlepiej jest łączyć filtry tej samej marki - wykonane są z tego samego rodzaju szkła optycznego, pokryte powłokami opracowanymi tej samej technologii, oraz - co nie jest bez znaczenia - są również gwintowane dokładnie w ten sam sposób, więc się nie zapieką.

Naszym ostatnim odkryciem są modele firmy IRIX z serii EDGE. To ceniony zwłaszcza wśród fotografów krajobrazu producent optyki, który teraz swoje doświadczenie wykorzystuje również przy produkcji filtrów. To co je wyróżnia to bardzo smukła konstrukcja, która nie powoduje winietowania i wytrzymała oprawa z aluminium lotniczego. Wszystkie modele pokryte są też powłokami NANO, która odpycha zabrudzenia i ułatwia czyszczenie. www.irlens.com

PRZED

Wstawka

Niepełna filtracja

Zdjęcie ma nierówną ekspozycję, brakuje też nasycenia światła spolaryzowanego.

1 Sfotografuj scenę Zaczynij od zrobienia zdjęcia bez użycia filtra, aby zidentyfikować problematyczne obszary i ułatwić sobie określenie, jakie filtry będą najbardziej potrzebne. Nie ma sensu zakładać filtra, jeśli nie ma on faktycznego znaczenia dla wyglądu obrazu.

2 Usuń filtr ochronny Często mamy na obiektywie na stałe nakręcony filtr UV, aby chronić jego zewnętrzną soczewkę przed porysowaniem, ale jeśli nie jest to absolutnie konieczne, usuń go przed założeniem innych filtrów. Często podobną funkcję może pełnić polaryzator.

3 Nakręć filtr polaryzacyjny Uchwyty w bardziej rozbudowanych systemach filtrów z prostokątnymi płytkami mają z przodu gniazdo na filtr polaryzacyjny. Skorzystaj więc z niego, jeśli jest to możliwe. W przeciwnym razie najpierw nakręć na obiektyw filtr polaryzacyjny, chyba że Twój neutralny filtr szary ma gwint mocujący także z przodu.

PO

Prawidłowa obsługa
Przemyślana kolejność ułożenia filtrów sprawia, że działają one bardziej skutecznie.

4 Dodaj neutralny filtr szary Najlepiej jest założyć filtr ND jak najbliżej przedniej soczewki obiektywu, aby ograniczyć możliwość zaświecenia zdjęcia światłem wpadającym z boku i powodującym zepsucie ekspozycji. Jeśli nie potrzebujesz polaryzatora, umieść neutralny filtr szary bezpośrednio przed przednią soczewką, ale w przeciwnym razie umieść go jako drugi.

5 Dodaj filtr gradientowy Ponieważ filtr gradientowy wymaga precyzyjnego wyregulowania jego położenia, zamocuj go jak najbliżej przedniej części uchwytu. Powinieneś używać tylko jednego filtra gradientowego, chyba że absolutnie konieczne jest połączenie ze sobą dwóch – niemniej stosując jeden filtr ND o gęstości 0,9, zamiast dwóch 0,3, uzyskasz wyższą jakość zarejestrowanego obrazu.

6 Zrób zdjęcia i usuń filtry Pstrykaj i sprawdzaj, czy efekty są prawidłowe, oraz powiększaj podgląd ujęć, aby móc ocenić, czy obraz jest ostry. Podczas fotografowania z zastosowaniem kilku filtrów staraj się rejestrować zdjęcia przy przysłonie zapewniającej największą ostrość. Na koniec kolejno usuwaj filtry, zaczynając od tych znajdujących się z przodu uchwytu.

Magia leśnego zachodu słońca

Rozwiń swoje umiejętności rejestrowania koloru i panowania nad ekspozycją, by móc uchwycić wspaniałe zachody słońca w lesie lub na zalesionym terenie.

 Lasy to doskonałe miejsca do eksploracji za pomocą aparatu. Zaczynając od drobnych szczegółów, które możemy znaleźć na poziomym gruncie, po imponujący efekt fotografowania za pomocą obiektywu szerokokątnego – mamy tam ogromne możliwości robienia spektakularnych ujęć. Wspaniałym momentem na fotografowanie lasu jest wschód lub zachód słońca, bowiem wówczas możemy uchwycić padające pod ostrym kątem promienie światła przedzierającego się przez gąszcz pni i liści.

Istnieje oczywiście szereg konkretnych wyzwań związanych z prawidłowym naświetlaniem i kadrowaniem takich złożonych kompozycji. Jednym z nich jest ogromna rozpiętość tonalna między obszarami cieni i światła, szczególnie podczas fotografowania drzew na otwartym terenie. To sprawia, że trudno jest uchwycić szczegóły w obszarach o odcieniach znajdujących się na krańcach zakresu tonalnego. Bez słońca widocznego w kadrze sytuacja może się nawet jeszcze pogorszyć ze względu na brak łatwego do zidentyfikowania obiektu, w przypadku którego można by wybaczyć całkowicie białe lub zupełnie czarne obszary. Należy również zwrócić uwagę na prześwietlone miejsca, które pojawiają się, gdy znajdujące się nisko na niebie słońce oświetla boki pni. Mogą one zostać zupełnie

wypalone, zamieniając się w nieatrakcyjne jasne plamy. W tym tutorialu zamierzamy zademonstrować, jak uchwycić idealny zachód słońca w lesie, z silnym wyczuciem kierunku kompozycji i doskonale zrównoważoną ekspozycją.

Wstawka

Brak równowagi

Brak obecności słońca w kadrze sprawia, że wzrok oglądających nie bardzo wie, dokąd ma podążać, podczas gdy silny kontrast spowodował powstanie jasnych plam i pozbawił światła szczegółów.

Zdjęcie - © Peter Fenech

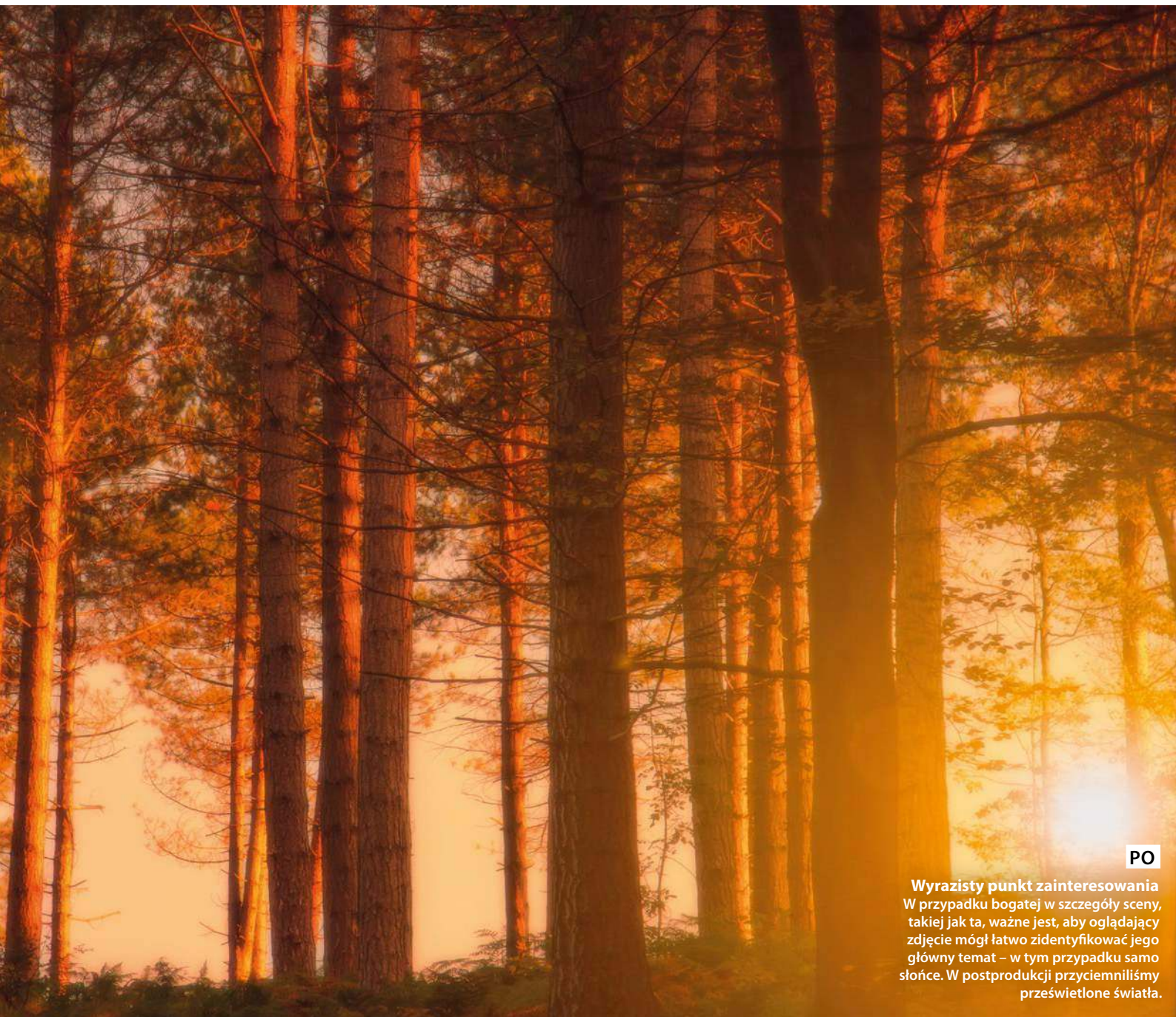
1 Kompozycja planu Sceny leśne są trudne do wykadrowania ze względu na dużą ilość szczegółów. Znajdź wyraźny widok miejsca, w którym pojawi się słońce między drzewami, jednocześnie minimalizując widoczność ściółki leśnej i elementów rozpraszających.

2 Przybliż Po wybraniu miejsca, z którego chcesz fotografować, użyj teleobiektywu, aby „skompresować” drzewa, minimalizując puste przestrzenie pomiędzy ich pniami. Spowoduje to również powiększenie słońca w kadrze, co podkreśli je jako temat.

3 Ustaw przysłonę Szerszy otwór względnny stworzy delikatniejszy blask wokół tarczy słońca, które widoczne jest za drzewami, podczas gdy mniejszy otwór pozwoli uzyskać ostry rozblysk przypominający „gwiazdę”. Wpływie to na zmianę onirycznej estetyki sceny.

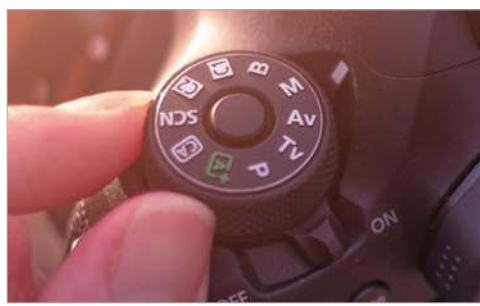

PO

Wyrazisty punkt zainteresowania
W przypadku bogatej w szczegóły sceny, takiej jak ta, ważne jest, aby oglądający zdjęcie mógł łatwo zidentyfikować jego główny temat – w tym przypadku samo słońce. W postprodukcji przyciemniłmy prześwietlone światła.

4 Pomiar punktowy Przełącz aparat w tryb punktowego pomiaru światła i dokonaj pomiaru w obszarze światła na drzewach, ale położonych z dala od samego słońca. Pozwoli Ci to zarejestrować szczegóły w światłach, unikając przy tym niedoświetlenia najciemniejszych obszarów.

5 Zablokuj ekspozycję Jeśli chcesz uchwycić w kadrze słońce, użyj przycisku blokady automatycznego pomiaru ekspozycji (AEL) lub zanotuj sugerowane przez światłomierz ustawienia i wprowadź je ręcznie. Dzięki temu ekspozycja nie zmieni się podczas wykonywania kolejnych ujęć.

6 Naświetlaj na światła Po ustawieniu w trybie manualnym wybranych parametrów naświetlania dla jasnych miejsc na pniach drzew zwiększ czas otwarcia migawki, aby przesunąć histogram zdjęcia w prawo. Staraj się jednak, aby wykres nie dotknął prawej krawędzi histogramu, dzięki czemu rozjaśnisz cienie na pierwszym planie bez prześwietlenia światła.

Stwórz efekt akwareli

Dowiedz się, jak przekształcić swoje zdjęcia w arcydzieła sztuki malarskiej

Poznajcie Serge'a Ramellego

Ten tutorial został przygotowany przez eksperta w dziedzinie edycji i fotografa Serge'a Ramellego. Jego kanał na YouTube obserwuje ponad 615 tys. osób. Dowiedz się więcej na temat jego kursów odwiedzając stronę www.photoserge.com.

Znajomość obsługi Photoshopa to ważna umiejętność. Może dać Ci wiele możliwości jako projektantowi lub fotografowi, ale nie wykorzystasz ich wszystkich, jeśli nie będziesz sprawnie posługiwać się pędzlami. Tutaj pokażemy Ci, jak używać ich w połączeniu z akwarelowymi fakturami. Jest to bardzo prosty efekt i dobry sposób na tworzenie obrazów utrzymanych w różnych stylach. W zaledwie kilku krokach będziesz w stanie zamienić swoją fotografię w coś zupełnie innego i „namalować” własny obraz w Photoshopie. Ta technika bywa naprawdę przydatna oraz jest świetną i wartą wypróbowania zabawą.

Wykorzystamy narzędzia:

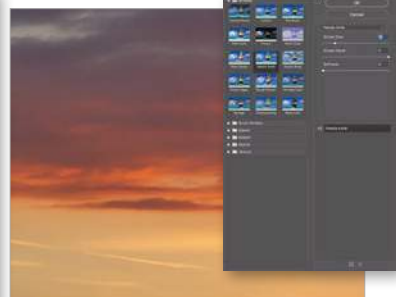
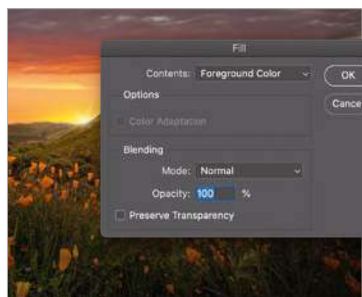
- Warstwy
- Maski
- Obiekty inteligentne
- Pędzle akwarelowe
- Filtry
- Faktury

Wstawka Kwitnące maki nad jeziorem Elsinore

Tę fotografię zarejestrowałem w Kalifornii. Kiedy kwiaty maków się otwierają, masz tylko kilka dni na uchwycenie ich piękna. W celu wypróbowania tej techniki możesz użyć dowolnego ze swoich najlepszych zdjęć.

Zdjęcie główne Obraz mistrza

Sięgając po oryginalną fotografię i wykonując te proste kroki w Photoshopie, możemy stworzyć niepowtarzalny efekt malowania pędzlem udoskonalony w programie do edycji zdjęć.

1 Przygotuj dokument bazowy Powiel warstwę podstawową, przeciągając ją w dół na ikonę Utwórz warstwę. Po jej zduplikowaniu możesz utworzyć pustą warstwę, klikając ikonę Utwórz warstwę, a następnie umieść ją między tymi dwiema poprzednimi i zmień jej nazwę na „Canvas”.

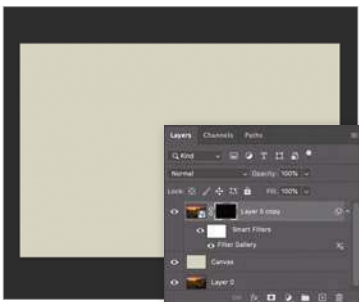
2 Utwórz tło Zaznacz pustą warstwę i kliknij kolor pierwszego planu. Wybierz żółty – to będzie barwa Twojego płótna. Wywołaj polecenie Edycja > Wypełnij i w menu Zawartość wybierz opcję Kolor pierwszego planu. Teraz Twoja pierwsza warstwa to tło płótna.

3 Skonwertuj swoje zdjęcie Zaznacz pierwszą warstwę i upewnij się, że plik ma 8-bitową paletę kolorów: Obraz > Tryb > 8 bitów na kanał. Skorzystaj z trybu pracy na obiekcie inteligentnym, aby w razie potrzeby móc wrócić do poprzedniego kroku. Kliknij warstwę prawym przyciskiem myszy i wybierz polecenie Konwertuj na obiekt inteligentny.

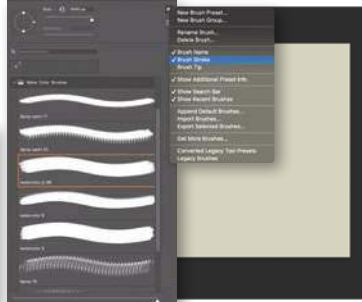
4 Stwórz obraz Używając filtra, nadaj zdjęciu wygląd ręcznie malowanego obrazu. Wywołaj polecenie Filtr > Galeria filtrów, rozwiń folder Artystyczne i wybierz filtr Pastele. Możesz zmienić Długość obrysu, ale aby zachować naturalny wygląd, staraj się trzymać wartości z przedziału od 3 do 10. W przypadku tego ujęcia możesz wpisać 10 i nacisnąć przycisk OK.

Zdjęcie © Serge Ramelli

5 Użyj maski Przytrzymaj wciśnięty klawisz [Alt] i kliknij ikonę Utwórz maskę, dzięki której warstwa stanie się niewidoczna. Teraz zainstaluj w Photoshopie pędzle akwarelowe, wchodząc w ten link: <http://photoserge.me/Brush>.

6 Ustaw właściwości pędzla Po nałożeniu maski upewnij się, że kolorem pierwszego planu jest biały. Naciśnij klawisz [B], aby wybrać Pędzel, i przejdź do panelu ustawień pędzla, klikając odpowiednią ikonę. Przejdź w dół do sekcji Pędzle mokre i wybierz odpowiedni pędzel.

7 Maluj Zmieniaj rozmiar końcówki pędzla, naciskając klawisze nawiasów kwadratowych. Teraz kliknij raz pędzlem na płótnie, po czym kliknij prawym przyciskiem myszy i obróć pędzel, aby wyglądał bardziej losowo. Aby efekt był bardziej naturalny, możesz także utworzyć nowy pędzel, a następnie domalować nim po prostu coś do poprzednich pociągnięć.

8 Faktura Dodaj teksturę, aby uzyskać wrażenie płótna. Kliknij link, aby zaimportować fakturę: <http://photoserge.me/Brush>. Wybierz polecenie Okno > Biblioteki. Umieść fakturę w dokumencie i ustaw tryb mieszania warstwy na Nakładka.

Wzmocnij naturalne kolory

Zobacz, jak szybko uwydatnić barwy w Lightroomie

W tym samouczku pokażemy Ci, jak sprawić, by Twoje zdjęcia tryskały naturalnymi barwami, co jest dość trudne, jeśli – podobnie jak my – uwielbiasz szaleć z kolorami.

W tym przypadku spróbujemy nadać fotografii spektakularny wygląd, uwydatniając odcienie wschodu słońca. Pokażemy Ci trzy różne metody, które sprawią, że Twoje zdjęcie naprawdę będzie się wyróżniać, ale najlepszą technikę zachowamy na koniec! To podejście doskonale sprawdza się podczas retuszowania krajobrazów lub miejskich pejzaży – efekt końcowy wygląda wówczas zjawiskowo, ale nie nierealistycznie.

Wstawka

Wschód słońca nad polem lawendy

Widać od razu, że fotografia zgrana prosto z aparatu jest dość nijaka, ale wynika to z tego, że gdy scena jest mocno oświetlona, musisz niedoświetlić zdjęcie, aby zarejestrować jak najwięcej informacji o obrazie w najjaśniejszych obszarach sceny.

Główny obraz

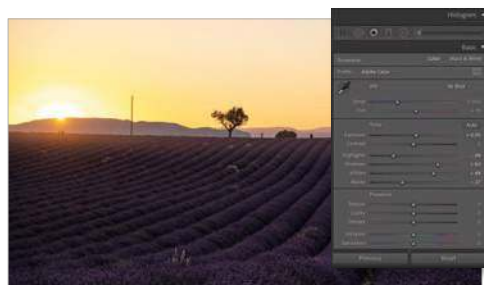
Kolorowy wschód słońca nad polem lawendy

Na tym obrazie widać prawdziwe kolory, takie jakie były tamtego ranka. Podoba mi się to, jak bardzo są żywe, i mam nadzieję, że takie samo wrażenie robią na oglądających tę fotografię.

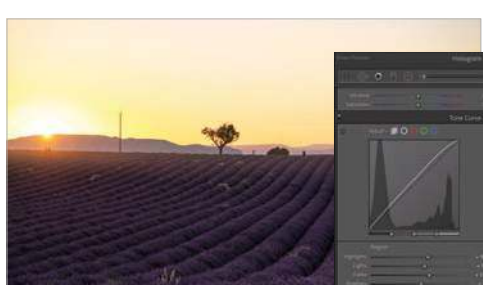
KLUCZOWA WSKAZÓWKA

USTAWIENIA PREDEFINIOWANE

Moja filozofia dotycząca stosowania ustawień predefiniowanych jest taka, że mogą one pozwolić Ci uzyskać efekt, którego byś się nie spodziewał, i zagwarantować spójny wygląd obrazu podczas retuszowania większej liczby zdjęć. Bezpłatne ustawienia wyjściowe możesz pobrać stąd: <http://photoserge.me/presets>.

1 Podstawowy retusz Zwiększ wartość parametru Shadows do +60, zaś w przypadku parametru Highlights zmniejsz ją do -48, ustaw suwaki Black Points na -27 (chcesz zachować około 2% całkowicie czarnych pikseli), a White Points na +49 i Exposure na +0,35.

2 Krzywa tonalna Użyj modułu Curve Tone, aby wyregulować tonalność zdjęcia. W tym przypadku możesz ustawić parametry Highlights na +18, Lights na +11, Dark na +22, a Shadows na +3. W menu White Balance wybierz pozycję Cloudy i przeciągnij suwaki Temp do 6126, a Tint do +10.

3 Stopniowe filtry Aby zaakcentować temat zdjęcia, użyj narzędzia Graduated filter. Chcąc nadać obrazowi wygląd fotografii wykonanej o zachodzie słońca, zmniejsz wartość parametru Exposure do -0,64, a suwak Tint ustaw na 12. Z kolei w odniesieniu do całej fotografii obniż wartość parametru Highlights do -59 i zwiększ Contrast do +27.

PO

4 Użyj ustawień predefiniowanych
Oto kolejne zdjęcie, na przykładzie którego pokażę Ci, jak użyć ustawień wstępnych jako dobrego punktu wyjścia do dalszej edycji. Nałóż na obraz gotowy efekt Golden Hour i aby dostosować go do swojego zdjęcia, ustaw parametry Black Points na -17, White Points na +31, a Highlights na -69.

5 Narzędzia Lightrooma Użyj Stopniowych filtrów wraz z ustawieniami predefiniowanymi. Obniż wartość parametru Exposure do -0,40 dla górnej i dolnej części kadru. Chwyć narzędzie Brusz i urozmaicj nieco światło, malując pędzlem z suwakiem Exposure ustawionym na 0,47 oraz parametrami Density i Flow o wartości około 70.

6 Przeglądarka profili Teraz skorzystamy z nowej funkcji Lightrooma o nazwie Profile Browser. Wybierz ustawienie predefiniowane, a następnie profil przygotowany przez producenta Twojego aparatu. Ja wybrałem Vivid. Aby zachować jak najbardziej naturalny wygląd, ustaw parametry Vibrance i Saturation na 0.

Dwa sposoby zastępowania nieba

Korzystaj z tych technik, aby szybko i łatwo podmienić niebo na zdjęciu

Poznajcie Serge'a Ramellego

Ten tutorial została przygotowana przez eksperta w dziedzinie przetwarzania zdjęć i fotografa Serge'a Ramellego. Prowadzony przez Serge'a kanał na YouTube obserwuje ponad 615 000 osób, Odwiedź jego stronę: www.photoserge.com.

Prowadzony przez Serge'a kanał na YouTube obserwuje ponad 615 000 osób, Odwiedź jego stronę: www.photoserge.com.

Zastępowanie nieba to jedno z podstawowych zastosowań Photoshopa i zawsze

warto skorzystać z tego programu, jeśli w Lightroomie nie udaje Ci się nadać zdjęciu odpowiedniego wyglądu. Ale jak być może wiesz, w Photoshopie pojawiła się nowa funkcja, której można użyć właśnie w tym celu. Tutaj pokażę Ci, jak szybko zmienić niebo, a także inny sposób jego poprawy, który moim zdaniem jest bardziej wydajny i pozwala uzyskać lepsze rezultaty. Jeśli nauczysz się korzystać z tych dwóch technik, będziesz w stanie znacznie szybciej zmieniać niebo i uzyskiwać przyjemne dla oka wyniki w przypadku wielu różnych scen.

Wstawka

Blade niebo

Ten widok na góry to ładna kompozycja, ale niestety z powodu nijakiego nieba całe zdjęcie jest raczej nudne. W Photoshopie możemy je zmienić i odbić w wodzie.

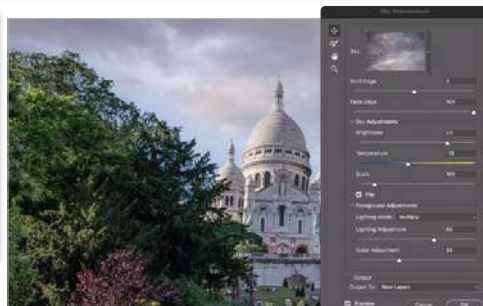
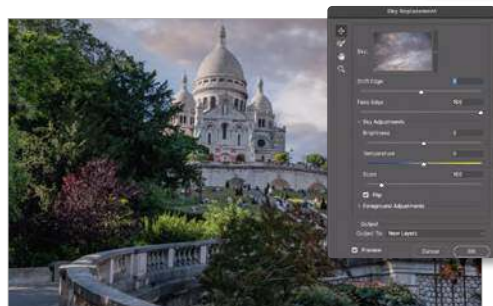
Zdjęcie główne

Zachód słońca w górach

Uwielbiam efekt zachodu słońca widoczny na tym zdjęciu – dodaje mu urody i sprawia, że obraz jest bardziej spektakularny, a dało się to bardzo łatwo zrobić.

Narzędzia:

- Polecenie Zastępowania nieba
- Narzędzie Rozjaśnianie
- Narzędzie Szybkie zaznaczanie
- Filtr Rozmycie gaussowskie

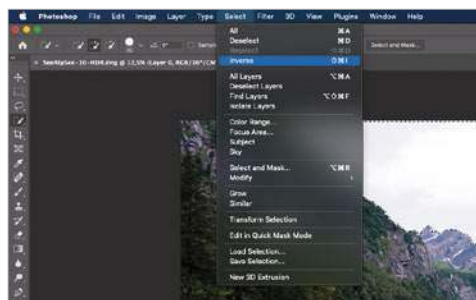
1 **Zaznacz niebo** Po wprowadzeniu korekt w Lightroomie kliknij obraz prawym przyciskiem myszy i wybierz polecenie Edit in Photoshop. Następnie wywołaj polecenie Edycja > Zastępowanie nieba. Wybierz niebo, które Ci się podoba (ewentualnie możesz załadować własne). Odbij niebo, aby dopasować je do kierunku padania światła.

2 **Dostosuj niebo** Użyj suwaków, aby dopasować wygląd nieba zgodnie ze swoim gustem. W tym przypadku ustawiłem Jasność na 53, a Temperaturę na -15. W sekcji Tryb oświetlenia wybierz opcję Pomnóż, a w sekcji Dane wyjściowe ustaw Nowa warstwa, aby można było ją łatwo modyfikować.

3 **Unikanie postrzępionej otoczki** Jeśli zobaczysz nieestetyczną obwódkę wokół obiektu, możesz zaznaczyć maskę Niebo, nacisnąć skrót klawiaturowy [Cmd]/[Ctrl] + [L] i zmienić ustawienia suwaków w okienku Poziomy. Możesz także wybrać narzędzie Rozjaśnianie i pomalować te miejsca pędzlem, aby usunąć postrzępione krawędzie.

1 **Usuwanie postrzępionej obwódki** Ta metoda działa, jeśli na obrazie widoczne są odbicia. Przeciągnij niebo na swoje zdjęcie i powiel je. Odbij kopię w pionie i umieść ją pod niebem, tak aby oba nieba zajmowały obszar całego zdjęcia.

2 **Dodaj odbicie nieba** Scal obie warstwy i ustaw tryb mieszania warstw na Pomnóż. Przejdź do pierwszej warstwy i za pomocą narzędzia Szybkie zaznaczanie, przytrzymując wciśnięty klawisz [Shift], zaznacz warstwę z niebem i odbiciem. Teraz wywołaj polecenie Zaznaczanie > Odwrotność.

3 **Usuń fakturę** Wróć do warstwy nieba. Z głównego menu wybierz polecenie Filtr > Rozmycie > Rozmycie gaussowskie i kliknij przycisk OK. Aby uzyskać naturalny wygląd, zmniejsz poziom Krycia i utwórz maskę. Za pomocą pędzla usuń fakturę nieba z obiektu.

Miejscowe rozjaśnianie i przyciemnianie w Lightroomie

Zobacz, jak lokalnie rozjaśnić lub przyciemnić obraz w Lightroomie, aby ożywić swoje krajobrazy (i portrety)

 Możliwość stosowania techniki *dodge and burn* to jedna z najważniejszych funkcji Lightrooma, ponieważ pozwala ona dokonywać miejscowego retuszu. Ta technika jest stosunkowo rzadko używana, ale w tym artykule omówimy ją na konkretnych przykładach i pokażemy Ci, jak można ją zastosować w celu poprawy wyglądu zdjęć krajobrazowych i portretowych.

Rozjaśnienie i przyciemnienie wybranych obszarów fotografii ożywia zdjęcie i może sprawić, że uda Ci się zamienić ogólnie niezłą fotografię w prawdziwe arcydzieło. Padające na obiekt światło jest właśnie tym, co czyni je bardziej interesującym, dlatego tutaj pokażemy Ci, jak szybko i prosto stworzyć taki efekt na zdjęciach portretowych i krajobrazowych.

Poniżej
Toskania
Zdjęcie zostało zrobione w Toskanii we Włoszech. To piękne miejsce, ale na tej fotografii wygląda dość ponuro. Możemy to jednak naprawić za pomocą techniki *dodge and burn*.

Zdjęcie główne
Zachód słońca w Toskanii
Na tym obrazie kolory są ładniejsze, światło cieplejsze, a całe zdjęcie dużo żywsze.

Narzędzia:

- Maska zakresu (Range Mask)
- Pędzle (Brushes)
- Suwak Barwa (Tint)
- Balans bieli (White Balance)
- Suwak Ekspozycja (Exposure)

KLUCZOWA WSKAZÓWKA

UŻYWANIE PĘDZLA DO ROZJAŚNIANIA I PRZYCIEMNIANIA

Do rozjaśniania i przyciemniania możesz użyć Pędzla (Brush), zmieniając wartość ekspozycji i malując nim po podświetlonym obszarze zdjęcia. Kluczową kwestią jest ustawienie parametrów Flow (Przepływ) i Density (Krycie) pomiędzy 60 a 80, w przeciwnym razie, np. przy wartości 100, wszelkie korekty staną się wyraźnie widoczne i efekt zepsuje Twoje zdjęcie.

1 **Podstawowy retusz** Zmniejsz wartość parametru Highlights (Światła) do -100, zwiększ wartość suwaka Shadows (Cienie) do +100 i ustaw Black Points (Punkt bieli) na -46, a White Points (Punkt czerni) na +59. Ustaw White Balance (Balans bieli) na Shade (Cień). Dodaj magenty +35 (Tint), wzmocnij Contrast +27 (Kontrast) i zwiększ Exposure do +0,35 (Ekspozycja).

2 **Używanie pędzla** Chwyć narzędzie Brush (Pędzel), zwiększ wartość parametru Exposure do 0,96, a Flow (Przepływ) i Density (Krycie) ustaw na 80 i pomaluj tę część obrazu, którą chcesz rozjaśnić. Na początku możesz nieco przesadzić z efektem – obraz będzie wyglądać dziwnie i zbyt jasno.

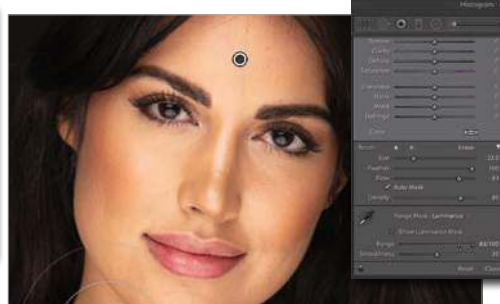
3 **Maska zakresu** Kliknij napis Range Mask i wybierz opcję Luminance (Luminancja). Użyj również suwaka Range (Zakres). Teraz „przyciemnij pędzel”: zmniejsz Exposure do -0,89 i pomaluj trawę. Użyj maski zakresu i wybierz opcję Luminance.

PO

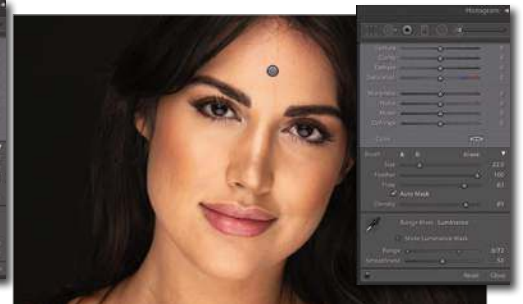
Wszystkie zdjęcia © Serge Ramelli

4 Skoryguj niebo Na tym zdjęciu możemy ulepszyć niebo, zwiększając za pomocą pędzla ekspozycję do 0,60 i intensywność magenty do 14. Na koniec możesz nałożyć jeszcze na samej górze obrazu Graduated Filter (Stopniowy filtr).

5 Dodaj światła: portret Ta sama metoda pozwala poprawić wygląd portretów. Pomaluj skórę, zwiększając ekspozycję do 0,66 i używając ustawienia Range Mask na Luminance, aby podkreślić najjaśniejsze obszary twarzy.

6 Dodaj cienie: portret Zmniejsz ekspozycję do -1,06 z ustawioną luminancją maski zakresu, aby uwydatnić ciemniejsze części. W ten sposób naturalne różnice pomiędzy jasnymi i ciemnymi obszarami twarzy staną się wyraźniejsze, co sprawi, że będzie ona ładnie skonstrastowana.

W mieście...

84 Fotografia miejskiego pejzażu

By robić niesamowite zdjęcia miejskich krajobrazów, wystarczy stosować techniki dobrze znane wszystkim pejzażystom

100 Wykorzystaj kreatywnie perspektywę

Przejmij pełną kontrolę nad tym ważnym narzędziem kompozycyjnym i twórz przykuwające oko zdjęcia

114 Fotografuj spontanicznie i... uchwycić energię miasta

130 Strzelaj z biodra!

Robienie niepozowanych, ale ostrych ujęć nieznanym to niełatwa sprawa! Trzymaj aparat nisko i korzystaj ze strefowego ustawiania ostrości

132 Zamiana źródeł światła w gwiazdki

Sfotografuj źródła światła z przymkniętą przysłoną, aby dodać do zdjęć nocnych intensywny gwiazdzisty rozbłysk

134 Pozbądź się ze zdjęć turystów

Usuń z kadru pojazdy i przechodniów by ukazać miejskie pejzaże w całej okazałości

138 Zamień dzień w noc

Zobacz jak krok po kroku zrealizować ten proces w Lightroomie

140 Jak robić i retuszować nocne zdjęcia mgły

Popraw wygląd swoich nocnych ujęć mgły w Adobe Lightroom

142 Zmień nudne czarno-białe ujęcia w niesamowite obrazy

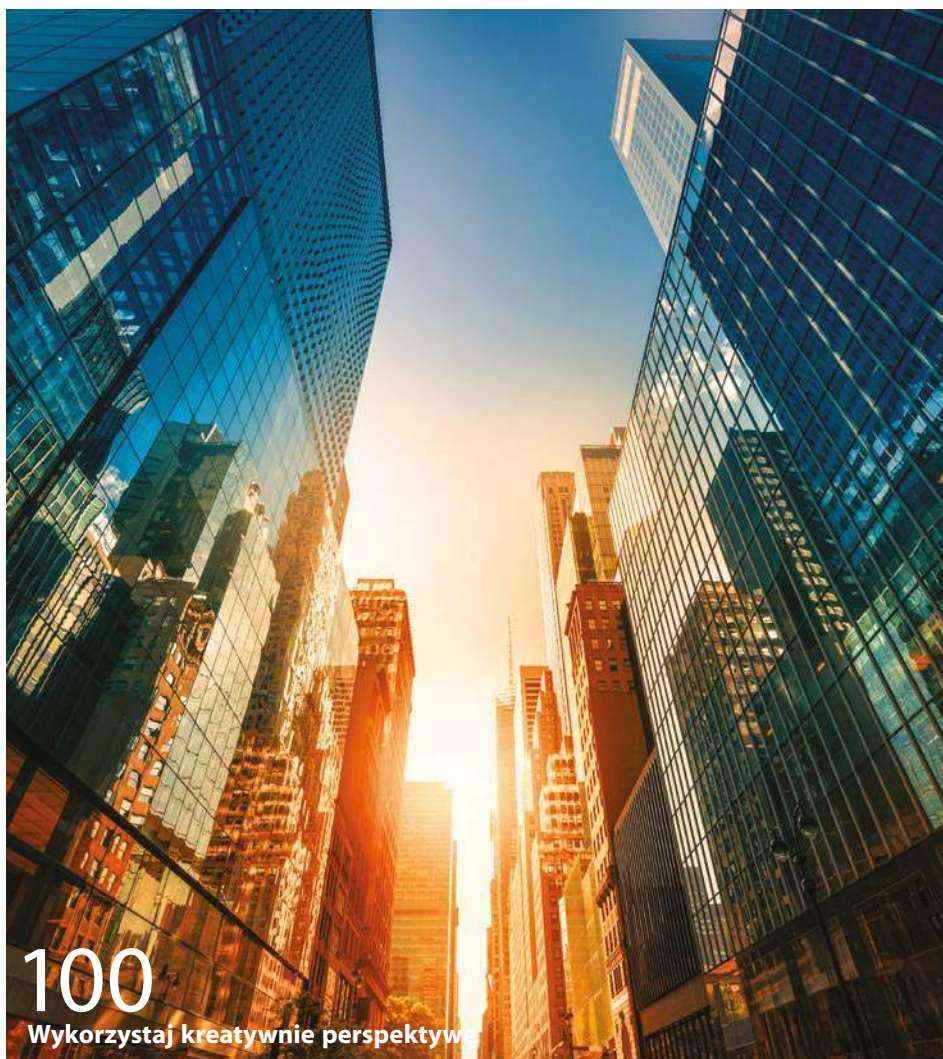
Konwertuj zdjęcia do skali szarości, aby zwiększyć ich siłę oddziaływania

144 Nocne zdjęcia uliczne w 7 krokach

Joshua Jackson podpowiada, na co zwracać uwagę fotografując miasto nocą

146 Jak wygrywać konkursy

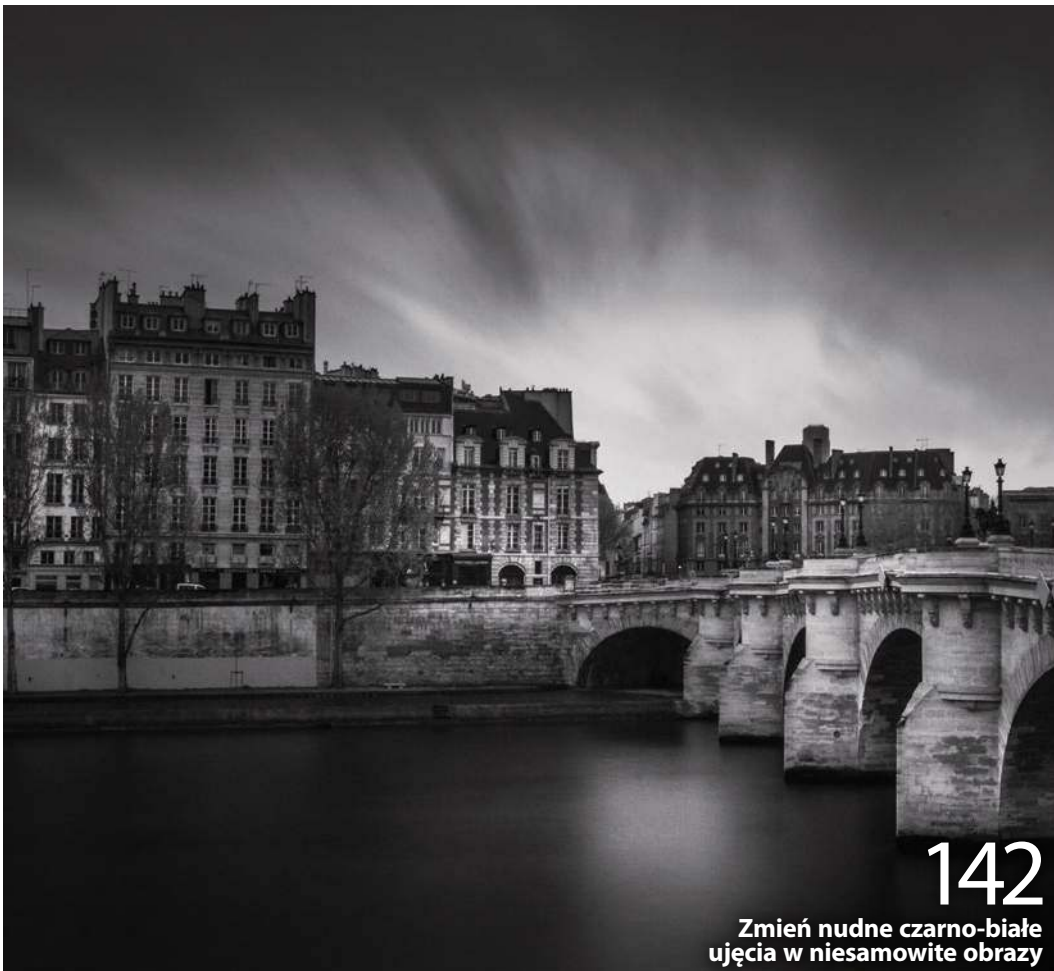
Linda Wisdom zdradza, jakie zdjęcia podobają się jurorom konkursów fotografii ulicznej

84 Fotografia
miejskiego
pejzażu

© Gettyimages

142

Zmień nudne czarno-białe
ujęcia w niesamowite obrazy

© Serge Ramelli

130

Strzelaj
z biodra!

© Lauren Scott

- *Kompletny przewodnik* -

FOTOGRAFIA MIEJSKIEGO PEJZAŻU

By robić niesamowite zdjęcia miejskich krajobrazów, wystarczy stosować techniki dobrze znane wszystkim pejzażystom

Duch miasta

Profesjonalnie wykonane zdjęcia miejskich pejzaży wykraczają poza samo uchwycenie fizycznego wyglądu budynków znajdujących się w danej lokalizacji; ukazują one interakcję żyjących tam ludzi ze zurbanizowanym otoczeniem poprzez wykorzystanie pięknego światła i koloru.

© Gettyimages

Miaста są jednymi z najbardziej energetycznych, ekscytujących, dynamicznych i zróżnicowanych środowisk fotograficznych. Dobrze uchwycone krajobrazy miejskie mają wyjątkową zdolność przykuwania naszej uwagi i wzbudzania nienasyconej żądzy podróży. Niezależnie od tego, czy chodzi o nowoczesne budynki, oszałamiające projekty architektoniczne, hipnotyzujące neony, czy ruch uliczny i przepływające tłumy ludzi zamieszkujących miasto, obrazy urbanistyczne mogą dostarczać tak wielu potencjalnych tematów, że może być Ci trudno określić, co chciałbyś uwiecznić w pierwszej kolejności.

To właśnie ta cecha stanowi największe wyzwanie dla fotografa miejskiego pejzażu. Zadaniem twórców obrazu jest znalezienie idealnego tematu w chaotycz-

nym świecie, zredukowanie sceny do jej podstawowych elementów i skonstruowanie opowieści przy wykorzystaniu tych, które pozostały. Początkujący popełniają na tym etapie najwięcej błędów, ponieważ wykonywane przez nich zdjęcia zawierają zbyt wiele informacji i pozbawione są rzeczystwej treści oraz głównego punktu zainteresowania.

Aby robić jak najlepsze ujęcia, musisz być w stanie jednocześnie zidentyfikować dominującą równowagę kolorów oraz wyzwania związane z ekspozycją i wybrać idealny sposób wykadrowania sceny.

By przygotować dla Was ten poradnik, przeprowadziliśmy serię rozmów z profesjonalnymi fotografami miejskich scenerii. Na kolejnych stronach prozentujemy najlepsze rady, którymi się z nami podzielili.

Wybierz lokalizację

Jeszcze zanim wyruszysz w teren, wybierz punkt widokowy, z którego chcesz uwiecznić określoną scenę

Profesjonalna fotografia miejskiego pejzażu nie sprowadza się jedynie do wyboru miasta, w którym chcesz zrobić zdjęcia; wymaga ona przeprowadzania szeroko zakrojonych badań i planowania w celu odkrycia najlepszych z możliwych sposobów ukazania interesujących nas miejsc. W tak nieustannie i dynamicznie zmieniającym się środowisku może pojawić się wiele potencjalnych problemów, zarówno natury praktycznej, jak i twórczej, które mogą utrudnić przeprowadzenie sesji. Zanim wyruszysz w miasto, poświęć więc trochę czasu na zastanowienie się, jakie zdjęcia chcesz zrobić i jaki masz zamiar nadać im styl. To pozwoli Ci przygotować się mentalnie, a także zaplanować kompozycje i skompletować potrzebny sprzęt. Zrozumienie własnych intencji i przestrzeganie porządku procesu fotograficznego od początku do końca ma kluczowe znaczenie dla zminimalizowania czasu, jaki trzeba będzie przeznaczyć na przygotowywanie się do sesji po przyjeździe na miejsce.

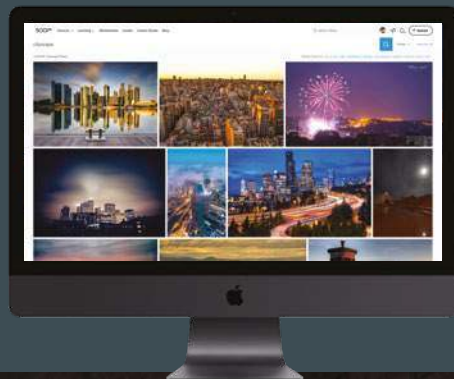
Z kolei ze względu na złożoną topografię i cechy środowiskowe miasta jeszcze ważniejsze staje się uwzględnienie pory dnia, w jakiej chcesz zrobić zdjęcia. Wysokie budynki mogą zasłaniać słońce znacznie wcześniej niż płaski krajobraz, dlatego prawidłowe usytuowanie się

wraz z aparatem w optymalnym czasie pomoże Ci zarejestrować najlepsze fotografie. Ustawienie się o zachodzie słońca w taki sposób, aby światło padało na przykład na ulicę lub przez balustrady mostu, może skutkować uchwyceniem atrakcyjnej poświaty. Doda to wyrazistości i kontrastu, których to w przeciwnym razie mogłoby brakować Twoim obrazom, gdyby słońce było całkowicie schowane za wysokim budynkiem.

Praktycznie rzecz biorąc, dobrym pomysłem jest również sprawdzenie, czy ludzie lub ich działania, nie utrudnią Ci fotografowania. Zamknięte o określonych porach dnia ulice lub punkty widokowe mogą potencjalnie zniweczyć plany uchwycenia jakichś scenarii, więc znalezienie z wyprzedzeniem alternatywnych tematów da Ci większą szansę na zarejestrowanie udanych kompozycji. Zwróć też uwagę na sposób użytkowania otaczającego widok terenu. Jeśli na przykład zamierzasz sfotografować jakiś znany obiekt późnym popołudniem, to położona w jego bezpośrednim sąsiedztwie szkoła może stać się źródłem problemów, jeśli pod koniec dnia nauki zaczną wybiegać z niej tłumy dzieci. Świadomość, że tak może się stać, powinna zachęcić Cię do przemyślenia swojego podejścia to sfotografowania danego widoku i ustawienia się w innym miejscu.

Korzystaj z Internetu

Aby przygotować się do sesji w nieznanym mieście, warto przed przyjazdem skorzystać z narzędzi internetowych do wyszukiwania lokalizacji i rozpoznania otoczenia. Pomoże Ci to wybrać najlepsze punkty widokowe zapewniające możliwość sfotografowania sceny w optymalnym oświetleniu. Z kolei serwisy takie jak 500px i Instagram przypominają ogromne bazy obrazów referencyjnych, zaś Google Street View umożliwia interaktywną eksplorację okolicy. Korzystanie z tych narzędzi skraca czas potrzebny na rozpoczęcie fotografowania po przybyciu na miejsce, ponieważ wstępne przygotowanie listy potencjalnych ujęć usprawnia pracę.

© Serge Ramelli

Katedra Notre Dame o zachodzie słońca

Serge Ramelli mówi: Uwielbiam ten punkt widokowy na katedrę Notre Dame, ponieważ jest to miejsce, w którym zdecydowanie najłatwiej jest zrobić doskonałe zdjęcie. Sekwana jest świetną linią wiodącą. Tym, czym wyróżnia się ten obraz, jest pora dnia – fotografia została wykonana o zachodzie słońca, dzięki czemu udało się uchwycić na niej wspaniałe światło i zastosować długą ekspozycję. Było to spontanicznie zrobione ujęcie. Przejeżdżałem obok i wtedy zobaczyłem ten niesamowity zachód słońca – założyłem więc neutralny filtr szary i pstryknąłem. Za każdym razem, gdy widzę niesamowity zachód słońca, staram się jak najszybciej znaleźć interesujący temat i od razu zacząć komponować kadr.

Opera Narodowa w Paryżu

Serge Ramell mówi: To zdjęcie zrobiłem z Galeries Lafayette, czyli kultowego miejsca w Paryżu. Na fotografii można zobaczyć tył opery, który nie jest zbyt często fotografowany, ponieważ front jest tak niesamowicie piękny, że ludzie nie myślą nawet o robieniu zdjęć z tej perspektywy. Moim zdaniem ta strona jest nie mniej interesująca. To było zdjęcie, którego wykonanie wcześniej zaplanowałem. Uwielbiam ten widok i byłem tam wcześniej kilka razy, ale to wtedy właśnie pierwszy raz miałem do czynienia z tak niesamowitym zachodem słońca. Tak właśnie często postępuję – kiedy już znajdę dobry kadr, wracam w dane miejsce, aż uda mi się złapać dobre światło. Gdybym miał okazję fotografować z tego miejsca jeszcze raz, spróbowałbym zastosować różne ogniskowe i poszukać innych kompozycji. Uwielbiam odwiedzać miejsca zapewniające świeży punkt widzenia i komponować oryginalne kadry przedstawiające nawet takie obiekty, które zostały już sfotografowane milion razy!

2x © Serge Ramelli

KIERUNEK ŚWIATŁA
Aby wybrać idealny kąt fotografowania, sprawdź, jak światło będzie padało na miejskie obiekty o różnych porach dnia.

DOSTĘPNOŚĆ
Przed wyruszeniem na sesję zdjęciową upewnij się, że można bezpiecznie i szybko uzyskać dostęp do najlepszego miejsca, z którego chcesz sfotografować daną scenę.

WYBÓR MIEJSCA ROZSTAWIENIA STATYWU

Sprawdź z wyprzedzeniem, ile czasu będziesz potrzebować na rozstawienie statywu, aby nie stresować się podczas sesji.

Doskonalenie kompozycji

Odpowiednie kadrowanie sprawi, że zdjęcia znanych obiektów architektonicznych będą bardziej dynamiczne

Ponieważ środowisko miejskie jest z natury ruchliwe, prawidłowe skomponowanie obrazu zawsze jest trudne. Po pierwsze, sporym wyzwaniem jest znalezienie tematów w kafeonii miejskiego rozgardiaszu i sprytnie zastosowanie technik fotograficznych, praktykowanych przez lata. Po drugie, po wybraniu scenarii musisz tak skomponować zdjęcie, aby było czyste i pozbawione zbędnych szczegółów.

Dźwigi, rusztowania, plandeki, pacholki i znaki drogowe to przykłady elementów, które są wspólne dla miejskich scen, ale przeważnie jedynie rozpraszają uwagę odbiorców. Staraj się je eliminować, jeśli możesz, ponieważ psują dramaturgię obrazu, głównie dlatego, że oglądający zdjęcie rozpoznają

je jako przedmioty tymczasowe, które nie są stałymi składnikami miejskiego widoku, w przeciwieństwie do pomnika czy budynku.

Zawsze komponuj ujęcia pejzaży miejskich tak, aby w kadrze znajdowały się tylko te elementy, które dopełniają stale obecne obiekty. Traktuj swoją scenę jak plan filmowy i sfotografuj ją w sposób, który opowiada historię, ale przedstawia ją tak, aby każdy mógł ją zrozumieć. Zawsze lepiej próbować uchwycić coś wyjątkowego i zaskakującego, ale eliminując nieistotne, zmienne elementy. Na tej rozkładówce nasi profesjonaliści wyjaśniają powody niektórych swoich decyzji dotyczących wyboru takiej, a nie innej kompozycji.

Wybór odpowiedniego obiektywu

24–70 MM

Podczas gdy wnętrza wyglądają lepiej, dzięki zastosowaniu ultraszerokokątnej optyki, ujęcia wykonywane na zewnątrz i sceny uliczne mogą uciepnieć z powodu nieestetycznych zniekształceń i zbyt małych elementów widocznych w kadrze. Lepiej jest zatem wybrać obiektyw o ogniskowej zaczynającej się od około 24 mm lub będącej ekwiwalentem tej wartości dla aparatu pełnoklatkowego (16 mm dla korpusu z matrycą APS-C lub 12 mm dla systemu Mikro Cztery Trzeci).

70–200 MM

W przypadku wykonywania zdjęć obiektów na tle nieba pomocne jest skompresowanie perspektywy za pomocą krótkiego lub średniego teleobiektywu. Model o ogniskowej 200 mm świetnie się sprawdzi zarówno w przypadku aparatów pełnoklatkowych, jak i tych z mniejszą matrycą. W przypadku korpusu z sensorem formatu APS-C rozważ się za zoomem o zakresie ogniskowych 50–150 mm.

SZEROKOKĄTNY OBIEKTYW TYPU TILT-SHIFT

W przypadku uwiecznienia budynków z zewnątrz doskonałym wyborem jest obiektyw z możliwością przesunięcia osi optycznej o ogniskowej 17–24 mm. Umożliwia on fotografowanie rozległych scen z jednoczesnym korygowaniem zbiegających się pionów podczas robienia zdjęć z niewielkiej odległości od obiektu. Jeśli nie masz takiego obiektywu, możesz go wypożyczyć.

MIEJSCE NA ODDECH

Pozostaw nieco pustej przestrzeni, aby Twój obiekt wyróżniał się na tle otoczenia.

POZIOM

Skomponuj obraz tak, aby wyeksponować różną wysokość obiektów, podkreślając strukturę i głębię.

STATYCZNE I RUCHOME

Uwzględnij w kadrze kontrastujące ze sobą elementy – w tym przypadku są to statyczne budynki i ruch uliczny.

KIERUNEK

Użyj linii wiodących, aby poprowadzić wzrok widza w głąb ujęcia i nadać scenie poczucie kierunku.

Widok z budynku The Shard

Anton Alymov mówi: Oto widok z jednego z najlepszych londyńskich tarasów widokowych znajdujących się niemal na szczycie wieżowca The Shard. Moim głównym celem przy wykonywaniu tego zdjęcia było stworzenie wyważonej kompozycji ukazującej zarówno Tower Bridge, jak i wieżowce Canary Wharf's. Udało mi się znaleźć pomiędzy nimi równowagę, pozwalając Tamizie „płynąć” z lewej dolnej strony kadru w kierunku mostu i odległych wieżowców. W ten sposób uzyskałem właściwy balans i idealną linię wiodącą. Marzyłem o spektakularnej, ale kolorowej fotografii z bardzo błękitnymi chmurami, które nie byłyby zbyt blade. Chciałem wywołać wrażenie odległego grzmotu, aby uzyskać pożądany, przytulny klimat, dlatego zarejestrowałem to zdjęcie podczas „niebieskiej godziny”. Aby wyeliminować odbicia w szybie, umieściłem aparat na podłodze, położyłem się na ziemi i owinąłem tubus obiektywu zapasową koszulką.

2x © Anton Alymov

Paryż widziany z Montmartre

Serge Ramelli mówi: Aby zrobić to zdjęcie, byłem w tym miejscu 16 razy, ponieważ schody tworzą idealne linie wiodące, zaś porośnięte roślinnością ściany – doskonałe obramowanie kierujące całą uwagę na fasadę domu będącego głównym obiektem zainteresowania. To jedyne schody skierowane w kierunku zachodnim pozwalające sfotografować zachód słońca. Za pierwszym razem fotografowałem tam spontanicznie, ale było zbyt wielu ludzi, żeby można było zrobić dobre zdjęcie, więc musiałem wracać tam jeszcze kilka razy w ciągu tygodnia, kiedy tylko był ładny zachód słońca. Musiałem nawet powstrzymać ludzi przed wejściem mi w kadr. To zdjęcie zostało wykonane dziewięć lat temu, w tym czasie używałem Canona 5D Mark II z obiektywem Canon 24–70 mm f/2,8. Obraz ten zarejestrowałem przy ustawieniach: 1,3 s, f/8, ISO 100 i z ogniskową ustawioną na 24 mm. Uwielbiam używać tego obiektywu do wykonywania zdjęć krajobrazowych: to zdecydowanie najlepszy wybór, chyba że naprawdę potrzebujesz wyodrębnić z otoczenia jakiś mniejszy obiekt. Gdybym musiał zrobić to ujęcie ponownie, spróbowałbym zmienić miejsce i znaleźć inny kąt widzenia, może szerszy, lub użyć innego obiektywu.

© Serge Ramelli

Praca z oświetleniem

Uchwycić ostre i efektowne sceny miejskie o każdej porze dnia

Podczas sesji plenerowych najważniejsze jest wycucie odpowiedniej chwili. Jeśli chodzi o sprzyjające oświetlenie i pogodę, to jesteśmy zdani na łaskę żywiołów, dlatego niezwykle

ważna jest umiejętność dostosowywania się do każdych warunków, które dodatkowo mogą się szybko i nieoczekiwanie zmieniać. Podobnie jak w przypadku fotografowania krajobrazu, wscho-

dy i zachody słońca są preferowanymi porami dnia także przez fotografów miejskich pejzaży, ponieważ zapewniają cieplejsze, bardziej miękkie światło obniżające ogólny kontrast uwiecznianych

La Maison Rose, Paryż

Serge Ramelli mówi: Budynek tej restauracji fotografowałem wielokrotnie. Jest to bardzo znane miejsce na Montmartre, próbowałem zatem wielu różnych kompozycji, chociaż to właśnie tę lubię najbardziej. Fotografie tego miejsca można często zobaczyć na Instagramie – jest ono tak piękne, że naprawdę trudno jest się oprzeć i nie zrobić mu zdjęcia! To zostało wykonane podczas niebieskiej godziny. Sztuczka polega na tym, że gdy tylko włączone zostaną miejskie latarnie, masz od 15 do 20 minut na uchwycenie obiektu wraz z pewnymi szczegółami na niebie, zanim kontrast sceny stanie się zbyt duży – to jest właśnie to magiczne okienko. Po tym czasie nawet nie zwracam sobie głowy wyjmowaniem aparatu z torby fotograficznej. Największym wyzwaniem było uchwycenie odpowiedniego światła we właściwym czasie.

Ostre zdjęć miejskiego pejzażu Anton Aymov przedstawia etapy wykonywania ostrych zdjęć

1 Fotografuj z użyciem statywu Ważne jest, aby przy uwiecznianiu miejskich pejzaży korzystać z trójnogu. Jeśli zamocujesz aparat na statywie, nie ma znaczenia, jak długi będzie zastawiany przez Ciebie czas otwarcia migawki – jeśli scena tego wymaga, możesz naświetlać zdjęcie nawet kilka minut, a obraz nadal będzie ostry.

2 Ustaw wartość ISO Zacznij od ustawienia czułości matrycy aparatu. W przypadku wyboru wartości ISO zasada jest prosta: powinna być ona jak najniższa. W zależności od modelu aparatu może to być więc ISO 50, 100 lub 200. Przełącz aparat w tryb manualny i upewnij się, że zapisujesz zdjęcia w formacie RAW.

3 Wybierz wartość przysłony Jeśli na zdjęciu mają być widoczne obiekty, które są oddalone od obiektywu o mniej niż 5 m, ustaw przysłonę $f/14$ – pozwoli Ci to ostro zarejestrować całą scenę. Jeśli nie, wybierz wartość $f/7,1$ – zwykle pozwalającą uzyskać najostrejszy obraz – idealną do fotografowania rozległej panoramy miasta.

scen. Ułatwia to utrzymanie tonalności scenerii w zakresie dynamicznej matrycy aparatu i pomaga zapobiegać powstawaniu brzydkich jasnych punktów i jednolicie czarnych obszarów cieni.

Wiążą się z tym jednak pewne wyzwania specyficzne dla tego gatunku fotografii. Słabsze oświetlenie otoczenia będzie wymagało zastosowania

dłuższej ekspozycji, co może utrudnić pracę podczas fotografowania w ruchliwych zaułkach ulic i na zatłoczonych chodnikach. Jeśli możesz korzystać ze statywu, musisz robić zdjęcia szybko, aby uchwycić pożądane obrazy, nie tworząc przeszkód lub zagrożenia dla mijających Cię przechodniów. W międzyczasie prawdopodobnie pojawi się rów-

nież kontrast temperatur barwowych: chłodniejsze tony w cieniach i ekstremalnie ciepłe odcienie w światłach. Dlatego zawsze zapisuj zdjęcia w formacie RAW lub rozważ ustawienie niestandardowego balansu bieli opartego na manualnym pomiarze, aby zwiększyć swoje szanse na uchwycenie tego, co najlepsze w obu tych obszarach.

Zachód słońca nad Wielkim Meczetem

Anton mówi: To miejsce w Abu Zabi słynie wśród lokalnych fotografów ze wspaniałego odbicia, jakie można z niego uchwycić. Postanowiłem postawić na idealną symetrię, ponieważ to ona sprawia, że obraz ten wygląda dynamicznie. Całą swoją podróż po Zjednoczonych Emiratach Arabskich zaplanowałem bardzo dokładnie, aby w jak najkrótszym czasie móc sfotografować większość kultowych miejsc. Abu Dhabi przywitało mnie oszałamiającym zachodem słońca! Zawsze szukam przytulności, a ta fotografia oddaje ją w bardzo przyjemny sposób. Gdybym miał zrobić to zdjęcie raz jeszcze, spróbowałbym zarejestrować je podczas niebieskiej godziny. Światła w Abu Zabi są bardzo ciepłe pod względem balansu bieli, dzięki czemu tworzą idealny kontrast kolorów. Potem zaczekałem, aż na niebie pojawią się gwiazdy, i zrobiłem drugie ujęcie, aby połączyć je ze sobą w postprodukcji.

4 Eksperymentuj z czasem otwarcia migawki Obracaj pokrętkę migawki, aż uzyskasz pożądaną ekspozycję. Upewnij się, że zdjęcia są niedoświetlone o około pół stopnia przysłony, aby zachować szczegóły w światłach. Obraz można później rozjaśnić w programie do edycji zdjęć.

5 Użyj samowyzwalacza Samowyzwalacz można znaleźć w każdym aparacie i pomaga on zapobiegać drganiom, pozwalając określić czas opóźnienia między naciśnięciem spustu a wyzwoleniem migawki. Większość modeli oferuje 2-, 5- i 10-sekundowe opóźnienie, ale zwykle wystarczą 2 s.

6 Wyłącz stabilizację obrazu Wyłącz stabilizację obrazu w obiektywie. Nie jest to konieczne w przypadku korzystania ze statywu, ale działający system redukcji drgań może sprawić, że zdjęcia będą rozmazane. Niektóre obiektywy mają odpowiedni przełącznik umieszczony na tubusie – w tym przypadku trzeba wyłączyć stabilizację na obiektywie i w menu aparatu.

Kompletny opis procesu edycji

Serge Ramelli omawia kroki, jakie wykonuje w celu uzyskania efektownych i pełnych dramatyzmu miejskich pejzaży

Chociaż krajobrazy miejskie mogą przedstawiać nieskończoną liczbę potencjalnych tematów, można z powodzeniem założyć, że kontrast, bogactwo kolorów i wielowarstwowość kompozycji oznaczają, że nie ma potrzeby przeprowadzania żadnych zaawansowanych prac edycyjnych na komputerze. Jednak przetwarzanie pełnych rozmaitych elementów scen miejskich wymaga właściwego stosowania technik edycji

obrazu w celu zrównoważenia kontrastu kolorów, poradzenia sobie z ekstremalnymi różnicami tonalnymi między pierwszym planem a niebem oraz wydobycia faktury i szczegółów w kluczowych obszarach sceny. Tutaj Serge Ramelli daje nam wgląd w jedną z najpopularniejszych technik przetwarzania pejzażu miejskiego w Lightroomie i Photoshopie w celu jego publikacji na Instagramie i nie tylko.

POBIERZ GOTOWE ZESTAWY USTAWIENÍ SERGE'A

Aby natychmiast uzyskać opisany tutaj wygląd i wiele innych efektów, możesz zastosować do swoich obrazów wstępne ustawienia przetwarzania udostępnione przez Serge'a. Zeskanuj kod QR telefonem lub odwiedź stronę photoserge.com/newsletter-sign-up, aby dowiedzieć się więcej o metodzie pracy Serge'a i dodać jego zestaw narzędzi do biblioteki Preset Toolkit.

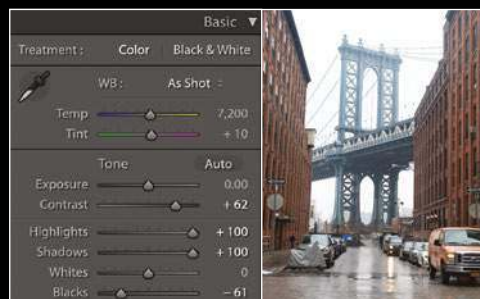
Styl współczesny

Nie każdy pejzaż miejski opiera swoją siłę wyrazu na wyjątkowo odważnych kolorach i świecących neonach. Ten popularny wygląd idealnie się nadaje do prezentowania subtelnych, bardziej stonowanych scen, szczególnie gdy niebo jest zachmurzone.

Wszystkie zdjęcia © Serge Ramelli

Wykonywanie ostrych zdjęć miejskiego pejzażu

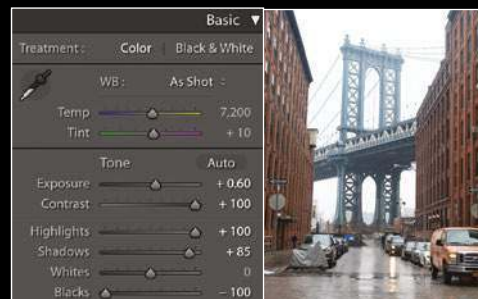
Serge Ramelli prowadzi nas krok po kroku przez proces edycji

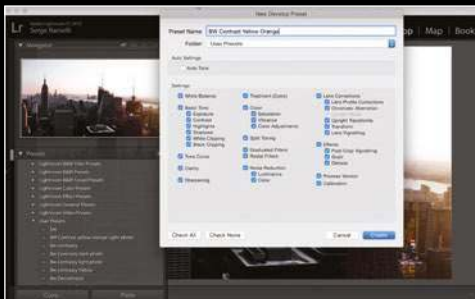
1 Przeprowadź podstawowy retusz w Lightroomie Przejdź do panelu Basic, przeciągnij suwak Shadows do +100, wzmocnij czerń, ustawiając suwak Blacks na -61 i rozjaśnij światła, zwiększając wartość parametru Highlights do +100. Następnie przeciągnij suwak Contrast do +62.

2 Selektywnie nasyc kolory Przejdź do panelu HSL i w sekcji Saturation obniż intensywność wszystkich kolorów, których nie chcesz widzieć na zdjęciu. Zmniejsz wartość dla barw Green, Aqua i Blue do -76, dla Purple do -69, a dla Magenta do -67. Z kolei aby wzmocnić ciepłe odcienie, ustaw Yellow na +31, Orange +32 i Red na +33.

3 Wywołaj zdjęcie po raz drugi Włącz funkcję Profile Correction i kliknij przycisk Auto Upright. Przeciągnij suwak Blacks do -100, zwiększ wartość parametru Exposure do +0,60 i rozjaśnij cienie, ustawiając suwak Shadows na +85. Następnie zaszalej z kontrastem, przeciągając suwak Contrast do +100 lub dopóki obraz nie będzie wyglądał tak, jak chcesz.

4 Utwórz ustawienie wstępne Jeśli podoba Ci się uzyskany wygląd zdjęcia, radziłbym zapisać go w swojej bibliotece ustawień wstępnych (Presets Library), aby móc za pomocą kilku kliknięć zastosować go na innym zdjęciu, które Ci się spodoba. Ja nazwę ten styl „BW contrast yellow orange”.

5 Użyj ustawienia wstępnego W przypadku tego konkretnego ujęcia byłoby ono ładniejsze, gdyby żółta była jedynie taksówka. Ponieważ w predefiniowanym ustawieniu wzmocniłbym kolor żółty i obniżyliśmy balans białej, zmniejszyły to także intensywność żółci, dlatego ustawiliśmy suwak Temp na 4299.

6 Dostosuj przetwarzanie Świetną sztuką, jeśli chcesz usunąć wszelkie szczegóły z obszaru nieba, jest nałożenie gradientu u góry obrazu i zwiększenie wartości parametru Exposure do 0,49. Dodatkowo możemy ustawić jeszcze dla tego filtra suwaki Dehaze na -68 i Clarity na -52.

Rozwiązywanie problemów

Zobacz dlaczego wiele zdjęć nie ma dużej siły oddziaływania, oraz jak radzą sobie z tymi problemami profesjonaliści

Wiele trudności związanych z fotografowaniem w miastach wynika ze zmienności scenerii. Po przejściu z jednej ulicy na drugą, a nawet pomiędzy jednym ujęciem a drugim mogą wystąpić znaczne różnice w ekspozycji, balansie kolorów i poziomie szczegółowości scenerii. Zwłaszcza w historycznych miastach, które od wieków ciągle się rozwijają, na ulicach można znaleźć budynki z wielu różnych epok o odmiennym stylu architektonicznym – od starożytnych budowli z kamienia po współczesne szklane drapacze chmur. Wymaga to więc konieczności jednoczesnego radzenia sobie z ekstremalnie silnymi odbiciami światła oraz różnicami w zakresie temperatury barwowej i wysokości budowli. Tymczasem nadal musisz starać się stworzyć udaną kompozycję, z wciągającą narracją i prostymi pionami.

Jak opisują tutaj nasi profesjonaliści, pokonanie tych przeszkód polega na wyborze odpowiedniej pory dnia na zrobienie zdjęcia oraz kąta i wartości ekspozycji, które będą dopełniały uwieczniany obiekt, a także fotografowaniu z myślą o technice przetworzenia zarejestrowanego obrazu. Zapisywanie zdjęć w formacie

RAW umożliwia nakładanie na siebie ekspozycji w celu uzyskania niestandardowego zakresu tonalnego oraz łączenie ze sobą wielu ustawień balansu bieli. Do tego fotografowanie w trybie zdjęć seryjnych pozwala rejestrować sekwencje ujęć, które można mieszać ze sobą, aby usunąć rozpraszające ruchome elementy takie jak przechodzące osoby.

Sztuczka kompozycyjna mająca na celu usunięcie ludzi polega na ustawieniu aparatu tak, aby wykluczyć z kadru większą część pierwszego planu, tworząc wrażenie fotografowania w pustym otoczeniu.

Drugą największą trudnością jest znalezienie oryginalnego kąta widzenia. Najpopularniejsze zabytki na świecie zostały sfotografowane niezliczoną liczbą razy, więc wymyślenie nowych sposobów przedstawienia tych kulturowych i powszechnie znanych budowli może wydawać się niemożliwe. Czasami jednak może to być tak proste jak wykorzystanie rozległego obramowania, aby umieścić obiekt w szerszym kontekście lub sfotografowanie mniej chętnie uwiecznianych fasad.

© Serge Ramelli

Widok na Paryż nocą

Serge Ramelli mówi: Zwyczajnie uwielbiam to zdjęcie nocnego Paryża ze światłami miasta i kilkoma szczegółami na niebie. Ten widok jest wyjątkowy – linie wiodące tworzone przez latarnie uliczne, prowadzące wzrok do wieży Eiffla są naprawdę piękne. Dużo podróżuję i mogę powiedzieć, że to jeden z moich ulubionych widoków na świecie! To zdjęcie zostało zrobione aparatem Canon EOS 5D Mark II z obiektywem 24–70 mm z ogniskową ustawioną na 27 mm. Obraz ten zarejestrowałem przy następujących parametrach ekspozycji 8 s, f/7,1, ISO 100. Nawet w warunkach słabego oświetlenia staram się ustawiać czułość matrycy na ISO 100, ponieważ bardzo ważne jest dla mnie uzyskanie obrazu o jak najlepszej jakości, gdyż ogromnie ułatwia to pracę na etapie edycji. Staram się robić zbliżenia jakiejś części miasta, aby zyskać w ten sposób wiele różnych punktów widzenia na niektóre zabytki, ale z tamtego punktu widokowego nie ma zbyt wielu możliwości kadrowania – poza panoramą, powiększaniem różnych elementów lub ukazaniem widoku na Paryż z góry.

Madinat Jumeirah

Anton Alymov mówi: W Dubaju znajduje się replika starożytnego miasteczka. Obszar ten zwany jest Madinat Jumeirah. Natychmiast zauważyłem tam ten masywny pałac i zaczęły przychodzić mi do głowy różne pomysły na to, jak go sfotografować. Jednym z nich było umieszczenie budowli po lewej stronie kadru, aby uchwycić zachodzące słońce po prawej, pozostawiając nieco wolnego miejsca na jego blask. Dużym problemem, z którym musiałem się zmierzyć, był fakt, że na całym obszarze Madinat Jumeirah nie wolno używać statywu, więc warto byś o tym pamiętać! Jeśli planujesz wybrać się do Dubaju. Znalazłem jednak rozwiązanie: ponieważ w okolicy znajduje się wiele restauracji, zapytałem, czy mogę pożyczyć krzesło. Potem po prostu postawiłem na nim aparat i użyłem wbudowanej aplikacji Smooth Reflection w moim Sony A7R II. Mógłbym spróbować sfotografować tę scenę także podczas wschodu słońca – znajdowałoby się ono po drugiej stronie i jego promienie mogłyby odsłonić kilka ciekawych faktur, które nie są widoczne podczas zachodu słońca.

2x © Anton Alymov

Łuk Triumfalny

Anton Alymov mówi: Wybrałem tę kompozycję, ponieważ spodobała mi się perspektywa stworzona przez drogę i przejeżdżające samochody. Kilka razy okrążyłem Łuk Triumfalny, aż w końcu pośrodku ruchliwej ulicy znalazłem małą „wysepkę bezpieczeństwa” z doskonałym widokiem na budowlę. To, co sprawia, że obraz ten jest tak dynamiczny, to fakt, że Łuk Triumfalny jest skierowany do aparatu pod kątem 45 stopni. Największym wyzwaniem było znalezienie równowagi między jadącymi autami, których światła reflektorów chciałem przekształcić w rozmyte smugi przy użyciu długiej ekspozycji, a samym Łukiem Triumfalnym. Musiałem zwracać uwagę na sygnalizację świetlną, aby dokładnie przewidzieć moment, w którym samochody ruszą, a do tego bardzo szybko zaczynało się już robić ciemno. Mógłbym uchwycić w ten sposób także zachód słońca, gdyby wieczór był pogodny i nie było chmur, ale i tak pojawiło się trochę ciepłych kolorów, co stworzyło fantastyczny kontrast, którego nie spodziewałem się uzyskać tego dnia. Rezultat okazał się nastrojowy i pełen atmosfery.

Fotografowanie miejskiego pejzażu

10 wskazówek

Elastyczność formatu RAW

Zawsze zapisuj zdjęcia w formacie RAW, ponieważ daje to największą elastyczność, jeśli chodzi o wydobywanie informacji o odcieniach i kolorach w przypadku scen trudnych do sfotografowania.

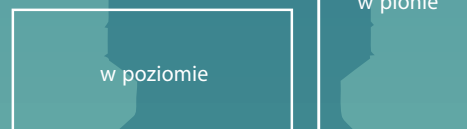
Ustawienie niestandardowe Balans bieli

Jeśli chcesz wiernie zarejestrować kolory od razu podczas fotografowania, dokonaj pomiaru temperatury barwowej w jakimś neutralnym obszarze sceny.

Rób zdjęcia w obu orientacjach

Dobrze jest robić zdjęcia zarówno w orientacji poziomej, jak i pionowej, aby zobaczyć, która z nich jest najlepiej dopasowana do danej sceny.

Auto ISO

Jeśli musisz fotografować z ręki, użyj funkcji Auto ISO, aby mieć pewność, że czas otwarcia migawki nie wydłuży się niespodziewanie, powodując zarejestrowanie poruszonego zdjęcia.

Fotografuj w trybie zdjęć seryjnych

Tryb zdjęć seryjnych pozwala na rejestrowanie sekwencji ujęć w jednonominutowych odstępach, co pozwala na uchwycenie drobnych zmian w kompozycji i zwiększa szansę na uchwycenie idealnego kadru.

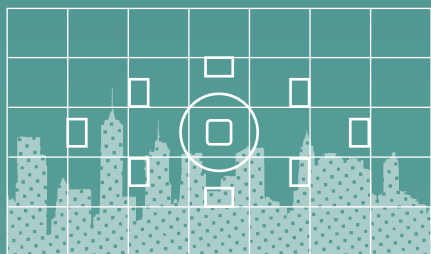
Obrazy HDR

Zamiast używać neutralnych filtrów szarych, łącz ze sobą ekspozycje na komputerze, aby uzyskać bardziej naturalną globalną jasność wysokich budynków.

W Aby uchwycić wysoką budowlę, zarejestruj wiele pionowych ujęć i połącz je ze sobą na komputerze, by uzyskać rozlegniejszy widok z mniejszymi zniekształceniami.

Punktowy pomiar światła

Miejskie pejzaże z oświetleniem tworzącym wysoki kontrast mogą wyglądać lepiej, gdy przy doborze parametrów ekspozycji skorzystasz z większej precyzji pomiaru światła, jaką zapewni tryb pomiaru punktowego, co pomoże Ci zapobiec utracie szczegółów w światłach i cieniach.

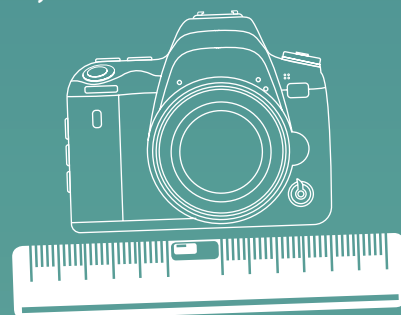

Zamieniaj długość ogniskowej

Wypróbuj różne obiektywy i ustawienia ogniskowej, aby zobaczyć, jaki ma to wpływ na perspektywę i równowagę kompozycji.

Zachowaj prostopadłość

Kiedy tylko to możliwe, trzymaj aparat poziomo, aby uniknąć zbiegania się pionów – fotografuj z podwyższonego miejsca, by móc uchwycić większą część wysokiego budynku.

LAOWA 15 MM F/4,5 ZERO-D SHIFT

Najnowszy obiektyw Venus Optics, to obecnie najszerszy na świecie model z funkcją korekcji perspektywy do aparatów pełnoklatkowych.

Inżynierowie z Venus Optics po raz kolejny przesunęli granicę: dystorsja bliska zera, szeroki zakres korekcji oraz nadzwyczajna jakość generowanego obrazu sprawiają, że jest to obiektyw idealny do fotografii architektury oraz wnętrza. Fotografowanie drapaczy chmur nigdy nie było tak proste!

Najszerszy „Shift” na świecie

Kąt widzenia obiektywu wynosi 110°. Szeroka perspektywa zapewnia fotografom dużą elastyczność podczas wykonywania zdjęć architektury oraz wnętrza w ograniczonej i ciasnej przestrzeni. Z kolei maksymalna wartość przesunięcia obiektywu to aż ± 11 mm dla aparatu pełnoklatkowego. Opcja Shift pozwala fotografom w prosty sposób skorygować perspektywę, aby wyeliminować zniekształcenia geometryczne i tzw. efekt „wałących się budynków”.

Kompatybilny ze średnim formatem

Laowa 15 mm f/4,5 Zero-D Shift oferuje bardzo duże pole obrazowe (65 mm), dzięki czemu bez problemu pokryje także matryce aparatów średnioformatowych. Aktualnie to najszerszy tego typu obiektyw do Fujifilm GFX.

Wyjątkowa jakość obrazu

Serce obiektywu składa się z 17 elementów optycznych rozmieszczonych w 11 grupach. Dwie soczewki asferyczne, trzy szkła o bardzo niskiej dyspersji oraz nowe powłoki redukują aberrację chromatyczną, zniekształcenia, odbłaski i flary do niewidzialnego gołym okiem minimum. Warto też wspomnieć, że minimalna odległość ogniskowania to zaledwie 20 cm – umożliwiła podejście do fotografowanego obiektu naprawdę blisko, co stwarza wiele kreatywnych możliwości.

Prawdziwa gwiazda

Po przymknięciu 5-listkowej przysłony uzyskasz efekt estetycznych i dobrze zarysowanych 10-punktowych „gwiazd”. Pojawiają się one na zdjęciu w miejscu słońca lub innych źródeł światła, np. lamp ulicznych, reflektorów samochodowych czy światełek choinkowych. To ważny aspekt

LAOWA 15 MM F/4,5
W SKRÓCIE

Zakres przesunięcia: 11 mm dla pełnej klatki i 8 mm dla średniego formatu
Obrót modułu shift: 360°
Kąt widzenia: 110°
Przysłona maksymalna: f/22
Liczba listków przysłony: 5
Konstrukcja optyczna: 17 elementów w 11 grupach (w tym 2 soczewki asferyczne, 3 soczewki o niskiej dyspersji)
Minimalna odległość ostrzeżenia: 20 cm
Wymiary: 79 x 103 mm
Waga: 690 g

dla wszystkich, fotografujących miasto po zmroku.

Obrót o 360°

Dodatkowy pierścień umożliwia obrót obiektywu o 360° i zmianę położenia mechanizmu Shift. Funkcja ta ułatwia wykonywanie złożonych serii zdjęć panoramicznych w pozycji horyzontalnej i pionowej. Obiektyw ma też specjalny wspornik umożliwiający montaż obiektywu bezpośrednio na statywie. Dzięki niemu oś optyczna pozostaje niezmienną, co pozwala uniknąć błędów paralaksy podczas wykonywania zdjęć panoramicznych.

Dedykowany filtr

Dla fotografów i filmowców, którzy nie wyobrażają sobie pracy bez filtrów ND Laowa przygotowała specjalny magnetyczny uchwyt. Pozwala on na korzystanie z dużych prostokątnych filtrów o szerokości 100 mm.

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Andrew Weiss

Instagram: adwphillyphoto

Miejsce: Orlando, Floryda

Parametry: Canon EOS 5D Mark III
+ Sigma 35 mm Art, 30 s, f/7,1, ISO 400

Historia zdjęcia: Niesamowite obrazy można zarejestrować w najbardziej nieoczekiwanych miejscach. Oglądając oszałamiające monochromatyczne studium Andrew Weissa, łatwo założyć, że fotografia została wykonana na szczycie wieżowca, w egzotycznym mieście lub może być to nawet świadomie pozbawione kontekstu abstrakcyjne zbliżenie makro. Zdjęcie zostało jednak zrobione w parku rozrywki w Orlando. Andrew wyjaśnia, co przyciągnęło jego uwagę i sprawiło, że dostrzegł w nim potencjał fotograficzny.

„Moją uwagę przykuły unikatowe kształty konstrukcji, która nazywa się „Statek kosmiczny Earth”. Uznałem, że może mi ona pozwolić stworzyć interesujący obraz. Konstrukcja jest bardzo wyrazista i w całości mogłaby wypełnić typowy kadr w formacie 2:3, ja jednak dopasowałem położenie aparatu do kąta linii z postrzępionymi krawędziami, a pozostałą część klatki wypełniłem smugami chmur i niebem. Obłoki poruszały się szybko, więc dzięki zastosowaniu filtra szarego udało mi się je rozmyć, co zwiększyło wizualnie ich prędkość, a w moim odczuciu znacząco poprawiło ogólny wygląd obrazu”.

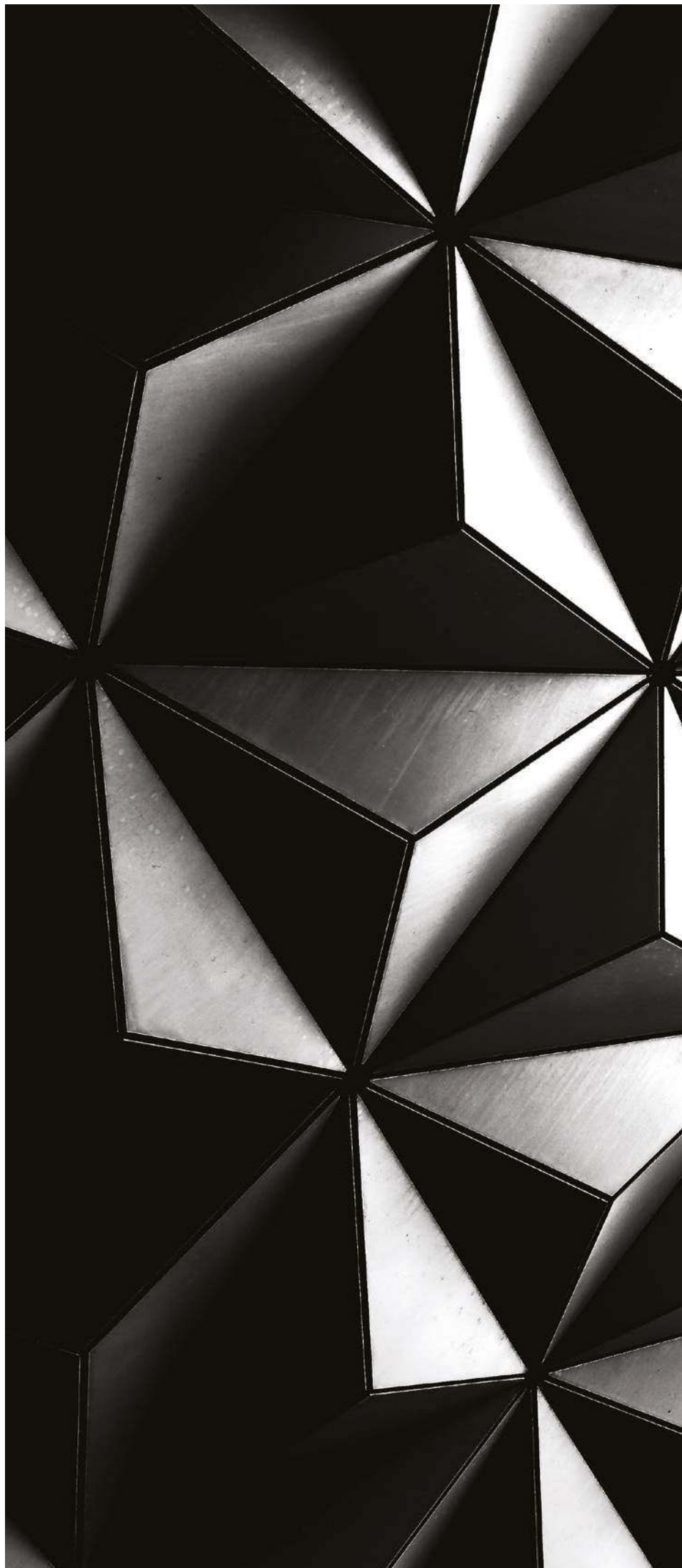
Aby nadać zdjęciu bardziej artystyczny charakter, Andrew wykorzystał swoją pasję do rejestrowania obrazów w odcieniach szarości. „Zawsze bardzo lubiłem robić zdjęcia czarno-białe z zastosowaniem długiego czasu naświetlania i często inspirują mnie do tego wspaniałe kształty architektury”.

W parku rozrywki Andrew miał kłopot z wyeliminowaniem potencjalnie rozprasających elementów otoczenia, które zdradziłyby, co jest na zdjęciu i gdzie zostało ono wykonane. „Największym problemem jest zrobienie zdjęcia w miejscu, w którym roi się od turystów i jednocześnie pogodzić to z moimi zobowiązaniami wobec rodziny. Udało mi się znaleźć na wpół odizolowany obszar z boku konstrukcji, ale musiałem zaczekać, aż oświetlenie zharmonizuje się z kształtami. Zrobiłem wiele zdjęć z tego miejsca, ale to prezentowane obok należy zdecydowanie do moich ulubionych”.

Z prawej

Statek kosmiczny Earth

„Obraz został przekonwertowany do odcieni szarości w programie Lightroom, w którym przeprowadzono jeszcze dodatkową edycję, polegającą na zwiększeniu kontrastu oraz modyfikacji światła i cieni. Użyłem również Photoshopa, aby wyregulować poziomy, przejrzystość i wyostrzyć zdjęcie”.

PARTNER
PUBLIKACJI

WYKORZYSTAJ KREATYWNIE PERSPE

Przejmij pełną kontrolę nad tym ważnym narzędziem kompozycyjnym i twórz przykuwające oko zdjęcia

Dlaczego zdjęcia które widzimy na Instagramie lub w galeriach internetowych robią na nas tak duże wrażenie? Przyczyn może być co najmniej kilka. Często główną rolę odgrywa kolorystyka, światło lub kompozycja. Jeśli chodzi o kompozycję, to jest duża szansa, że powodem, dla którego zdarzy Ci się spojrzeć na jakieś zdjęcie dwa razy, będzie sposób, w jaki została wykorzystana na nim perspektywa.

Oglądanie obiektu z dołu sprawia, że wydaje się on nam imponujący i sprawia wrażenie większego, podczas gdy patrzenie z góry, z podwyższonej perspektywy zapewnia widok, który wywołuje uczucie, że scena jest w jakiś sposób pomniejszona.

Na następnych kilku stronach zgłębimy zagadnienie perspektywy, omówimy dokładnie to, czym ona jest w jej różnych formach i jak można ją wykorzystać przy wykonywaniu różnych rodzajów zdjęć – od krajobrazów po portrety – abyście mieli pewność, że nawet jeśli fotografie są płaskie, to sprawiają wrażenie, jakby można było w nie wejść!

WYKORZYSTAJ PERSPEKTYWĘ

KTYWĘ

BUDUJ KADR GRAJĄC PERSPEKTYWĄ

Dodaj swoim obrazom głębi i dynamiki, wykorzystując perspektywę i skalę

„Dobra, ostatni raz. Te są małe, a tamte są daleko”. Legendarna scena z serialu komediowego *Ojciec Ted*, w której to Ted próbuje wyjaśnić swojemu pomocnikowi, dlaczego plastikowe modele krów w jego dłoni wydają się być tej samej wielkości, co prawdziwe krowy na zewnątrz, to jeden z najzabawniejszych momentów w historii telewizji. To także genialne i proste wyjaśnienie perspektywy i skali. Nic dziwnego, że Dougal nie mógł tego pojąć i Ted w końcu się poddał. Mam nadzieję, że nie masz z tym problemu, ale na wszelki wypadek wyjaśnijmy sobie, jak to działa. Fotografia to

medium dwuwymiarowe. Niezależnie od tego, czy są oglądamy je na monitorze, na ekranie wyświetlane z projektora, czy jako fizyczne odbitki, zdjęcia są płaskie. Więc choć umożliwiają dokładne odwzorowanie wysokości i szerokości, to nie pozwalają na pokazanie głębi.

Na szczęście ludzki mózg może dokonywać pewnych założeń na podstawie przedstawionych mu informacji, więc kiedy patrzymy na zdjęcie, to nawet wiedząc, że jest dwuwymiarowe, możemy wizualizować sobie brakujący trzeci wymiar, analizując elementy sceny i decydując, które z nich znajdują się bliżej aparatu, a które dalej.

Ta „przestrzenna” relacja pomiędzy obiektami jest najczęściej nazywana perspektywą, a sposób jej wykorzystania może mieć ogromny wpływ na wizualną siłę oddziaływania obrazu.

Wiedza o tym, jak dobrze z niej korzystać, jest niezwykle ważna, jeśli chcesz tworzyć wspaniałe fotografie, zaś dzięki wskazówkom i porodom zamieszczonym na kolejnych stronach dowiesz się, jak najlepiej to robić.

Postępując zgodnie z przedstawionymi technikami, znacznie poprawisz kompozycję swoich zdjęć i zaczniesz dostrzegać potencjał fotograficzny niemal w każdej scenie.

Powyżej
Naginanie rzeczywistości

Ta rzeźba z Las Vegas jest duża – ma ponad 12 metrów wysokości – ale widoczne w oddali budynki są wielokrotnie wyższe. Dlaczego jednak wyglądają na takie małe? Na tym właśnie polega magia perspektywy.

Poniżej
Blisko i daleko

Zbiegające się linie utworzone przez ten prosty odcinek drogi tworzą perspektywę linearną i dodają temu obrazowi głębi, dzięki czemu widz ma wrażenie, że może niejako wejść w scenę.

Inny punkt widzenia

Zalety i wady fotografowania pod nietypowymi kątami

FOTOGRAFUJ Z NISKIEJ PERSPEKTYWY

Spróbuj zrobić zdjęcie od dołu, kładąc się na ziemi lub wyciągając szyję i kierując obiektyw prosto w górę. To drugie podejście sprawdza się szczególnie dobrze przy wykonywaniu miejskich pejzaży, ponieważ radykalnie zmienia kąt i perspektywę widzenia wysokich budynków. Użyj obiektywu szerokokątnego i obserwuj, jak drapacze chmur – adekwatnie do swojej nazwy – pną się ku niebu.

FOTOGRAFUJ Z GÓRY

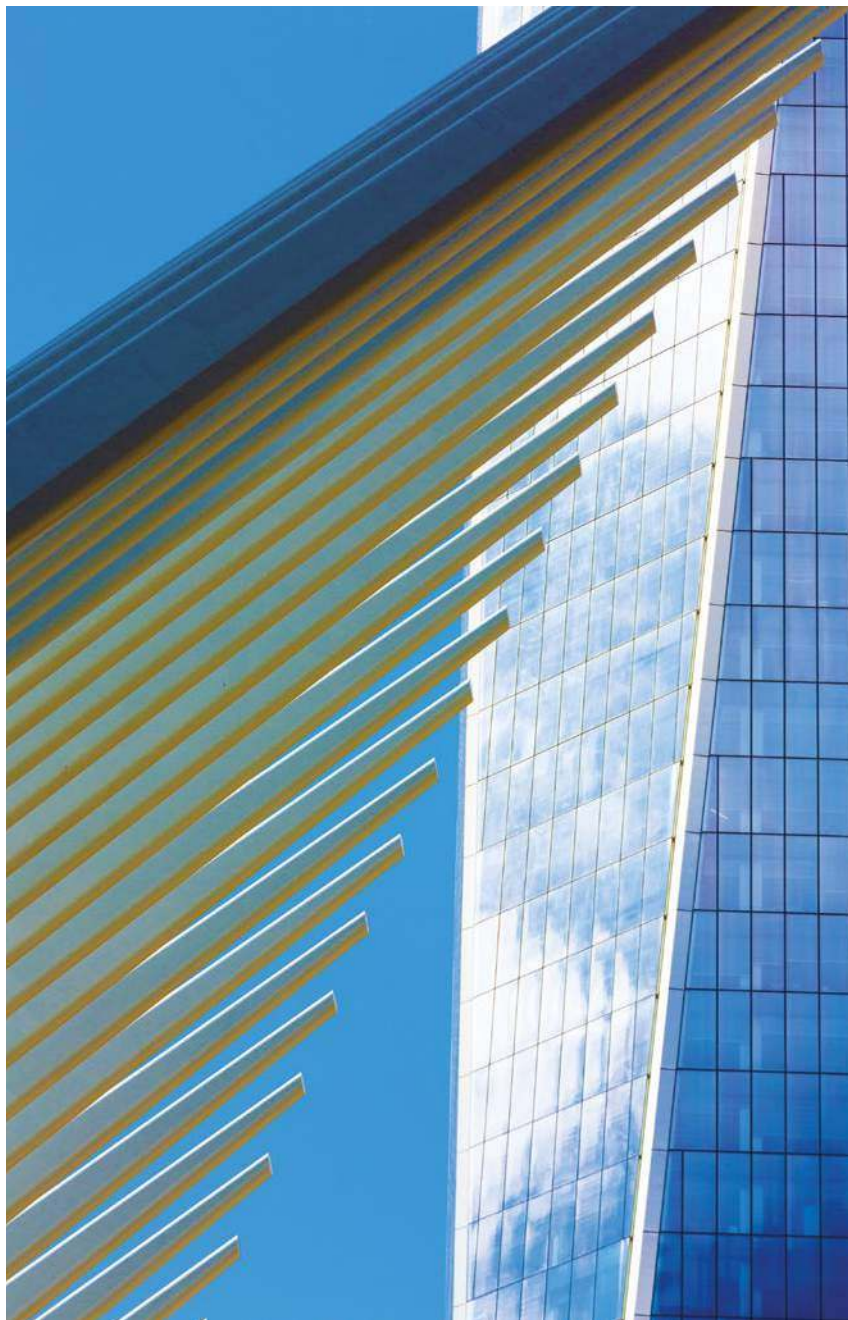
Niezależnie od tego, czy stoisz na szczycie wysokiego budynku, czy lecisz samolotem lub balonem, spoglądanie na świat z wysoko położonego punktu widokowego zawsze pozwala wykonać świetne zdjęcia. Im wyżej się znajdziesz, tym wszystko będzie wyglądało na mniejsze, a perspektywa całkowicie się zmieni – zwłaszcza jeśli użyjesz obiektywu szerokokątnego, aby jeszcze bardziej ją wyolbrzymić.

ODCHYLANY EKRAŃ TO PODSTAWA

Trudno nam dziś sobie wyobrazić twórcę fotografowania bez odchylanego w górę i w dół ekranu LCD. W Nikonie Z 5 ma on aż 3,2 cala, co dodatkowo zwiększa komfort.

Powyżej, u góry

**Rybie oko
8-15 mm**

Użycie obiektywu typu rybie oko daje przerywaną perspektywę ze względu na olbrzymi kąt widzenia i ekstremalne zniekształcenia, ale efekty jego użycia mogą być fantastyczne.

Powyżej

Obramowanie

Ten rybak został otoczony ramką stworzoną przez jego własną, mającą postać stożka sieć, co udało się zrobić dzięki zastosowaniu zoomu 16-35 mm z ogniskową ustawioną na 16 mm. Pozwoliło to uzyskać spektakularną perspektywę.

Z prawej

Projekt graficzny

Użyj długiego teleobiektywu lub długoogniskowego zoomu, aby wyodrębnić elementy ze sceny, i wykorzystaj efekt kompresji perspektywy, aby zestawzić je z innymi detalami.

Daleko z prawej

Miejska ulica

W przypadku tego zdjęcia perspektywa została skompresowana za pomocą teleobiektywu. Silne wrażenie głębi uzyskano dzięki szynom tramwajowym, które prowadzą wzrok poprzez scenę.

UWYDATNIJ PERSPEKTYWĘ OPTYKĄ

Kąt widzenia obiektywu wpływa nie tylko na to, jak duży obszar sceny uchwycisz w kadrze

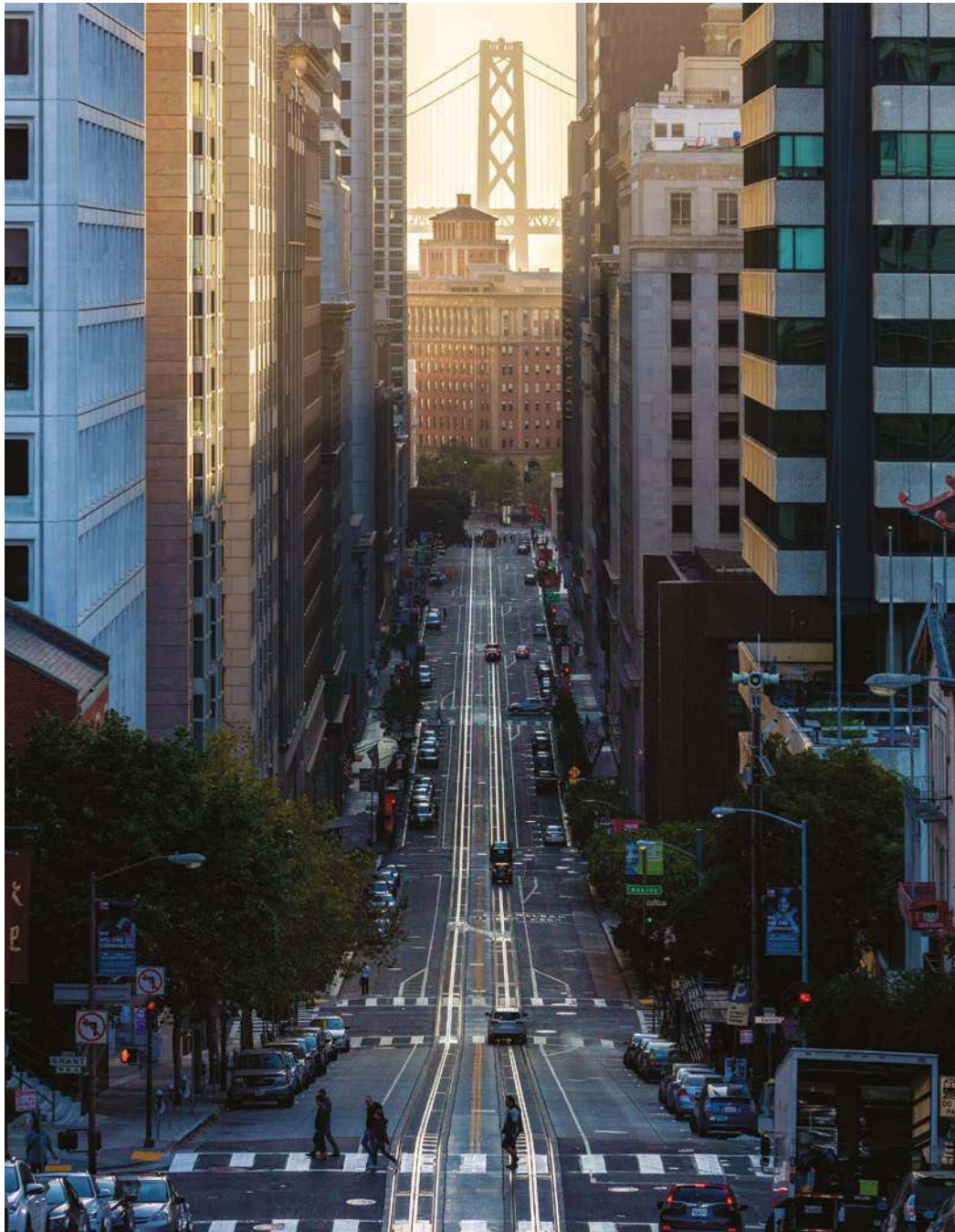
Obiektywy szerokokątne „rozciągają” perspektywę, dzięki czemu elementy sceny wydają się być bardziej od siebie oddalone niż w rzeczywistości a teleobiektywy „kompresują” perspektywę, więc te same elementy wydają się znajdować bliżej siebie. Prawda? Cóż, i tak, i nie. W rzeczywistości wszystkie obiektywy mają dokładnie taką samą perspektywę widzenia, gdy wykonuje się nimi zdjęcia z tej samej pozycji. Dopiero zmiana ogniskowej obiektywu i pozycji aparatu zmienia perspektywę. Najłatwiej to udowodnić, fotografując scenę przy użyciu obiektywu szerokokątnego i teleobiektywu z dokładnie tego samego miejsca. Takie dwa zdjęcia będą oczywiście wyglądać inaczej, ponieważ ujęcie szerokokątne zawiera w kadrze znacznie większy obszar niż zdjęcie wykonane teleobiektywem, ale jeśli wykadrujesz fragment z fotografii zrobionej obiektywem sze-

rokokątnym, obejmujący ten sam obszar co zarejestrowany za pomocą długiego zooma, zobaczysz, że perspektywa jest identyczna.

Aby ją zmienić, musisz nie tylko zmienić obiektyw, lecz także położenie aparatu tak, aby główny temat pojawił się na obu zdjęciach w tym samym rozmiarze. Załóżmy, że fotografujesz osobę stojącą przed budynkiem. Najpierw zrób zdjęcie obiektywem szerokokątnym, tak aby jej sylwetka zajmowała prawie całą wysokość kadru. Zobaczysz, że perspektywa wydaje się być „rozciągnięta”, a budynek znajdować znacznie dalej niż w rzeczywistości. Następnie załóż teleobiektyw i cofaj się, aż fotografowana osoba będzie miała taką samą wielkość w kadrze jak na poprzednim zdjęciu. Przekonasz się, że perspektywa została zacieśniona, a budynek wydaje się być znacznie bliżej.

Obiektywy szerokokątne doskonale się nadają do tworzenia dynamicznych, trójwymiarowych kompozycji. Pozwalają naprawdę wyolbrzymić skalę i wywołać u oglądających silne wrażenie głębi. Im bardziej szerokokątny obiektyw, tym wyraźniejszy efekt „rozciągania”. Połóż się na ziemi w ogrodzie obok ślimaka i zrób mu zdjęcie obiektywem o ogniskowej 15 mm, a będzie on wyglądał na większego od Twojego domu!

Z drugiej strony teleobiektywy zagęszczają perspektywę, więc wszystko wydaje się być bliżej siebie. Im dłuższa ogniskowa, tym silniejsze jest wrażenie „zlewania” się elementów. Może to zostać wykorzystane przy tworzeniu bogatych w szczegóły, wypełniających kadr kompozycji, które są pełne energii i siły wyrazu – szczególnie w przypadku zdjęć wykonywanych w środowisku miejskim, gdzie efekt stłoczonych budynków wygląda niesamowicie.

Właściwa optyka

Jakich obiektywów użyć, by robić unikalne zdjęcia

SZEROKI KĄT NIKKOR Z 14-30 MM F/4 S

To bardzo kompaktowy, a przez to wygodny i poręczny zoom ultraszerokokątny. Należy do profesjonalnej linii S, co oznacza najwyższą jakość optyczną - świetną ostrość w całym kadrze oraz bardzo dobrą kontrolę geometrii, a to w fotografii miejskiej architektury jest bardzo istotne.

ZOOM NIKKOR Z 70-200 MM F/2,8 VR S

Ulubiony zoom wielu zawodowców, ze względu na bardzo dobrą jakość w całym zakresie i stałą długość niezależnie od ogniskowej. Stałe światło f/2,8 sprawia, że jest bardzo uniwersalny - również dobrze sprawdzi się w portrecie, reportażu i fotografii krajoznanu (również miejskiego!).

Przejmij kontrolę Użyj różnych obiektywów i zmieniaj pozycję, z której robisz zdjęcie, aby zmienić perspektywę

1 Zrób zdjęcie teleobiektywem

Przymocuj długoogniskowy zoom do aparatu, ustaw ogniskową 200 mm i sfotografuj coś lub kogoś o wyrazistych kształtach na jakimś tle.

2 Użyj optyki szerokokątnej

Teraz zmień obiektyw na zoom szerokokątny. Zrób kolejne ujęcie tej samej sceny lub obiektu z dokładnie tej samej pozycji co poprzednio.

3 Porównaj perspektywę

Następnie powiększ drugie zdjęcie, aby widoczny był na nim tylko ten sam obszar, co na pierwszym zarejestrowanym obrazie, a zobaczysz, że na obu zdjęciach perspektywa jest dokładnie taka sama.

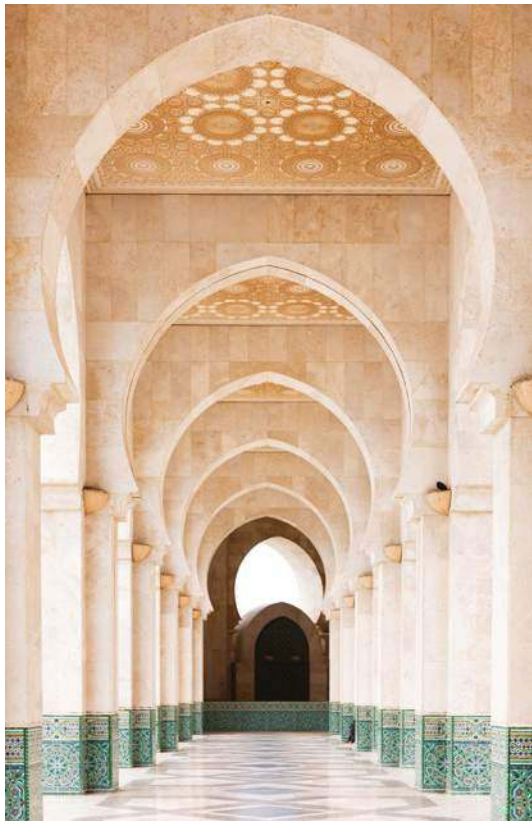
4 Zmień pozycję aparatu

Teraz podjedź bliżej do fotografowanego obiektu, tak aby jego rozmiar w kadrze był taki sam jak na fotografii wykonanej za pomocą teleobiektywu, a następnie zrób kolejne zdjęcie szerokokątne.

5 Zwróć uwagę na różnicę

Perspektywa została „rozciągnięta” przez obiektyw szerokokątny. Elementy sceny wydają się bardziej oddalone od siebie, zaś te znajdujące się w oddali – znacznie mniejsze.

PRACUJ ZE SKALĄ

Im dalej od aparatu znajdują się obiekty, tym wydają się mniejsze. Wykorzystaj to!

Chociaż na zdjęciach można rejestrować tylko dwa wymiary – szerokość i wysokość – nasz mózg wyczuwa trzeci wymiar, ponieważ rozumiemy wpływ odległości na wielkość obiektu.

Jeśli staniesz przed domem i spojrzysz na niego, budynek będzie bardzo duży i imponujący. Oddal się jednak od niego o 100 m, a nagle wyda Ci się znacznie mniejszy. Zasada ta jest podstawą widoku perspektywicznego i może być wykorzystywana na różne sposoby.

Jeśli na przykład sfotografujesz aleję drzew, to każde położone dalej od aparatu będzie wyglądało na nieco krótsze od tego znajdującego się bliżej, mimo że wszystkie są mniej więcej tej samej wysokości. W ten sposób powstaje wrażenie głębi w obrazie, ponieważ wiemy, że jeśli drzewa stają się mniejsze, to wynika to z tego, że ich szpaler ciągnie się w dal.

Ten sam efekt można osiągnąć, wykorzystując rząd latarni, długą prostą ścianę lub dowolne powtarzające się elementy o zbliżonej wielkości. Jeśli fotografujesz kamienistą plażę, kamyki najbliższe aparatu będą wydawać się znacznie większe niż te bardziej oddalone, mimo że wszystkie są mniej więcej tej samej wielkości. Identyczny efekt da się uzyskać, uwieczniając rzędy nagrobków na cmentarzu.

Aby podkreślić wrażenie zanikania, użyj obiektywu szerokokątnego i zbliż się do tematu. Takie podejście sprawia, że powtarzające się elementy znacznie szybciej stają się mniejsze ze względu na sposób, w jaki optyka krótkoogniskowa „rozciąga” perspektywę. Na przykład w przypadku alei drzew pierwsze z nich będzie wydawało się ogromne, a ostatnie malutkie, podczas gdy szczytina między nimi będzie się zmniejszać bardzo szybko wraz z tym, jak aleja ciągnie się w dal – w efekcie ostatnie pnie będą wydawać się prawie ze sobą stykać.

Jeśli sfotografujesz tę samą scenę za pomocą teleobiektywu, będzie ona wyglądać zupełnie inaczej. Zacznijmy od tego, że musisz fotografować ze znacznie większej odległości, a ponieważ teleobiektywy zacieśniają perspektywę, drzewa będą wydawać się rosnąć znacznie bliżej siebie niż w rzeczywistości, podczas gdy zmniejszenie ich rozmiaru będzie znacznie mniej wyraźne.

PERSPEKTYWA LINEARNA LUB ZBIEŻNA

Ten typ perspektywy najlepiej ilustruje zbieganie się równoległych linii utworzonych przez prostą drogę, tory kolejowe, rurociągi, bruzdy na zaoranym polu itp. Chociaż linie znajdują się mniej więcej w tej samej odległości od siebie, wydaje się, że zbiegają się ku sobie, co oznacza, że muszą ciągnąć się w dal.

W fotografii zbiegające się linie są jednym z najpotężniejszych środków pomocniczych, jakie masz do dyspozycji, ponieważ nie tylko dodają silnego wrażenia głębi, lecz także prowadzą wzrok oglądających przez scenę od pierwszego planu aż do tła.

Aby zmaksymalizować ów efekt, stań między równoległymi liniami i sfotografuj scenę obiektywem szerokokątnym z niskiego punktu widzenia, tak aby linie zbiegały się bardzo szybko w kierunku punktu „zanikania” – punktu w oddali, w którym linie wydają się ze sobą łączyć.

Dobrym pomysłem jest uwzględnienie „znikającego punktu”, ponieważ pozwala to stworzyć mocną kompozycję, natomiast jeśli ten punkt znajduje się poza obszarem zdjęcia, efekt może być dziwny. Powinieneś także mocniej przymknąć przysłonę obiektywu i ustawić ostrość na odległość hiperfokalną.

Powyżej, u góry

Zwielokrotnienie
Jak widać na przykładzie tych pięknych łuków wznoszących się ponad chodnikiem meczetu Hassana II w Casablance w Maroku, powtarzające się elementy świetnie się nadają do ukazywania efektu malejącej skali.

Powyżej

Kolumny i cienie

Patrząc na kolumny można wyraźnie zobaczyć zbieg perspektywiczny – im dalej znajdują się one od aparatu, tym wydają się mniejsze. Głębokie cienie jeszcze wzmocniły ten efekt.

Gotowe zdjęcie
Użycie obiektywu szerokokątnego sprawiło, że drzewa widoczne pochylają się do centrum. Można to jednak łatwo skorygować w Photoshopie.

Wykorzystanie perspektywy

1 Pierwsze wrażenie Każda scena, która zawiera powtarzające się elementy, umożliwia stworzenie świetnego ujęcia perspektywicznego. Klasycznym tego przykładem mogą być te rzędy cyprysów na tokańskiej wsi. Wyjściowe zdjęcie pokazuje malejąco stopniowo drzewa, ale nie jest zbyt ekscytujące!

Komponowanie kadru Czy aparat ma znaczenie?

Większość nowoczesnych aparatów cyfrowych zapewnia już bardzo dobrą jakość obrazu i to nawet, gdy fotografujemy w bardzo słabym świetle. Także to, na czym warto się skupić wybierając aparat, to, obok optyki, z pewnością ergonomia i jakość wykonania obudowy oraz komfort pracy jaki oferuje. Fotografowanie musi być w końcu przyjemnością - aparat trzeba po prostu lubić! Nikon Z 5, czyli najtańsza „pełna klatka” z bezlusterkowej linii Z, to świetny przykład na to, że jakość, ergonomia i niewygórowana cena, mogą iść w parze. Ten niewielki korpus zachował bowiem większość zalet topowych konstrukcji producenta z linii Z: masywny, dobrze wyprofilowany uchwyt, odchylany (i oczywiście dotykowy!) ekran LCD, oraz przede wszystkim bardzo duży i precyzyjny wizjer o rozdzielczości aż 3,6 Mp. W tej klasie sprzętu to absolutny rekord!

Jak optyczny
Wizjer w najnowszej generacji bezlusterkowców Nikon jest tak dokładny, że w dobrym świetle trudno odróżnić go od optycznego, stosowanego nadal w lustrzankach. Przewagą EVF jest bez wątpienia natychmiastowa przewizualizacja efektu jeszcze przed wciśnięciem spustu migawki!

Wygodny joystick
To kolejny ważny atut Nikona Z 5. Joystick wyboru punktu AF zarezerwowany jest zazwyczaj dla drogiej, profesjonalnych modeli.

Popracuj nad kompozycją, aby jak najlepiej wykorzystać perspektywę i stworzyć efektowny obraz

2 **Zmień pozycję** Szybka zmiana położenia aparatu pozwoliła uzyskać ciekawszą kompozycję. Wyraźnie widać zmniejszając się wysokość drzew po lewej stronie, zaś cienie czynią obraz jeszcze bardziej interesującym, jednak drzewo po prawej stronie jest za duże i zbyt dominujące.

3 **Znajdź lepszy kąt widzenia** Zwiększenie dystansu od pierwszego drzewa i delikatne przesunięcie w lewo zmieniło wygląd obrazu, ponieważ teraz widać ścieżkę między drzewami, a jej zbiegające się krawędzie jeszcze bardziej podkreślają linearną perspektywę kompozycji.

4 **Dopracuj kompozycję** Najlepszym miejscem jest środek ścieżki. Jej brzozy tworzą wyrazistą perspektywę zbieżną, podczas gdy malejące drzewa prowadzą wzrok oglądających w stronę wiejskiego domu.

FOTOGRAFUJ MIASTO Z DUŻEJ WYSOKOŚCI

Rób zdjęcia z wysokiej perspektywy, wykorzystaj w kompozycji zamglenie atmosferyczne oraz kolory

Jeśli staniesz na szczycie wzgórza w bardzo pogodny dzień, będziesz w stanie zobaczyć obiekty znajdujące się w odległości wielu kilometrów i będą się one wydawały być znacznie bliżej niż w rzeczywistości ze względu na dużą przejrzystość powietrza. Najczęściej jednak odległe elementy i drobne szczegóły są przesłaniane przez mglistą atmosferę, mgłę lub zanieczyszczone powietrze, a wówczas to wyraziste obiekty sceny wyglądają na tak płaskie, jakby były wycięte z kartonu.

To, że wiemy, iż te elementy nie są płaskie i faktycznie mają przestrzenną formę, wynika z tego, iż zdajemy sobie sprawę, że fotografie takie zostały wykonane z wykorzystaniem perspektywy powietrznej, która powoduje, że odcienie i kolory blakną wraz z rosnącą odległością. Jeśli na przykład fotografujesz panoramę wzgórz w mglisty poranek, to te znajdujące się najbliżej aparatu będą miały ciemniejszy odcień niż te bardziej oddalone, a każda kolejna ich „warstwa” będzie jaśniejsza pod względem tonacji lub koloru wraz z niebem, które będzie najjaśniejsze ze wszystkich. To samo dotyczy zdjęć lasów uwiecznianych podczas mgły – drzewa znajdujące się najbliżej aparatu wydają się ciemniejsze niż te bardziej oddalone – podobnie jest z budynkami w mieście w mglisty poranek.

Aby uwydatnić efekt, użyj teleobiektywu lub długoogniskowego zoomu w celu zagęszczenia perspektyw i „stłoczenia” elementów sceny. Mgła

występuje zwykle dość często w obszarach górskich, zaś najlepszą porą dnia do jej fotografowania jest poranek, podczas gdy zamglenia pojawiają się później, gdy powietrze już się nagrzej.

Perspektywę powietrzną można również zaserwerować za pomocą koloru. Chłodne kolory, takie jak niebieski i zielony, wydają się zanikać, dzięki czemu są idealnymi barwami tła dla obiektów w cieplejszych kolorach takich jak czerwień, pomarańcz i żółć. Możesz to wykorzystać, komponując zdjęcia o cieplejszych odcieniach na pierwszym planie, ukazujących na przykład grządkę wiosennych kwiatów na tle bardziej odległych zielonych liści i błękitnego nieba.

Z odmianą perspektywy powietrznej możemy mieć do czynienia także w innych sytuacjach, na przykład przy nakładaniu się na siebie kształtów lub form. Jeśli na przykład patrzysz na krajobraz górski, część każdego ze szczytów zostanie zasłonięta przez wzniesienia znajdujące się przed nim. Jest to możliwe tylko wtedy, gdy jedna góra znajduje się bliżej aparatu niż następna, więc domyślamy się odległości i głębi. Ten sam efekt można zaobserwować na obszarach miejskich, gdy jeden budynek przesłania część drugiego lub kiedy patrzymy na ludzi w tłumie.

To tak powszechnie doświadczane zjawisko, że możemy przyjąć je za pewnik. Jednak jego świadome użycie w fotografii może mieć ogromny wpływ na siłę oddziaływania obrazu.

Charakter światła

Światło i perspektywa są ze sobą nierozdzielnie związane

1 Cienie tworzą głębię Jasność i intensywność światła pomaga uwydatnić na zdjęciu głębię. W pochmurny, szary dzień światło jest miękkie, a oświetlone nim scenery wydają się płaskie, ponieważ kontrast jest niski, a cienie, które zwykle dodają wyrazistości, są słabo widoczne. Gdy wychodzi słońce, cienie stają się wyrazistsze i pomagają nadać fotografiom trójwymiarowego wyglądu.

Powyżej

Śłońce, piasek i morze

Te zmarszczki na piaszczystej plaży zostały podkreślone przez silne światło słoneczne, które definiuje ich kształt i sprawia, że kolory są bardziej nasycone. Pomocne okazało się użycie filtra polaryzacyjnego.

Dalej, z lewej

Zachód słońca w Derwent

Wiemy, że wzgórza widoczne na tym obrazie muszą być znacznie większe niż łódzie na pierwszym planie, więc fakt, że szczyty wydają się mniejsze, oznacza po prostu, że muszą znajdować się daleko.

Powyżej

Warstwy miasta

Uzyskanie perspektywy powietrznej w metropoliach jest wyjątkowo łatwe za sprawą smogu, który spowija je w zasadzie przez cały rok. Światło nisko zawieszono słońca jeszcze potęguje ten efekt.

Z lewej

Dwa w jednym

Aby zasugerować głębię, obraz ten wykorzystuje dwie formy perspektywy: zbiegających się linii pali na pierwszym planie i posiadanej przez oglądających świadomość wielkości drapaczy chmur.

2 Kierunek światła Sceny oświetlane od przodu zwykle nie mają głębi, ponieważ cienie znikają wówczas z pola widzenia fotografa i aparatu. Jednak jeśli oświetli się tę samą scenę z boku, to cienie staną się znacznie lepiej widoczne, tworząc wrażenie głębi. Można też fotografować pod światło obiektywem szerokokątnym, aby cienie utworzyły zbiegające się linie, które ciągną się w dal i prowadzą wzrok w głąb kadru.

Powyżej

W oddali

Zbiegające się w centrum kadru wyraziste cienie widoczne w tej zimowej scenie tworzą perspektywę zbieżną, zaś drzewa ukazują malejącą skalę

KADRUJ KREATYWNIE!

Zestaw to, co duże, z małym, a bliskie z dalekim

Innym sposobem określania skali, głębi i odległości jest uwzględnianie elementów, które są natychmiast rozpoznawalne. Oczywistym wyborem w takim przypadku są ludzie. Włączenie do kompozycji sylwetki człowieka nie tylko daje nam wyobrażenie o odległości – jeśli taka osoba jest mała, musi znajdować się daleko – lecz także ułatwia dokonanie natychmiastowego porównania rozmiarów z innymi obiektami sceny w celu zasugerowania skali. W ten sam sposób można również wykorzystać zwierzęta, drzewa, łodzie i budynki – wszystko, co naprawdę pozwala nam określić rozmiar i wielkość.

Na przykład, jeśli fotografujesz krajobraz, a w oddali widać dwie małe osoby idące pod górę, możemy nie tylko wywnioskować, że są daleko ze względu na ich mały rozmiar, lecz także, że scena jest ogromna z uwagi na ich karłowate sylwetki. Podobnie jeśli uwzględnisz w kadrze samotny domek stojący u podnóża

wysokich klifów, widz od razu zda sobie sprawę, że te nadmorskie urwiska muszą być ogromne, ponieważ w porównaniu do nich budynek wygląda na bardzo małą. Bez włączenia w obręb obrazu małej chatki trudno byłoby ocenić wielkość i skalę klifów.

Rozpoznawalne elementy można również wykorzystać do zasugerowania głębi obrazu poprzez wykorzystanie malejącej skali. Jeśli na przykład umieścisz osobę na pierwszym planie zdjęcia krajobrazowego, będzie ona wydawać się bardzo duża w porównaniu z resztą sceny, co sugeruje, że sceneria za nią musi znajdować się znacznie dalej od aparatu niż ta osoba. Do podkreślenia tego efektu idealnie nadają się obiektywy szerokokątne, ponieważ pozwalają ująć na zdjęciu pobliskie obiekty. Wydają się one również „rozcigać” perspektywę, więc rozmiar elementów zmniejsza się bardzo szybko wraz z ich zwiększającą się odległością od aparatu.

Uchwycić wrażenie skali

Właściwe wykorzystanie efektu skali nie zawsze jest łatwe. Oto jak to zrobić.

1 Oceń lokalizację Oto Oculus, arcydzieło architektury Nowego Jorku, które jest zarówno ruchliwym węzłem komunikacyjnym, jak i ekskluzywnym centrum handlowym. Robi oszałamiające wrażenie. Jak więc zrobić fotografię, która będzie czymś więcej niż tylko pocztówkowym zdjęciem architektury?

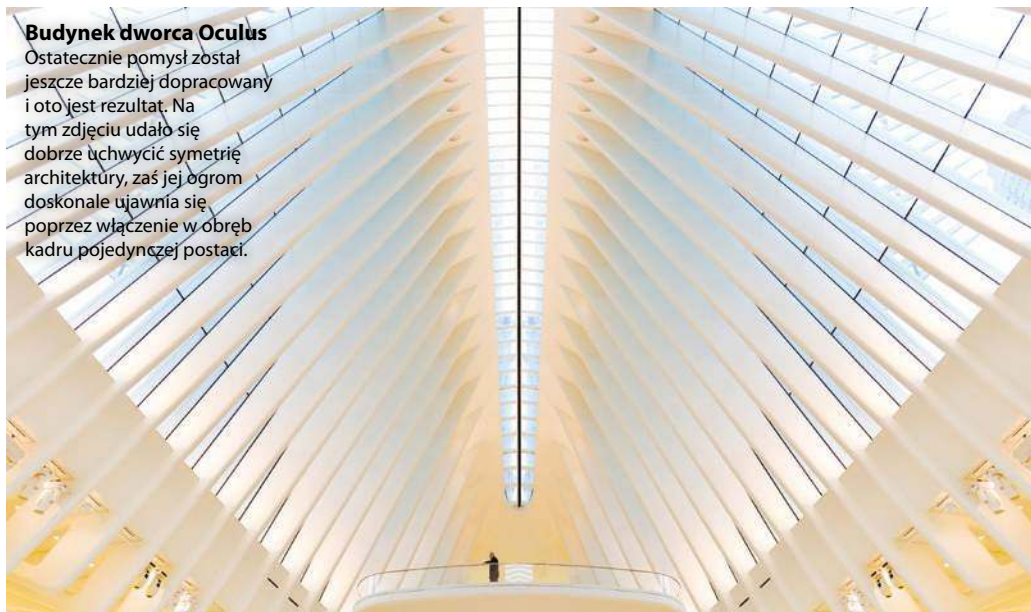
2 Fotografuj i poprawiaj Zrób kilka pierwszych zdjęć, a następnie zastanów się, jak można by je poprawić. Ten obraz ma większą siłę wyrazu niż poprzedni, ponieważ lepiej ukazuje charakterystyczną konstrukcję dachu i widać na nim mniej osób – chociaż ludzie są ważni dla oddania skali.

3 Zmień format obrazu Ponieważ konstrukcja dachu jest najbardziej widowiskowym elementem sceny, sensowne jest obrócenie aparatu na bok i sfotografowanie sklepienia w układzie pionowym, aby można było uchwycić jak najwięcej tej struktury. Zwiększy to również poczucie skali.

4 Rozwiń pomysł Przy takim temacie jest tak wiele możliwości ukazania obiektu, że warto poeksperymentować z różnymi kątami widzenia, pomysłami i obiektami, zamiast rejestrować mnóstwo w sumie podobnych do siebie ujęć. Perspektywa na tym obrazie jest niesamowita.

Budynek dworca Oculus

Ostatecznie pomysł został jeszcze bardziej dopracowany i oto jest rezultat. Na tym zdjęciu udało się dobrze uchwycić symetrię architektury, zaś jej ogrom doskonale ujawnia się poprzez włączenie w obręb kadru pojedynczej postaci.

Powyżej, z lewej

Zabawa perspektywą

Ustawienie w jednej linii kluczowych elementów kadru sprawia, że fotografowana postać wydaje się tej samej wysokości co wieża Skytree w Tokio, która góruje nad miastem mierząc aż 634 metry!

Powyżej

Zakręć karuzelą

Wszyscy znamy zdjęcia turystów podpierających krzywą wieżę w Pizie. Możliwości wykorzystania perspektywy w podobny sposób jest nieskończenie wiele. Pamiętaj tylko by przymknąć wystarczająco mocno przysłonę!

Z lewej

Kula ognia

Zastosowanie ogniskowej 200 mm było w tym przypadku świetną decyzją. Powstało bardzo graficzne zdjęcie, a do tego udało się sfotografować kilka postaci na tle toczącego się mostem słońca.

SZEROKO CZY CIASNO?

Czasem wystarczy, że spojrzymy na rozciągającą się przed nami scenę i od razu wiemy, jaki kadr sprawdzi się najlepiej. Często jednak, choć mamy świadomość jej ogromnego potencjału, nie wiemy jak zamknąć go w kadrze - sprawdzone metody nagle nie działają. Wówczas pozostaje nam jedynie eksperymentowanie, zarówno z orientacją (poziom, a może jednak pion?), jak i kątem widzenia, czyli wybraną ogniskową obiektywu. Jeśli lubicie twórcze poszukiwania, koniecznie rozważcie zakup dobrej klasy uniwersalnego superzooma - nowoczesne konstrukcje mimo bardzo dużego zakresu, oferują już naprawdę dobre osiągi, zachowując przy tym „spacerowe” gabaryty. Nikkor Z 24-200 f/4-6.3 VR, którym wykonano powyższe zdjęcie, będzie świetnym wyborem. Oferuje bowiem zarówno krajobrazowy szeroki kąt 24 mm, jak i solidne zbliżenie 200 mm, które osiągamy jednym ruchem nadgarstka!

Ćwiczenia z patrzenia

Superzoom pozwoli szybko sprawdzić, czy dana scena lepiej prezentuje się jako szeroki krajobraz, czy też lepiej skupić się na jego wycinku.

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Tim Daniels

www: lapseoftheshutter.com

Miejsce: Sztokholm, Szwecja

Parametry: Canon EOS 6D,
17–40 mm, 2 s, f/11, ISO 100

Historia zdjęcia: Nawet fotografując rozległą scenę, pozornie mało znaczące decyzje decydują często o tym, czy obraz będzie udany, czy nie. Na przykład podczas uwieczniania architektury drobna zmiana położenia aparatu może radykalnie zmienić perspektywę. W przypadku tego ujęcia fotograf Tim Daniels musiał precyzyjnie ustawić sprzęt, aby jak najlepiej wykorzystać tę dużą, kolorową przestrzeń jako temat.

„Stacje sztokholmskiego metra zostały przekształcone w dzieła sztuki. Niektóre z nich widziałem w Internecie, a będąc w Sztokholmie, poszedłem późno w nocy na miasto, aby mieć całą tę przestrzeń tylko dla siebie. To była moja ulubiona stacja, z ruchomymi schodami wychodzącymi przez sufit zrobiony z kamienia pomalowanego na czerwono. Czułem się, jakbym utknął w brzuchu bestii, mając tylko jedną drogę do wolności, i to właśnie próbowałem oddać na zdjęciu.

Podczas fotografowania sceny takiej jak ta bardzo ważne jest uchwycenie symetrii, co oznacza, że musisz zadbać o ustawienie statywu we właściwym miejscu, przesuwając go za każdym razem tylko o centymetry, aż w końcu znajdzie się w odpowiednim miejscu. Jeśli chodzi o możliwość rozstawienia trójnogu w sztokholmskim metrze, to w przeciwieństwie do miast takich jak Londyn nie było z tym żadnych problemów. Byłem więc zaskoczony, że mogłem bez pośpiechu wykadrować scenę. Do tego nikt nie wchodził mi w kadr podczas naświetlania zdjęcia.

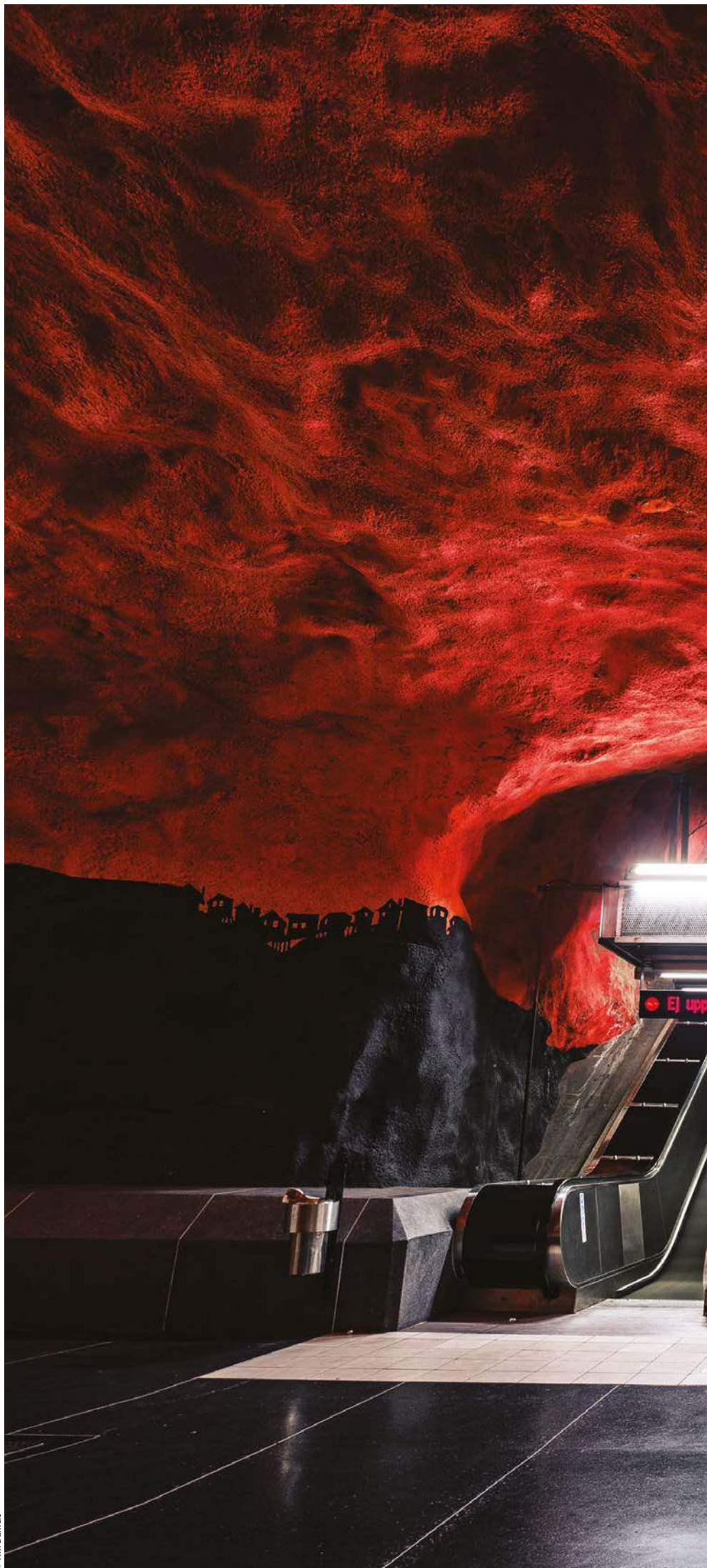
Po powrocie do domu przetworzyłem plik w typowy dla mnie sposób w programach Lightroom i Photoshop, używając masek nasycenia – najlepszego sposobu zaznaczania obszarów na podstawie intensywności ich barw – w celu skorygowania kolorów i odcieni. Maski umożliwiły mi także wprowadzenie ściśle ukierunkowanych korekt za pomocą Krzywych, a także pozwoliły zmienić balans kolorów między ruchomymi schodami a sufitem, dzięki czemu edycja trwała raptem kilka minut.

Znacznie więcej informacji na temat tej techniki, darmowy zestaw gotowych ustawień do zaimportowania do Lightrooma oraz bezpłatne operacje do Photoshopa znajdziecie na mojej stronie internetowej”.

Z prawej

Sztokholmskie metro

Dzięki precyzyjnemu ustawieniu obiektywu Tim sprawił, że jasne kolory przyciągają wzrok oglądających, nie rozprasząc ich przy tym zniekształceniem perspektywy.

FOTOGRAFUJ
SPONTANICZNIE I...

UCHWYĆ ENERGIĘ MIASTA

PARTNER PUBLIKACJI

OLYMPUS

Latwo jest dziś zrobić przekombinowane zdjęcia - być może łatwiej niż kiedykolwiek.

Przy tak dużej dostępności zaawansowanych aparatów oraz bogactwie różnorodnych aplikacji i akcesoriów, fotografowanie może wydawać się dalekie od dawnej prostoty. Łatwo też stracić okazje na doskonałe zdjęcia, skupiając się w większym stopniu na procesie rejestrowania obrazu niż na samym jego rezultacie. Aparat w żadnym razie nie może utrudniać fotografowania - naszym jedynym zadaniem powinno być

dostrzeżenie szansy i uchwycenie sceny, bez zastanawiania się nad kwestiami technicznymi.

Oczywiście jednym z pierwszych kroków do osiągnięcia tego celu jest właściwy wybór i doskonale poznanie swojego sprzętu. Warto zgłębić też rozmaite techniki, które wyczulą Twoje fotograficzne oko i pozwolą ćwiczyć uważność - kluczową w spontanicznym fotografowaniu miejskiej energii. Na następnych kilku stronach omawiamy najważniejsze zagadnienia, których zgłębienie pozwoli Ci być bardziej twórczym fotografem!

Zawsze miej przy sobie aparat

Ile razy widząc coś niezwykłego, mówiliście do siebie pod nosem: „Cholera, szkoda, że nie mam przy sobie aparatu”?

Nagle pojawia się niezwykle światło, do metra czy tramwaju wchodzi ktoś w szalonym przebraniu lub na naszych oczach odbywa się genialny performance. Niezależnie od tego, czy chodzi o piękno scenerii, humor czy dramatyzm, wszystkim nam zdarzyło się żałować, że nie mamy gotowego do strzału aparatu, którym moglibyśmy uchwycić dany moment tak jak na to zasłużył.

Pamiętaj, że nie musisz zabierać ze sobą całej torby sprzętu. Nawet niewielki bezlusterkowiec oferuje dziś lepszą jakość zdjęć, niż wiele zaawansowanych lustrzerek sprzed kilku lat. Jeśli podepniesz do niego równie mały standardowy obiektyw, mamy przy sobie w zasadzie wszystko, czego możemy potrzebować by robić świetne zdjęcia!

Z lewej

Miej oko na detal

Efektowne triki skaterów wyglądają w kadrze świetnie, ale spróbuj szukać sposobu by pokazać temat w sposób bardziej oryginalny. Wypatruj ciekawych detali, takich jak ten tatuż na dłoni, który świetnie gra w kadrze z pomarańczem kółek. W przypadku takich ujęć świetnie sprawdza się odchylany ekran.

POZNAJ SWÓJ SPRZĘT

Dobra znajomość aparatu ma olbrzymie znaczenie

Wykonanie udanego zdjęcia wymaga na ogół połączenia wiedzy technicznej i wizji artystycznej. Jeśli nie uda Ci się dobrze zrównoważyć tych dwóch aspektów, zarejestrowane obrazy prawdopodobnie będą rozczarowujące.

Umiejętności techniczne są oczywiście ważne, ponieważ najnowsze aparaty cyfrowe są bardzo skomplikowanymi urządzeniami (jeśli nie wiesz jak korzystać z korpusu, to jak możesz mieć nadzieję, że zrobisz nim przyzwoite zdjęcia?), ale jeśli zbyttno skupisz się na technicznej stronie fotografii, może ucierpieć jej strona artystyczna. W efekcie powstaną zdjęcia, które są technicznie doskonałe, ale nieciekawe pod względem wizualnym.

Po drugiej stronie są fotografowie, którzy właściwie nie znają się na technicznej stronie tego rzemiosła, używają prostego sprzętu, nigdy nie mieli statywu i być może nie wiedzą nawet, co to neutralny filtr szary, a jednak robią najbardziej zachwycające i niezwykle oryginalne zdjęcia.

Najlepiej byłoby zatem znaleźć złoty środek między tymi skrajnościami by móc tworzyć obrazy świetne od strony technicznej, ale jednocześnie twórcze i inspirujące. Postaraj się więc podejść do fotografii bardziej swobodnie i spontanicznie. Skorzystaj z technologii, aby uwolnić się od konieczności myślenia o kwestiach technicznych, dzięki czemu będziesz podążać za swoim instynktem i szybko reagować gdy nadarzy się okazja na świetne zdjęcie.

Nie zastanawiaj się też zbyt długo – przyjmij postawę „pstrykaj teraz, a myśl później”. Takie freestyle’owe podejście może przynieść wspaniałe rezultaty, zwłaszcza gdy pojawiają się ulotne okazje na ciekawe zdjęcia.

Spontaniczne fotografowanie oznacza również bycie bardziej otwartym na nowe tematy i stosowane techniki. Eksperymentowanie jest niezbędne dla twórczego rozwoju. Jeśli będziesz stosować cały czas takie samo podejście, Twoim zdjęciom szybko zacznie brakować świeżości. Próbowanie wciążyć czegoś nowego, podejmowanie artystycznego ryzyka i gotowość na porażkę, pozwolą Ci zachować pasję i po prostu tworzyć lepsze prace.

Jak wybrać aparat?

Na co zwrócić uwagę decydując się na zakup nowego aparatu

ROZMIAR MA ZNACZENIE

Lubimy duże profesjonalne aparaty. Ale nie na wakacjach. Wybierz model, który zaferuje znacznie lepszą jakość zdjęć niż Twój smartfon, ale jednocześnie będzie na tyle mały, by zabrać go zawsze i wszędzie.

DOSTĘPNA OPTYKA

Korpus to dopiero początek przygody, a apetyt rośnie w miarę jedzenia. Gdy standardowy zoom przestanie Ci już wystarczać, zaczniesz rozglądać się za „portretówką”, lub szerokim kątem do krajobrazu. Zwróć uwagę na ofertę, cenę i ponownie rozmiar szkielek - w przypadku pełnej klatki bywają gigantyczne. Tu z pewnością wygrywa system Micro 4/3

JAKOŚĆ WYKONANIA

Trudno przewidzieć jakie przygody czekają Cię tego lata, dlatego warto wybrać model, który oferuje uszczelnienia i obudowę wykonaną z dobrej jakości materiałów.

WIZJER TO PODSTAWA!

Nawet jeśli najczęściej do kadrowania wykorzystujesz tylny ekran, w słoneczne dni docenisz wbudowany wizjer, który pozwala wygodnie i precyzyjnie komponować ujęcia. Nawet na najlepszym panelu LCD w mocnym słońcu nie widać czasem nic...

SPRAWDŹ CZY SIĘ POLUBICIE!

Na koniec najważniejsze! Aparat trzeba po prostu lubić, dlatego zanim zamówisz nowy model przez internet, wybierz się do dobrego sklepu foto i weź go do ręki. Sprawdź czy dobrze leży i czy obsługa jest dla Ciebie wygodna i intuicyjna.

Jak ustawić aparat, by działał jeszcze szybciej!

Kluczowe ustawienia gwarantujące sukces

Jeśli zamierzasz fotografować w środowisku, w którym natężenie światła może się ciągle zmieniać, a obiekt jest w ruchu, skonfiguruj aparat tak, aby jak najwięcej funkcji działało automatycznie, zachowując jednocześnie pełną kontrolę nad jakością rejestrowanego obrazu.

1 ISO Auto To ustawienie pozwala określić maksymalną i minimalną wartość ISO np. 100–1600. Aparat automatycznie dostosuje czułość matrycy w określonym przez użytkownika zakresie.

2 Najdłuższy dopuszczalny czas otwarcia migawki To ustawienie mówi aparatowi, jaki jest najdłuższy czas naświetlania, który możesz zaakceptować (np. 1/1000 s), dzięki czemu wiesz, że zawsze będziesz w stanie zamrozić ruch.

3 Ustaw tryb Auto AF Ten tryb autofokusa automatycznie przełącza jego działanie pomiędzy trybami ostrzenia pojedynczym a ciągłym w zależności od tego, czy obiekt jest nieruchomy, czy się przemieszcza. Przydaje się gdy model porusza się w nieprzewidywalny sposób (np. dziecko lub pies).

4 Zapisuj zdjęcia RAW i JPEG Jeśli wybierzesz oba formaty, każde wykonane ujęcie zostanie zapisane jako plik RAW i JPEG. Oznacza to, że czas przetwarzania będzie dłuższy, ale możesz wybrać jeden z nich, aby go skrócić.

5 Wybierz styl przetwarzania obrazu Jeśli zamierzasz tworzyć zdjęcia czarno-białe, ustaw aparat tak, aby zapisywał zdjęcia również w formacie RAW. Dzięki temu zachowasz informacje o kolorze w surowym pliku.

6 Wykrywanie twarzy / oka Ta funkcja znacznie ułatwia wykonywanie dynamicznych portretów, automatycznie blokując punkt AF na oku modela. Bardzo przydaje się również podczas filmowania!

Odchyl aż do selfie

Uchylny LCD to absolutny „must have”. Zdecydowanie ułatwia komponowanie zdjęć z niskiej perspektywy oraz znad głowy. Ekran w E-M10 IV możemy też obrócić do pozycji selfie, co spodoba się amatorom vlogowania.

Olympus OM-D E-M10 IV

To nasz ulubiony maluch do miejskiej fotografii. Zobaczcie dlaczego!

Autofokus

To jeden z najszybszych aparatów w swojej klasie. Ostrzy błyskawicznie i momentalnie wyzwala migawkę w chwili dotknięcia wybranego motywu na ekranie dotykowym. Bardzo szybko się też włącza i wybudza.

Stabilizacja

Dzięki mikroruchom matrycy, możemy wydłużyć ekspozycję o nawet o 4,5 EV, a to oznacza możliwość robienia nieporuszonych zdjęć „z ręki” nawet w słabym świetle.

Łatwe ładowanie

Dzięki funkcji ładowania przez USB, z łatwością doładujemy akumulator z tego samego powerbanka, którego używamy do telefonu.

Wygodne wysłanie

Łączność Wi-Fi oraz Bluetooth pozwalają na szybkie przesyłanie zdjęć na smartfon, szybką edycję a także zdalną obsługę aparatu.

UŻYJ AUTOMATYCZNEGO BRACKETINGU EKSPOZYCJI

Jeśli pracujesz w zmieniających się warunkach oświetleniowych i istnieje ryzyko dobrania niepoprawnej wartości ekspozycji, użyj funkcji AEB, aby automatycznie zarejestrować sekwencję ujęć z różną wartością ekspozycji.

OPANUJ KLUCZOWE USTAWIENIA

Naucz się obsługiwać swój aparat. To Ty masz mieć kontrolę nad nim, a nie on nad Tobą

Kombinując wciąż przy ustawieniach aparatu tracimy mnóstwo świetnych okazji do robienia zdjęć. Dlatego jeśli chcesz fotografować szybko i spontanicznie musisz dobrze znać swój sprzęt.

Kluczem do sukcesu jest takie skonfigurowanie aparatu, aby był on jak najszybszy i najłatwiejszy w użyciu, a także zminimalizowanie liczby różnych ustawień i funkcji dodatkowych, z których korzystasz okazjonalnie (niektóre wystarczy ustawić raz).

Dla przykładu Twój aparat dysponuje kilkoma trybami pomiaru światła – punktowym, strefowym, centralnie ważonym i wielosegmentowym (matrycowym) – najbardziej niezawodnym w typowych zastosowaniach jest zazwyczaj ten ostatni, więc ustaw go na stałe i zapomnij o pozostałych. Nie za każdym razem pozwól Ci on idealnie naświetlić zdjęcie, ale trzymając się go, wkrótce nauczysz się rozpoznawać sytuacje, w których warto mu

pomóc kompensując ekspozycję, albo korzystając z funkcji bracketingu, by wykonać od razu kilka ujęć z różnym poziomem jasności.

Przy wyborze trybu naświetlania kieruj się dwoma głównymi priorytetami. Jeśli chcesz kontrolować głębię ostrości, np. podczas wykonywania portretów, użyj trybu preselekcji przysłony, aby móc ustawić wielkość otworu względnego, podczas gdy aparat dobierze czas otwarcia migawki. Z kolei jeśli chcesz kontrolować ruch, zamrozić lub rozmyć obiekt, użyj trybu priorytetu migawki, aby ustawić określony czas naświetlania, podczas gdy aparat ustawi wielkość przysłony.

Tryb Program automatycznie dobiera zarówno wielkość otworu przysłony, jak i czas otwarcia migawki, co może wydawać się dość wygodne, ale w rzeczywistości odbiera Ci możliwość kontroli. Z kolei tryb manualny spowalnia pracę i w przy-

padku spontanicznego fotografowania należy go unikać. Korzystanie z pełnej automatyki, inaczej mówiąc „trybu zielonego”, to również strata czasu.

Natomiast, jeśli masz tendencję do regularnego używania określonych ustawień, możesz zapisać je całościowo. Warto także samodzielnie skonfigurować funkcjonalność niektórych przycisków i pokręteł, aby dopasować je do naszego stylu fotografowania (lub po prostu mieć pod ręką funkcje, które są dla nas najważniejsze). Można określić na przykład to, które pokrętko służy do zmieniania przysłony lub czasu otwarcia migawki, lub to czy naciśnięcie do połowy spustu migawki aktywuje światłomierz i autofokus, lub tylko jeden z systemów itd. Te funkcje są przydatne zwłaszcza fotografom sportowym i przyrody, ale sprawdzą się również w ulicznym reportażu. Kiedy korzystanie z przycisków i pokręteł stanie się Twoją drugą

Sprawdzone sposoby na idealnie ostre zdjęcia

Jak uniknąć poruszonych fotografii

Często dopiero oglądając nasze zdjęcia na ekranie monitora orientujemy się, że większość z nich jest lekko rozmyta, choć na wyświetlaczu LCD wyglądały na zupełnie ostre. Przyczyn takiego stanu może być wiele, ale najczęściej poruszenie pojawia się gdy brakuje światła, fotografujemy z bardzo długą ogniskową lub gdy po prostu nasz obiekt szybko się porusza. Jak możemy sobie pomóc? Oto kilka wskazówek!

1 Zasada odwróconej ogniskowej To prosta technika, która ma na celu zapewnienie „bezpiecznego” czasu otwarcia migawki dla danej ogniskowej. Zgodnie z tą zasadą, minimalny czas trwania ekspozycji powinien stanowić ułamek odpowiadający długości ogniskowej. Spróbujmy na przykładzie. Jeśli fotografujemy obiektywem 50 mm (dla formatu 35 mm), minimalny czas powinien wynosić 1/50 s. Dla 100 mm będzie to odpowiednio 1/100 s itd.

2 Trzymaj stabilnie Nawet jeśli fotografujesz małym Olym-pusem z jeszcze mniejszym obiektywem M.Zuiko, pamiętaj by trzymać aparat w obu rękach. Lewą dłonią podeprzyj obiektyw a całe ramię trzymaj ciasno przy tułowiu.

3 Oprzyj o cokolwiek Wykorzystaj małą architekturę i wszystko co znajdziesz w pobliżu. Dociśnij korpus do ściany, postaw na słupku parkingowym, ławce czy samochodzie...

4 Fotografuj serią. Przetaw migawkę w tryb zdjęć seryjnych. Rejestrując 15 klatek na sekundę (jak np. w E-M10 Mark IV), zwiększasz szansę, że jedno z nich okaże się ostre. Aparaty Micro 4/3 nie mają też lustra, które podczas długich serii powoduje dodatkowe wibracje.

Dalej, z lewej

Ciągły AF

W przypadku dynamicznych ujęć ulicznych śledzący autofocus daje większe szanse na trafione ujęcia.

Z lewej

Szeroka strefa

Automatyczny, szeroki wybór AF to dobry pomysł, gdy zależy nam po prostu na wyeksponowaniu elementów pierwszego planu.

naturą, nie będziesz się już nad niczym zastanawiać przed rozpoczęciem fotografowania, a ryzyko przegapienia wspaniałej okazji do zrobienia zdjęcia znacznie spadnie.

Jedną z podstaw fotografii jest pewność, że zarejestrowany obraz będzie ostry. W przypadku obiektów statycznych nie jest to specjalnie trudne, ale jeśli temat się porusza, zaczynają się schody – a im szybszy jest ruch, a obiekt mniejszy, tym jest to trudniejsze! Na szczęście z pomocą przychodzi nam wówczas technologia. Nowoczesne systemy automatycznego ustawiania ostrości są niesamowite, a jeśli podejmiesz wysiłek, aby naprawdę zrozumieć, jak działa autofocus Twojego aparatu, będziesz o krok bliżej od udanych zdjęć.

Zacznij od uważnej lektury instrukcji obsługi. Poświęć pół godziny na analizę wszystkich trybów pracy z korpusem oraz instrukcją obsługi w ręce –

zdziwisz się, jak zaawansowane są już dziś możliwości konfiguracji systemu AF.

Nawet jeśli lubisz pracować z pojedynczym aktywnym polem autofokusa, nie musi ono się znajdować w środku kadru – dowiedz się, jak dostosować jego położenie, gdy trzymasz aparat przy oku, aby móc szybko zmienić punkt, na który ma być ustawiona ostrość. Ułatwia to fotografowanie zarówno statycznych, jak i ruchomych obiektów, które znajdują się poza centrum kadru. Umiejętne korzystanie z tej możliwości jest szczególnie użyteczne, jeśli używasz teleobiektywu z szeroko otwartą przysłoną, co znacznie ogranicza głębię ostrości i margines błędu w zakresie ogniskowania optyki. Jeśli nie musisz ogniskować obiektywu na bardzo konkretnym obszarze, wybierz tryb autofokusa wykorzystujący większą liczbę

aktywnych punktów AF, aby zwiększyć szansę na dokładne ustawienie ostrości – i przesuwaj całą grupę punktów AF w obrębie kadru, gdy musisz ustawić ostrość na obszarze, który znajduje się poza centrum.

Jeśli nie zależy Ci na ustawieniu ostrości w konkretnym miejscu, aktywuj wszystkie punkty AF, aby autofocus działał jeszcze szybciej. Niektóre aparaty mają „ustawienia” autofokusa dopasowujące jego pracę do rodzaju fotografowanej sceny, które zmieniają szybkość śledzenia obiektu, automatyczne przełączanie punktów AF itd., aby łatwiej było Ci ostro odwzorować różne typy przemieszczających się tematów, np. takie, które poruszają się chaotycznie w różnych kierunkach, szybko przyspieszają lub zwalniają.

Często można też dostosować ustawienia autofokusa aparatu, jeśli masz zwyczaj regularnego fotografowania określonych i nietypowych obiektów np. ptaków w locie lub wydarzeń sportowych.

„Zacznij od uważnej lektury instrukcji obsługi. Poświęć pół godziny na analizę trybów pracy”

WYKORZYSTAJ OPTYKĘ

Obiektyw szerokokątny czy tele? Jasna stałka czy zoom?

Prawdopodobnie nigdy nie zdażyło Wam się pomyśleć „szkoda, że matryca mojego aparatu nie ma kilka milionów pikseli więcej”, ale pewnie nie raz żalowaliście, że nie macie przy sobie dłuższego, szerszego, lub jaśniejszego obiektywu. To właśnie optyka wpływa w największym stopniu na możliwość realizacji naszych twórczych wizji, warto więc poznać rodzaje zastosowanie różnych jej typów.

Zarówno obiektywy zmienno-, jak i stałogniskowe mają swoje zalety i wady, więc ostatecznie wybór tej czy innej konstrukcji zależeć będzie od Twoich preferencji. Obiektywy stałogniskowe zapewniają wyższą jakość rejestrowanego obrazu (choć czasami ich przewaga bywa minimalna), są zwykle mniejsze i lżejsze niż zoomy, a w wielu przypadkach mają też większy maksymalny otwór względny. Ale korzystanie z nich może być również odpowiednio droższe, ponieważ potrzebujesz więcej obiektywów, aby pokryć zakres najczęściej wykorzystywanych ogniskowych, są one też mniej uniwersalne.

Zoomy z kolei oferują dużą rozpiętość ogniskowych, więc możesz pokryć cały zakres za pomocą zaledwie dwóch lub trzech modeli. Minusem zoomów jest z kolei to, że są one

zwykle większe i cięższe niż modele stałogniskowe, ich maksymalny otwór względny jest też przeważnie mniejszy i dają one nieco mniej ostry obraz. Większość fotografów wybiera obiektywy zmiennoogniskowe po prostu dlatego, że ich zalety przeważają nad wadami.

Wybierając obiektyw zwróć też uwagę na jego wagę. Im jest jaśniejszy tym zazwyczaj większy, a co za tym idzie również cięższy. Wielka przednia soczewka potrafi swoje ważyć i często sprawia, że cały zestaw z aparatem nie jest zbyt dobrze wyważony a przez to fotografowanie nim nie jest zbyt przyjemne. Dlatego czasem warto zdecydować się na model nieco ciemniejszy, ale bardziej kompaktowy. Zwłaszcza w przypadku modeli szerokokątnych, których nie kupujemy dla małej głębi ostrości jak w przypadku portretówek, które izolują naszego modela z rozmytego tła.

Rozmiar obiektywu zależy w największym stopniu od rozmiaru matrycy - by pokryć koło obrazowe, a więc równomiernie oświetlić całą powierzchnię pełnoklatkowego sensora, potrzeba soczewek o znacznie większej średnicy niż w przypadku mniejszej matrycy formatu 4/3 stosowanej przez Olympus.

Jasna portretówka

Olympus M.Zuiko 45 mm f/1,8

Miasto to jego mieszkańcy, a portret uliczny to jeden z najbardziej satysfakcjonujących gatunków fotografii. By tworzyć zbiorowy portret metropolii nie potrzeba też wiele. Wystarczy jasne krótkie tele, i odrobina śmiałości.

M.Zuiko 45 mm, czyli 90 mm po przeliczeniu dla pełnej klatki, idealnie sprawdzi się w tej roli. Jasność f/1,8 zapewni przyjemne rozmycie tła a niezwykle kompaktowa budowa sprawia, że aparat nie onieśmiela. Pracuje przy tym szybko i bardzo cicho. Unikalną cechą jest minimalna odległość ostrzenia 50 cm, co pozwala kadrować jeszcze ciaśniej.

Jest też bardzo przystępny cenowo!

Jeszcze szerzej

Olympus M.Zuiko 9-18 mm f/4-5,6

Obiektywy szerokokątne kojarzą nam się przede wszystkim z fotografią pejzażową. Pomijając fakt, że przecież krajobraz może być też miejski, krótkie ogniskowe mają znacznie więcej zastosowań. Przede wszystkim szeroki kąt widzenia pozwala bardzo zdynamizować scenę. Można powiedzieć, że wręcz kocha nowoczesną architekturę, eksponując jej finezyjne kształty i formy i jak na zdjęciu obok. Choć Olympus ma w ofercie kilka naprawę profesjonalnych modeli obiektywów szerokokątnych (w tym nowy genialny M.Zuiko 8-25 mm f/4 PRO!), my do spacerowej eksploracji miasta wybieramy mniejszy model 9-18 mm. Oferuje świetne parametry i waży zaledwie 155 g!

MOŻE TYLKO JEDEN?

Jeśli kolekcjonowanie obiektywów w ogóle Was nie kręci, wybierzcie jeden, ale naprawdę dobry. Przykładem szkła, które nie ma konkurencji jest M.Zuiko 12-100 mm f/4 IS PRO. To realny zakres 24-200 mm a do tego stałe światło i stabilizacja!

Kompaktowy standard

Olympus M.Zuiko 25 mm f/1,8

W dawnych dobrych czasach, kiedy kupowało się lustrzanke, zwykle była ona sprzedawana w zestawie ze standardowym obiektywem 50 mm. Wszystko zmieniło się, gdy przyjęły się zoomy, ale wielu fotografów nadal lubi mieć w swojej torbie obiektyw stałogniskowy 50 mm, ponieważ jest to niezwykle uniwersalne narzędzie pracy.

Dzięki prostej konstrukcji optycznej pozwala robić zdjęcia ostre jak brzytwa, a bardzo naturalny kąt widzenia, zbliżony do ludzkiego oka, sprawia, że idealnie nadaje się do ulicznych spontanicznych strzałów, ale też szerszych środowiskowych portretów. Duża jasność gwarantuje piękne rozmycie i pozwala na fotografowanie z ręki w słabszym świetle bez przesadnego podbijania ISO.

Nieoczywistą zaletą modelu M.Zuiko 25 mm f/1,8 (mnożnik ogniskowej w systemie 4/3 to x2) jest krótka minimalna odległość ostrzenia, pozwalającą na fotografowanie już z odległości ok. 25 cm. Sprawia to, że obiektyw jest też często wybierany np. przez fanów fotografii kulinarnej. Tak jak inne modele Olympus'a z tej serii jest też filigranowy, lekki i stosunkowo niedrogi.

FOTOGRAFUJ SPONTANICZNIE

Dobre kadry są wokół nas, trzeba je tylko umieć dostrzec. Uwaga, to słowo klucz!

Powyżej i po lewej

Ach ten psi urok!

Nasi czworonożni przyjaciele są już dziś pełnoprawnymi mieszkańcami metropolii a do tego dostarczają wielu okazji do uroczych zachowań oraz humorystycznych zdjęć. Miej na nich oko!

Po lewej na dole

Poluj na emocje

Wpatruj spontanicznych reakcji: czułych uścisków, szczerych uśmiechów, emocjonalnych gestów - spontaniczne zachowania zawsze dodają zdjęciom energii.

Powyżej

Graj kolorem

Wyczul oko na barwy, które powtarzają się w scenie, (a także całe palety harmonijnie wypełniających kadr tonów). Kolor to potężne narzędzie kompozycyjne!

Co powiesz na wyjście ze swojej strefy komfortu i spróbowanie czegoś nowego, co wymaga odwagi, śmiałości i spontaniczności? Jeśli fotografia uliczna była Ci dotąd obca, wyrób sobie po prostu nawyk zabierania aparatu dosłownie wszędzie. Bardzo szybko włączysz instynkt łowcy i zaczniesz podświadomie szukać kadrów.

Fotografuj wszystko, co wpadnie Ci w oko: detale, abstrakcyjne wzory, grę światła i cienia, piękne światło oświetlające scenę.

Rzeczy, które fotografujesz, niekoniecznie muszą być dynamiczne. Chodzi bardziej o to, aby przyjąć bardziej spontaniczne podejście - instynktownie robić zdjęcie za każdym razem gdy dostrzeżemy jakikolwiek potencjał w scenie znajdującej się przed naszymi oczami. Obrazy, które uchwycisz, oczywiście nie zawsze będą wygrywać konkursy, ale pomogą Ci ukształtować własny, niepowtarzalny styl. Z czasem naturalnie staniesz się bardziej spostrzegawczym obserwatorem,

a kontrola ustawień aparatu stanie się zupełnie naturalna. Kluczem do sukcesu jest jak najczęściej używanie aparatu, by obsługa korpusu stała się Twoją drugą naturą.

Jeśli chodzi zaś o portret uliczny, fotografia tego typu musi być spontaniczna, aby można było uchwycić naturalną ekspresję. Zdjęcia powinny być też wykonywane szybko, aby uwieczniana osoba się nie znudziła.

Czasem jednak warto pokierować swoim modelem. Uliczny styl nie zwalnia nas bowiem z myślenia o świetle i kompozycji. Zwracaj uwagę na otoczenie i oceń możliwości, zanim jeszcze zbliżysz się do tematu, aby być jak najlepiej przygotowanym. Czy oświetlenie jest w porządku, czy lepiej poprosić fotografowaną osobę, aby stanęła w innym miejscu? A co z tłem - czy nie jest zbyt rozpraszające? Czy należy zastosować szeroko otwartą przysłonę, aby rozmyć tło? Na te wszystkie pytania musisz odpowiedzieć sobie możliwie szybko.

Strzelaj z biodra!

To przydatna, choć niełatwa technika

Fotografuj z wysokości pasa, aby nikt się nie domyślił, że robisz zdjęcia. To sprytny sposób na wykonywanie niepozowanych ujęć. Natomiast niska perspektywa fotografowania daje ciekawy punkt widzenia. Nie masz kontroli nad tym, co uchwycisz w kadrze, ale to właśnie jest częścią zabawy. Ustaw ręcznie ostrość na odległość ok. 2 metrów i przymknij przysłonę do f/8 by zwiększyć głębię ostrości. Czułość ustaw z kolei na ISO 800 by zapewnić sobie wystarczająco krótki czas otwarcia migawki. Strzelaj bez ostrzeżenia, a efekty oceń w domu.

Niewielki M.Zuiko 17 mm f/1,8 idealnie nadaje się do tego typu zabawy.

Wyjdź na ulicę

Zajrzyj do kalendarza miejskich wydarzeń, być może szykuje się coś niezwykłego!

Miejskie parady i festiwale to świetna okazja do wykonywania spontanicznych, żywołowych zdjęć. Odwiedź strony lokalnych gazet i sprawdź kalendarium zbliżających się wydarzeń. Możesz odwiedzić miejskie zabawy wcześniej, by ocenić, gdzie warto się ustawić by zapewnić sobie najlepszy widok. Takie imprezy to naprawdę świetny poligon do przetestowania możliwości swojego aparatu i dobry sprawdzian dla fotograficznego oka.

Jeśli chcesz fotografować słynny festiwal Holi, potrzebujesz dobrze uszczelnionego aparatu - takiego jak ten Olympus E-M1 Mark II Marcina Dobasa.

PSTRYKAJ TERAZ, MARTW SIĘ PÓŹNIEJ

Im więcej myślisz o zdjęciu przed jego wykonaniem, tym większe ryzyko, że przegapisz świetną okazję. Jeśli coś wpadnie Ci w oko, nie myśl – po prostu pstrykaj! Jeśli obraz Ci się nie spodoba, zawsze możesz go usunąć!

ROZWIJAJ SWOJĄ KREATYWNOŚĆ

Im bardziej będziesz spontaniczny, tym bardziej oryginalne będą Twoje fotografie

Głównym czynnikiem ograniczającym kreatywność jest popadanie w wizualne kalki i grzeźnięcie w kwestiach technicznych. Który przycisk do czego służy? Jak poprawić ekspozycję? Jakiego trybu pracy autofocusu użyć? Im więcej czasu spędzasz na myśleniu o tym, jak używać aparatu i obiektywów, tym mniej będziesz go mieć na podejmowanie twórczych decyzji. Musisz się z tym uporać, aby móc zrobić następny krok.

Fotografami odnoszącymi największe sukcesy są zazwyczaj ci, którzy podejmują największe ryzyko twórcze, którzy są gotowi spróbować czegoś, nawet jeśli z pozoru nie ma widoków na sukces. Koniec końców - co masz do stracenia? W czasach analogowych za każdym razem, gdy naciskaliśmy spust migawki, myśleć o kosztach, więc fotografowie byli bardziej ostrożni. Jednak w epoce cyfrowej możemy być znacznie bardziej beztroscy, ponieważ robienie zdjęć właściwie nic nie kosztuje. Otrzymujemy również natychmiastową informację zwrotną, więc jeśli podejmując kreatywnie ryzyko, od razu możemy weryfikować efekty by przekonać się, czy się ono opłaciło,

czy też nie. A jeśli stwierdzisz, że nie, możesz szybko zdiagnozować, co poszło nie tak i poprawiać swoje błędy od razu i bez końca, aż do uzyskania udanego zdjęcia. Cyfrowe rejestrowanie obrazu pozwoliło przestać zgadywać i zacząć realizować najbardziej zwirowane pomysły. Fotografia znacznie skuteczniej wyzwala dziś też kreatywność. Pozwala przesuwac twórcze granice tak daleko, jak tylko chcesz, a im częściej to robisz, tym bardziej spontanicznym fotografem się stajesz.

Niesamowite jest również to, w jak dużym stopniu technologia pozwala nam dziś przewizualizować efekt naciśnięcia spustu. Od realistycznego podglądu obrazu sczytywanego przez matrycę na ekranie i w wizjerze EVF, przez możliwość symulowania konwersji do czerni i bieli korzystając z szerokiej gamy filtrów artystycznych, po podgląd efektu zastosowania długiej ekspozycji, by zamknąć migawkę w odpowiednim momencie (świetne tryby Live composite i Live bulb w aparatach Olympus).

Pozostaje więc proste pytanie: „jaką masz dziś wymówkę, by nie spróbować czegoś nowego?”

Z lewej u góry

W deszczowy dzień

Jeśli chcesz fotografować odbicia, chwytaj za aparat po każdej ulewie. Mokre chodniki i ulice dostarczają mnóstwa tematów!

Powyżej

Jak w lustrze

Ten pałac nie stoi nad jeziorem. By zrobić takie zdjęcie wystarczy niewielka kałuża i aparat umieszczony nisko ponad nią.

ZNAJDŹ TEMAT WIODĄCY

Szukaj wspólnych mianowników i twórz mini projekty

Świetnym sposobem na zwiększenie swojej spontaniczności jest uwiecznianie „motywów”, dzięki czemu można poświęcić się pracy nad konkretnym projektem i szukaniu ciekawych tematów. Motywem wiodącym może być cokolwiek: cyfry w przestrzeni miejskiej, ozdobne okna, wybrany kolor, kształty, kąty, chmury czy, jak na zdjęciach powyżej, cienie i odbicia. Możesz określić, że czas jego realizacji będzie równy przerwie obiadowej lub poświęcić mu całe życie. Wyznaczając sobie zadanie, łatwiej jest się skoncentrować i wyćwiczyć fotograficzne oko!

ZMIEŃ PUNKT WIDZENIA Połóż się na ziemi, lub spróbuj wdrapać się gdzieś wysoko

To chyba najprostszy sposób, by szybko i efektywnie odmienić wygląd naszych zdjęć i sprawić, że będą przyciągać uwagę odbiorców. Większość ujęć wykonujemy z wysokości naszych oczu, co daje bardzo naturalny efekt i w niektórych dziedzinach fotografii jest bardzo cenne (np. w reportażu, gdy chcemy, by widz oglądał wyda-

rzenia naszymi oczami i mógł się poczuć jakby był na miejscu), ale jeśli zależy Ci na kreatywnym efekcie, jeszcze zanim sięgniesz po efektywny obiektyw, lub jeden z trybów dodatkowych w aparacie, zastanów się, jak na wygląd kadru może wpłynąć prosty zabieg zmiany perspektywy. Koszykarza sfotografuj znad obręczy, a psa z wysokości jego oczu!

JESZCZE KILKA RAD I WSKAZÓWEK...

Oto zbiór pomysłów na to, jak przyspieszyć robienie zdjęć i rozwijać swoją kreatywność!

☛ ZOSTAW STATYW W DOMU

W ten sposób będziesz swobodniej się poruszać, robić bardziej różnorodne zdjęcia, a i tak często okażą się one doskonale ostre.

☛ UŻYWAJ WSZYSTKICH FUNKCJI APARATU

Zapłaciłeś za niego sporą sumę, więc warto dobrze wykorzystać wydane pieniądze. Autofokus, autoobrotowanie, automatyczne ISO, stabilizacja obrazu i wiele innych funkcji zostały zaprojektowane, aby ułatwić Ci pracę.

☛ NIE BĄDŹ PEDANTYCZNY

Przestań maniakalnie wszystko kontrolować i mieć obsesję na punkcie kwestii technicznych, które nie mają znaczenia (tak, można robić zdjęcia z czułością matrycy wyższą niż ISO 1600) i po prostu ciesz się fotografowaniem.

☛ FOTOGRAFUJ ABSOLUTNIE WSZYSTKO

Po prostu rób zdjęcia bez wahania. Jeśli zobaczysz coś, co Ci się podoba, zrób zdjęcie, potem jeszcze jedno, a może nawet jeszcze jedno.

☛ PATRZ NA ŚWIAT OKIEM FOTOGRAFA

Nie ograniczaj robienia zdjęć tylko do konkretnych sesji. Patrz na świat jak fotograf zawsze i wszędzie.

☛ PERFEKCJA NIE JEST WAŻNA

Wielu fotografów uważa dziś, że jeśli zdjęcie nie jest ostre jak brzytwa, idealnie naświetlone i pozbawione szumu, to nie jest dobre. Ale nieco nieostre, ziarniste obrazy mogą wyglądać wspaniale, a błąd w zakresie doboru wartości ekspozycji można łatwo naprawić.

☛ WYPRÓBUJ NOWY TEMAT

Poszerz swoje portfolio zdjęć, aktywnie uwieczniając różne tematy, zwłaszcza te, które mogą sprawić, że staniesz się bardziej spontanicznym fotografem. Nie ograniczaj się cały czas do tych samych scen.

☛ WYPRÓBUJ KREATYWNE TECHNIKI

Panoramowanie, wielokrotne naświetlanie, zoomowanie, celowe poruszanie aparatem, konwersja do czerni i bieli, świadome prześwietlanie lub niedoświetlanie, fotografowanie przez szybę, używanie niezamocowanego obiektywu – wypróbuj je wszystkie!

☛ POSZUKAJ KOGOŚ O PODOBNYCH ZAINTERESOWANIACH

Znajdź innego fotografa i wybierzcie się razem na kilka spacerów lub wycieczek fotograficznych, z pewnością uznasz to za bardziej inspirujące niż robienie zdjęć w samotności.

☛ STUDIJ PRACE INNYCH...

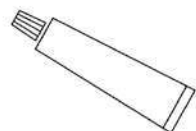
...odnoszących sukcesy fotografów, zwłaszcza tych, którzy słyną ze spontanicznego podejścia do robienia zdjęć. Oglądaj albumy dokumentalistów, fotoreporterów i fotografów ulicznych.

OPAL

FOTOCERAMIKA

Firma europejska
numer 1 w Polsce

do każdego
zdjęcia kolorowego
silikon montażowy
GRATIS

ZDJĘCIA 7x10 netto

kolor 49 zł
czarno-białe 19 zł

 ul. Lema 12, 20-446 Lublin

 +48 81 744 99 00

 www.opal.lublin.pl

OPAL

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Dietmar Temps

www: dietmartemps.com

Miejsce: Waranasi, Indie

Parametry: Canon EOS 5D Mk IV,
ob. 35 mm, 1/50 s, f/2,2, ISO 1600

Historia zdjęcia: Powstało podczas wizyty w mieście Waranasi w Indiach i stanowi część eseju fotograficznego o tradycyjnych indyjskich zapaśnikach *kushti*. To znana od 3000 lat forma indyjskich zapasów błotnych, starożytna tradycja. Zapaśnicy żyją i trenują razem oraz przestrzegają surowych zasad dotyczących życia w czystości. „Pojechałem do Waranasi, Mumbaju, Kalkuty i Pune, aby spotkać się z zapaśnikami w ich *akharach*. *Akhara* to obiekt do praktykowania *kushti*, z miejscami do spania, gotowania i treningu. Zapaśnicy wstają bardzo wcześnie, ponieważ ich pierwszy poranny trening zaczyna się około godziny szóstej. W centrum *akhary* znajduje się dół z gliną. Kwadratowa niecka wypełniona jest specjalnie przygotowaną, nasączoną olejem gliniastą ziemią. Kolejną ważną częścią *akhary* jest siłownia. Do codziennego treningu zapaśnicy używają tradycyjnych indyjskich maczug takich jak *gada* i *jori*.”

Na tym konkretnym zdjęciu podobają mi się niebieskie kolory i sama kompozycja kadru wykorzystująca lustro. Moim celem było zrobienie naturalnego portretu młodego zapaśnika z jego tradycyjną *gada* w pomieszczeniu treningowym. Jeśli chodzi o postprodukcję, to wyregulowałem jedynie balans bieli i skorygowałem kolorystykę. Miałem szczęście, że w sali ćwiczeń było piękne światło. Zwykle fotografowanie w tradycyjnych *akharach* jest bardzo trudne, ponieważ często nie mają one okien i jest tam dość ciemno.

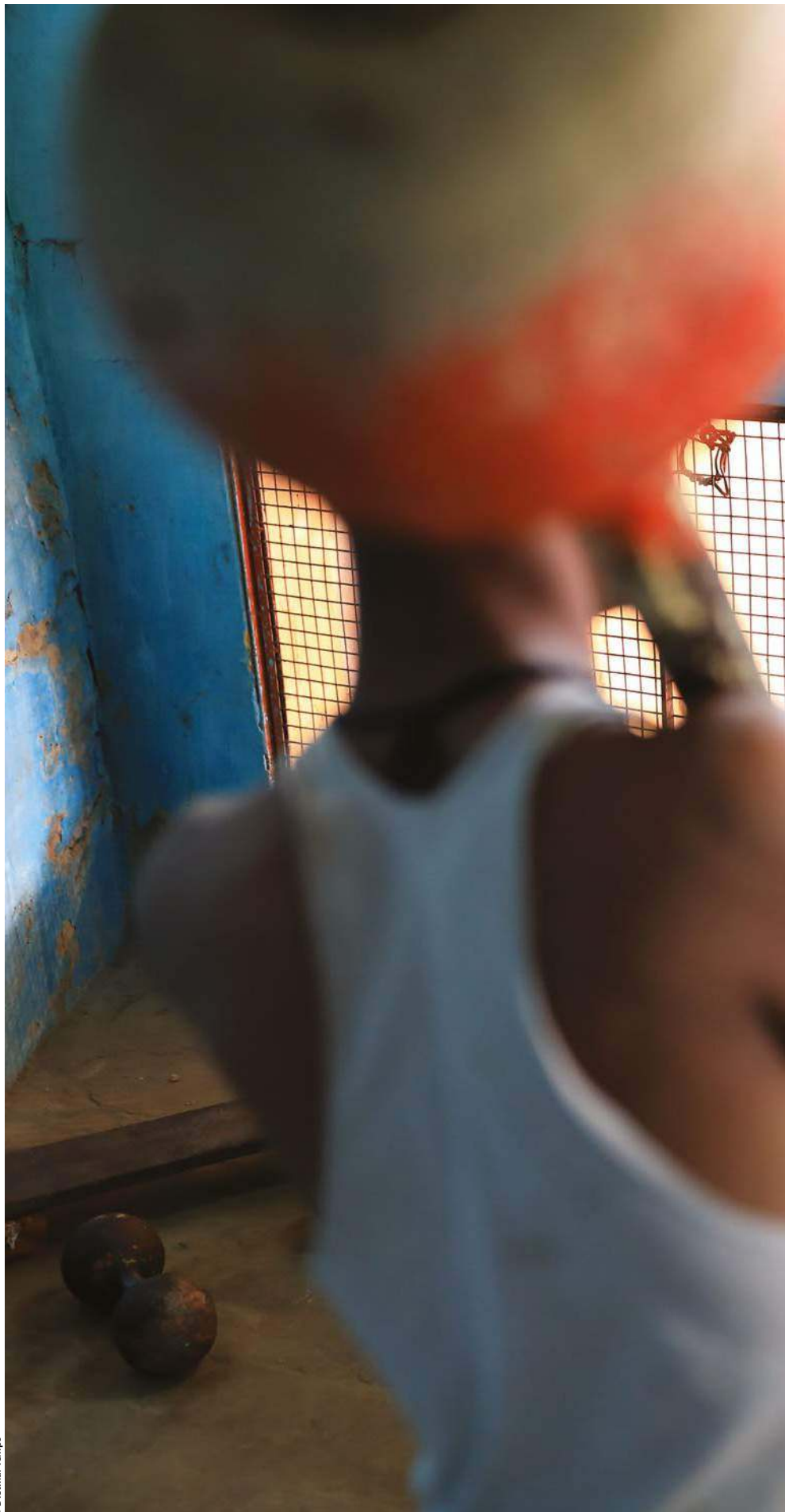
Kolejnym wyzwaniem jest znalezienie tych tradycyjnych *akhar*. Tradycja *kushti* jest zagrożona, ponieważ wielu zapaśników porzuca walkę w dołach błotnych, wybierając zapasy na matach piankowych i trening w nowoczesnych salach gimnastycznych z ławeczkami i najnowocześniejszymi przyrządami do ćwiczeń. Miałem szczęście spotkać młodych zapaśników, którzy nadal uprawiają tę tradycyjną sztukę walki w błocie”.

Z prawej

Kolor i światło

Włączając do kompozycji lustro i wykorzystując niewielką głębię ostrości, Dietmar stworzył wrażenie dużej głębi, uzupełnione kontrastem kolorów i delikatnym światłem.

© Dietmar Temps

Strzelaj z biodra!

Robienie niepozowanych, ale ostrych ujęć nieznanym to niełatwa sprawa! Trzymaj aparat nisko i korzystaj ze strefowego ustawiania ostrości

 Kiedy fotografujesz na ulicy, najważniejszą rzeczą jest dyskrecja. Jeśli zależy Ci na zarejestrowaniu naprawdę autentycznych ujęć osób, które nie są świadome Twojej obecności, nie powinny one również zdawać sobie sprawy z tego, że masz przy sobie aparat. Trzymanie go na wysokości swojej twarzy zdradza nas od razu. Jak zatem niepostrzeżenie fotografować na ulicy? Na potrzeby opracowania tego samouczka udaliśmy się na spacer, aby pokazać w praktyce, jak łatwo jest korzystać z techniki strefowego ustawiania ostrości w celu wykonywania ostrych zdjęć ulicznych.

Aby uzyskać ostrość w całej strefie, włącz w aparacie tryb ręcznego ogniskowania obiektywu, ustaw ostrość na określoną odległość i rób zdjęcia, gdy obiekt znajdzie się w zakresie głębi ostrości. Technika ta sprawdza się doskonale, jeśli fotografujesz aparatem trzymany na wysokości pasa i nie patrzysz przez wizjer. Wstępne ustawianie ostrości umożliwia robienie ujęć z zaskakującą gwarancją ostrości i szybkością – bez zwracania na siebie uwagi osób uwiecznianych w miejskim otoczeniu. Podczas gdy starsze obiektywy mają na tubusie oznaczenia ułatwiające ogniskowanie strefowe, możesz z łatwością samodzielnie obliczyć, jaka odległość powinna być na nim ustawiona.

Aby określić zakres ostrości (i zmienić go), musisz znać ogniskową obiektywu, wielkość otworu przysłony i dystans, jaki będzie dzielił aparat od obiektu. Na szczęście istnieją aplikacje takie jak DoF Table, które pozwalają przeliczać te wszystkie wartości. Z kolei opanowanie samej techniki fotografowania wymaga czasu, więc nie oczekuj od razu idealnie ostrych zdjęć. Na etapie edycji możesz jeszcze zwiększyć nasycenie kolorów lub skonwertować obraz do czerni i bieli, aby w oryginalny sposób wykończyć zdjęcia.

Fotografuj niepostrzeżenie

Aby wyszukać potencjalnych bohaterów swoich zdjęć, musisz wtopić się w tłum i pozostać niezauważonym. Zaklej jasne logo aparatu i ubierz się na szaro.

Wszystkie zdjęcia © Lauren Scott

1 Właściwe miejsce Udaj się w tętniącą życiem część miasta o dużym natężeniu ruchu, lub miejsce takie jak rynek lub stacja kolejowa. Najciekawsze zdjęcia uliczne opowiadają historię lub pokazują dziwaczne postaci i interakcje społeczne.

2 Wybór obiektywu Najlepiej użyć dyskretnego szkła stałogniskowego takiego jak „zgrabna pięćdziesiątka”. Niektóre starsze manualne obiektywy stałogniskowe mają na tubusie zaznaczoną skalę odległości ostrzenia. Przełącz aparat w tryb ręcznego ogniskowania (w jego menu lub przełącznikiem na obiektywie).

3 Ustawienia aparatu Przełącz aparat w tryb priorytetu przysłony i zacznij od ustawienia otworu przysłony na f/5,6–11 i czułości matrycy na około ISO 400. Jej wysoka wartość umożliwi Ci ustawienie mniejszego otworu względnego, co pozwoli uzyskać większą głębię ostrości.

Zdjęcia niepozowane

Tak, ten mężczyzna był już bardzo zajęty swoim telefonem – ale strzelając z biodra, zamiast trzymać aparat przy oku, udało mi się zachować dyskrecję, stanąć przed nim i uchwycić go z bardziej przyjemnej dla oka perspektywy oraz wypełnić nim kadr.

4 Oblicz zakres ostrości Jeśli Twój obiektyw ma zaznaczoną skalę odległości, użyj jej do określenia zakresu strefy ostrości i odpowiednio obróć pierścień regulacji ostrości. Jeśli Twój obiektyw nie ma oznaczeń, użyj aplikacji takiej jak DoF Table, aby obliczyć odległość, na jaką trzeba go zogniskować.

5 Styl fotografowania Ogniskowanie strefowe pozwala trzymać aparat z dala od oka, dzięki czemu uwieczniane osoby są mniej świadome tego, że robisz im zdjęcia. Miej aparat przy boku i pasek na ramieniu, jeśli Twój aparat go posiada.

6 Stań w miejscu Popatrz w górę i naciśnij spust migawki, gdy pożądaný obiekt wejdzie w strefę ostrości (znajdzie się mniej więcej około 2 m od Ciebie). Jeśli przymkniesz przysłonę, aby uzyskać większy zakres głębi ostrości, pamiętaj o ponownym wyregulowaniu obiektywu.

Gwiazdki i smugi

Dzięki zastosowaniu dłuższej ekspozycji i użyciu małego otworu przysłony byliśmy w stanie w warunkach słabego oświetlenia uchwycić oszałamiające gwiazdziste rozbłyski oraz świetlne smugi.

1 Zabezpiecz swój aparat Współczesne aparaty znakomicie radzą sobie z redukcją cyfrowego szumu, ale nadal najlepszym sposobem na uzyskanie wysokiej jakości obrazu jest zamocowanie korpusu na statywie i stosowanie niskich wartości ustawień ISO. Zazwyczaj będzie to ISO 100, ale niektóre aparaty pozwalają na użycie jeszcze niższej czułości matrycy. Jeśli warunki są wietrzne, ustabilizuj aparat jeszcze bardziej, dodając balast, np. podwieszając torbę fotograficzną u dołu środkowej kolumny centralnej trójnożu.

2 Skomponuj kadr i ręcznie ustaw ostrość Nie spiesz się i spokojnie poszukaj najlepszego kadru, aby uzyskać kompozycję, która w pełni wykorzysta źródła światła obecne w Twojej scenie. Gdy będziesz już z niej zadowolony, zogniskuj obiekt, a następnie włącz tryb ręcznego ustawiania ostrości. W celu uzyskania jak najlepszych rezultatów możesz następnie włączyć w aparacie tryb podglądu obrazu na żywo i przybliżyć go, aby mieć pewność, że zarejestrowane zdjęcie będzie ładne i ostre.

3 Zapisuj w RAW Aparat będzie musiał poradzić sobie z zarejestrowaniem bardzo jasnych i bardzo ciemnych obszarów. Jeśli będziesz zapisywał obrazy w plikach JPEG, to te partie sceny bardzo łatwo mogą się zależeć poza granicami zakresu dynamicznego matrycy aparatu. Jednak włączając tryb rejestrowania zdjęć w formacie RAW, dajesz sobie większą szansę na zachowanie szczegółów w najjaśniejszych fragmentach sceny podczas przetwarzania ujęć w oprogramowaniu do konwersji „surowych” plików np. w Lightroomie.

Zamiana źródeł światła w gwiazdki

Sfotografuj źródła światła z przymkniętą przysłoną, aby dodać do zdjęć nocnych intensywny gwiazdzisty rozbłysk

W ciemniejsze noce mamy zdecydowanie mniej światła dziennego do pracy, ale nie pozwól, aby spadający poziom jego natężenia zniechęcił Cię do wyjścia na miasto z aparatem. Dobrze znane lokalizacje mogą nabrać zupełnie innego charakteru, gdy zapadnie zmrok, a najlepsza pora na uchwycenie słabo oświetlonego krajobrazu miejskiego to czas tuż po zachodzie słońca, podczas „niebieskiej godziny”, kiedy niebo nie jest jeszcze całkowicie ciemne tak jak później w ciągu w nocy.

Jeśli chcesz spróbować czegoś nowego w kwestii uwieczniania miejskich pejzaży w słabym oświetleniu, spróbuj wprowadzić do kompozycji efekt gwiazdzistego rozbłysku. Fotografowanie lamp i latarni (lub nawet samego słońca, jeśli uwzględniasz je na fotografii krajobrazowej wykonywanej w dzień) w postaci gwiazdzistych rozbłysków to technika, w której fotograf wykorzystuje źródła światła występujące w scenie i dzięki zastosowaniu małego otworu przysłony zamienia je w błyszczące gwiazdy. Z kolei wygląd samej gwiazdy zależy bezpośrednio od konstrukcji wewnętrznej obiektywu. Jeśli mechanizm przysłony Twojego obiektywu ma nieparzystą liczbę listków, to gwiazdka będzie miała dwa razy tyle promieni: przysłona siedmiolistkowa stworzy więc 14 promieni, ale przesłona z parzystą liczbą listków da efekt standardowy, więc ośmiolistkowa diafragma stworzy gwiazdę złożoną z ośmiu promieni. Im mniejszy otwór względny

ustawisz, tym silniejszy będzie efekt, ale zależy to również od Twojego osobistego gustu. Jest jednak kilka rzeczy, które warto rozważyć, aby zwiększyć swoje szanse na uchwycenie udanego zdjęcia.

Po pierwsze, niebieska godzina nie oznacza wcale, że uzyskasz pożądaną efekt dokładnie przez 60 minut. Zdarza się, że ładny kolor nieba będzie można uchwycić jedynie przez krótki moment, dlatego staraj się być już na miejscu, gdy jest jeszcze jasno. Czyste, ale odrobinę zachmurzone niebo pozwala wykonać naprawdę świetne zdjęcia, więc śledź prognozę pogody, korzystając z aplikacji w smartfonie. Oczywiście w przypadku fotografowania przy słabym oświetleniu czas otwarcia migawki będzie dłuższy – zwłaszcza jeśli chcesz ograniczyć do minimum powstawanie cyfrowego szumu, ustawiając niską czułość matrycy np. ISO 100 – więc trzeba będzie podeprzeć czymś aparat. Najlepszy będzie do tego statyw, ale jeśli nie masz go akurat przy sobie, wykorzystaj niską ścianę lub ławkę, aby utrzymać korpus w bezruchu. Jeśli chcesz jeszcze bardziej zwiększyć zainteresowanie swoim zdjęciem, możesz zsynchronizować ekspozycję z ruchem pojazdów, aby świetlne smugi stworzone przez reflektory samochodów dodały obrazowi stylu i charakteru.

Przyjrzyjmy się zatem temu, w jaki sposób można uchwycić imponujące gwiazdziste rozbłyski w słabym świetle.

4 Przejmij kontrolę w trybie manualnym Osoby początkujące mogą pokusić się o pracę w trybie preselekcji przysłony (wybierając na pokrętle trybów fotografowania pozycję A lub Av), ale aby móc w pełni kontrolować poziom naświetlenia zdjęcia, lepiej jest ustawić je w pozycji Manual (M). Jeżeli używasz lustrzanki cyfrowej z wizjerem optycznym, zawsze możesz ponownie skorzystać z funkcji podglądu obrazu na żywo, aby zobaczyć, jak dana wartość ekspozycji wpłynie na wygląd zdjęcia.

5 Wybierz ustawienia Przymknij przysłonę do (f/16 lub f/18), a następnie dostosuj czas otwarcia migawki, aby uzyskać zrównoważoną ekspozycję dopasowaną do stylu zdjęcia, na uzyskaniu jakiego Ci zależy. Naciśnięcie spustu migawki może wywołać drobne wibracje, które zmniejszą ostrość rejestrowanego obrazu, więc najprostszym rozwiązaniem jest skorzystanie z samowyzwalacza aparatu; dzięki niemu drgania ustają, zanim aparat wykona zdjęcie.

6 Zmieniaj kompozycje i ogniskowe Nie rób w kółko tego samego zdjęcia. Zamiast tego wykaz się kreatywnością, zmieniając orientację kadru i wykonując ujęcie w pionie. Co więcej, scena może wyglądać zupełnie inaczej po zmianie ogniskowej. Dlatego więc nie zamień szerokokątnego obiektywu na teleobiektyw i zobacz, co można uchwycić w bardziej skompresowanym polu widzenia?

Pozbądź się ze zdjęć turystów

Usuń z kadru pojazdy i przechodniów by ukazać miejskie pejzaże w całej okazałości

To jedna z najbardziej frustrujących rzeczy, jakich może doświadczyć fotograf podczas robienia zdjęć w mieście: udało Ci się znaleźć

fantastyczny widok na wspaniały obiekt, ustawić aparat, wykadrować scenę... a tu nagle tłum turystów wchodzi Ci w kadr. Równie dokuczliwy potrafi być ruch uliczny – często zapominamy, że fotografowane przez nas miasto to tętniące życiem zurbanizowane środowisko, w którym mieszkają tysiące zajętych swoimi sprawami ludzi. Wszystkie te czynniki wchodzą ze sobą w interakcję, sprawiając, że uchwycenie pozbawionego rozpraszcanych elementów obrazu jest prawdziwym wyzwaniem, zwłaszcza jeśli robi się zdjęcia w pobliżu popularnych atrakcji turystycznych.

W takich okolicznościach możesz spróbować naprawić fotografię za pomocą Stempla lub podobnego narzędzia w Photoshopie, ale prawie na pewno będzie to bardzo czasochłonne, a efekty trudne do przewidzenia. Prawdopodobnie spędzisz wiele godzin, usuwając rozmaite drobne obiekty, a następnie zamalowując luki za pomocą faktur pobranych z tła, ale jeśli nie uda Ci się zrobić tego naprawdę dobrze, takie korekty staną się od razu widoczne i zdjęcie będzie wyglądać brzydko.

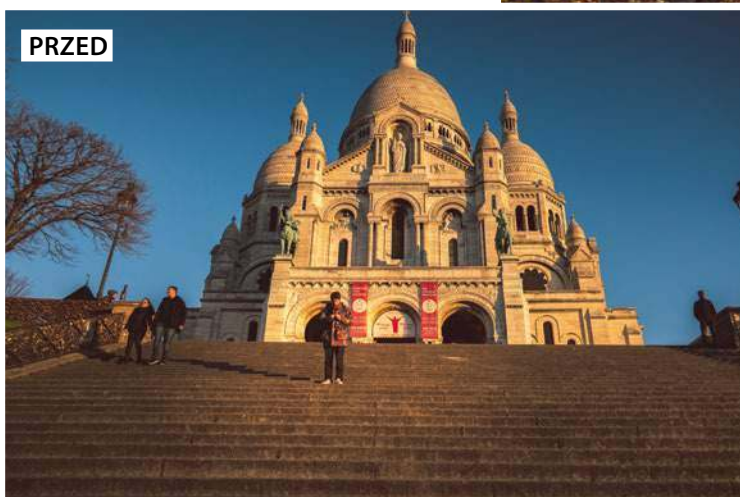
Na szczęście istnieją dwie metody, które pozwalają zaoszczędzić sporo czasu. Po pierwsze, możesz użyć długiego czasu ekspozycji, aby zamienić poruszające się obiekty w niewyraźne

rozmycia, lub gdy użycie statywu nie wchodzi w grę, możesz połączyć zdjęcia, by stworzyć finalny obraz bez turystów. Przyjrzyjmy się bliżej tym dwóm szybkim i łatwym metodom tworzenia pozbawionych rozpraszcanych elementów pejzaży miejskich i zdjęć z podróży.

Poniżej

Problem z turystami

To zdjęcie chętnie odwiedzanej atrakcji turystycznej Paryża nie wygląda dobrze z powodu zatłoczonego pierwszego planu przez ludzi stojących na schodach. Duża ilość drobnych szczegółów sprawia, że zastemplowanie ich raczej nie wchodzi w grę.

PRZED

Wszystkie zdjęcia © Peter Fenech

1 Dopracuj kompozycję Ponieważ będziemy rejestrować wiele klatek, ważne jest, aby najpierw idealnie wykadrować scenę. Przyjrzyj się jej dokładnie, aby znaleźć najlepszy kąt widzenia. Wybierz taki kadr, w którym ludzie cały czas się poruszają.

2 Nie ruszaj aparatem Ten sposób wymaga zastosowania długiej ekspozycji, więc skorzystaj ze statywu, aby zablokować korpus w jednej pozycji. Pomoże Ci to również znacznie łatwiej połączyć później ze sobą obrazy i uzyskać bardziej wiarygodny rezultat.

3 Użyj filtra ND Aby wydłużyć ekspozycję, nakręć na obiektyw neutralny filtr szary. Najlepszy będzie filtr ND zmniejszający natężenie światła docierającego do matrycy aparatu o dziesięć stopni przysłony, ale filtr o zmiennej gęstości lub 3- albo 4-stopniowy też będzie dobry, jeśli wykorzystasz się go w połączeniu z następnym krokiem.

PO

Niezakłócony widok

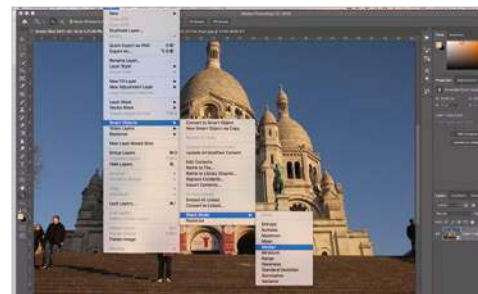
Fotografując z użyciem długiej ekspozycji lub łącząc ze sobą wiele ujęć, można wyeliminować z obrazu poruszających się turystów. W przypadku tego zdjęcia można odnieść wrażenie, że mieliśmy Sacré-Coeur tylko dla siebie.

4 Fotografuj w trybie priorytetu przysłony
Chociaż staramy się przede wszystkim kontrolować czas otwarcia migawki, nadal musimy zwracać uwagę na głębię ostrości. Przełącz więc aparat w tryb A, aby móc przymknąć przysłonę i wydłużyć ekspozycję. Staraj się uzyskać czas otwarcia migawki wynoszący około 5 s.

5 Zrób dużo zdjęć Gdy aparat jest zablokowany na statywie, wyłącz autofokus i w ciągu kilku sekund zarejestruj serię identycznie wykadrowanych ujęć. Pozwoli to uchwycić ruchome elementy w wielu różnych pozycjach.

6 Połącz obrazy Otwórz w Photoshopie wszystkie zdjęcia jako stos warstw, skonwertuj je na obiekty inteligentne, a następnie wywołaj polecenie Warstwa > Obiekty inteligentne > Tryb stosu > Mediana. Spowoduje to usunięcie wszelkich obiektów, które zmieniły swoje miejsce na kolejnych ramkach.

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Melanie Viola

www: melanieviola-fotodesign.de

Miejsce: Nowy Jork, Brooklyn, USA

Rodzaj pracy: zlecenie reklamowe

Parametry: Canon EOS 5D Mark III,
70–200 mm, 5 x 75 s, f/16, ISO 100

Powyżej

Miasto nocą

Melanie połączyła ze sobą pięć pionowych kadrów i stworzyła z nich zdjęcie panoramiczne. Przy tak czasochłonnym procesie ważne jest, aby starannie przemyśleć kompozycję jeszcze przed rozpoczęciem sesji, dzięki czemu zdjęcia składowe da się zrobić szybciej i sprawniej.

© Melanie Viola

Historia zdjęcia: „Jestem zawodową fotografką więc zamierzając zrobić jakieś zdjęcia do mojego komercyjnego portfolio, zawsze planuję podróż z kilkutygodniowym lub nawet kilkumiesięcznym wyprzedzeniem. To pomaga mi jak najlepiej wykorzystać czas, jaki mam do dyspozycji na miejscu.

Minęło pięć lat, odkąd odwiedziłam Nowy Jork po raz ostatni, więc przyszedł czas, aby znowu tam pojechać i zrobić nowe zdjęcia. To miasto rozwija się w tak szybkim tempie, że zawsze można w nim zobaczyć coś nowego – teraz to przede wszystkim panorama Dolnego Manhattanu z nowym budynkiem World Trade Center. Na tym zdjęciu

chciałam ukazać, jak pięknie i spokojnie wygląda wieczorem to tętniące życiem miasto. Ta ciągnąca się wzdłuż rzeki promenada w Brooklyn Bridge Park jest bardzo długa i z wielu jej miejsc rozciąga się spektakularny widok na panoramę Manhattanu.

Niełatwo jest ją jednak sfotografować. Problemem jest to, że ludzie znajdujący się tuż obok mnie często robią zdjęcia z włączoną lampą błyskową smartfona lub aparatu kompaktowego. Jest to dość denerwujące, zwłaszcza podczas wykonywania zdjęć panoramicznych z długim czasem naświetlania, ze względu na czasochłonność całego procesu fotografowania. Jednak w przypadku zdjęć wykonywanych z czasem naświetlania powyżej 30 s

takie błyski rzadko kiedy psują efekt końcowy. Ta rozległa sceneria powstała w wyniku połączenia pięciu pionowych obrazów. Zostały one zarejestrowane około półtorej godziny po zachodzie słońca, kiedy zaczynało się już robić całkiem ciemno. Światła panoramy Dolnego Manhattanu odbijają się w East River. Zwiększyłam ekspozycję i wyregulowałam suwaki Światła i Cienie. Następnie podniosłam nieco wartość parametrów Przejrzystość i Jaskrawość. Aby nadać wyjątkowy wygląd nocnej scenie, nałożyłam kilka kolorowych gradientów, których fragmenty zostały miejscowo usunięte za pomocą narzędzia Szybka maska i Pędzel. Wreszcie na końcu dodałam winietę”.

Zamień dzień w noc

Zobacz jak krok po kroku
zrealizować ten proces
w Lightroomie

W tym samouczku pokażemy Ci zabawną i dość prostą metodę przekształcania zwykłego ujęcia zarejestrowanego w dzień w zdjęcie wykonane o zachodzie słońca lub w nocy.

Będziemy używać w tym celu dostępnych w Lightroomie narzędzi korekt lokalnych i zaraz się przekonasz, jak szybko i łatwo można to zrobić. Po opanowaniu posługiwania się tą techniką możesz spróbować przetworzyć w ten sposób dowolne swoje zdjęcie, aby wywołać wrażenie, że zostało ono wykonane tuż przed zmrokiem i stworzyć na nim odpowiedni nastrój. Użyj obrazu zarejestrowanego w Paryżu w ciągu dnia i przekształć go w fotografię sprawiającą wrażenie wykonanej w czasie „niebieskiej godziny”.

Wstawka

Most Aleksandra III w świetle dnia

Fotografia ta została zrobiona w ciągu dnia – niebo jest bardzo szare, ale dzięki technice, której się tutaj uczymy, możemy zmienić je w coś bardziej ekscytującego.

Główny obraz

Most Aleksandra III w świetle zachodzącego słońca

Jest to zdjęcie po edycji wykorzystującej prezentowaną technikę do stworzenia ładnego zachodu słońca. Zdecydowanie ociepla ona ogólną kolorystykę, a krajobrazy zawsze wyglądają ładniej o zachodzie słońca.

KLUCZOWA WSKAZÓWKA ROZJAŚNIJ I PRZYCIEMNIJ

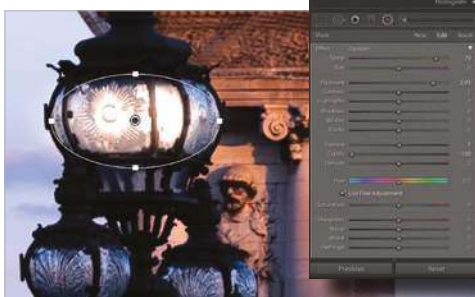
Zasadą, o której zawsze pamiętam, jest to, że obiekt częściowo oświetlony jest ciekawszy niż oświetlony w całości. Miej to na uwadze i postaraj się, aby sposób oświetlenia tematu był bardziej złożony. Nasz wzrok zawsze przyciągają najpierw jasne części zdjęcia, więc mając tego świadomość, w odpowiedni sposób stosuj technikę miejscowego rozjaśniania i przyciemniania.

Wszystkie zdjęcia © Serge Ramelli

1 Podstawowy retusz Zacznij od ogólnej korekty kolorystyki, przesuwając suwak Temp do 4012, Tint do +34 i zmniejszając wartość parametrów Exposure do -1,00, a Black Points do -7, zaś White Points ustawiając na +51. Nadaj zdjęciu bardziej panoramiczny format – 16:9 to dobry wybór.

2 Użyj Filtra promieniowego O zachodzie słońca włączają się światła miasta, więc teraz je odtworzymy. Chwyć narzędzie Radial filter, zwiększ wartość parametrów Exposure do 2,93 i Temp do 80, natomiast suwak Clarity przeciągnij do -100. Aby uzyskać naturalny wygląd, zaznacz opcję Invert i ustaw parametr Feather na 100.

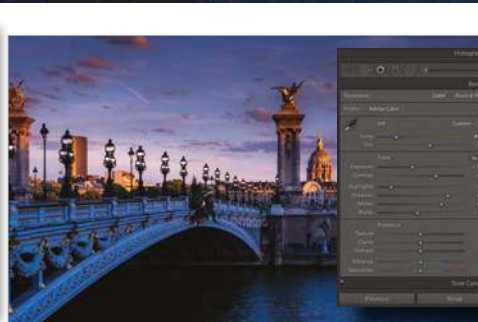
3 Maska zakresu Powielaj filtr promieniowy, umieszczając go na każdym źródle światła. Aby zachować naturalny wygląd, użyj narzędzia Range Mask ustawionego na Luminance w celu ograniczenia widoczności efektu aureoli oraz większego filtra promieniowego, aby przykryć światła. Zwiększ wartość parametrów Exposure do 0,54 i Temp do 18, a suwak Clarity przeciągnij do -5.

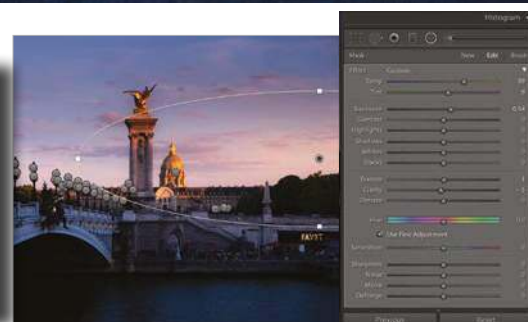
PO

4 Stopniowe filtry Następnie przyjdzie do pokolorowania nieba. Chcemy odtworzyć ów niebieski zafarb, który obserwujemy podczas zachodów słońca, więc użyjemy narzędzia Graduated filter, ustawivszy wcześniej wartości parametrów Tint i Temp na 22, a suwak Exposure przeciągając do -1,31.

5 Przyciemnij kadr od dołu Dodaj kolejny filtr stopniowy u dołu zdjęcia. Obniż wartość parametru Exposure do -131, a suwak Shadows przeciągnij do 41. Dopełnij efekt, obniżając wartość parametru Highlights do -73 i zwiększając wartość parametrów Shadows do +67 oraz Contrast do +38.

6 Odtwórz słońce Na koniec dodaj trochę światła słonecznego. Użyj Filtra promieniowego, zaznacz opcję Invert, ustaw parametry Feather na 100, Temp na 39, Tint na 9, Exposure na 0,54 i Clarity na -5.

Jak robić i retuszować nocne zdjęcia mgły

Popraw wygląd swoich nocnych ujęć mgły w Adobe Lightroom

Fotografowanie w nocy nie zawsze jest łatwe, zwłaszcza gdy scenę spowija mgła i jest mało przejrzysta. Nie zdarza się to też często, więc wspaniale jest skorzystać z okazji i uchwycić moment, w którym występują takie właśnie warunki atmosferyczne.

Przed przystąpieniem do retuszu warto jednak się upewnić, że poprawnie wykonaliśmy zdjęcie. Dlatego zawsze używaj statywu, zapisuj

fotografie w plikach RAW, ustawiaj balans bieli na Światło żarowe i staraj się uzyskać miłą dla oka kompozycję obrazu.

Gdy uda Ci się już zarejestrować dobre ujęcie, możesz uzyskać niesamowite rezultaty - oczywiście jeśli wiesz, jak wywoływać tego typu fotografie. Oto kilka przykładowych korekt, które pozwolą Ci czerpać jak najwięcej radości z fotografowania nocą we mgle.

Poniżej

Downtown Clearwater, Floryda

To jest plik RAW ze zdjęciem zamglonej sceny nocnej, które zrobiłem od niechcenia pewnego wieczoru.

Zdjęcie główne

Filmowa scena nocna

Po wyretuszowaniu obrazu w Lightroomie obraz wygląda znacznie lepiej, jest bardziej nastrojowy i robi większe wrażenie.

Narzędzia:

- White Balance Selector (Próbnik Balansu bieli)
- Black & White Points (Punkty bieli i czerni)
- Shadows (Cienie)
- Contrast (Kontrast)
- Photo Merge (Scal zdjęcia)
- Exposure (Ekspozycja)
- Highlights (Światła)
- Transform (Przekształcanie)

KLUCZOWA WSKAZÓWKA

PANORAMA

Tworzenie zdjęć panoramicznych jest naprawdę fajną zabawą, ale trzeba wiedzieć, jak się je robi. Wybierz ujęcia, z których chcesz utworzyć panoramę, kliknij je prawym przyciskiem myszy i wywołaj polecenie Photo Merge < Panorama, a Lightroom wykona całą robotę, scalając ze sobą fotografie w jeden obraz.

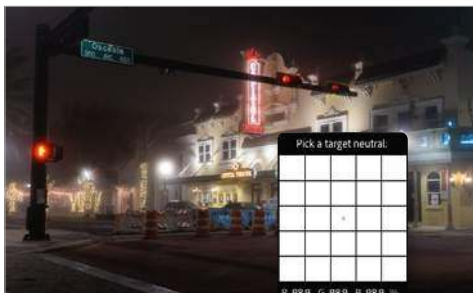
PRZED

Wszystkie zdjęcia © Serge Ramelli

1 Podstawowy retusz Zacznij od ustawienia Black Points na -46, przytrzymując jednocześnie wciśnięty klawisz [Alt]/[Opt], aby zobaczyć, jak wiele obszaru zajmują czarne piksele. W przypadku zdjęć nocnych obniż wartość parametru Highlights do -67. Ustaw suwaki Shadows na -70 i Contrast na +62.

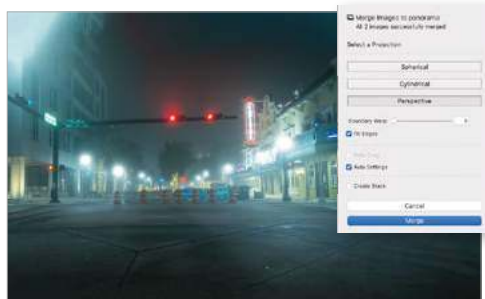
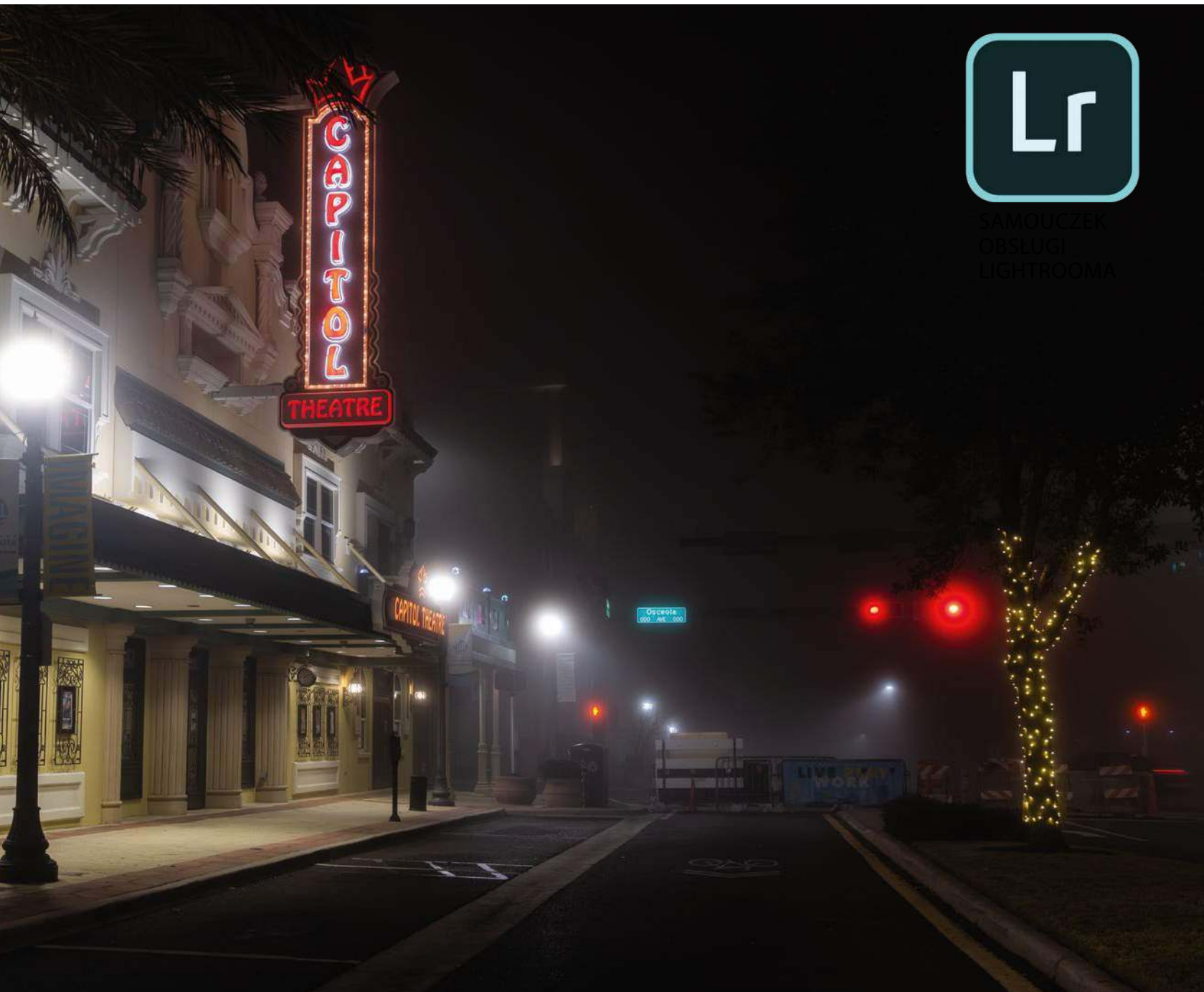
2 Balans bieli W przypadku zdjęć wykonywanych w nocy istnieją dwie możliwości wyboru odpowiedniego balansu bieli: można go ustawić ręcznie, przeciągając suwaki Temp do 3458 i Tint do +29 lub używając próbnika balansu bieli i klikając nim białą część zdjęcia.

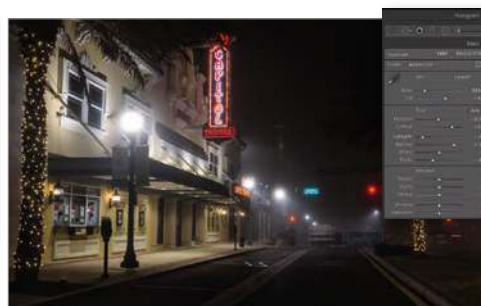
3 Przycinaj Aby uczynić zdjęcie jeszcze bardziej spektakularnym i nastrojowym, możesz je przyciąć do formatu 16:9, aby uzyskać obraz panoramiczny. To jest format charakterystyczny dla filmów kinowych i bardzo dobrze pasuje do tej sceny. To prosty, ale naprawdę skuteczny sposób na zwiększenie siły oddziaływania obrazu.

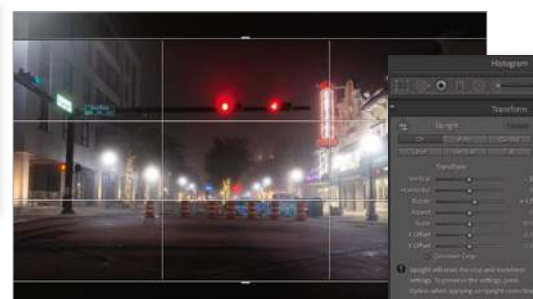
SAMOUCZEK
OBSŁUGI
LIGHTROOMA

4 Panorama Po scaleniu zdjęć wybierz w sekcji Projection (Rzutowanie) opcję Perspective (Perspektywa) – masz większe szanse na uzyskanie dobrego rezultatu, jeśli robisz zdjęcia z ogniskową ustawioną na 33 mm lub dłuższą. Zaznacz także pole wyboru Fill Edge (Wypełnij krawędź), aby mieć więcej pikseli do wykorzystania.

5 Przyspiesz pracę Zaznacz pierwsze skorygowane zdjęcie, naciśnij skrót [Cmd]/[Ctrl] + [Shift] + [C], aby skopiować ustawienia, a następnie [Cmd]/[Ctrl] + [V], by zastosować retusz na pozostałych ujęciach. W tym przypadku przeciągnęłam suwak Black Points do wartości -31, parametry Exposure ustawiłam na -0,20, zaś Highlights – na -78.

6 Prostowanie panoramy Bardzo ważne jest, aby na gotowym obrazie pionowe linie były proste i by nie było widać na nim żadnych zniekształceń. Aby to osiągnąć, przejdź do panelu Transform i ustaw suwaki Rotate na +1,7 i Vertical (Piony) na -2.

Zmień nudne czarno-białe ujęcia w niesamowite obrazy

Konwertuj zdjęcia do skali szarości, aby zwiększyć ich siłę oddziaływania

W tym tutorialu pokażę Ci, jak skutecznie przekształcić nijakie czarno-białe fotografie w obrazy pełne dramatyzmu. Składając hołd Anselowi Adamsowi, objaśnię Ci kilka sposobów edycji, których możesz użyć w Lightroomie, aby Twoje prace się wyróżniały, i by zmienić je z dobrych w niesamowite. Ansel Adams był mistrzem stosowania techniki wywoływania

swoich obrazów z zastosowaniem metody ich miejscowego prześwieclania i niedoświeclania. Robił to ręcznie w ciemni, ale ja pokażę Ci, jak uzyskiwać podobne efekty w Lightroomie. Taka umiejętność naprawdę się przydaje, niezależnie od tego, czy chcesz stworzyć zdjęcie czarno-białe, czy sprawić, aby Twoje fotografie krajobrazowe lub pejzaże miejskie po prostu się wyróżniały. Przejdźmy od razu do sedna sprawy.

Poniżej

Paryż w B&W

To stare zdjęcie zrobione w Paryżu moim Canonem. Wydaje się być w porządku, ale jest trochę nijakie, w związku z czym wymaga zwiększenia kontrastu.

Zdjęcie główne

Pocztówka z Paryża

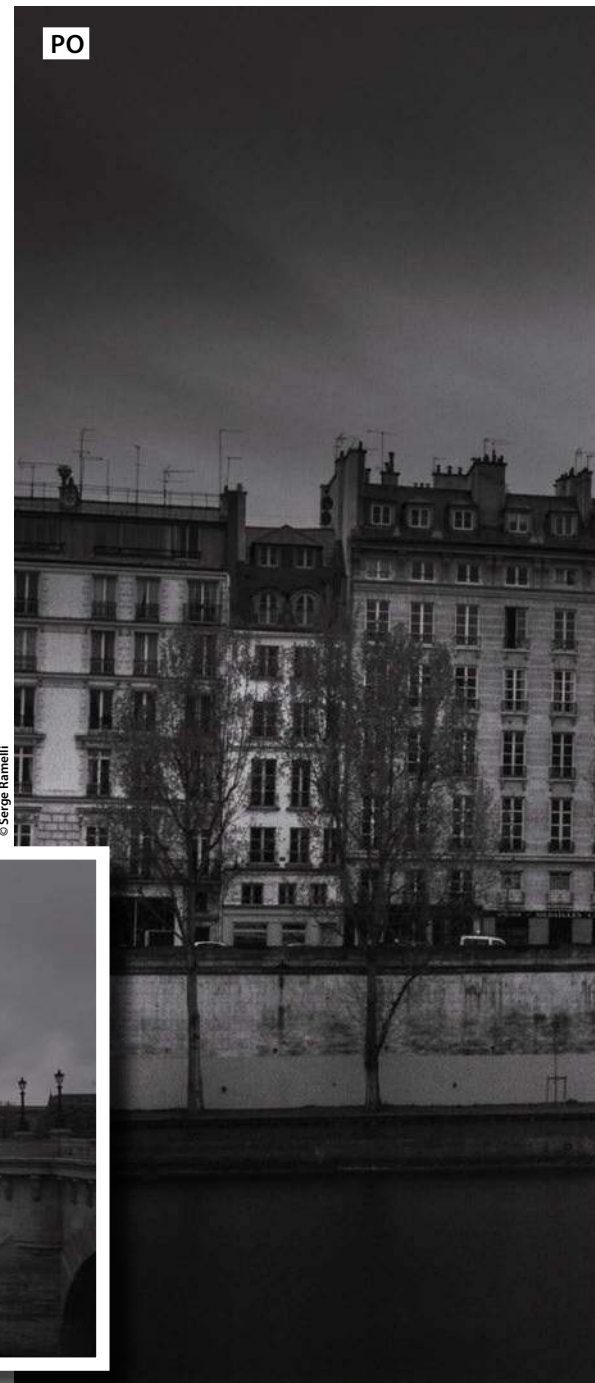
Na tym zdjęciu widać o wiele więcej życia, a wydrukowana odbitka naprawdę robi duże wrażenie i przyciąga wzrok oglądających.

Narzędzia:

- Radial filter (Filtr promieniowy)
- Black & White (Panel czarno-biały)
- Graduated Filter (Stopniowy filtr)
- Adjustment Brush (Pędzel korekty)
- Suwaki Blacks i Whites (Białe i Czarne)
- Mask (Maska)
- Ustawienia opcji Feather

PO

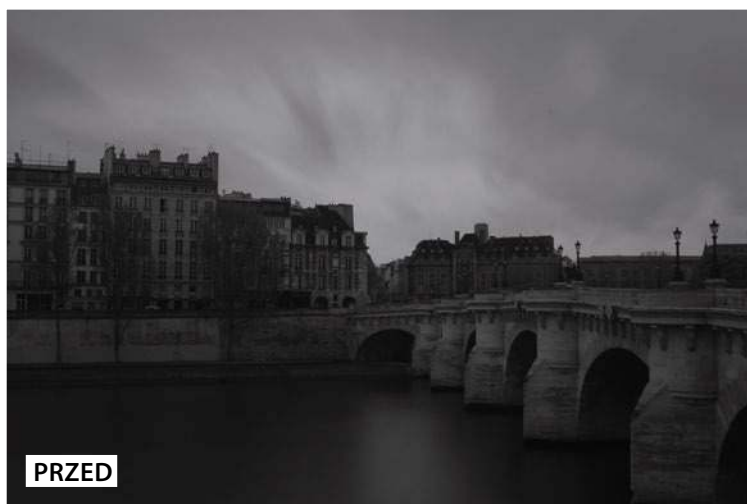
© Serge Ramelli

KLUCZOWA WSKAZÓWKA

FILTR PROMIENIOWY

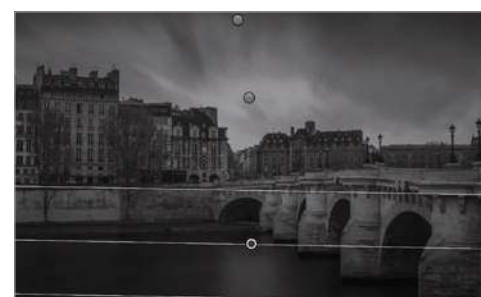
Za każdym razem, gdy używasz narzędzia Radial Filter do miejscowego rozjaśniania lub przyciemniania, albo do odtwarzania efektu oświetlenia słońcem lub stworzenia źródła światła, musisz upewnić się, że stosujesz odwróconą maskę z parametrem Feather ustawionym na 100, aby efekt był tworzony tylko wewnątrz filtra promieniowego.

1 Podstawowy retusz Zacniemy od przeprowadzenia typowej korekty, czyli zwiększenia wartości parametru Exposure do +0,60, zmniejszenia wartości parametru Highlights do -73 i przeciągnięcia suwaka Shadows do +100. Aby uzyskać dobry punkt wyjścia do dalszej edycji, możesz kliknąć opcję Black and White.

2 Mikser odcieni szarości Przejdź do sekcji B&W i pobaw się suwakami kolorów, aby podkreślić naturalny kontrast zdjęcia. Staraj się nie przekraczać wartości 40 lub -40, aby uniknąć dziwnych efektów lub pojawienia się nieestetycznego szumu. Możesz także dostosować balans bieli.

3 Stopniowy filtr Przyciemnienie obrazu na górze lub utworzenie winiety pozwala dodać obrazowi dramatyzmu. Chwyć narzędzie Graduated Filter i nałóż gradient na górze, zmniejszając wartość parametru Exposure do -0,94 w centrum i utwórz kolejny filtr na górze oraz jeszcze jeden na dole.

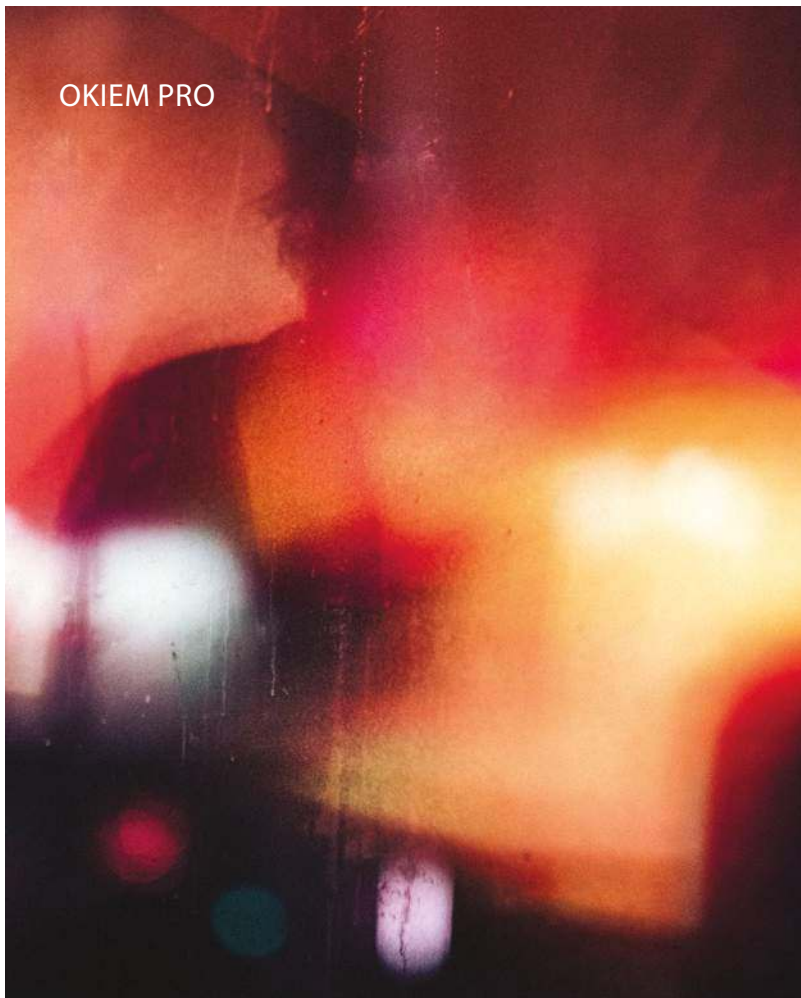
4 Okrągły Filtr promieniowy Dodaj plamę światła, tworząc okrąg i zwiększając wartość parametrów Exposure do 0,94 i Clarity do 27, a następnie powiel go i umieść w kilku różnych miejscach. Po skopiowaniu okrągłego filtra zmniejsz lub zwiększ ekspozycję, aby stworzyć efekt, który będzie dla Ciebie satysfakcjonujący.

5 Pomaluj obraz światłem Idąc o krok dalej, możesz rozjaśnić jeszcze nieco inne obszary za pomocą narzędzia Pędzel. Zwiększ zatem Exposure do 0,48, Clarity do 20 oraz ustaw przepływ i krycie na około 80, a następnie pomaluj niektóre miejsca, aby skierować wzroku oglądających na najciekawsze części sceny.

6 Suwaki Czarne i Białe Naciśnij i przytrzymaj wciśnięty klawisz [Alt]/[Opt] oraz zacznij przeciągać suwak Blacks, by móc w ten sposób określić, które obszary mają być całkowicie czarne. Zrób to samo przy użyciu suwaka Whites. Daje to pewność, że na obrazie będziesz mieć 100 procent białych i czarnych punktów.

NOCNE ZDJĘCIA ULICZNE W 7 KROKACH

Joshua Jackson podpowiada, na co zwracać uwagę fotografując miasto nocą

Wszystkie zdjęcia © Joshua K. Jackson

1. ZWRACAJ UWAGĘ NA ŚWIATŁO

W ciągu dnia często dzieje się tak dużo, że może być nam trudno wybrać temat, na którym warto się skupić. Nocą miasto jest słabo oświetlone, więc rozpraszające elementy, często znikają i łatwiej jest dostrzec dobre okazje do wykonania zdjęć.

Wskazówka: rozglądaj się za źródłami światła, takimi jak neony, witryny (sklepów, barów), lampy uliczne, reflektory samochodowe itp. Wizualizuj możliwości i popracuj nad kompozycją, aby uchwycić nastrój chwili.

2. ZWIĘKSZ CZUŁOŚĆ MATRYCY

Niskie wartości ISO sprawdzają się świetnie, jeśli zależy nam na uzyskaniu nieskazitelnie czystych zdjęć, ale w fotografii ulicznej nie to jest najważniejsze. Moment i opowiadana historia są tym, co angażuje oglądających. Jeśli fotografujesz przy dobrym oświetleniu, nie musisz stosować wysokich czułości matrycy – większość niedrogich nowoczesnych aparatów pozwala uzyskać świetnie wyglądające zdjęcia aż do ISO 3200.

Wskazówka: staraj się stosować krótsze czasy otwarcia migawki, wybierając wyższą czułość matrycy. Ustaw ISO na 1600, 3200 lub skorzystaj z funkcji automatycznego dobierania czułości sensora. Lepiej mieć nieco zaszumioną fotografię niż nie mieć jej wcale.

3. UŻYWAJ JASNEGO OBIEKTYWU

Obiektywy typu zoom oferują dużą wszechstronność zastosowań, ale często okupiona jest ona mniejszym maksymalnym otworem przysłony. Korzystanie z jasnej optyki stałogniskowej pozwala rejestrować więcej światła i uzyskiwać tym samym krótsze czasy otwarcia migawki.

Wskazówka: rób zdjęcia z szeroko otwartą przysłoną obiektywu, aby móc uchwycić maksymalną ilość światła. Stałogniskowe zgrabne „pięćdziesiątki” są małe, niedrogie i pomagają uzyskać spójny wygląd zdjęć.

4. UŻYJ DŁUGICH CZASÓW

Brak światła zwykle zmusza do pracy z dłuższymi czasami otwarcia migawki.

Wskazówka: staraj się trzymać aparat nieruchomo, zwolnij krok lub stań nieruchomo. To pomoże robić ostrzejsze fotografie.

5. FOTOGRAFUJ W RAW

Uzyskanie poprawnej ekspozycji w nocy nie jest łatwe. Błędy się zdarzają, ale format RAW zapewni dużą elastyczność, jeśli chodzi o radzenie sobie z problemami na etapie postprodukcji.

SYLWETKA PROFESJONALISTY

Joshua K. Jackson jest londyńskim fotografem specjalizującym się w fotografii ulicznej. Znany jest z używania odważnej palety kolorów, za pomocą której stara się pokazać dynamikę życia w centrum Londynu. Jego prace ocierają się o abstrakcję i ukazują oryginalne spojrzenie ich autora na to niezwykle miasto. www.oshkjack.com

Wskazówka: włącz w aparacie tryb zapisywania zdjęć w plikach RAW lub RAW + JPEG. Jeśli masz czas, zrób ujęcie próbne, aby sprawdzić ekspozycję dla danej sceny i w razie potrzeby skoryguj parametry naświetlania.

6. ZREZYGNUJ ZE STATYWU

Korzystanie z trójnogu spowalnia pracę, co oznacza, że możesz przegapić ulotne chwile.

Wskazówka: spaceruj po mieście z niewielką torbą fotograficzną, aby móc spenetrować większy obszar i stworzyć sobie więcej możliwości do zrobienia zdjęć.

7. OSTRZ MANUALNIE

Wszystkie nowoczesne aparaty cyfrowe mają przyzwyczajony system autofokusa, nawet przy

słabym oświetleniu. Ale zdarzają się sytuacje, w których obiektyw będzie dłuższą chwilę szukał ostrości.

Wskazówka: ręcznie zogniskuj obiektyw, aby mieć większą kontrolę nad punktem, w którym ustawiasz ostrość. Poczujesz się też wówczas bardziej zaangażowany w proces fotografowania.

Zofia Doku Rydet_ mentacje_ zagra niczne

zofiarydet.com

Organizatorzy:

Finansowanie:

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego.

Patroni medialni:

SZUM

**NOTES—
—NA—6
TYGODNI**

fotopolis.

**Digital
Camera**
POLSKA

JAK WYGRYWAĆ KONKURSY

Linda Wisdom zdradza, jakie zdjęcia podobają się jurorom konkursów fotografii ulicznej

Zdjęcie © Linda Wisdom

Ponieważ mam doświadczenie bycia po obu stronach tego rodzaju rywalizacji, zarówno jako uczestniczka, jak i jurorka, zdradzę Ci, na co zwracam uwagę, przeglądając zgłaszane prace. Jurorzy konkursów fotografii ulicznej mają wyjątkową perspektywę, ponieważ oglądają setki zdjęć. Czasami to, czy praca zostanie zakwalifikowana do finału konkursu, czy też odrzucona, wynika z drobnych niuansów w zakresie treści, techniki wykonania, kompozycji czy tonacji, a czasami powody są jeszcze bardziej subtelne.

Największą część zdjęć zgłaszanych na każdy konkurs stanowią ujęcia źle skomponowane, będące fotografiami nie na temat lub takimi, których autorzy nie rozumieją zasad budowania obrazu. Mnóstwo jest też po prostu zwykłych fotek pstrykniętych na ulicy.

Możesz być bardzo przywiązany do obrazu, który dla wszystkich innych osób nie będzie miał żadnego specjalnego znaczenia. Pamiętaj, że aby zwrócić naszą uwagę, Twoje prace muszą w jakiś sposób wzbudzić u jurorów emocje. Jeśli bierzesz udział w konkursie fotografii ulicznej, postaraj się

czymś ich zaskoczyć, w najlepszym przypadku przyciągnąć w jakiś sposób ich uwagę. Często ukazanie tematu w sposób, który wywołuje jakąś wewnętrzną, emocjonalną reakcję, pozostawia trwałe wrażenie. Jednak to, jak „się wyróżnić”, nie zawsze jest czymś oczywistym. Czasami oryginalne prace to te, które rezonują z poczuciem estetyki jurorów.

Niemniej bardzo ważna jest oryginalność – nie wysyłaj więc sztampowych zdjęć. Sposób podejścia do przedstawienia sceny może być prosty; obraz wcale nie musi mieć jakiejś wyszukanej formy. Bardzo często najprostsze ujęcia mają największą siłę wyrazu. Fotografia uliczna nie musi być bardzo dobra technicznie, najważniejsze jest uchwycenie kluczowej chwili w przemyślany sposób – pozwala to całkowicie odciągnąć uwagę od mankamentów związanych z ostrością czy kadrowaniem. I odwrotnie, tech-

SYLWETKA PROFESJONALISTKI

Linda jest profesjonalną fotografką i artystką specjalizującą się w fotografii ulicznej, miejskiej i lifestyle'owej. Brała udział w wielu wystawach, jest laureatką British Life Photography Awards 2016 w kategorii „Best street life”.

lindawisdomphotography.co.uk

nicznie doskonały obraz może być pozbawiony jakiegokolwiek siły wyrazu czy wizualnej urody.

Czasami też organizatorzy wymagają podania tytułu. Z reguły warto być przy tym bardzo ostrożnym – tytuł pracy może naprawdę zniechęcić lub zachęcić widzów do odkrywania obrazu. Radzę, aby po prostu tytułować swoje prace podpisem „Bez tytułu” lub podawać jako tytuł jedynie lokalizację i datę zarejestrowania obrazu. Często odrzucamy prace, których interpretacja wydaje się zbyt oczywista. Umożliwienie oglądającym stworzenia własnej, osobistej narracji może pomóc zainteresować jurorów.

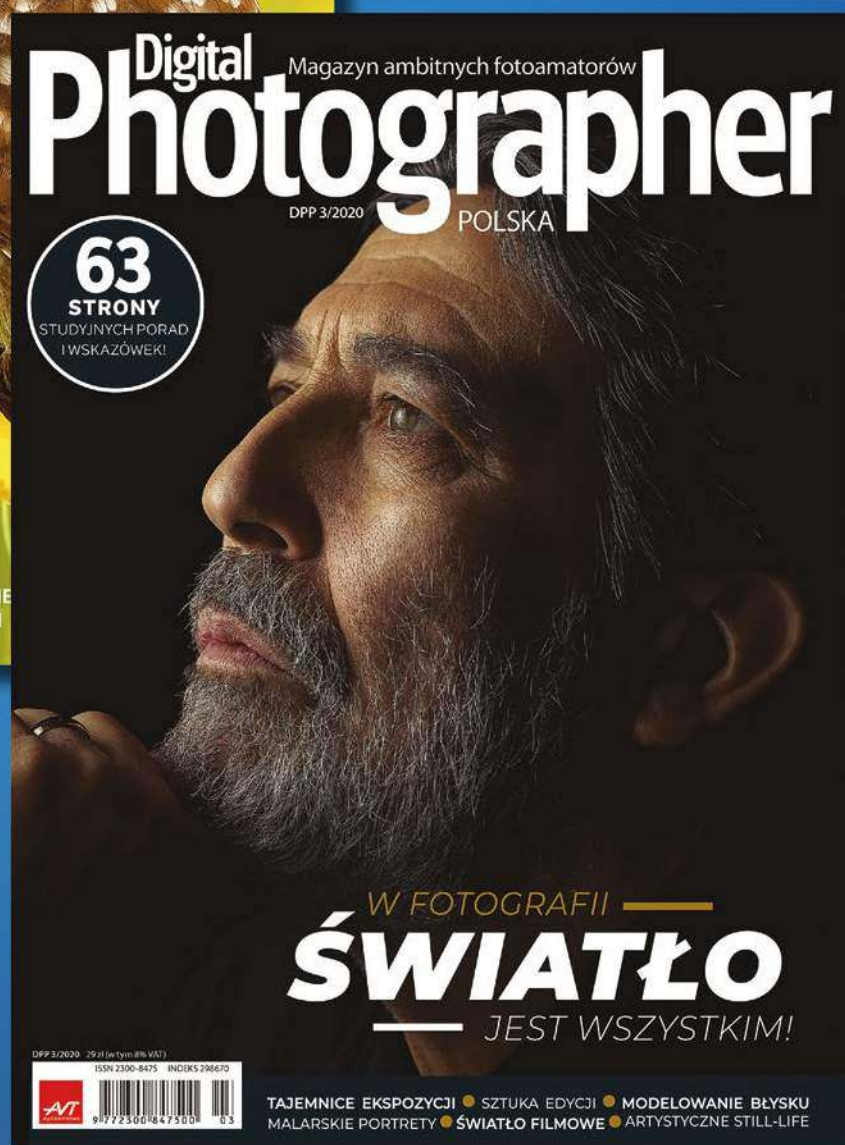
Wreszcie, sposób edycji wysyłanych na konkurs zdjęć powinien być subtelny. Staraj się unikać jak ognia stosowania efektów barwnych, przetwarzania HDR lub używania miejscowo kolorowania – to od razu wzbudza niesmak w zespole jury dużych konkursów.

Brakuje Ci archiwalnego wydania Digital Photographer Polska?

Przejrzyj
każde
wydanie
on-line

Szybka
wysyłka
GRATIS

Zamów wygodnie na www.UlubionyKiosk.pl

**Studium
Kursy
Warsztaty**

---

akafoto.pl

**Akademia
FOtografii**

fot. Daniel Antropik, absolwent AF

